

AIS **DIGITAL** INTELLIGENCE **ANNUAL** REPORT 2018

รายงานประจำปี 2561
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด

สารบัญ

ภาพรวมบริษัท

- 006 สารจากประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 010 ข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ
- 011 ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ
- 013 พัฒนาการที่สำคัญเพื่อการเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืน
- 015 รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

ธุรกิจของเรา

- 017 นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ
- 019 รายชื่อผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรก
- 021 โครงสร้างกลุ่มธุรกิจของเอไอเอส
- 022 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มอินทัช
- 023 รายงานคณะกรรมการบริหาร
- 024 โครงสร้างรายได้และผลิตภัณฑ์และบริการ
- 031 ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2561 และแนวโน้มในปี 2562
- 034 เป้าหมายการดำเนินธุรกิจใน 3 ปี
- 037 ปัจจัยเสี่ยง

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

- 044 ประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร
- 052 รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการ และผู้บริหารในบริษัทและบริษัทย่อย
- 053 รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- 054 รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน
- 055 โครงสร้างการจัดการ
- 072 การกำกับดูแลกิจการ
- 086 ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน
- 087 รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปี 2561
- 091 การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน
- 104 รายงานคณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
- 105 การพัฒนารูทกิจอย่างยั่งยืน
- 106 รายการระหว่างกัน

รายงานทางการเงิน

- 128 รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน
- 129 รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 134 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- 279 คำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร

ข้อมูลเพิ่มเติม

- 292 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น
-

ภาพรวมบริษัท

วิสัยทัศน์

เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับ
สูงสุดในประเทศไทย

พันธกิจ

เสริมสร้างการดำเนินชีวิตด้วยบริการเทคโนโลยีดิจิทัล

- ส่งมอบบริการที่เหนือกว่า เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจของผู้ใช้บริการ
- ใส่ใจบริการลูกค้า เพื่อสร้างความผูกพันกับผู้ใช้บริการ
- เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่กระฉับกระเฉง ให้บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีความคิดเชิงบวก และมีแนวคิดในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจเพื่อการเติบโตขององค์กร
- สร้างการเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืนกับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

Kan Traill

(กานต์ ตระกูลฮุน)
ประธานกรรมการบริษัท

Samchai Leeksutwong

(สมชัย เลิศสุทธีวงศ์)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายใหญ่ ที่ยังคงมีฐานลูกค้ามากที่สุดกว่า 41 ล้านคน ทั่วประเทศ เอไอเอสได้วางทิศทางที่จะปรับเปลี่ยน การดำเนินธุรกิจในยุคดิจิทัล (DIGITAL TRANSFORMATION) อย่างต่อเนื่อง

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

มุ่งสานวิสัยทัศน์การเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์
ปี 2561 ยังคงเป็นปีที่ท้าทายสำหรับเอไอเอส โดยภาพรวม
ของตลาดมีอัตราการเติบโตในปีที่ผ่านมาร้อยละ 3-4 ซึ่งต่ำลง
จากปีก่อนด้วยการแข่งขันที่ยังมีสูง และการลงทุนต่อเนื่อง
ทั้งในโครงข่ายและคลื่นความถี่ยังคงกดดันกำไรของ
อุตสาหกรรม อีกทั้งการเผชิญความท้าทายจากเทคโนโลยี
ดิจิทัล (Digital Disruption) ที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบ
การทำธุรกิจใหม่และนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากขึ้น
ทำให้อุตสาหกรรมเผชิญกับคู่แข่งในรูปแบบใหม่และสถานะ
ตลาดที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้การสร้างและรักษาความสัมพันธ์
กับลูกค้ามีความท้าทายมากกว่าเดิม ในฐานะผู้ให้บริการ
โทรคมนาคมรายใหญ่ที่ยังคงมีฐานลูกค้ามากที่สุดกว่า
41 ล้านคนทั่วประเทศ เอไอเอสได้วางทิศทางที่จะปรับเปลี่ยน
การดำเนินธุรกิจในยุคดิจิทัล (Digital Transformation)
อย่างต่อเนื่องมา 4 ปี และมุ่งสู่ยุทธศาสตร์องค์กรที่ต้องมี
ความยืดหยุ่นมากขึ้น สร้างและปรับกระบวนการขององค์กร
และพนักงานเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง โดยเน้นย้ำถึงวิสัยทัศน์
เพื่อก้าวไปเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ของเอไอเอส
ด้วยยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจ 3 ด้านประกอบกัน คือ
คงความเป็นผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ เสริมสร้างฐาน
ลูกค้าผ่านธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และมุ่งสู่แหล่ง
รายได้ใหม่บนดิจิทัลเซอร์วิส เพื่อให้บริษัทคงความเป็นผู้นำ
ในตลาดและสร้างสรรค์บริการที่มีคุณค่าต่อประเทศไทย
ต่อไป

ลงทุนในโครงข่าย 4G เสริมความเป็นผู้นำในธุรกิจหลัก อย่างต่อเนื่อง

ในปีที่แล้ว อุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยได้เปลี่ยนผ่าน
จากระบบสัมปทานมาเป็นระบบใบอนุญาตอย่างสมบูรณ์
ทำให้การลงทุนสำหรับอนาคตของอุตสาหกรรมโดยรวม
จะทำได้เหมาะสมมากขึ้น สำหรับเอไอเอส การเน้นย้ำ
เรื่องคุณภาพและการให้บริการลูกค้ายังคงเป็นพื้นฐาน
สำคัญของการทำธุรกิจ โดยการตัดสินใจเข้าร่วมและ
ชนะการประมูลคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิรตซ์ เป็นผลให้
เอไอเอสมีคลื่นความถี่เพื่อให้บริการลูกค้าที่กว้างที่สุด
ในอุตสาหกรรม การลงทุนเพื่อเสริมคุณภาพและความจุ
โครงข่าย 4G อย่างต่อเนื่อง ทำให้ลูกค้าของเอไอเอส
ได้ใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถืออย่างแพร่หลาย โดย
มีสัดส่วนการใช้งาน 4G กว่าร้อยละ 59 และการใช้งาน
ดาต้าเฉลี่ยต่อคนสูงกว่า 11 กิกะไบต์ อีกทั้งการใช้งาน
ของลูกค้ามีความหลากหลายมากขึ้นนอกเหนือจาก
การพูดคุยผ่านแอปพลิเคชัน ไปสู่การรับชมคอนเทนต์
การทำธุรกรรมทางการเงินบนโทรศัพท์มือถือ รวมถึง
การซื้อขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์ม e-commerce ที่เห็น
ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งช่วยให้คนไทยและระบบเศรษฐกิจ
เข้าถึงข้อมูลและการทำธุรกรรมผ่านมือถือได้อย่างกว้างขวาง
และรวดเร็ว

พัฒนานวัตกรรมและเตรียมความพร้อมองค์กรสู่ยุค 5G

แม้ว่าการเติบโตของเทคโนโลยี 4G จะดำเนินต่อไปอีกหลายปีตามการเติบโตของการใช้งานสมาร์ทโฟน และความต้องการใช้สื่อโซเชียลมีเดียที่จะมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมข่าวสารความรู้ขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม ในอีก 2-3 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะได้เริ่มสัมผัสกับเทคโนโลยี 5G โดยวิวัฒนาการด้านวิศวกรรมของเทคโนโลยี 5G จะเพิ่มขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และปูทางให้บริการล้ำสมัย เช่น รถยนต์ไร้คนขับ การสื่อสารแบบโฮโลแกรม การควบคุมอุปกรณ์ภายในบ้านด้วยเสียง เป็นต้น สามารถเกิดขึ้นจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปีที่ผ่านมาเอไอเอสได้ลงทุนในโครงข่าย NB-IoT และได้เริ่มทดลองบริการจริงกับลูกค้าองค์กรหลายราย ในฐานะผู้นำโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญของบริษัทในการเตรียมความพร้อมให้ทันกับเทคโนโลยีในหลากหลายด้าน โดยภารกิจสำคัญของบริษัท คือการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม (Innovation) และทักษะบุคลากร เพื่อปรับองค์กรเข้าสู่การให้บริการที่เข้าใจและเข้าถึงลูกค้ามากขึ้น ทำงานร่วมกับคู่ค้าอย่างใกล้ชิดในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและบริการ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้เพื่อนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับองค์กรในอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยต้องเดินหน้าควบคู่ไปกับการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ และทำงานร่วมกับภาครัฐและ กสทช. อย่างแข็งแกร่ง เพื่อให้อุตสาหกรรมมีกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรมและชัดเจนกับทุกฝ่าย และสร้างประโยชน์สูงสุดต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม

เติบโตในตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และสร้างดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อนาคต

นอกเหนือจากการรักษาความเป็นผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ การให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใต้แบรนด์เอไอเอส ไฟเบอร์ และการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านดิจิทัลเซอร์วิสของเอไอเอส เป็นอีกสองยุทธศาสตร์สำคัญที่ประกอบรวมกันเพื่อการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในรูปแบบบริการใหม่ การเข้ามาในตลาดของเอไอเอสไฟเบอร์ผลักดันให้อุตสาหกรรมลงทุนเพื่อขยายบริการเทคโนโลยีไฟเบอร์สู่ครัวเรือน ซึ่งยกระดับการใช้งานของผู้บริโภคให้สามารถเข้าถึงคอนเทนต์ผ่านโครงข่ายไฟเบอร์คุณภาพสูง แม้การแข่งขันด้านราคายังคงเป็นความท้าทายในตลาดเอไอเอสไฟเบอร์ ยังคงเติบโตกว่าร้อยละ 42 ในปีที่ผ่านมา และมีฐานลูกค้าเพิ่มเป็นกว่า 730,500 ราย โดยเป้าหมายการเติบโตเป็นผู้เล่นรายสำคัญของเอไอเอสไฟเบอร์ ยังคงเป็นเหตุผลสำคัญ ซึ่งนอกจากการให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในครัวเรือน การมีบริการไฟเบอร์ของเอไอเอสในบ้านลูกค้า จะช่วยต่อยอดบริการอื่นที่เอไอเอสให้บริการทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ วิดีโอแพลตฟอร์ม สมาร์ทโฮม (Smart Home) ฯลฯ ในอนาคต ซึ่งจะช่วยสร้างความผูกพันระหว่างลูกค้ากับแบรนด์ของเอไอเอสในเชิงลึกมากขึ้นกว่าเดิม

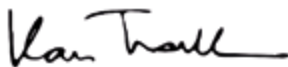
นอกเหนือจากโครงสร้างพื้นฐานด้านการเชื่อมต่อทั้งแบบไร้สายและมีสายดังที่กล่าวมา ในปีที่ผ่านมา เอไอเอสมีการเข้าลงทุนในสองธุรกิจสำคัญรวมมูลค่าการลงทุนกว่า 5 พันล้านบาท ได้แก่ การเข้าซื้อกิจการของซีเอส ล็อกซอินโฟ เพื่อให้บริการด้านคลาวด์และไอซีทีแก่ตลาดลูกค้าองค์กร และการร่วมลงทุนในบริษัทร่วมค้าเรบิท ไลน์ เพย์ เพื่อขยายบริการด้านธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ ซึ่งเป็นอีกการตัดสินใจหนึ่งที่สำคัญของบริษัทเพื่อวางรากฐานและยุทธศาสตร์ในการหารายได้จากอุตสาหกรรมอื่นๆ ในอนาคต และเปิดโอกาสให้บริษัทสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วจากธุรกิจโทรคมนาคม ผ่านการทำงานกับผู้นำในอุตสาหกรรมนั้นๆ

เน้นย้ำธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

จากที่เรียนท่านผู้ถือหุ้นไปทั้งหมด ปัจจัยสำคัญของความท้าทายในปีหน้ายังคงเป็นการรับมือกับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่ยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่อง รูปแบบธุรกิจใหม่ๆ สามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน โดยอาจนำพามาซึ่งทั้งโอกาสและวิกฤตในทุกธุรกิจ ด้วยเหตุนี้การวางยุทธศาสตร์ของบริษัทในการทำตลาดเพื่อรักษาความเป็นผู้นำและสร้างปัจจัยการเติบโตในธุรกิจใหม่ๆ จึงมีความสำคัญเฉกเช่นเดียวกับการคำนึงถึงการสร้างกระแสเงินสดและมีโครงสร้างต้นทุนที่เหมาะสมสำหรับการลงทุนในระยะยาว เรายังคงยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญในกระบวนการ

ดำเนินธุรกิจของเรา ทั้งลูกค้ารายบุคคลและลูกค้าองค์กร ชุมชนสังคมที่เรามีโครงข่ายและบริการเข้าไปถึง คู่ค้าที่ร่วมกันสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมถึงมุ่งเน้นถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มในธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาผลกระทบทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เราได้จัดทำรายงานการพัฒนาความยั่งยืนต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 ซึ่งท่านสามารถศึกษาแนวคิดและการดำเนินงานของเอไอเอสได้เพิ่มเติม ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมาเอไอเอสดียังคงมีกำไรสุทธิ 29,682 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณกว่าร้อยละ 90 ของอุตสาหกรรม และยังคงนโยบายเงินปันผลที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ โดยคณะกรรมการบริษัทมีมติให้จ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2561 แก่ผู้ถือหุ้นกว่า 21,049 ล้านบาท

ด้วยความนับถือ

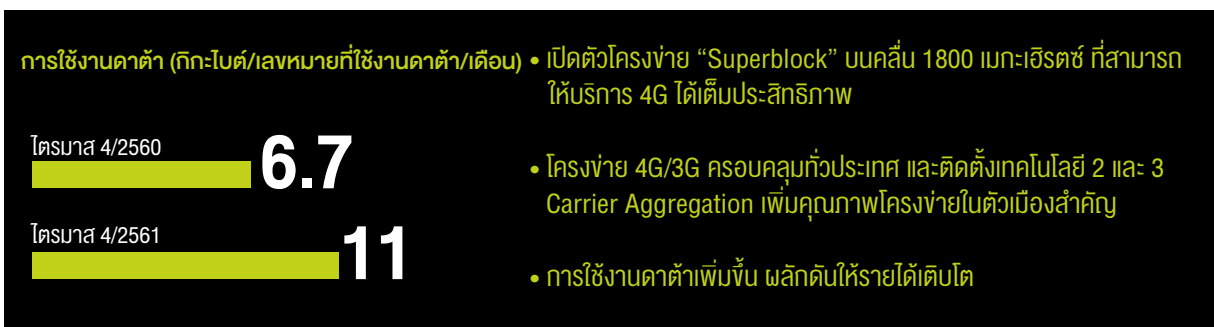
(กานต์ ตระกูลสุน)
ประธานกรรมการบริษัท

(สมชัย เลิศสุทธิวงศ์)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ

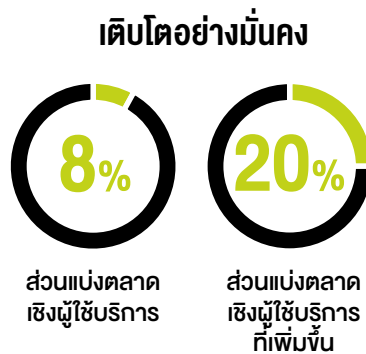
ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขยายโครงข่ายด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เสริมความเป็นผู้นำในตลาด

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เน้นขยายฐานลูกค้าคุณภาพ พร้อมบริการคอนเวอร์เจนซ์

บริการอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูง เอไอเอส
ไฟเบอร์ ครอบคลุม
57 จังหวัด

ผู้นำด้านเทคโนโลยี
ไฟเบอร์ FTTH
ให้บริการลูกค้า
730,500 ราย

ผนวกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ตบ้าน
และคอนเทนต์ ผ่านแพ็คเกจคอนเวอร์เจนซ์
(Fixed-Mobile-Content Convergence)
เพื่อบู๊ตอัพลูกค้าคุณภาพ

22% ของลูกค้าอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูงใช้ทั้งโทรศัพท์
เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ตบ้าน
และคอนเทนต์

ดิจิทัลเซอร์วิส สร้างแหล่งรายได้ใหม่
ในระยะยาว สนับสนุนธุรกิจหลัก

rabbit LINE Pay

วิดีโอแพลตฟอร์ม
ให้บริการความบันเทิง
ระดับโลกที่หลากหลาย
บนทั้งแพลตฟอร์ม
โทรศัพท์เคลื่อนที่และ
อินเทอร์เน็ตบ้าน

บริการลูกค้าองค์กร
ซื้อกิจการซิมส์ ล็อกซอินโฟ
ขยายบริการคลาวด์และ
ดิจิทัลโซลูชันแบบครบวงจร
(end-to-end) แก่องค์กรธุรกิจ
และ SME พร้อมขยายโครงข่าย
NB-IoT ครอบคลุมทั่วประเทศ

แรมบิกไลฟ์
ร่วมลงทุนเพื่อขยายบริการ
กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์
ส่งเสริมสังคมไร้เงินสด
บนแพลตฟอร์มที่ใช้งาน
ง่ายและปลอดภัย

รางวัลแห่งความภูมิใจ

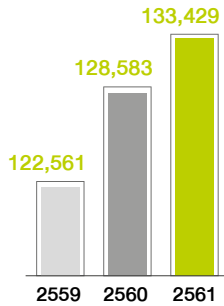
ได้รับเลือกให้ติดดัชนี
FTSE4Good Index Series
เป็นปีที่สี่ติดต่อกัน จากการ
คำนึงถึงการกำกับดูแลกิจการ
ที่ดี การบริหารจัดการด้าน
สังคมและสิ่งแวดล้อม

ได้รับเลือกให้เป็นหุ้นยั่งยืนใน
**Thailand Sustainability
Investment Index**
เป็นปีที่สี่ติดต่อกัน จากการ
ดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงการ
สร้างผลตอบแทนระยะยาว
แก่ผู้ถือหุ้น

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

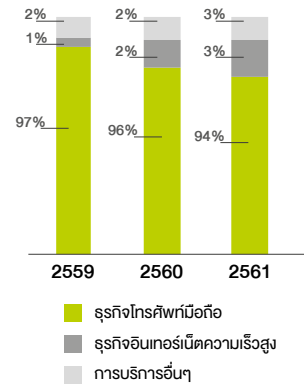
รายได้จากการให้บริการ (ล้านบาท)

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเติบโต ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น 3.8% เทียบกับปีก่อน

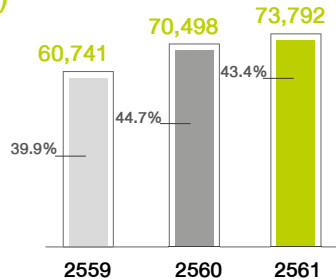
องค์ประกอบของรายได้การให้บริการ

การใช้งาน 4G ที่เพิ่มขึ้น และการขยายฐานลูกค้าเอไอเอส ไฟเบอร์ เป็นปัจจัยหลักในการเติบโตของรายได้

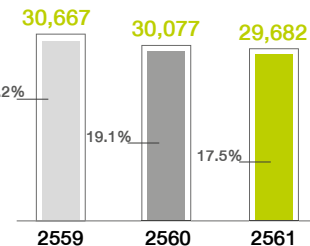
กำไรก่อนภาษี ดอกเบี้ย และค่าเสื่อม (EBITDA) (ล้านบาท, อัตรากำไร)

EBITDA เติบโต 4.7% จากปีก่อน จากรายได้ที่เติบโต และการควบคุมต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ

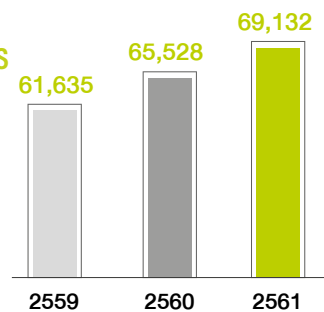
กำไรสุทธิ (ล้านบาท, อัตรากำไรสุทธิ)

กำไรสุทธิคงที่จากปีก่อน แม้ลงทุนในโครงข่ายอย่างต่อเนื่องและมีการแข่งขันสูง

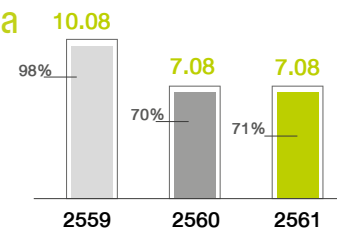
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (ล้านบาท)

กระแสเงินสดยังคงแข็งแกร่ง พร้อมต่อการลงทุนเพื่อเติบโตในระยะยาว

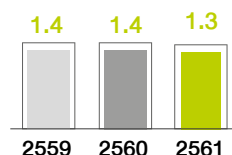
เงินปันผล (บาท/หุ้น) และอัตราการจ่ายเงินปันผล

คงอัตราการจ่ายเงินปันผลที่สูง และรักษาโครงสร้างทุนที่เหมาะสม

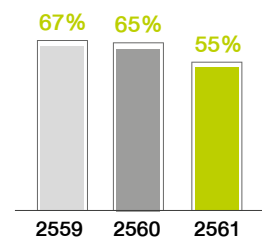
หนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (เท่า)

บริหารระดับหนี้สินต่อกำไรให้เหมาะสมพร้อมรองรับการเติบโต

อัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น

สร้างผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม

งบการเงินรวม	2559	2560	2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.47	0.50	0.48
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.33	0.36	0.35
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.89	0.94	0.95
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	12	11	10
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	29	32	35
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	6	7	7
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	59	49	52
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	5	6	6
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	70	63	58
วงจรเงินสด (วัน)	19	19	30
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น	45%	42%	39%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	26%	26%	24%
อัตรากำไรอื่น	0.4%	0.5%	0.5%
อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร	17%	36%	63%
อัตรากำไรสุทธิ	20%	19%	18%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเฉลี่ย	67%	65%	55%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวด	72%	60%	51%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	13%	11%	10%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ¹⁾	29%	23%	22%
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.67	0.56	0.59
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	5.45	4.63	4.04
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	13.90	12.45	11.94
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	3.35	4.40	2.88
อัตราการจ่ายเงินปันผล	98%	70%	71%
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	14.36	16.96	19.40
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	10.31	10.12	9.98
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	10.08	7.08	7.08
อัตราการเติบโต			
สินทรัพย์รวม	52%	3%	2%
หนี้สินรวม	75%	0.29%	-0.34%
รายได้จากการขายหรือบริการ	-2%	4%	8%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	48%	-16%	5%
กำไรสุทธิ	-22%	-2%	-1%

พัฒนาการที่สำคัญ เพื่อการเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืน

การเป็นผู้นำด้านเครือข่าย

- ร่วมลงนามทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับทีโอทีสำหรับการใช้คลื่นความถี่ 2100 เมกะเฮิร์ตซ์ จำนวน 2x15 เมกะเฮิร์ตซ์ เพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้งานด้านดาต้าที่มากขึ้นทั้งบนเทคโนโลยี 4G และ 3G
- ชนะการประมูลใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ จำนวน 2x5 เมกะเฮิร์ตซ์ ทำให้เอไอเอสเป็นผู้ให้บริการที่มีช่วงคลื่นความถี่รวม 2x60 เมกะเฮิร์ตซ์ มากที่สุดในอุตสาหกรรม และมีคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ติดต่อกันถึง 2x20 เมกะเฮิร์ตซ์ ส่งผลให้ผู้ใช้บริการ 4G สามารถใช้งานดาต้าบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยความเร็วเพิ่มขึ้นร้อยละ 15-30

- ขยายการให้บริการเครือข่าย AIS NEXT G ซึ่งเป็นการรวบรวมเทคโนโลยี AIS 4G ADVANCED และ AIS SUPER WiFi เข้าด้วยกัน สู่ระบบปฏิบัติการ iOS บน iPhone ทำให้ปัจจุบันสามารถให้บริการครอบคลุมทั้งระบบปฏิบัติการ iOS และ Android ด้วยความเร็วถึงระดับ 1 กิกะบิตต่อวินาที ซึ่งเป็นการสร้างความแตกต่างด้วยการให้บริการความเร็วที่สูงที่สุดในอุตสาหกรรม

- ร่วมกับโนเกีย หัวเหว่ย และแซดทีอี เปิดทดสอบเทคโนโลยี 5G บนคลื่นความถี่ 26.5-27.5 GHz เพื่อกระตุ้นให้ภาคธุรกิจเตรียมความพร้อมและเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจาก 5G โดยอยู่ระหว่างการพัฒนาบริการ (Use Case) เพื่อนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์

- ขยายโครงข่าย NB-IoT และแพลตฟอร์มแบบครบวงจร ครอบคลุมทั่วประเทศ พร้อมทำงานร่วมกับพันธมิตรในหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค และซัมซุง เพื่อพัฒนาโซลูชันส์ด้าน Smart Home รวมทั้งองค์กรการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้บริการจักรยานสาธารณะอัจฉริยะหรือ “โมไบค์” และระบบบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรของมหาวิทยาลัย

การสร้างสินค้าและบริการสำหรับยุคดิจิทัล

- เปิดให้บริการ “NU MOBILE” ซิมโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบออนไลน์ครบวงจร ทั้งการซื้อซิม การยืนยันตัวตนและการชำระค่าบริการ เพื่อส่งเสริมการให้บริการดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Full Service Digitization) ตอบโจทย์กลุ่มลูกค้าสมัยใหม่ที่ไม่ต้องการติดต่อหน้าร้าน และใช้งานออนไลน์อย่างเป็นประจำ

- ขยายการให้บริการเข้าสู่ตลาดลูกค้าองค์กร โดยเข้าซื้อกิจการของบริษัท ซีเอสล็อกซ์ อินโฟ (CSL) เสริมความแข็งแกร่งให้แก่เอไอเอสในด้านฐานลูกค้า สินค้าและบริการ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้บริการด้านดิจิทัลโซลูชันส์แบบครบวงจร (End-to-End) เช่น คลาวด์ ดาต้าเซ็นเตอร์ และระบบการบริหารจัดการ พร้อมให้คำปรึกษาลูกค้าองค์กรตลอด 24 ชั่วโมง

- เข้าร่วมลงทุนในบริษัทร่วม (JV) ของแรบบิท-ไลน์เพย์ (RLP) โดยถือสัดส่วนผู้ถือหุ้นร้อยละ 33.33 เพื่อให้บริการแพลตฟอร์มกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยแก่ทั้งลูกค้าเอไอเอสและลูกค้าทั่วไป และร่วมมือกับสิงเทล เปิดให้บริการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศภายใต้ชื่อ “VIA” อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการแรบบิท-ไลน์เพย์สามารถชำระสินค้าและบริการจากร้านค้าที่ร่วมรายการในสิงคโปร์ได้โดยไม่ต้องแลกเงิน

- ขยายช่องทางจัดจำหน่ายเพื่อเข้าถึงลูกค้าแต่ละกลุ่มผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรชั้นนำในด้านโมเดิร์นเทรดและไอที เช่น เทสโก้ โลตัส และเจมาร์ท ให้ลูกค้าเข้าถึงสินค้าและบริการทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง พร้อมเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์ผ่านสาขาของพันธมิตรทั่วประเทศ

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

ด้านองค์กรและแบรนด์

รางวัล “Thailand’s Most Admired Brand & Company” โดย Thailand’s Most Admired Brand 2018 แแบรนด์ที่ครองใจผู้บริโภคและได้รับความน่าเชื่อถือเป็นอันดับ 1

รางวัล Superbrands 2017 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 14 ในฐานะสุดยอดแบรนด์คุณภาพในสาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ผู้บริโภคเชื่อมั่นและไว้วางใจ

รางวัล No.1 Brand Thailand 2018 รางวัลแบรนด์ยอดนิยมอันดับ 1 ด้าน Mobile Operator โดยนิตยสาร Marketeer

รางวัลสุดยอดแบรนด์ทรงพลังบนโลกโซเชียลมีเดียอันดับ 1 ในกลุ่ม Mobile Operator จาก Thailand’s Most Social Power Brand 2018 โดยนิตยสาร BrandAge และไวซ์ไชน์

รางวัล หุ่นยนต์นิยมประจำกลุ่มเทคโนโลยี ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 จัดโดยหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้นธุรกิจ

ด้านสินค้า บริการ และการตลาด

รางวัล 2018 Thailand IoT Solutions Provider of the Year และ 2018 Thailand Cloud Services Innovative Company of the Year โดย 2018 Frost & Sullivan Thailand Excellence Awards จากการตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าอย่างครบวงจรด้วยเครือข่าย NB-IoT และ Ecosystems และพัฒนา Cloud Platform สำหรับการใช้งานเชิงธุรกิจ

รางวัล Contact Center of the Year และ CEO of the Year Award จากสถาบัน Asia Pacific Customer Service Consortium (APCSC) จากความโดดเด่นด้านคุณภาพงานบริการ และความเป็นเลิศด้านการดูแลลูกค้า

รางวัลพระราชทาน “ความเป็นเลิศด้านการตลาด” และรางวัลดีเด่นอีก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านนวัตกรรม และด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล โดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทยร่วมกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รางวัลแบรนด์ที่ทำผลงานบนโซเชียลมีเดียยอดเยี่ยมบนพื้นที่ป ด้าน Fast Response ในฐานะแบรนด์ที่สามารถตอบคำถามให้แก่ลูกค้าบนเว็บไซต์พื้นที่ปได้อย่างรวดเร็วที่สุด

รางวัลแบรนด์ที่ทำผลงานบนโซเชียลมีเดียยอดเยี่ยมกลุ่มธุรกิจโทรคมนาคม ในฐานะแบรนด์ที่ใช้โซเชียลมีเดียสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างดีเยี่ยมและมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนลูกค้าที่กดติดตามอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ IDC’s Digital Transformation Awards 2018 สาขา Talent Accelerator ในฐานะองค์กรที่สามารถนำเอา Data analytics มาเพิ่มความสามารถในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็น Data-Driven Organization ภายใน 1 ปี

รางวัลชนะเลิศ “องค์กรส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงานที่ยอดเยี่ยมที่สุด” ในหมวดองค์กรขนาดใหญ่ จากโครงการ Thailand’s Healthiest Workplace จัดโดย AIA

ด้านสังคมและความยั่งยืน

รางวัล Distinguished Award สาขาโครงการนวัตกรรม จาก Thailand ICT Excellence Awards 2018 จากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ออกแบบธุรกิจโดยมีโครงสร้างพื้นฐาน ICT สนับสนุนและสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรอย่างชัดเจน

รางวัล “Thailand Sustainability Investment” หรือรางวัลหุ้นยั่งยืนประจำปี 2561 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมอบให้กับบริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล เพื่อพัฒนาธุรกิจสู่ความยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

รางวัลสุดยอดแคมเปญการตลาด ประเภทธุรกิจเพื่อสังคม จากโครงการ “สานรัก คนเก่งหัวใจแกร่ง” และแคมเปญ “Think Before Social มือถือจะสร้างสรรค์หรือทำลายขึ้นอยู่กับเรา” จัดโดยสมาคมการตลาดแห่งประเทศไทย

ธุรกิจของเรา

นโยบายและภาพรวมการประกอบการธุรกิจ

เอไอเอส ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์

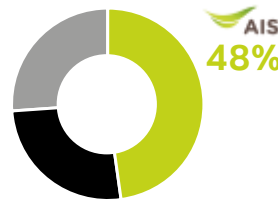
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือเอไอเอส ดำเนินธุรกิจด้านบริการโทรคมนาคมมา 28 ปี ปัจจุบันเป็น “ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์” โดยดำเนินธุรกิจหลัก 3 ธุรกิจ ได้แก่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และบริการดิจิทัลเซอร์วิส โดยเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการและวางโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมในพื้นที่ทั่วประเทศ ในปี 2561 เอไอเอสมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 290,505 ล้านบาท และมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด 512,860 ล้านบาท ซึ่งสูงเป็นลำดับที่ 5 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

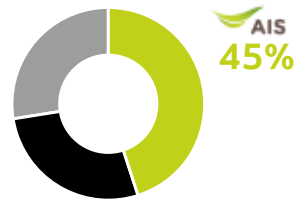
เติบโตในตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ในปี 2558 เอไอเอสได้เริ่มดำเนินธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใต้แบรนด์ ‘เอไอเอส ไฟเบอร์’ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้ใหม่และต่อยอดบริการเพิ่มเติมจากโครงข่ายไฟเบอร์ที่ลงทุนอยู่แล้วในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และจากฐานลูกค้าที่มีอยู่ ปัจจุบันให้บริการในกว่า 57 จังหวัด มีความครอบคลุมถึง 7 ล้านครัวเรือน เอไอเอส ไฟเบอร์ ทำตลาดด้วยจุดเด่นที่เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีไฟเบอร์ถึงบ้าน (FTTH) เพื่อเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสู่ครัวเรือน และพร้อมรองรับลูกค้าที่ยังใช้งานเทคโนโลยี ADSL ที่ต้องการเปลี่ยนเป็นเทคโนโลยีที่มีคุณภาพสูงขึ้นและความเร็วที่ให้บริการได้สูงสุดถึง 1 กิกะบิตต่อวินาที ทั้งนี้รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 42 จากปีก่อน และคิดเป็นร้อยละ 3 ของรายได้การให้บริการรวม

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงรายได้ในปี 2561

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงผู้ใช้บริการในปี 2561

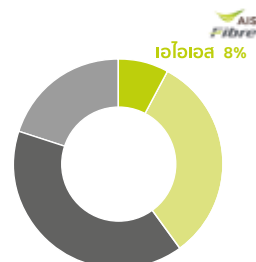
“ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ ดีแทคและทรูพ”

ผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

ณ สิ้นปี 2561 เอไอเอสยังคงเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยรายใหญ่ที่สุด มีส่วนแบ่งทางการตลาดเชิงรายได้อยู่ที่ร้อยละ 48 และมีผู้ใช้บริการจำนวน 41.2 ล้านเลขหมายทั่วประเทศ เอไอเอสได้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มาเป็นระยะเวลากว่า 28 ปี โดยรายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยังคงมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 94 ของรายได้รวม และในปีที่ผ่านมา มีรายได้เติบโตร้อยละ 1.3 ด้วยคลื่นความถี่ที่เอไอเอสมีสิทธิใช้งานในปัจจุบัน สามารถให้บริการโครงข่ายที่มีคุณภาพทั้งเทคโนโลยี 4G, 3G และ 2G ครอบคลุมกว่าร้อยละ 98 ของประชากรและมีการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกับคู่ค้าในการพัฒนาโครงข่ายให้รองรับการใช้งานและบริการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสานต่อความเป็นผู้นำในยุค 5G ที่จะมาถึง โดยบริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเอไอเอสครอบคลุมถึงบริการการโทร บริการอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือบริการ WiFi บริการโทรศัพท์ทางไกลและบริการข้ามแดนอัตโนมัติ

โดยปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้บริการอยู่ที่ 730,500 รายคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการกว่าร้อยละ 8 ของตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการในปี 2561

“ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดอินเทอร์เน็ตบ้าน ได้แก่ ทรู 3BB”

ต่อยอดธุรกิจหลัก ผ่านบริการดิจิทัลเซอร์วิส

ธุรกิจส่วนที่สามของเอไอเอสคือ ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส (Digital Service) คือการพัฒนาบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่โครงข่ายแพลตฟอร์มการให้บริการ และโซลูชันเพื่อสร้างบริการดิจิทัลให้แก่ทั้งลูกค้าทั่วไป และลูกค้าองค์กร ผ่านการร่วมมือและพัฒนาระบบนิเวศของการทำธุรกิจแบบเชื่อมโยงร่วมกับพันธมิตรเพื่อการเติบโตไปพร้อมกัน ทั้งนี้ เอไอเอสได้เน้นการทำดิจิทัลเซอร์วิส ใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ วิดีโอแพลตฟอร์ม (VDO Platform)

คลาวด์สำหรับองค์กร (Business Cloud) ธุรกิจทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) บริการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (IoT) และบริการแพลตฟอร์มอื่นๆ ทั้งนี้ ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสจะเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญที่ช่วยให้เอไอเอสสามารถสร้างแหล่งรายได้แหล่งใหม่ในอนาคตนอกเหนือจากการคิดค่าบริการการใช้อินเทอร์เน็ตบนมือถือในปัจจุบันและทำให้เอไอเอสสามารถเป็นผู้ให้บริการแบบครบวงจร (Integrated Player) ผ่านการผนวกสินค้าและบริการจากธุรกิจหลักทั้ง 3 ธุรกิจเข้าด้วยกัน (Convergence)

ดำเนินงานภายใต้ระบบใบอนุญาตผ่านการกำกับดูแลของ กสทช.

ธุรกิจของเอไอเอสส่วนใหญ่โดยเฉพาะธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือ กสทช. ซึ่งถูกจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. 2553 ทั้งนี้ เอไอเอส ผ่านบริษัทย่อย ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมและมีใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ได้แก่ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 2100 1800 และ 900 เมกะเฮิรตซ์ รวมทั้งเป็นพันธมิตรในการใช้งานคลื่นความถี่ 2100 เมกะเฮิรตซ์ของทีโอที ทำให้เอไอเอสมีคลื่นความถี่ใช้งานรวม ณ สิ้นปี 2561 ทั้งสิ้น 2x60 เมกะเฮิรตซ์ เอไอเอสมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบในการจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการสมทบเงินเข้ากองทุนวิจัยและพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และค่าธรรมเนียมการใช้เลขหมายแก่ กสทช. คิดเป็นประมาณร้อยละ 4 ของรายได้การให้บริการในแต่ละปี

จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ

เอไอเอสมีนโยบายจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวม โดยจะพิจารณาการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นปีละ 2 ครั้ง การจ่ายเงินปันผลครั้งแรกจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทในงวดครึ่งปีแรก และการจ่ายเงินปันผลครั้งที่สองจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทในงวดครึ่งปีหลัง ซึ่งจำนวนเงินปันผลรวมประจำปีจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น สำหรับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทย่อย สถานะการเงินและปัจจัยสำคัญอื่นๆ ของบริษัทย่อยนั้นๆ ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลในทุกกรณีจะขึ้นอยู่กับกระแสเงินสดและแผนการลงทุน รวมถึงความจำเป็นและความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคตของบริษัทและ/หรือบริษัทย่อย และการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท และ/หรือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทและบริษัทย่อย โดยข้อมูลการจ่ายเงินปันผลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	2557	2558	2559	2560	2561
การจ่ายเงินปันผล (บาท:หุ้น)					
1.เงินปันผลระหว่างกาล	12.00	12.99	10.08	7.08	7.08
2.เงินปันผลงวดครึ่งปีหลัง	6.04	6.50	5.79	3.51	3.78
	5.96	6.49	4.29	3.57	3.30
อัตราการจ่ายเงินปันผล (ร้อยละ)	99	99	98	70	71

รายชื่อผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรก

ข้อมูล ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2561 (วันปิดสมุดทะเบียนล่าสุดเพื่อสิทธิในการได้รับเงินปันผล)

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1.	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	1,202,712,000	40.45
2.	Singtel Strategic Investments Pte. Ltd.	693,359,000	23.32
3.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ¹⁾	172,311,185	5.80
4.	South East Asia UK (Type C) Nominee Limited	123,721,953	4.16
5.	สำนักงานประกันสังคม	81,587,800	2.74
6.	State Street Bank Europe Limited	52,949,864	1.78
7.	State Street Bank And Trust Company	18,601,776	0.63
8.	GIC Private Limited	13,484,873	0.45
9.	กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	11,076,400	0.37
10.	กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	11,076,400	0.37
รวม		2,380,881,251	80.08

หมายเหตุ : ¹⁾ ผู้ถือหุ้นสามารถทราบข้อมูลนักลงทุนในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้ในเว็บไซต์ www.set.or.th ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ณ 16 สิงหาคม 2561 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหน่วย NVDR	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1.	STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	33,779,637	1.14
2.	STATE STREET EUROPE LIMITED	19,676,561	0.66
รวม		53,456,198	1.80

กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่โดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท

1. บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ โดยผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 รายแรก ของ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ ได้แก่

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1.	SINGTEL GLOBAL INVESTMENT PTE LTD ¹⁾	673,348,264	21.00
2.	THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED	509,766,840	15.90
3.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ²⁾	381,063,676	11.88
4.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	137,520,271	4.29
5.	บริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด ³⁾	102,130,520	3.19
6.	สำนักงานประกันสังคม	44,200,100	1.38
7.	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นระยะยาวปันผล	32,018,900	1.00
8.	กองทุนเปิด ธนชาตหุ้นปันผล	31,001,700	0.97
9.	นายเพิ่มศักดิ์ เก่งมานะ	26,879,500	0.84
10.	STATE STREET EUROPE LIMITED	18,453,828	0.58

หมายเหตุ : ¹⁾ Singtel Global Investment Pte. Ltd. เป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของ Singapore Telecommunications Ltd.

²⁾ สามารถทราบข้อมูลนักลงทุนในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้ในเว็บไซต์ www.set.or.th ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด

³⁾ ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำหรับรายชื่อผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2562 ของบริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ถือหุ้นโดยบริษัท แอนเดอร์ตัน อินเวสเมนต์ ฟิฟตี้ แอลทีดี สหชาติสิงคโปร์ ในสัดส่วนร้อยละ 99.99

2. Singtel Strategic Investments Pte. Ltd. ถือหุ้นในบริษัททางตรงร้อยละ 23.32 โดยผู้ถือหุ้นของ Singtel Strategic Investments Pte. Ltd. ได้แก่

รายชื่อผู้ถือหุ้น	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
Singtel Asian Investments Pte. Ltd. ¹⁾	100.00

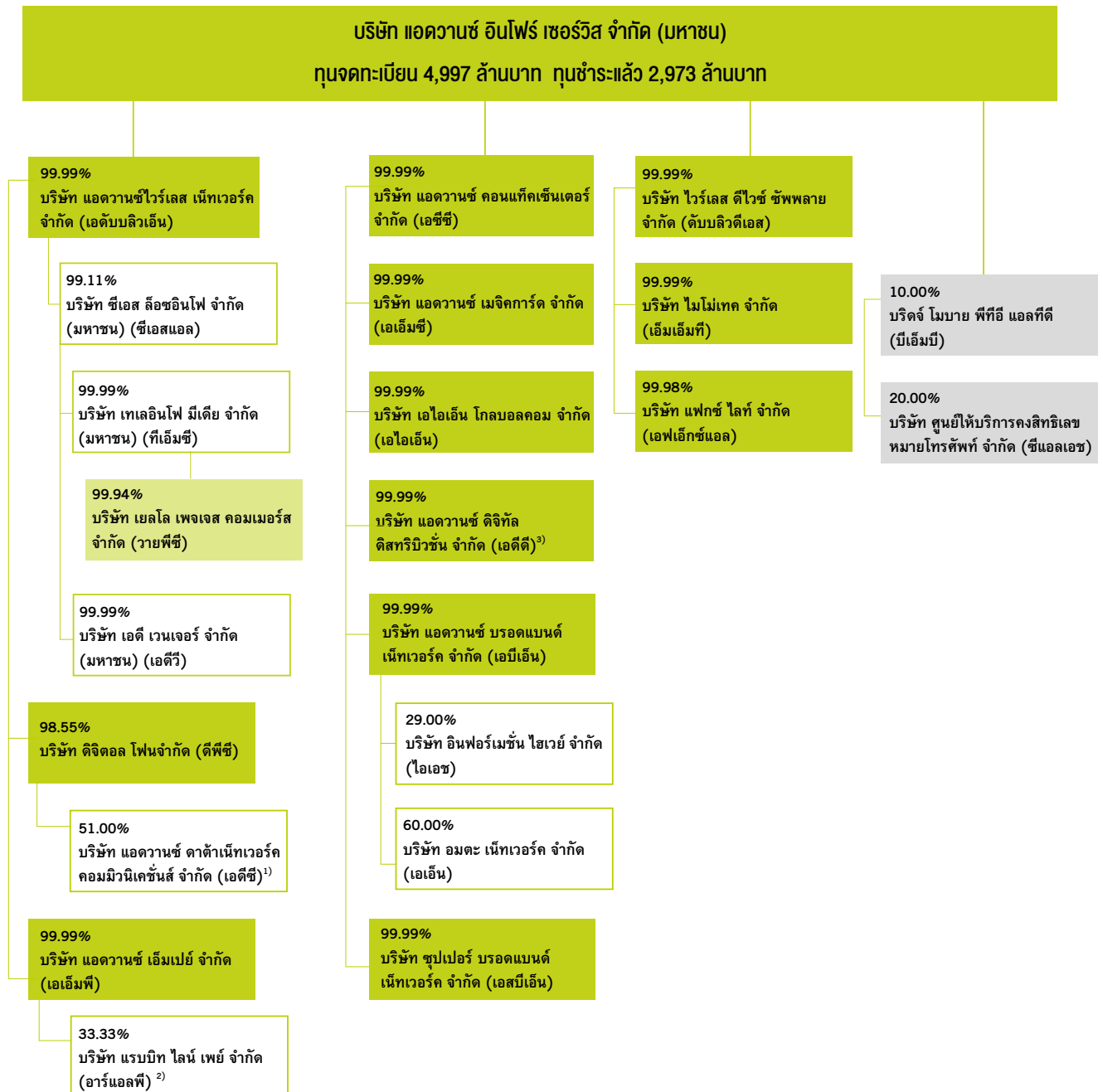
¹⁾ Singtel Asian Investments Pte. Ltd. ถือหุ้นโดย Singapore Telecommunications Limited ในอัตราร้อยละ 100 (ที่มา: Accounting and Corporate Regulatory Authority (ARCA), Singapore ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

ข้อตกลงระหว่างกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อออกและเสนอขายหลักทรัพย์ หรือการบริหารงานของบริษัท โดยที่ข้อตกลงดังกล่าวมีบริษัทร่วมลงนามด้วย

-ไม่มี-

โครงสร้างกลุ่มธุรกิจของเอไอเอส

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ :

¹⁾ สัดส่วนการถือหุ้นในเอดีซีที่เหลืออีกร้อยละ 49 ถือโดยบุคคลที่ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างกัน

²⁾ อาร์แอลพี เป็นกิจการร่วมค้าระหว่าง เอเอ็มพี กับบริษัท แรบบิทเพย์ ซิสเทม จำกัด และไลน์ เพย์ คอร์ปอเรชั่นตั้งแต่วันที่ 5 มี.ค. 2561

³⁾ เอดีดีจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 25 เม.ย. 2561

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ :

1) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2) ไม่รวมเงินลงทุนที่เป็นตราสารหนี้

3) INTUCH ถือหุ้น ITV (52.92%) ซึ่งปัจจุบันหยุดดำเนินการพิจารณาข้อพิพาทกับสำนักงาน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

4) บริษัท ลาว เทเลคอมมีวินเคชั่นส์ มหาชน เข้าซื้อกิจการของบริษัท วิมเบิลคอม จำกัด จากรัฐบาล สปป.ลาว

ในเดือนมกราคม 2562

รายงานคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการจำนวน 4 ท่าน ได้แก่ คุณแอลเลน ลิว ยง เคียง ประธาน คุณเฟรร์โด ซี. ออบลาซา จูเนียร์ คุณสมชัย เลิศสุทธิวงค์ และคุณอนันต์ แก้วร่วมวงศ์* กรรมการ

ในปี 2561 คณะกรรมการบริหารมีการประชุมทั้งหมด 11 ครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. พิจารณาทบทวนและเห็นชอบทิศทางการดำเนินงานและกลยุทธ์ของบริษัท โครงสร้างการบริหาร แผนธุรกิจและงบประมาณประจำปี และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. ติดตามผลการดำเนินงานทางการเงินและผลการปฏิบัติการของบริษัท และนำเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

3. พิจารณา ให้ความเห็น และเห็นชอบการจ่ายเงินปันผล การลงทุนในธุรกิจใหม่ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติ

4. พิจารณาและทบทวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และนำเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

5. จัดเตรียมรายงานคณะกรรมการบริหาร ประจำปี 2561 และเปิดเผยในรายงานประจำปี

(นายแอลเลน ลิว ยง เคียง)
ประธานกรรมการบริหาร

* คุณอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคุณเอนก พนาภิชน ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารแทน

โครงสร้างรายได้และผลิตภัณฑ์และบริการ

โครงสร้างรายได้แบ่งตามประเภทบริการ

	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	119,493	78.54	122,979	77.97	124,601	73.36
รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	860	0.57	3,128	1.98	4,436	2.61
รายได้จากการให้บริการอื่นๆ	2,208	1.45	2,476	1.57	4,391	2.59
รายได้จากการให้บริการหลัก	122,561	80.55	128,583	81.53	133,429	78.55
รายได้จากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์	5,665	3.72	4,364	2.77	10,576	6.23
รายได้จากการให้บริการ	128,226	84.28	132,947	84.29	144,005	84.78
รายได้จากการขายซิมและอุปกรณ์	23,924	15.72	24,775	15.71	25,851	15.22
รายได้รวม	152,150	100.00	157,722	100.00	169,856	100.00

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ธุรกิจหลักของเอไอเอส สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส
<ul style="list-style-type: none"> ให้บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4G/3G/2G บริการระบบเติมเงินและรายเดือน การเช่า-ยโทรศัพท์มือถือ บริการโรมมิ่งและโทรออกต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> บริการอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์สำหรับลูกค้าครัวเรือนทั่วไปและสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย 	<ul style="list-style-type: none"> วิดีโอแพลตฟอร์ม ธุรกิจตลาดสำหรับองค์กร ธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ Internet of Things แพลตฟอร์มอื่นๆ

1. ธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

เอไอเอสให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านโครงข่าย 4G, 3G และ 2G โดยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. และมีคลื่นความถี่ให้บริการรวมทั้งสิ้น 2x60 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งประกอบด้วยคลื่นย่านความถี่ 2100, 1800 และ 900 เมกะเฮิรตซ์ ปัจจุบัน

โครงข่ายของเอไอเอสครอบคลุมกว่าร้อยละ 98 ของประชากร อีกทั้งมีการติดตั้ง AIS Super WiFi กว่า 97,000 จุด ในปีนี้ เอไอเอสได้นำเทคโนโลยีใหม่ที่ผนวก 4G และ WiFi โดยเรียกชื่อทางการค้าว่า Next G เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ความเร็วสูงสุดถึง 1 กิกะบิตต่อวินาที

เอไอเอสให้บริการทั้งการโทรและการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือ ในรูปแบบบริการรายเดือนและระบบเติมเงิน ปัจจุบันเอไอเอสมีฐานลูกค้าทั้งสิ้น 41.2 ล้านเลขหมายทั่วประเทศ เป็นลูกค้าระบบรายเดือน 8.2 ล้านเลขหมาย และระบบเติมเงิน 33 ล้านเลขหมาย โดยลูกค้าให้ความนิยมกับแพ็คเกจจ๋า และแพ็คเกจรายเดือนที่ขายคู่กับสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ในหลากหลายระดับราคา นอกจากนี้เอไอเอสมีบริการโรมมิ่งหรือบริการข้ามแดนอัตโนมัติ รวมถึง SIM2Fly ชิมโรมมิ่งเติมเงินราคาประหยัด ที่เน้นการใช้งานอินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังมีบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเพื่อโทรจากประเทศไทยไปยังประเทศปลายทาง ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ สามารถดูเพิ่มเติมได้จาก www.ais.co.th

2. ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

เอไอเอสได้เริ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็วสูง ภายใต้แบรนด์ เอไอเอส ไฟเบอร์ ตั้งแต่ปี 2558 โดยให้บริการด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์ (ใยแก้วนำแสง) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ในอุตสาหกรรม จากการลงทุนที่ต่อยอดจากไฟเบอร์ที่มีบนธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้เอไอเอส ไฟเบอร์ สามารถขยายโครงข่ายได้อย่างรวดเร็ว โดยปัจจุบันครอบคลุมกว่า 57 จังหวัดทั่วประเทศ และมีจำนวนผู้ใช้บริการกว่า 730,500 ราย

เอไอเอส ไฟเบอร์ มีการออกแพ็คเกจในหลากหลายระดับราคา ทั้งเพื่อดึงดูดลูกค้าที่สนใจเปลี่ยนจากเทคโนโลยี ADSL และ VDSL มาเป็นเทคโนโลยีไฟเบอร์ และแพ็คเกจที่ให้ความเร็วตั้งแต่ 100 เมกะบิตต่อวินาทีขึ้นไปสำหรับครอบครัว รวมทั้งได้นำแพ็คเกจคอนเทนต์ระดับโลกเข้ามาผนวกเพื่อให้ลูกค้ารับชมภาพยนตร์ กีฬา ความบันเทิงผ่านกล่อง AIS PLAYBOX และมุ่งนำเสนอครบทุกบริการในแพ็คเกจเดียวทั้งอินเทอร์เน็ตบ้าน อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ การรับชมคอนเทนต์ระดับโลก และการใช้งาน AIS Super WiFi แบบไม่จำกัด รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูได้ที่ www.ais.co.th/fibre

3. ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส

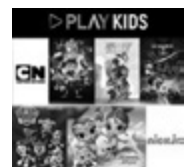
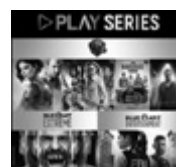
สำหรับปี 2561 เอไอเอสยังคงมุ่งพัฒนาการให้บริการด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้ในรูปแบบใหม่ๆ และ

มุ่งสู่การเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลได้อย่างเต็มรูปแบบ โดยเน้นการเป็นพันธมิตรกับคู่ค้าที่มีความเชี่ยวชาญในบริการแต่ละประเภท ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสของเอไอเอสเน้นใน 5 ด้าน ดังนี้

● วิดีโอแพลตฟอร์ม

เอไอเอสได้เปิดให้บริการเผยแพร่โทรทัศน์และวิดีโอ รวมถึงความบันเทิงต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง คาราโอเกะ และเกม ผ่านแอปพลิเคชัน AIS PLAY บนโทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ต รวมทั้งในรูปแบบผ่านกล่อง AIS PLAYBOX สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบ้านผ่านบริการเอไอเอส ไฟเบอร์ ทั้งนี้ ในปี 2561 เอไอเอสได้เพิ่มความน่าสนใจในการนำเสนอบริการให้กับลูกค้ามากขึ้น โดยลูกค้าสามารถเลือกรับชมแพ็คเกจแบบรายวันได้ในราคาวันละ 5 บาท ทำให้การรับชมตามช่วงวันเวลาที่ต้องการสามารถทำได้สะดวกและคุ้มค่ามากขึ้น

เอไอเอสร่วมกับพันธมิตรเปิดให้บริการ OTT ที่มีความหลากหลายของคอนเทนต์ เช่น ภาพยนตร์ และซีรีส์ฮอลลีวูด HOOQ Netflix รายการและซีรีส์เกาหลีผ่าน ViU และกีฬาบาสเก็ตบอลระดับโลก NBA รวมถึงช่องฟรีทีวี (Free TV) ช่องดิจิทัลและดาวเทียม ทั้งในรูปแบบของการถ่ายทอดสดและแบบวิดีโอออนดีมานด์ (Video On-Demand) เช่น HBO GO ที่ทางเอไอเอสคัดสรรมาให้ลูกค้าได้เลือกรับชมตามความต้องการผ่านทั้งแพลตฟอร์ม AIS PLAY และ PLAYBOX รายละเอียดของบริการสามารถดูได้จากเว็บไซต์ <http://www.ais.co.th/aisplay/> และ <http://www.ais.co.th/playbox/>

● คลาวด์สำหรับองค์กร

ในปี 2561 เอไอเอสได้ต่อยอดการให้บริการคลาวด์และดิจิทัลโซลูชันอื่นๆ แก่ลูกค้าองค์กร โดยได้เข้าซื้อกิจการของบริษัทซีเอส ล็อกซอินโฟ เพื่อเสริมความสามารถในการให้บริการลูกค้าองค์กร ทั้งด้านสินค้าและบริการ บุคลากร และความเชี่ยวชาญ รวมทั้งฐานลูกค้าที่แตกต่างกัน โดยแนวโน้มธุรกิจลูกค้าองค์กรในประเทศไทยมีการตื่นตัวในการเปลี่ยนมาใช้ดิจิทัลโซลูชันมากขึ้น เนื่องจากใช้เงินลงทุนต่ำ รวมถึงไม่ต้องลงทุนในระบบโครงสร้างพื้นฐานเองในยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เอไอเอสให้บริการครบวงจร โดยการให้บริการที่ครอบคลุมตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐานทางไอที (Infrastructure-as-a-Service) เช่น Virtual Machine พื้นที่จัดเก็บการสำรองข้อมูล และการให้บริการเช่าศูนย์ข้อมูล (Colocation) ไปจนถึงการให้บริการการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้งาน (Big data analytics-as-a-service) ที่ช่วยให้ลูกค้าองค์กรขนาดกลางสามารถเข้าถึงความต้องการเชิงลึก และนำผลการวิเคราะห์มาออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังได้มีบริการใหม่ เช่น Disaster Recovery-as-a-Service ที่ให้บริการการรักษาข้อมูลหากเกิดภัยพิบัติ ทำให้ลูกค้ายังคงดำเนินธุรกิจได้อย่างไม่สะดุด และการให้บริการ Database-as-a-Service เพื่อการบริหารฐานข้อมูล โดยลูกค้าสามารถบริหารค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพจากข้อดีของระบบคลาวด์ รวมถึงการให้บริการ Enterprise Resource Planning Solution (ERP) โดยเฉพาะสำหรับลูกค้าองค์กรขนาดเล็ก เพื่อวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรแบบองค์รวม ให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บริการคลาวด์จากเอไอเอสมีการรักษาความปลอดภัยแบบครบวงจร ตั้งแต่เครือข่ายไปจนถึงระบบคลาวด์ ด้วยการรับรองมาตรฐานระดับ ISO27001 พร้อมการบริการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญตลอด 24 ชั่วโมง ด้วยศูนย์ข้อมูลมาตรฐาน (Data Center) ระดับโลก (Tier-4) ทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ทำให้สามารถรองรับธุรกิจได้ทุกระดับ นักลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <https://business.ais.co.th/enterprise.html>

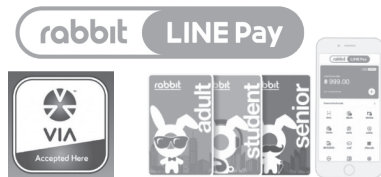
● ธุรกิจทางการเงินผ่านมือถือ

เอไอเอสให้บริการด้านแพลตฟอร์มธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) แก่ทั้งลูกค้าองค์กรผ่านบริษัท mPAY และลูกค้าทั่วไปผ่านการลงทุนในบริษัทร่วมค้า แรบบิท ไลน์ เพย์ (Rabbit LINE Pay) โดยการให้บริการลูกค้าองค์กร mPAY เน้นนำเสนอแพลตฟอร์มการชำระเงินแบบครบวงจร เพื่อให้ลูกค้าสามารถมีกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์สำหรับรับชำระสินค้าและบริการ โดยไม่ต้องลงทุนในระบบหรือขอใบอนุญาตการดำเนินงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.ais.co.th/mPAY/gateway

ส่วนการให้บริการลูกค้าทั่วไป ในต้นปี 2561 เอไอเอสได้ร่วมลงทุนกับบริษัท วีจีไอ (VGI) และไลน์ (LINE) ซึ่งให้บริการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ชื่อ “Rabbit LINE Pay” ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถชำระสินค้าตามร้านค้าต่างๆ ที่ร่วมรายการผ่านทาง QR Code ได้โดยไม่ต้องพกเงินสด อีกทั้งยังมีกิจกรรมส่งเสริมการขายและโปรโมชั่นฟรีค่าธรรมเนียมต่างๆ เมื่อชำระสินค้าผ่าน Rabbit LINE Pay เพื่อเชิญชวนให้ลูกค้ามาใช้บริการ และยังเป็นการสนับสนุนการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ตามนโยบายภาครัฐที่เน้นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (National e-Payment) นอกจากนี้ ยังมีการขยายขอบเขตการให้บริการ โดยปัจจุบันลูกค้าสามารถผูกบัญชี Rabbit LINE Pay เข้ากับบัตรโดยสารรถไฟฟ้า Rabbit Card ได้ โดยเป็นการรวมกระเป๋าเงินทั้งในบัตรโดยสารและใน Rabbit LINE Pay เข้าไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ

นอกจากนี้ เอไอเอสยังได้ร่วมมือกับบริษัท สิงเทล เปิดตัวแพลตฟอร์ม “VIA” ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ข้ามประเทศ โดยลูกค้าที่ใช้ Rabbit LINE Pay

สามารถซื้อสินค้าผ่าน QR code ของร้านค้าที่ร่วมรายการในประเทศสิงคโปร์ได้โดยไม่ต้องพกเงินสดหรือแลกเงิน

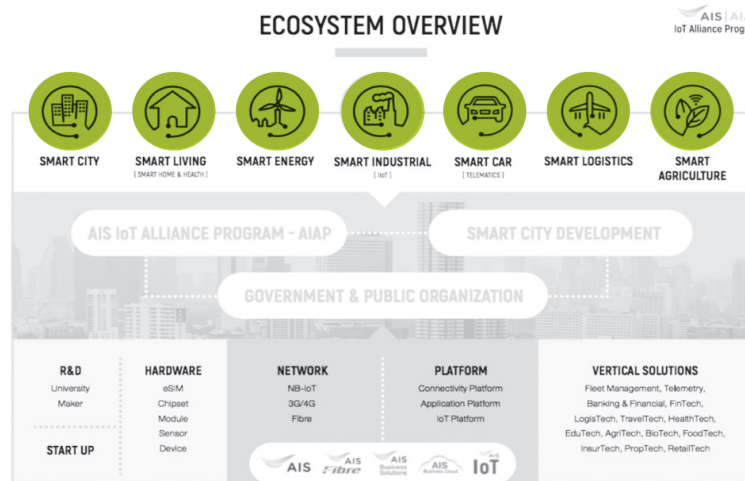

● IoT หรือ Internet of Things

เอไอเอสให้บริการ NB-IoT (Narrow-Band Internet of Thing) ซึ่งเป็นโซลูชันการให้บริการสำหรับเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์หลากหลายประเภทผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของเอไอเอส และเป็นหนึ่งในบริการสำคัญที่จะรองรับโดยเทคโนโลยี 5G ในอนาคต โดยในปี 2561 เอไอเอสได้ขยายโครงข่าย NB-IoT ครอบคลุม 77 จังหวัดทั่วประเทศ และได้รับรางวัลจากทาง Frost & Sullivan ให้เป็น Thailand IoT Solutions Provider of the Year โดยเน้นตอบสนองรูปแบบบริการใหม่ๆ ในยุคดิจิทัลที่นอกเหนือจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานระดับสากล และจุดประกายนักพัฒนา มหาวิทยาลัยสตาร์ทอัพ และภาคเอกชนต่างๆ ให้สามารถสร้างสรรค์ผลงาน IoT โซลูชันที่เป็นประโยชน์กับภาคธุรกิจ ภาครัฐ และประชาชน

เอไอเอสให้ความสำคัญในการสร้าง IoT ecosystem ในปี 2561 เอไอเอสมีความพร้อมทั้งด้านเครือข่าย NB-IoT และ eMTC (Enhanced Machine-Type Communication) พร้อมแพลตฟอร์มและ ecosystem ผ่านการทำงานของ AIS IoT Alliance Program (AIAP) จึงได้มีส่วนร่วมในการนำโซลูชัน IoT เข้าไปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของภาครัฐกิจในหลากหลายอุตสาหกรรมที่เริ่มนำมาใช้งานจริง ทั้งในองค์กรขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เช่น การนำโซลูชันจักรยานอัจฉริยะ Mobike ไปใช้ในสถานที่ต่างๆ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าใช้จักรยานผ่านการชำระเงินจากกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งได้ริเริ่มพัฒนาโซลูชันเพื่อตอบโจทย์ด้าน Smart City เพื่อเน้นการอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยและดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การร่วมมือกับโครงการเพอร์เฟค สมาร์ทซิตีของ บมจ.เพอร์เฟกต์ เพอร์เฟค และโครงการ AMATA Smart City ของนิคมอุตสาหกรรมอมตะ เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังร่วมส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในภาคธุรกิจ เช่น การนำ IoT ไปใช้ในระบบบำรุงรักษาท่อก๊าซธรรมชาติของ บมจ.ปตท. และการนำเสนอโซลูชัน IoT ในระบบป้องกันน้ำท่วมโรงงานของ บจ.บุญรอด พร้อมร่วมพัฒนาขีดความสามารถใหม่ให้กับธุรกิจขนาดย่อย เช่น การร่วมมือกับ บจ.โครตรอน และ บจ.เซอร์บ็อกซ์ ในการใช้ IoT เพื่อเปลี่ยนธุรกิจเครื่องหยอดเหรียญให้เป็น Smart Kiosk เป็นต้น นักลงทุนสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการด้าน IoT ได้จากเว็บไซต์ <http://www.ais.co.th/nb-iot/>

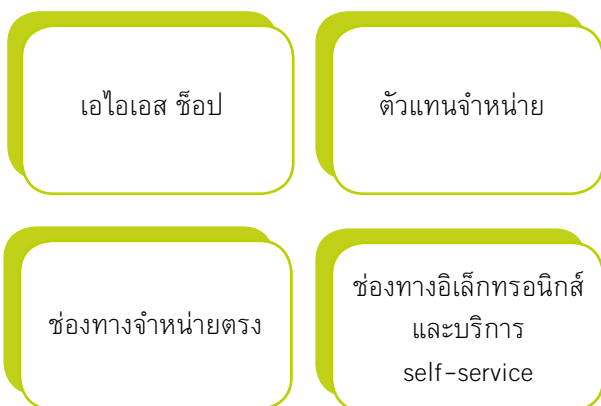

● บริการแพลตฟอร์มอื่นๆ

การให้บริการแพลตฟอร์มเป็นวิสัยทัศน์ของเอไอเอสในการทำงานร่วมกับพันธมิตรเพื่อสร้างบริการที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ลูกค้า โดยอาศัยความแข็งแกร่งของฐานลูกค้ากว่า 41 ล้านรายของเอไอเอสและความร่วมมือกับคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สร้างให้เกิดแพลตฟอร์มการให้บริการใหม่ที่เน้นเจาะกลุ่มลูกค้าได้เฉพาะกลุ่ม โดยสร้างรายได้ทั้งในรูปแบบค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการ ในปีที่ผ่านมาเอไอเอสมีแพลตฟอร์มที่เริ่มให้บริการในเชิงพาณิชย์ เช่น แพลตฟอร์มเกม แพลตฟอร์มการโฆษณา และแพลตฟอร์มการขายประกันภัย เป็นต้น

การจำหน่ายและช่องทางการจัดจำหน่ายและบริการ

เอไอเอสมีช่องทางการจำหน่ายและบริการแบ่งเป็น 4 ประเภทหลัก ดังต่อไปนี้

1. เอไอเอส ช็อป เป็นศูนย์บริการที่บริหารโดยเอไอเอสและตัวแทนจำหน่ายที่มีศักยภาพสูงในการให้บริการรวมกว่า 160 สาขา มีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ รวมถึงบริการหลังการขายที่ครอบคลุมที่สุดเมื่อเทียบกับช่องทางทั้งหมด เน้นการจำหน่ายให้ลูกค้าในเขตเมืองที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น และเป็นศูนย์บริการที่เน้นการสร้างภาพลักษณ์แก่สินค้าและบริการของเอไอเอส

2. ตัวแทนจำหน่าย เอไอเอสได้ร่วมมือกับตัวแทนจำหน่ายหลากหลายประเภทเพื่อให้ครอบคลุมถึงกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายในพื้นที่ทั่วประเทศ เช่น ตัวแทนจำหน่าย “เอไอเอส เทเลวิซ” (AIS Telewiz) ซึ่งมีกว่า 430 แห่ง มีศักยภาพ

แข็งแกร่งในพื้นที่ตัวเมืองและให้บริการในภาพลักษณ์ของแบรนด์เอไอเอส ไปจนถึงตัวแทนจำหน่าย “เอไอเอส บัดดี้” กว่า 1,100 สาขา ที่เข้าถึงพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พร้อมขยายไปสู่ตัวแทนจำหน่ายค้าปลีกรายย่อยอื่นๆ รวมไปถึงกลุ่มตัวแทนจำหน่ายประเภทห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ และร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ได้แก่ กลุ่มเจมาร์ท คอมพิวเตอร์ ชีสเทม ไอบิส พลัส เนทเวอร์ค และห้างเทสโก้ โลตัส

3. การจำหน่ายตรง (Direct Sales) โดยทีมงาน AIS Direct Sales ซึ่งเน้นลูกค้าระบบรายเดือน เป็นช่องทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดจำหน่ายให้สามารถนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงถึงกลุ่มลูกค้า เช่น การออกบูธจำหน่ายหรือการจัดกิจกรรมในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเอไอเอสยังคงเน้นเพิ่มขีดความสามารถและส่งเสริมการขายผ่านการใช้อปพลิเคชัน “AIS Easy App” ทำให้ทีมงานสามารถขายสินค้าและบริการจดทะเบียน และบริการอื่นๆ ให้แก่ลูกค้าได้ทันที ช่วยให้บริการมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

4. การจำหน่ายและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Channel) เป็นช่องทางที่ส่งเสริมให้ลูกค้าทำการรายการได้ด้วยตนเอง (Self-Service) ได้แก่ เว็บไซต์ AIS Online Store, แอปพลิเคชัน myAIS ตู้ Kiosk รวมถึงการทำรายการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น ATM, USSD, Chatbot, IVR และโซเชียลมีเดีย เป็นต้น

การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า

เอไอเอสเป็นผู้นำในการให้บริการด้านดิจิทัล ตอกย้ำแนวคิด “ที่ 1 ดูแลด้วยใจ ให้ชีวิตดิจิทัล” โดยใช้ทั้งความเข้าใจและความใส่ใจลูกค้าในทุกรายละเอียดมาออกแบบงานบริการที่สร้างสรรค์ด้วยการผสมผสานเทคโนโลยี และ Human Touch เข้าด้วยกัน เพื่อตอบโจทย์เทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวหน้าและเข้ามามีบทบาทกับชีวิตเรามากขึ้น และให้ความสำคัญในเรื่องความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ความต้องการจัดการสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ทุกที่ ทุกเวลา ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งความชื่นชอบบริการที่ตรงกับความต้องการของแต่ละคน (Personalization) เพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ที่ดีที่สุด และสร้างความแตกต่างให้กับงานบริการและเสริมศักยภาพในการดำเนินงาน ซึ่งสามารถแบ่งการบริหารความสัมพันธ์ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการให้บริการลูกค้า เพื่อยกระดับงานบริการในด้านต่างๆ ได้แก่

- บริการ “Full-E” ยกระดับความสะดวกสบายที่ครบทั้งเช็ค จ่าย รับ บิลและใบเสร็จในแอปพลิเคชัน myAIS เพียงแอปพลิเคชันเดียว ช่วยคลายความกังวลของลูกค้า เช่น กรณีบิลค่าใช้บริการสูญหาย การชำระค่าบริการไม่ทันตามกำหนด ไม่สะดวกไปที่จุดชำระเงิน รวมถึงไม่สามารถเรียกดูรายการย้อนหลัง โดยบริการ “Full-E” ช่วยให้ลูกค้าสะดวกสบายเพิ่มมากขึ้น ประหยัดทั้งเวลาและลดการใช้กระดาษ ซึ่งประกอบไปด้วย

- eBill ให้ลูกค้าสามารถเช็คบิลค่าใช้บริการผ่านมือถือ พร้อม SMS แจ้งเตือน และเปิดดูบิลได้ทันที
- ePay เพิ่มช่องทางการชำระบิลออนไลน์ให้แก่ลูกค้าทั้งผ่านแอปพลิเคชันของธนาคาร กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ Rabbit LINE Pay และผูกตัดอัตโนมัติกับบัตรเครดิตทุกธนาคาร
- eReceipt ให้ลูกค้าสามารถเรียกดูใบเสร็จย้อนหลังจากแอปพลิเคชันได้สูงสุดถึง 3 เดือน

- การดูแลเรื่องความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าอย่างดีที่สุดด้วยระบบแสดงตนแบบพิสูจน์อัตลักษณ์ (Face Recognition) ที่มีประสิทธิภาพ และความถูกต้องแม่นยำสูงสุด ปลดล็อกความกังวลใจเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว สำหรับการเปิดเบอร์ใหม่ครบทุกช่องทางการจำหน่ายทั้งที่เอไอเอส ซุปเปอร์ เทเลวิซ และเอไอเอส บัณฑิต กว่า 20,000 แห่งทั่วประเทศ อีกทั้งเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการรายแรกในประเทศไทยที่พัฒนาระบบ Face Recognition บนตู้ Service Kiosk 80 ตู้ เพื่อให้บริการจดทะเบียนเลขหมายใหม่ที่เอไอเอส ซุปเปอร์ 67 สาขาอีกด้วย

- “Ask Aunjai” Virtual Agent ผู้ช่วยอัจฉริยะ ที่พัฒนามาจากการผสมผสานเทคโนโลยีอัจฉริยะ ทั้ง Artificial Intelligence (AI), Chatbot และ Smart Knowledge Base ทำให้สามารถตอบคำถามลูกค้าบน Online, Social Media อาทิ เว็บไซต์ เอไอเอส และบนแอปพลิเคชัน myAIS ได้ทุกคำถาม ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งเพิ่มความเป็น Humanity มากขึ้น ทำให้ลูกค้ารู้สึกใกล้ชิดเหมือนได้คุยกับพนักงาน ซึ่งช่วยให้การให้บริการลูกค้ามีความรวดเร็ว ตรงปัญหา และทำให้ใช้บุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. “AIS Privileges” ถือเป็นหัวใจสำคัญในการตอบแทนลูกค้าทุกคนที่ไว้วางใจใช้บริการของเอไอเอสมาโดยตลอด เอไอเอสจึงมุ่งมั่นในการพัฒนาและคัดสรรความพิเศษให้แก่ลูกค้ามาอย่างต่อเนื่อง ผ่านโปรแกรมสิทธิประโยชน์สำหรับลูกค้าเอไอเอส และลูกค้า เอไอเอส ไฟเบอร์ ทั่วประเทศ กับ “7 ช่วงเวลาดีๆ กับ AIS Privileges” เพื่อตอบรับทุกไลฟ์สไตล์ของลูกค้าในทุกมิติการใช้ชีวิต ทั้งร้านอาหาร ร้านกาแฟ ซุปเปอร์ มินิมาร์ท และท่องเที่ยว ด้วยสิทธิพิเศษส่วนลดที่มีอยู่ทุกที่ และในทุกช่วงเวลา ปัจจุบันมีพาร์ทเนอร์ร่วมมอบสิทธิพิเศษมากกว่า 25,000 ร้านค้าทั่วประเทศ และมีการใช้สิทธิพิเศษมากกว่า 15 ล้านสิทธิต่อปี นอกจากนี้ลูกค้ายังสามารถนำ AIS Points ที่สะสมจากยอดค่าใช้บริการมาแลกส่วนลดเพิ่มเติม เช่น แลกส่วนลดสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม 30-50% จากพาร์ทเนอร์แบรนด์ดัง แลกส่วนลดซื้อบัตรชมภาพยนตร์จากเครือ Major ทุกโรงทั่วประเทศ แลกแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตฟรี โทรฟรี แลกส่วนลดมือถือ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีลูกค้าสะสมแต้ม AIS Points จำนวน 9 ล้านเลขหมาย

3. “เอไอเอส เซเรเนด” เป็นโปรแกรมมอบสิทธิพิเศษให้กับลูกค้าเอไอเอสกลุ่มที่มียอดการใช้งานสูง รวมถึงระยะเวลาที่ใช้บริการเอไอเอสนานตามเกณฑ์ที่กำหนด มุ่งรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว เซเรเนดเป็นสิ่งที่เอไอเอสทำมาอย่างต่อเนื่องตลอด 14 ปี ยกระดับงานบริการและสิทธิพิเศษภายใต้แนวคิด “ที่สุดของประสบการณ์พิเศษ” (The Ultimate Life Experience) มอบความพิเศษให้ลูกค้าเซเรเนดมากยิ่งขึ้น ด้วย 4 ความเป็นที่สุด ทั้งการบริการ กิจกรรมความบันเทิง ด้านธุรกิจ และสิทธิพิเศษ เช่น สิทธิพิเศษร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว ที่จอดรถพิเศษ บริการห้องพักที่สนามบิน รวมทั้งผู้ช่วยส่วนตัว เป็นต้น โดยในปีที่ผ่านมา เอไอเอสได้ขยายจำนวนเซเรเนด คลับ เป็น 13 สาขา ครอบคลุมกรุงเทพ และตัวเมืองใหญ่ เพื่อรองรับการให้บริการลูกค้าเซเรเนดที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจาก 4.5 ล้านราย เป็น 5.2 ล้านราย

4. การส่งมอบประสบการณ์ที่เหนือกว่าด้วยการวิเคราะห์และเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าเชิงลึก เอไอเอสปรับเปลี่ยนวิธีการทำการตลาดและการนำเสนอสินค้าและบริการ โดยเน้นการให้กับลูกค้า “สร้างคุณค่า” โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Customer Value Management (CVM) ศึกษาพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของลูกค้าที่แท้จริง และสามารถเสนอบริการแบบครบวงจรที่ตอบโจทย์ลูกค้าแต่ละกลุ่มมากยิ่งขึ้น ช่วยเน้นการเพิ่มระดับความพึงพอใจและบริหารความสัมพันธ์ของลูกค้าที่ใช้บริการของเอไอเอส

5. การประเมินความพึงพอใจในการรับบริการต่างๆ ของลูกค้าผ่านหลายช่องทาง เช่น การประเมินผ่านทางโทรศัพท์ การกดให้คะแนนความพึงพอใจผ่านหน้าร้าน หรือการสอบถามผ่านการจ้างบริษัทภายนอก โดยมีการประเมินตั้งแต่คุณภาพงานบริการของเอไอเอส ช้อป ร้านค้าตัวแทนจำหน่าย การทำการผ่านตู้อัตโนมัติ รวมถึงการประเมินโดยวัดอัตราการบอกต่อของลูกค้า เพื่อนำข้อมูลกลับมาพัฒนาคุณภาพการให้บริการในทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง โดยมียุทธศาสตร์ความพึงพอใจจากการประเมินดังนี้

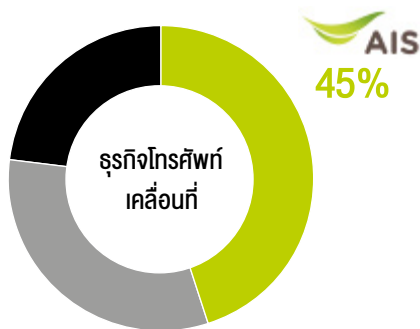
	ปี 2561 *	ปี 2560
ผลความพึงพอใจในรูปแบบ Human touch point	ร้อยละ 83	ร้อยละ 88
ผลความพึงพอใจในรูปแบบ Non-Human touch point	ร้อยละ 72	ร้อยละ 76

* ผลความพึงพอใจในปี 2561 ไม่สามารถเปรียบเทียบกับผลของปี 2560 ได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผล โดยในปี 2560 ให้คะแนน 3 ระดับ (1 = ดีมาก 2 = ดี 3 = ควรปรับปรุง) และใช้คะแนนดีมากและดีในการคำนวณ ส่วนปี 2561 เปลี่ยนเป็น 5 ระดับ (5 = พอใจมาก 4 = พอใจ 3 = ปานกลาง 2 = ไม่พอใจ 1 = ไม่พอใจมาก) และใช้คะแนนเฉพาะพอใจมากในการคำนวณเท่านั้น

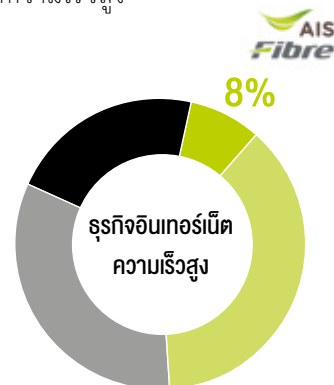
ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2561 และแนวโน้มในปี 2562

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2561

ส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

"ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ ดีแทคและทรูเนท"

"ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดอินเทอร์เน็ตบ้านได้แก่ ทรู กีโอที และ 3BB"

อุตสาหกรรมเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาตอย่างสมบูรณ์

ในเดือนสิงหาคมและตุลาคม กสทช. ได้จัดประมูลใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 900 เมกะเฮิร์ตซ์ ตามลำดับ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นคลื่นความถี่ล็อตสุดท้ายที่หมดอายุจากระบบสัมปทานเดิม โดยเอไอเอสและดีแทคเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตคลื่นความถี่ ทำให้อุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยเปลี่ยนจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาตอย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากการใช้คลื่นความถี่ผ่านการประมูลจาก กสทช. แล้วนั้น ผู้ให้บริการทั้งสามรายได้มีการทำสัญญาร่วมพันธมิตรทางธุรกิจกับรัฐวิสาหกิจ (ทีโอทีและ กสท.) ในการร่วมใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่รัฐวิสาหกิจถือครองบางส่วน รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่ส่งมอบภายใต้สัมปทาน เช่น เสือโทรคมนาคม และอุปกรณ์โครงข่ายอื่นๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่ยังมีอายุการใช้งาน ชะลอการลงทุนซ้ำโดยไม่จำเป็น และเสริมการให้บริการโครงข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้งาน 4G เดิมโตต่อเนื่อง แต่รายได้ถูกกดดันด้วยแพ็คเกจแบบใช้งานดาต้าไม่จำกัด

ณ สิ้นปี 2561 ลูกค้าที่ใช้งานเทคโนโลยี 4G คิดเป็นประมาณร้อยละ 60 ของฐานลูกค้ารวมในตลาด เดิมโตจากปีก่อนที่อยู่ต่ำกว่าร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม รายได้ของอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 3 ลดลงจากปีก่อนที่เติบโตร้อยละ 6 โดยอัตราการใช้งานโทรศัพท์

เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร (Penetration Rate) ของไทยอยู่ในช่วงร้อยละ 130-140 สะท้อนถึงตลาดที่ค่อนข้างอิ่มตัวในเชิงจำนวนผู้ใช้งาน ทำให้ผู้ให้บริการต่างแข่งขันในการรักษฐานลูกค้าเดิมและแย่งชิงส่วนแบ่งลูกค้าในตลาดอย่างต่อเนื่อง การแข่งขันด้านราคาในปีที่ผ่านมาเน้นไปที่การนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานดาต้าไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-speed Unlimited) ตั้งแต่ 1-6 เมกะบิตต่อวินาที เป็นต้น ซึ่งได้รับความนิยมจากลูกค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากลูกค้าสามารถใช้ดาต้าได้อย่างไม่ต้องกังวล อย่างไรก็ตาม ลักษณะของแพ็คเกจดังกล่าวกดดันการเติบโตของรายได้ของอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ให้บริการเริ่มลดทอนการนำเสนอแพ็คเกจดังกล่าวในช่วงปลายปี โดยทดแทนด้วยการนำเสนอแพ็คเกจที่ให้ความเร็ว 4G สูงสุด พร้อมปริมาณดาต้าที่เหมาะสมตามระดับราคาแพ็คเกจที่ลูกค้าเลือก

การให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ผู้ให้บริการใช้ดึงดูดลูกค้าที่ต้องการซื้อเครื่องโทรศัพท์มือถือผูกแพ็คเกจ (Bundled) โดยเฉพาะการทำแคมเปญในกลุ่มลูกค้ารายเดือน อย่างไรก็ตาม เม็ดเงินโดยรวมที่ผู้ให้บริการใช้ในการทำแคมเปญการตลาด รวมทั้งการให้ส่วนลดดังกล่าว มีแนวโน้มลดลงจากปีก่อน โดยเน้นการทำการตลาดแบบรายพื้นที่มากขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงการควบคุมประสิทธิภาพของแคมเปญและค่าใช้จ่ายที่เข้มงวดขึ้น

ลูกค้าเปลี่ยนมาใช้ระบบรายเดือนต่อเนื่อง สนับสนุนด้วย การใช้งานสมาร์ทโฟนและโซเชียลมีเดียที่เพิ่มขึ้น

ในปี 2561 อัตราการใช้งานดาต้าของตลาดรวมยังคงเพิ่มขึ้น โดยลูกค้ามีการใช้งานกว่า 10 กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้งานดาต้า/เดือน ซึ่งแอปพลิเคชันโซเชียลมีเดียและการเติบโตของตลาด e-commerce รวมถึงอัตราการใช้สมาร์ทโฟนที่เติบโตขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 77 ช่วยสนับสนุนให้ลูกค้ามีความต้องการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตตลอดเวลา ทำให้แนวโน้มการย้ายจากระบบเติมเงินมาเป็นระบบรายเดือนยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องในปีที่ผ่านมา โดยสัดส่วนเลขหมายระบบรายเดือนต่อเลขหมายรวมได้เติบโตจากร้อยละ 22 ในปีก่อนมาเป็นร้อยละ 26 ในปีนี้ และทำให้รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (ARPU) ของทั้งอุตสาหกรรมเติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 2 จากปีก่อน มาอยู่ที่ประมาณ 240 บาทในช่วงปีนี้

ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงขยายตัวตามความต้องการ ใช้งานไฟเบอร์

ในปีที่ผ่านมาตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงมีการเติบโตของรายได้กว่าร้อยละ 10 ตามปริมาณความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตในที่อยู่อาศัยที่ยังคงเพิ่มขึ้น ซึ่งตลาดโดยรวมเติบโตจาก 8.2 ล้านครัวเรือนในปี 2560 เป็นกว่า 9.3 ล้านครัวเรือนในปี 2561 หรือคิดเป็นอัตราส่วนครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอยู่ที่ประมาณร้อยละ 43 โดยผู้ให้บริการทุกรายยังคงเน้นขยายความครอบคลุมของบริการไฟเบอร์มากขึ้น และพยายามหาลูกค้าใหม่ พร้อมรักษาลูกค้าเดิม โดยใช้กลยุทธ์ด้านราคาที่เข้มข้นมากขึ้น เช่น การออกแพ็คเกจไฟเบอร์ความเร็ว 10 เมกะบิตต่อวินาที ด้วยราคาเริ่มต้นที่ 250 บาท และผู้ให้บริการพยายามเสนอส่วนลดที่จูงใจแก่ลูกค้าเดิมในกรณีที่ลูกค้ามีความต้องการยกเลิกหรือเปลี่ยนผู้ให้บริการ ด้วยเหตุนี้ ภาพรวมรายได้ต่อราย (ARPU) ของอุตสาหกรรมจึงลดลงมาอยู่ที่ประมาณ 580 บาท อย่างไรก็ตาม เพื่อตอบโต้ภัยกลุ่มครัวเรือนที่มีความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตกับหลายสมาชิกในครอบครัว หรือเชื่อมต่อกับหลายอุปกรณ์ ผู้ให้บริการยังคงนำเสนอแพ็คเกจไฟเบอร์ที่มีความเร็วสูง เช่น แพ็คเกจระดับความเร็ว 1 กิกะบิตต่อวินาที ในราคา 2,999 บาท รวมถึงผู้ให้บริการที่มีบริการอื่นๆ นอกเหนือจากอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ยังคงทยอยนำเสนอแพ็คเกจแบบคอนเวอร์เจนซ์ (Convergence) ที่รวมหลายบริการไว้ในแพ็คเกจเดียวกัน

ทั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซิมอินเทอร์เน็ตสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอนเทนต์ โดยจุดเด่นด้านมูลค่าของแพ็คเกจโดยรวมที่มากกว่าแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียว ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้น

แนวโน้มในปี 2562

ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงขยายตัวจากบริการ 4G และ มีการแข่งขันต่อเนื่อง

สำหรับปี 2562 คาดว่าตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่จะยังคงขยายตัวจากการใช้งาน 4G เพื่อรับชมคอนเทนต์ด้านวิดีโอและการใช้งานโซเชียลมีเดีย ทั้งนี้ จากการทยอยลดการนำเสนอแพ็คเกจประเภทใช้งานดาต้าได้ไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ คาดว่าจะช่วยสนับสนุนให้การหารายได้ของผู้ให้บริการค่อยๆ ปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2562 ยังคงมีต่อเนื่อง โดยคาดว่าผู้ให้บริการแต่ละรายมีแนวโน้มการทำการตลาดโดยเน้นลูกค้าที่มีคุณภาพ เพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่าย และสร้างกระแสเงินสดเพื่อรองรับการชำระค่าใบอนุญาตและการลงทุนในอนาคต คุณภาพโครงข่าย 4G ทั้งด้านความครอบคลุมและความเร็ว ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการของลูกค้า รวมถึงภาพลักษณ์ของแบรนด์และสิทธิพิเศษต่างๆ ที่จะมีความสำคัญมากขึ้นสำหรับการแข่งขันในพื้นที่ที่คุณภาพโครงข่ายของผู้ให้บริการไม่แตกต่างกันมาก โดยผู้ให้บริการมีแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเรียนรู้พฤติกรรมของลูกค้าเข้ามาปรับใช้ ซึ่งจะช่วยให้การนำเสนอสินค้าและบริการตอบโจทย์ลูกค้าแต่ละรายได้ดีมากขึ้น

ในด้านความต้องการใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการ เมื่อพิจารณาจากการจัดสรรคลื่นความถี่ในปีที่ผ่านมาและการแสดงความสนใจในการเข้าประมูลที่ค่อนข้างน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการแต่ละรายมีคลื่นความถี่ที่ค่อนข้างเพียงพอในการให้บริการลูกค้าในระยะเวลาหนึ่ง รวมถึงเงื่อนไขและราคาประมูลอาจยังไม่เป็นที่จูงใจหรือสร้างมูลค่าเพิ่มที่เหมาะสมเพียงพอในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งปัจจุบันมีลูกค้าที่เปลี่ยนจากการใช้งาน 3G มาสู่ 4G มากขึ้น ทำให้สามารถจัดสรรความถี่ระหว่างเทคโนโลยีได้เพิ่มเติม ดังนั้น ความต้องการคลื่นความถี่โดยการประมูลเพิ่มเติมสำหรับบริการ 4G นั้นจึงอาจมีความไม่ชัดเจนนักในปี 2562

เตรียมความพร้อมสำหรับเทคโนโลยี 5G

ในอีก 2-3 ปี แนวโน้มการใช้งานเทคโนโลยี 5G จะเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างความตื่นตัวและเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี พร้อมร่วมกันหารูปแบบทางธุรกิจใหม่ร่วมกัน จะเป็นปัจจัยสำคัญในการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งความชัดเจนด้านการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับใช้งานเทคโนโลยี 5G เพิ่มเติม โดยหากมีเงื่อนไขการจัดสรรคลื่นความถี่ที่มีความเหมาะสม จะช่วยสนับสนุนให้การลงทุนในเทคโนโลยี 5G เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเติบโตของประเทศในหลากหลายธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยย่านความถี่ที่สามารถนำมาให้บริการเทคโนโลยี 5G ตามมาตรฐานปัจจุบันประกอบด้วย ย่านความถี่ต่ำกว่า 1 กิกะเฮิรตซ์ (Low Band) เช่น 700 เมกะเฮิรตซ์ ย่านความถี่ระหว่าง 1 กิกะเฮิรตซ์ และ 6 กิกะเฮิรตซ์ (Mid Band) เช่น 2.6 กิกะเฮิรตซ์ 3.4-3.8 กิกะเฮิรตซ์ รวมถึงย่านความถี่สูงกว่า 24 กิกะเฮิรตซ์ (High Band) เช่น 26-28 กิกะเฮิรตซ์ เป็นต้น

ทั้งนี้ คาดว่าผู้ให้บริการจะเริ่มเตรียมความพร้อมด้านโครงข่ายให้รองรับเทคโนโลยี 5G มากขึ้น ผ่านการทำงานร่วมกับคู่ค้า เช่น การวางแผนการลงทุนใน Massive MIMO ซึ่งเป็นรูปแบบการรับส่งสัญญาณโดยใช้เสาอากาศหลายต้น พร้อมทั้งสื่อสารกับ กสทช. เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเริ่มทดสอบเทคโนโลยี 5G เบื้องต้นในบางพื้นที่ ก่อนจะมีการลงทุนเพื่อเปิดให้ใช้งานจริงเชิงพาณิชย์ และให้ข้อมูลแก่ กสทช. ถึงภาวะของอุตสาหกรรมและภาระทางการเงินของผู้ให้บริการในปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนให้ กสทช. สามารถวางแผนการใช้งานคลื่นความถี่ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขยายพื้นที่ให้บริการไฟเบอร์ต่อเนื่อง สร้างข้อได้เปรียบ จากบริการคอนเวอร์เจนซ์

ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงคาดว่าจะยังคงมีแนวโน้มการเติบโตที่ใกล้เคียงกับปีก่อนที่ประมาณร้อยละ 10 จากความต้องการใช้งานเพื่อเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในบ้าน และอัตราส่วนครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ยังสามารถขยายตัวได้จากระดับปัจจุบันที่ร้อยละ 43 โดยคาดว่าผู้ให้บริการจะยังคงเน้นขยายพื้นที่ให้บริการไฟเบอร์ และเร่งอัปเดตลูกค้าที่ใช้เทคโนโลยีเดิมให้มาใช้งานเทคโนโลยีไฟเบอร์ ในขณะที่ความน่าสนใจและความคุ้มค่าของแพ็คเกจรวมทั้งการบริการหลังการขายที่มีประสิทธิภาพ จะมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของลูกค้ามากขึ้น โดยคาดว่าผู้ให้บริการที่สามารถนำเสนอแพ็คเกจที่มีหลากหลายบริการ (Convergence) จะสามารถสร้างข้อได้เปรียบในการดึงดูดลูกค้าได้มากกว่าผู้ให้บริการที่นำเสนอบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียว

เป้าหมายการดำเนินงานธุรกิจในปี 3 ปี

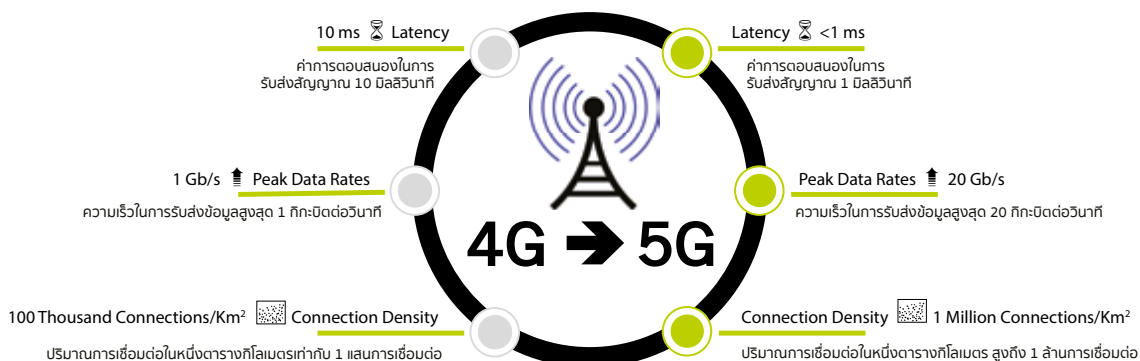
ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ขณะที่ผู้บริโภคใหม่มีความต้องการที่ซับซ้อนมากขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างธุรกิจ (Digital Transformation) เพื่อขยายโอกาสในการสร้างสรรค์บริการไปสู่ตลาดใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปในหลากหลายมิติ โดย เอไอเอสตระหนักถึงแนวโน้มดังกล่าวและได้ปรับตัวจากการเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปสู่ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ (Digital Life Service Provider) ที่ดำเนิน 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และดิจิทัลเซอร์วิส เพื่อตอบโจทย์การใช้ชีวิตประจำวัน พัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ และขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเน้นการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาส่งเสริมศักยภาพและประสิทธิภาพขององค์กรเพื่อมุ่งสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

สร้างโครงข่ายที่มีคุณภาพ เพื่อส่งมอบประสบการณ์ใช้งานที่เหนือกว่า

ผู้บริโภคมีแนวโน้มการใช้งานสมาร์ทโฟนเพิ่มสูงขึ้นและสามารถเชื่อมต่อข้อมูลได้อย่างรวดเร็วผ่านโครงข่าย 4G โดยคาดว่าจะการเติบโตของการใช้งานอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ดังกล่าวจะดำเนินต่อไป และเพิ่มบทบาทมากกว่าเป็นการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อรับส่งข้อมูลพื้นฐาน โดยดิจิทัลแพลตฟอร์มจะเข้ามาเป็นช่องทางหลักในการใช้งานของผู้บริโภคทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน ในฐานะผู้นำ

ตลาด เอไอเอสจะยังคงมุ่งพัฒนาคุณภาพของโครงข่าย 4G ผ่านการค้นคว้าและพัฒนา ร่วมกับคู่ค้า เพื่อนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายทั้งด้านความครอบคลุม (coverage) และความจุ (capacity) รวมถึงด้านการให้บริการลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

อีกทั้งในอีก 3-5 ปี มาตรฐานของเทคโนโลยี 5G จะมีความชัดเจนมากขึ้น ทั้งในด้านคลื่นความถี่และรูปแบบบริการที่ตอบโจทย์ด้านความเร็ว (Enhanced Mobile Broadband) เวลาในการรับส่งข้อมูลที่สั้น (Ultra Low Latency) รวมทั้งความสามารถในการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ในปริมาณมาก (Massive Machine-Type Communications) พร้อมทั้งการใช้งานโครงข่ายบนระบบคลาวด์และซอฟต์แวร์ (Network Function Virtualization หรือ NFV) ที่จะทำให้โครงข่ายมีความคล่องตัว ยืดหยุ่นและมีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยี 5G จะเปิดโอกาสให้บริษัทเข้าไปช่วยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจในหลากหลายอุตสาหกรรมนอกเหนือจากโทรคมนาคม เช่น การให้บริการ NB-IoT (Narrow-Band Internet of Things) ซึ่งเป็นหนึ่งในบริการสำคัญที่จะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบเมื่อมีการเปิดให้บริการ 5G เป็นต้น โดยเอไอเอสได้เริ่มสร้างการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดังกล่าวแก่ทุกภาคส่วน และพร้อมสนับสนุนการให้บริการ 5G เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อประเทศ โดยปริมาณคลื่นความถี่ที่สามารถนำมาให้บริการ อุปกรณ์ที่รองรับ รวมทั้งแอปพลิเคชันและรูปแบบการหารายได้ใหม่ๆ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนที่เหมาะสมในระยะยาว

ตอบโจทย์ความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์ (โครงข่ายใยแก้วนำแสง)

นอกเหนือจากการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ความต้องการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในครัวเรือนมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยดิจิทัลเซอร์วิสในยุคอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาขีดจำกัดและคุณภาพของบริการให้สูงขึ้น ตัวอย่างเช่น คอนเทนต์ที่มีความละเอียดสูงในการแสดงผลบนหน้าจอโทรทัศน์ เช่น 4K และ 8K จะต้องอาศัยความเร็วอินเทอร์เน็ตที่สูงขึ้นกว่าการสตรีมคอนเทนต์แบบ Full HD ซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ซึ่งโครงข่ายไฟเบอร์นับเป็นเทคโนโลยีที่สามารถตอบโจทย์การใช้งานดังกล่าวด้วยความเร็วและความเสถียรในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่เหนือกว่าเทคโนโลยี ADSL เอไอเอสได้เล็งเห็นศักยภาพในการเติบโตของตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและตั้งเป้าหมายที่จะก้าวไปเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการรายหลักซึ่งเอไอเอส ไฟเบอร์จะขยายบริการไปสู่พื้นที่ใหม่ๆ ในเขตเมือง เพื่อให้บริการครอบคลุมพื้นที่ที่ยังขาดการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่มีคุณภาพ รวมไปถึงพื้นที่ที่ยังใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเทคโนโลยีเดิมอย่าง ADSL โดยเน้นการให้บริการที่แตกต่างผ่านรูปแบบบริการแบบคอนเวอร์เจนซ์ (Fixed-Mobile Convergence หรือ FMC) ที่เอไอเอสสามารถนำเสนอบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง พร้อมทั้งแพ็คเกจโทรศัพท์เคลื่อนที่และคอนเทนต์ที่น่าสนใจ เพื่อตอบโจทย์การใช้งานในครอบครัวแบบครบวงจร ทั้งนี้ การลงทุนในโครงข่ายไฟเบอร์ของเอไอเอสเป็นการต่อยอดจากโครงข่ายที่ใช้สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ทำให้การขยายพื้นที่ให้บริการและฐานลูกค้าจะส่งผลให้เอไอเอสส่งมอบบริการเพื่อสร้างโอกาสในการเติบโตสอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต และยังส่งผลให้เอไอเอสมีต้นทุนต่อหน่วยที่ลดลงจากขนาดของธุรกิจที่ขยายตัว (Economies of Scale)

สร้างแหล่งรายได้ใหม่จากดิจิทัลเซอร์วิสสำหรับลูกค้าทั่วไป และส่งเสริมศักยภาพองค์กรธุรกิจ ด้วยบริการไอซีทีโซลูชันแบบครบวงจร

จากคุณภาพของสมาร์ทโฟนที่พัฒนาแบบก้าวกระโดดทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ รวมทั้งโครงข่าย 4G ที่มีคุณภาพของเอไอเอส ทำให้สมาร์ทโฟนกลายเป็นอุปกรณ์หลักในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคทั่วไป รวมทั้งการเป็นช่องทางเพื่อรับชมคอนเทนต์ต่างๆ และการชำระสินค้าและบริการผ่านแอปพลิเคชัน บริษัทคาดว่าแนวโน้มดังกล่าวจะยังคงมีอัตราเพิ่มขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป เอไอเอสจึงยังคงเน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับการให้บริการวิดีโอคอนเทนต์ (AIS PLAY) และการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Rabbit LINE Pay) อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างสินค้าและบริการที่ลูกค้าต้องการใช้งาน และเปิดโอกาสให้บริษัทได้ต่อยอดการหารายได้เพิ่มจากรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ โดยใช้ประโยชน์จากฐานลูกค้าและข้อมูลบนแพลตฟอร์ม

ในขณะเดียวกัน โลกธุรกิจได้ตอบรับเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ระบบคลาวด์และไอซีทีโซลูชันนับเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้องค์กรธุรกิจก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลและมีบทบาทในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ด้วยเหตุนี้ เอไอเอสจึงต่อยอดบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดลูกค้าองค์กร โดยเข้าซื้อกิจการของซีเอส ล็อกซอินโฟ และร่วมมือกับพันธมิตรแนวหน้าในอุตสาหกรรมไอซีที พร้อมทั้งขยายการให้บริการดาต้าเซ็นเตอร์ไปสู่พื้นที่ใหม่ โดยอาศัยจุดเด่นด้านการให้บริการครบวงจรที่รองรับการเติบโตของตลาดลูกค้าองค์กร เช่น ไอซีทีโซลูชัน ดาต้าเซ็นเตอร์ และระบบคลาวด์ พร้อมข้อได้เปรียบจากการมีโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ครอบคลุม ซึ่งบริการเหล่านี้จะช่วยสนับสนุนศักยภาพของธุรกิจ ส่งเสริมประสิทธิภาพของต้นทุน ด้วยมาตรฐานความปลอดภัยระดับสูงให้แก่ลูกค้าองค์กร นอกจากนี้ การพัฒนาด้านไอซีทีดังกล่าวยังเป็นปัจจัยในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

พัฒนาบุคลากรเข้าสู่ยุคดิจิทัล ปรับใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

เอไอเอสมีเป้าหมายในการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานและการให้บริการลูกค้าอย่างเต็มประสิทธิภาพ เอไอเอสเชื่อว่าพนักงานเป็นหัวใจสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน และได้เปิด เอไอเอส อินโนเวชัน เซ็นเตอร์ (AIS Innovation Center) เพื่อสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลและแพลตฟอร์มในการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะและกรอบความคิดของพนักงานเพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในอนาคตอันใกล้

การนำเทคโนโลยีที่เรียนรู้จากข้อมูลเพื่อทำนายพฤติกรรม (Predictive Analytics Tools) และการบริหารจัดการคุณค่าของลูกค้า (Customer Value Management หรือ CVM) ซึ่งผนวกรวมเทคโนโลยีด้านแมชชีน เลิร์นนิง (Machine learning) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) จะถูกนำมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ และทำให้บริษัทสามารถนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น

ปัจจัยเสี่ยง

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก

โดยมีการพิจารณาปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจของเอไอเอส หรืออาจทำให้สูญเสียโอกาสที่สำคัญทางธุรกิจ จากหลายๆ ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยภายในและภายนอกในการดำเนินธุรกิจ เช่น บุคลากร การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและกฎระเบียบของ หน่วยงานกำกับดูแล พฤติกรรมและความต้องการของลูกค้า และสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ

2. เหตุการณ์ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ เช่น อุทกภัย การเกิดไฟฟ้า หรือภัยธรรมชาติต่างๆ หรือ สถานการณ์ใดๆ ที่เป็นมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เอไอเอส ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือกระทบ ต่อความสามารถในการแข่งขัน

3. เหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

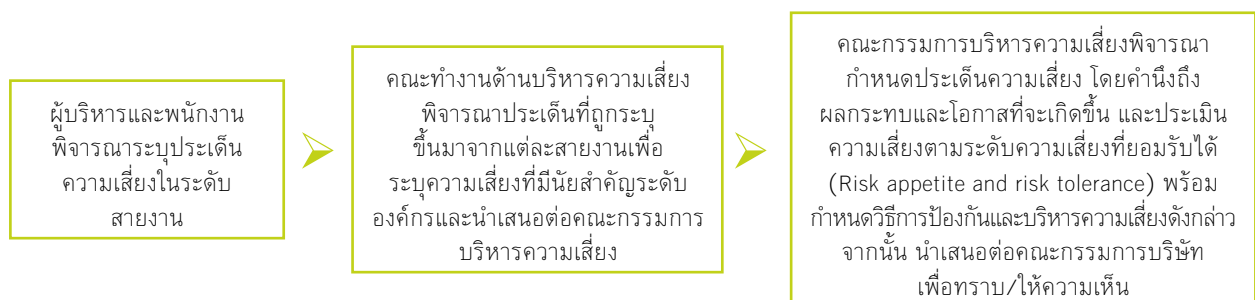
4. การเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มี นัยสำคัญ

5. สาเหตุ/ที่มาที่ไปของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

6. โครงการหรือสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่เอไอเอสต้องการ พัฒนาขึ้น

7. โอกาสที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกิจกรรมทางธุรกิจใน ปัจจุบัน

กระบวนการกำหนดและพิจารณาปัจจัยเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นความเสี่ยงต่อเนื่องและปัจจัยเสี่ยงใหม่ที่จะเกิดขึ้นภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปสามารถจำแนกเป็น ความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ

1. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล

เอไอเอสประกอบกิจการภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. ซึ่ง กสทช. มีบทบาทหน้าที่ในฐานะองค์กรผู้กำกับดูแล การประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ได้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ การออกหรือการเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับใน บางกรณีของ กสทช. อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง และ/ หรือต้นทุนในการให้บริการสูงขึ้น

ทั้งนี้ เอไอเอสมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับ กสทช. โดยตรง ซึ่งมีหน้าที่ในการติดตามการออกและ เปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบอย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานและ ประสานงานกับผู้บริหารและหน่วยงานอื่นๆ ในองค์กรที่ เกี่ยวข้องให้รับทราบอย่างทันทั่วถึงและพร้อมต่อการ ตอบสนอง รวมถึงการประสานงานกับ กสทช. เพื่อให้ กสทช. ได้ รับข้อมูลผลกระทบจากการออกกฎ ระเบียบต่อธุรกิจ ในกรณีที่มีกฎ ระเบียบที่จะประกาศเพื่อใช้บังคับในอนาคต และอาจกระทบสิทธิของกลุ่มเอไอเอส เอไอเอสจะส่งตัวแทน เข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งใน กรณีที่เห็นว่ากฎ ระเบียบนั้นๆ กระทบสิทธิ และได้รับการ ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม อาจพิจารณาฟ้องร้องเพื่อให้ เพิกถอนการประกาศใช้ ตลอดจนเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
การดำเนินธุรกิจ รายได้และต้นทุน และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ไม่เปลี่ยนแปลง

2. ความเสี่ยงที่เกิดจากข้อพิพาทกับหน่วยงานรัฐ

ในอดีตเอไอเอสประกอบกิจการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้สัญญาอนุญาตหรือสัมปทานกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีข้อกำหนดให้ต้องโอนทรัพย์สินที่ได้ลงทุนเพื่อใช้ในการประกอบกิจการให้แก่คู่สัญญาภาครัฐ ตลอดจนนำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามอัตราที่กำหนด ซึ่งที่ผ่านมาเอไอเอสมีข้อพิพาทหลายคดีอันเกิดจากการตีความข้อสัญญาที่ไม่ตรงกันส่วนใหญ่เป็นประเด็นพิพาทในเรื่องจำนวนส่วนแบ่งรายได้รวมทั้งในบางกรณี กสทช. ได้ใช้อำนาจออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจที่อาจทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง และ/หรือต้นทุนในการให้บริการสูงขึ้น ซึ่งในหลายกรณีเอไอเอส

ได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้พิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ ของ กสทช.

(ข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมแสดงไว้ตามรายงานหัวข้อข้อพิพาทที่สำคัญในแบบ 56-1)

เอไอเอสมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้บริษัทในฐานะคู่สัญญาได้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาที่เกี่ยวข้อง หากมีประเด็นข้อขัดแย้งเกิดขึ้น ก็จะดำเนินการเจรจาข้อยุติโดยเร็ว ซึ่งหากไม่ประสบผล ข้อพิพาทนี้จะเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทโดยคณะอนุญาโตตุลาการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ ตลอดจนศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาคัดสินให้เป็นที่ยุติต่อไป

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
ฐานะการเงินและภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ไม่เปลี่ยนแปลง

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

1. ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล ระบบสารสนเทศ และภัยคุกคามทางไซเบอร์

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ของเอไอเอส เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้บริการ จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้อาจมีโอกาที่จะเกิดความเสี่ยงทางด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งที่เกิดจากความซับซ้อนของเทคโนโลยีเอง และความรู้ความสามารถของพนักงานที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความบกพร่องของระบบที่อาจเปิดโอกาสให้ผู้ไม่ประสงค์ดีสามารถเข้าถึงข้อมูลในระบบหรือจากภัยคุกคามทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ

● ระบบความปลอดภัยของสารสนเทศหากไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์ อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงได้ โดยเฉพาะความปลอดภัยของข้อมูลสำคัญ รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในระบบ

● ภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่าง ๆ เช่น การก่อกวนเครือข่าย (DDoS Attack) การปลอมหน้าเว็บไซต์ (Phishing) การติดตั้งโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware/Virus) เป็นต้น อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจได้

เอไอเอสมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายการรักษาความปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าเอไอเอสสามารถรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศและภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้ ดังนี้

- การประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น PCI-DSS, ISO 27001:2013 ISMS เป็นต้น
- ขยายและพัฒนาเครื่องมือรักษาความปลอดภัยทางสารสนเทศให้ครอบคลุมระบบงานที่สำคัญทั้งหมดของบริษัท
- เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยทางด้านสารสนเทศ เช่น กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลสำคัญในระบบ ปรับปรุงพื้นที่ทำงานที่มีการเข้าถึงข้อมูลของลูกค้าเป็นแบบปิด สร้างความตระหนักด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Awareness) แก่พนักงานทุกระดับชั้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ทางการเงิน การหยุดชะงักทางธุรกิจและ/หรือระบบสารสนเทศของบริษัท และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	เพิ่มขึ้นและคาดว่าจะมีผลกระทบในระยะยาว (Emerging risk)

2. ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบงานสำคัญ

กรณีเกิดภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความผิดปกติต่างๆ ที่ไม่อยู่ในการควบคุมของบริษัท อาจส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของระบบปฏิบัติงานหลัก และเกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจ

เอไอเอสมีการสร้างระบบสำรองที่จำเป็นในบางส่วนเพื่อรองรับ (redundancy) สำหรับระบบปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ และจำเป็นในการให้บริการลูกค้า รวมทั้งกำหนดนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity

Management: BCM Policy) ทั้งระดับองค์กรและระดับหน่วยงาน โดยให้มีการซักซ้อมและทบทวนแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ นอกเหนือจากนี้ ในปี 2561 เอไอเอสได้รับการรับรองมาตรฐานสากลด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO 22301:2012 Business Continuity Management System ในฐานะที่ได้พัฒนาระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พร้อมรับมือกับเหตุวิกฤติหรือภัยพิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดการบริหารความยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์กรได้อย่างแท้จริง

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และการดำเนินการไม่ได้ตามแผนงาน	ไม่เปลี่ยนแปลง

3. ความเสี่ยงจากการแข่งขันทางการตลาดที่รุนแรง

จากการแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมที่อยู่ในระดับสูง ผู้ให้บริการต่างก็มุ่งขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถส่งมอบบริการได้ตามที่ลูกค้าคาดหวัง รวมทั้งการเสนอโปรโมชั่นที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเสนอแพ็คเกจการใช้งานข้อมูลผ่านเครือข่ายแบบไม่จำกัดปริมาณ (Unlimited package) และการเสนอโปรโมชั่นพร้อมดีไวส์ที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดผู้ใช้บริการ ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคามากขึ้น

เอไอเอสมีแผนจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- การขยายโครงข่ายการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ในรูปแบบ Fixed Mobile Convergence (FMC) เพื่อนำเสนอบริการที่ลูกค้าสามารถใช้งานได้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- การพัฒนาคุณภาพของบริการหลังการขายเพื่อรักษาลูกค้าเดิมและดึงดูดลูกค้าใหม่ โดยเฉพาะการเสนอสิทธิประโยชน์เซเรเนด (Serenade Privileges Program) บริษัทได้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาลิขสิทธิ์ประโยชน์และมูลค่าของเซเรเนดในหลายด้าน เช่น ขยายพื้นที่ให้บริการลูกค้าเซเรเนด การเสนอส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์พิเศษแก่ลูกค้าเซเรเนด ขยายสิทธิประโยชน์การให้บริการแก่ลูกค้าเซเรเนด โดยร่วมกับพาร์ทเนอร์ชื่อดังด้านต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ห้องเที่ยว เอนเตอร์เทนเมนต์

- พัฒนากลยุทธ์เพื่อรักษาลูกค้าและนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ (Advanced Analytics Tools)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ทางการเงิน ส่วนแบ่งการตลาด ภาพลักษณ์ชื่อเสียง	เพิ่มขึ้น

4. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันที่เอื้อให้เกิดสินค้าบริการในรูปแบบใหม่ๆ จากผู้ให้บริการใหม่ๆ ที่ทำธุรกิจต่างรูปแบบ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูกค้าในการใช้สินค้าและบริการเนื่องจากลูกค้ามีทางเลือกกว้างขวางในโลกดิจิทัล สำหรับบริการในรูปแบบใหม่ๆ ส่งผลให้บริษัทต้องปรับตัวและพัฒนาแผนการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น เพื่อรักษาลูกค้า สร้างรายได้ในช่องทางใหม่ และรักษาการเติบโตในระยะยาว

โดยเอไอเอสมีแผนจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- กำหนดกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยี
- พัฒนาระบบการให้บริการแก่ลูกค้าด้วยระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ เช่น การเลือกใช้สินค้าและบริการผ่านระบบ

ออนไลน์ ติดตั้งช่องทางการให้บริการผ่าน AI หรือ Chatbot การประยุกต์ใช้กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation) ในการให้บริการลูกค้า

- นำเสนอสินค้าและบริการของโทรศัพท์เคลื่อนที่อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และดิจิทัลคอนเทนต์ ในรูปแบบใหม่ที่ให้มูลค่าเพิ่มเพื่อลดความซับซ้อนและประหยัดค่าใช้จ่ายแก่ลูกค้า และยังเป็น การเพิ่มสิทธิประโยชน์เพื่อดึงดูดลูกค้า
- เพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยเครื่องมือ Data Analytics เพื่อเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงตามความต้องการของลูกค้าอย่างเหมาะสม
- พัฒนาระบบโครงข่ายการให้บริการ ระบบการบริการลูกค้าและระบบสนับสนุนให้อยู่บนเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คลาวด์เทคโนโลยี
- พัฒนาการเติบโตในธุรกิจลูกค้าองค์กร (Corporate) และธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์ (Content) เช่น ขยายการให้บริการเกี่ยวกับ IoT พัฒนาระบบ Cloud Business Ecosystem
- ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานเพื่อให้พร้อมสำหรับการดำเนินการหรือสนับสนุนกลยุทธ์ของบริษัท

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ทางการเงิน, ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และส่วนแบ่งการตลาด	เพิ่มขึ้นและคาดว่าจะมีผลกระทบในระยะยาว (Emerging risk)

5. ความเสี่ยงจากการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัล

จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากบริษัทไม่สามารถพัฒนาทักษะหรือความสามารถของพนักงานที่จะให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างทันทั่วที่ บริษัทอาจสูญเสียความได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบัน รวมถึงธุรกิจที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต

เอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- สรรหาพนักงานที่มีทักษะตรงตามความต้องการของบริษัท รวมถึงการเสนอทุนการศึกษาแก่พนักงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะใหม่เพื่อประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจขององค์กรในอนาคต
- ร่วมมือกับสถาบันระดับโลกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อวางรากฐาน พัฒนาความรู้และเตรียมความพร้อมแก่พนักงานเฉพาะกลุ่มในการดำเนินธุรกิจด้านดิจิทัล รวมถึงสืบทอดตำแหน่งที่สำคัญ (Succession plan) พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร (Culture Transformation) ไปสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบในระยะยาว

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และส่วนแบ่งการตลาด	ไม่เปลี่ยนแปลง

6. ความเสี่ยงจากการต้องพึ่งพาบุคคลภายนอกในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

เอไอเอสต้องซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและสถานีฐานจากผู้ขายหลักน้อยราย เนื่องด้วยข้อจำกัดในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีของผู้ขาย ซึ่งรวมไปถึงการใช้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐาน ทำให้อาจมีความเสี่ยงจากการที่ผู้ขาย/ผู้ให้บริการ ไม่สามารถส่งมอบสินค้าและบริการได้ตามที่ตกลงไว้

เอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- กำหนดนโยบายการจัดซื้อ/จัดจ้าง จากผู้ขาย/ผู้ให้บริการแบบไม่พึ่งพิงคู่ค้ารายเดียว (Multi-vendor) สำหรับอุปกรณ์และการบริการที่สำคัญ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการพึ่งพาผู้ขาย/ผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งเป็นหลัก
- จัดเตรียมรายชื่อผู้ขาย/ผู้ให้บริการ ที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนดเพื่อให้สามารถเลือกใช้บริการได้ หากผู้ขาย/ผู้ให้บริการหลักไม่สามารถให้บริการได้
- ควบคุมปริมาณอุปกรณ์สำรอง อะไหล่ และ/หรือ สินค้าคงคลัง ให้อยู่ปริมาณที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์/สินค้าหลักที่สำคัญ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ทางการเงิน การหยุดชะงักทางธุรกิจและ/หรือระบบสารสนเทศของบริษัท และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	เป็นความเสี่ยงใหม่ในปี 2561

7. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถือเป็นปัญหาระดับสากลที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินการ, โครงสร้าง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของบริษัท เอไอเอสในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถส่งมอบบริการให้กับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เช่น การติดตั้งเสาสัญญาณตามมาตรฐานการออกแบบ EIA-222C ให้สามารถรองรับความแรงลมในระดับที่สูงกว่าข้อมูลความแรงลมที่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย การยกความสูงของสถานีฐานโดยใช้ข้อมูล

อ้างอิงจากอุทกภัยร้ายแรงที่สุดในปี 2554 รวมทั้งในฐานะส่วนหนึ่งของประเทศ บริษัทถือเป็นบทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งในการบริหารจัดการกระบวนการที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นไปในแนวทางตามมาตรฐานสากล โดยในปี 2561 เอไอเอสมีการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการผ่านคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- กำหนดเป้าหมายปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรงและทางอ้อม
- เพิ่มสัดส่วนการใช้งานพลังงานทดแทนของบริษัท เช่น พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
การหยุดชะงักทางธุรกิจและ/หรือระบบสารสนเทศของบริษัท และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	มีผลกระทบในระยะยาว (Emerging risk)

8. ความเสี่ยงจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมือง

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทได้ทั้งในเชิงของโอกาสและอุปสรรค เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทานภายในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่มีผลกระทบต่อกำลังการซื้อของผู้ใช้บริการ

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้งานการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์ไร้สายไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านเสียง หรือการสื่อสารผ่านข้อมูลต่างๆ ถือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนในประเทศ รวมทั้งค่าบริการในการใช้งานที่ผู้ให้บริการกำหนดอยู่ในระดับที่สามารถจับจ่ายได้ (Affordable price) ทำให้บริษัทได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองในระดับที่ยอมรับได้

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	ไม่เปลี่ยนแปลง

ความเสี่ยงด้านการเงิน

1. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เอไอเอสมีรายรับและรายจ่ายบางส่วนในสกุลเงินต่างประเทศ จากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) และจากการซื้ออุปกรณ์โครงข่ายต่างๆ ดังนั้นความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงอาจส่งผลกระทบต่อรายรับและรายจ่ายของบริษัท

เอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- การทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contract) โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าไว้ ณ วันที่ทำสัญญาเพื่อการส่งมอบในอนาคตตามจำนวนเงิน สกุลเงินในระยะเวลาที่ระบุไว้
- การชำระค่าสินค้าและบริการที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศด้วยการใช้เงินฝากในสกุลเงินตราต่างประเทศที่มีอยู่ (Natural Hedge)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
รายได้ ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	ไม่เปลี่ยนแปลง

2. ความเสี่ยงจากการจัดหาเงินทุนเพื่อการรักษาสภาพคล่อง

เอไอเอสมีหนี้สินทางการเงินและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและการออกหุ้นกู้ รวมถึงยังมีการลงทุนในการขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่อง จึงอาจมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องซึ่งเกิดจากการที่บริษัทไม่สามารถจัดหาเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเพียงพอในเวลาที่ต้องการ

เอไอเอสได้มีการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยมีการจัดทำประมาณการเงินสดและมีการปรับปรุงข้อมูลประมาณการทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ การเตรียมวงเงินสินเชื่อล่วงหน้าทั้งแบบผูกพันและไม่ผูกพัน รวมถึงการจัดให้มีวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน การมีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย และการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2560
ความน่าเชื่อถือ การดำเนินธุรกิจ	ไม่เปลี่ยนแปลง

การกำกับดูแลกิจการ

ประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร

นายกานต์ ตระกูลฮุน	อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 3 สิงหาคม 2558	
วันที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ 8 พฤศจิกายน 2559	
<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการบริษัท กรรมการอิสระ ประธานกรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน 	
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 3 ปี 4 เดือน	
สัดส่วนการถือหุ้น(%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 29/2546

ตำแหน่งในบริษัท

- 2559 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ ประธานกรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ
- 2558 - 2560 ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บมจ. กรุงเทพดุสิตเวชการ
- 2559 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย
- 2549 - 2558 กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2561 - ปัจจุบัน คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการขับเคลื่อนและประสานงานการลงทุน
- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการที่ปรึกษา Nomura Holdings Inc.
- 2554 - ปัจจุบัน ที่ปรึกษา Kubota Corporation (Japan)

ประวัติการกำกับดูแลตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นายสมประสงค์ บุญยะชัย	อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 28 มีนาคม 2537	
<ul style="list-style-type: none"> รองประธานกรรมการ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม 	
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 24 ปี 9 เดือน	
สัดส่วนการถือหุ้น(%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 21/2552
- Directors Certification Program (DCP) รุ่น 65/2548
- Directors Accreditation Program (DAP) รุ่น 30/2547

ตำแหน่งในบริษัท

- 2537 - ปัจจุบัน กรรมการ
- 2551 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
- 2551 - 2560 กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ไทยคม
- 2561 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการและกรรมการอิสระ บมจ. โอสดสภา

- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. บีอีซี เวิลด์
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ดุสิตธานี
- 2545 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง

- 2551 - 2559 ประธานกรรมการบริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2553 - 2558 รักษาการกรรมการผู้อำนวยการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

- 2552 - 2554 ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ 2560 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์
- 2559 - 2561 กรรมการ บจ. โอสดสภา
- 2559 - 2560 ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2559 - 2559 กรรมการอิสระ บมจ. พกษา เร็ลเอสเตท
- 2547 - 2559 กรรมการ บจ. โรงพยาบาลพระรามเก้า

ประวัติการกำกับดูแลตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นายประสัทธ์ เชื้อพานิช อายุ 66 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 30 มีนาคม 2560

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบ*
- ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 1 ปี 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) 0.00006

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 119/2552
- Director Financial Institution Governance Program (FGP) รุ่น 6/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

2556 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์

2556 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

2559 - ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบบริหารงานประจำ มหาวิทยาลัยมหิดล

2559 - ปัจจุบัน กรรมการบริหารการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการสถาบันวิทยาการประกันภัยระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

2557 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการทุ้มตลาดและการอุดหนุน กระทรวงพาณิชย์

2555 - 2560 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กองทุนประกันวินาศภัย กระทรวงการคลัง

2557 - 2560 กรรมการ IFRS Advisory Council

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสุศักดิ์ วาจาสิทธิ์ อายุ 65 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 10 พฤษภาคม 2549

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบ*
- ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 13 ปี 7 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

เนติบัณฑิต สำนักกฤษฎีกา อื่น

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 29/2547

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

2550 - ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

2549 - ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2557 - ปัจจุบัน Managing Partner R&T Asia (Thailand) Limited

2548 - 2557 ผู้บริหาร บจ.ฮันตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์)

2540 - 2551 กรรมการ บจ. ไทยทาลัวร์ แอนด์ ออยล์

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

*เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

นางสาวจิน โล นียาบ จง อายุ 58 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มีนาคม 2556

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 6 ปี 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี บัณฑิต National University of Singapore

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2558 - ปัจจุบัน Group Chief Corporate Officer/ Singapore Telecommunications Ltd.

2551 - 2558 Group Chief Financial Officer/ Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายออลเลน ลิว ยง เคียง อายุ 63 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 20 มีนาคม 2549

- ประธานกรรมการบริหาร
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 13 ปี 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Science (Management) Massachusetts Institute of Technology

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2551 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร
กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

2549 - ปัจจุบัน กรรมการ

2549 - 2551 กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2557 - ปัจจุบัน Chief Executive Officer, Consumer Australia and Chief Executive Officer / Optus Pty Limited

2555 - 2557 Chief Executive Officer, Group Digital Life and Country Chief Officer / Singapore Telecommunications Ltd.

2549 - 2555 Chief Executive Officer (Singapore)/ Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายไกรฤกษ์ อุคุบนนท์ชัย **อายุ 64 ปี**
 วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 26 มีนาคม 2557
 • ประธานกรรมการตรวจสอบ*
 • กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
 • กรรมการอิสระ
 จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 5 ปี 9 เดือน
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ North Texas State University

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Direct Certificate Program (DCP) รุ่น 59/2548
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 16/2550

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการตรวจสอบ*
 กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
 กรรมการอิสระ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บมจ. ปตท.
2558 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการธนาคาร
 ประธานกรรมการบริหาร
 ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง บมจ. ธนาคาร
 กรุงไทย
2554 - 2555 กรรมการและกรรมการตรวจสอบ บมจ. ปตท.
2549 - 2555 ประธานกรรมการ ประธานคณะกรรมการบริหาร
 ความเสี่ยง บมจ. หลักทรัพย์ จัดการกองทุน
 กรุงไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่ง
 ประเทศไทย
2541 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจ.วี กรุ๊ปฮอนด้าคาร์ลส์

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายสมชัย เลิศสุภกิจวงศ์ **อายุ 56 ปี**
 วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มิถุนายน 2557
 วันที่ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร 1 กรกฎาคม 2557
 • กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
 • กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
 • กรรมการบริหาร
 • รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านกลยุทธ์
 • กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
 จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 4 ปี 6 เดือน
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **0.0027**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 107/2552

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
 กรรมการบริหาร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
 รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการกลยุทธ์
 และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
2555 - 2557 กรรมการ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการตลาด
2550 - 2555 รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการตลาด
2547 - 2550 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานธุรกิจบริการ
 สื่อสารไร้สาย

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

*เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

นายเชรชโรด ซี. อบลาชา จูเนียร์ อายุ 65 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 เมษายน 2560

- กรรมการอิสระ
- กรรมการบริหาร
- กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 1 ปี 8 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ De La Salle University
การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 146/2561

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการบริหาร
กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ Bank of the Philippines Islands

2553 - ปัจจุบัน กรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการบริหาร
Manila Water Company Inc.

2541 - ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการอาวุโส กรรมการบริหาร
Ayala Corporation

2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Energy Holding Inc.

2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Infrastructure Holding Corp.

2553 - 2560 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Manila Water Company Inc.

2541 - 2552 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Globe Telecom Inc.

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายสุย เวิง ชอง อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 กรกฎาคม 2560

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการผู้อำนวยการ
- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 1 ปี 5 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ University of Southern California

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 230/2559

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ

2559 - ปัจจุบัน กรรมการผู้อำนวยการ

2556 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ

2552 - 2553 หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ

2549 - 2552 รองกรรมการผู้อำนวยการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2553 - 2555 CEO International /Singapore
Telecommunications Ltd.

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายเอนก พนากิช **อายุ 54 ปี**
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 21 มกราคม 2562
● กรรมการบริหาร
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DAP) รุ่น 111/2551

ตำแหน่งในบริษัท

2562 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2562 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ไทยคม

2553 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ทักษิณี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง ทีวี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไอ.ที.แอฟฟลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายธีร์ สีสัมพรโรจน์ **อายุ 42 ปี**
ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561
● หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน*
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Management Science and Engineering Stanford University

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 257/2561

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 113/2557

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

2560 - 2561 รองหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2556 - 2559 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

2545 - 2548 ผู้ช่วยรองกรรมการผู้จัดการ Merrill Lynch Phatra และ บมจ.ทุนภัทร

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2559 - 2560 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป
ที่ปรึกษาด้านการเงิน บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป

2556 - 2556 รองกรรมการผู้จัดการด้านการเงิน

บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป

2550 - 2556 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน International beverage holding บมจ.ไทย เบฟเวอเรจ

2548 - 2550 Associate Investment Banking Division
Merrill Lynch

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

*ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 แทนนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งขอเกษียณอายุ

นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร **อายุ 59 ปี**
 ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2559
 • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท สาขาคอมพิวเตอร์ University of Michigan at Ann Arbor
 - ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)**
 • หลักสูตร Capital Market Academy สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 19

ตำแหน่งในบริษัท

- 2559 - ปัจจุบัน** หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
- 2556 - 2559** รองกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส สายงานปฏิบัติการ
- 2549 - 2556** รองกรรมการผู้อำนวยการสายงานปฏิบัติการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2554 - 2558** กรรมการบริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิหมายเลขโทรศัพท์

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม **อายุ 48 ปี**
 ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2558
 • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Psychology Counseling Services Rider University
- การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)**
 • หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 244/2560

ตำแหน่งในบริษัท

- 2558 - ปัจจุบัน** หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2559 - ปัจจุบัน** หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2556 - 2558** รองประธานเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ
 บมจ. แม็คกรุ๊ป

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2554 - 2556** ประธานเจ้าหน้าที่สายงานทรัพยากรบุคคล
 บมจ. พรุเด็นเซียล ประกันชีวิต (ประเทศไทย)
- 2550 - 2554** ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
 บจ. เซ็นทรัล วัตสัน (ประเทศไทย)
- 2547 - 2550** ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
 บจ. ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย)

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายชวิน ชัยวัชรารณ**อายุ 46 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556

- เลขานุการบริษัท

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท กฎหมาย มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร C-Seminar-Anti Corruption Seminar 1/2559
- หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC 19/2557)
- หลักสูตร Director Certification (DCP 192/2557)
- หลักสูตร Company and Board Reporting Program (CRP 6/2556, BRP 11/2556)
- หลักสูตรการต่อต้านการทุจริต สำหรับผู้บริหาร (ACEP 10/2557)
- หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานเลขานุการ บริษัท (FPCS 29/2557)
- หลักสูตรเลขานุการบริษัท (CSP) รุ่น 51/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน เลขานุการบริษัท บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2553 - 2556 ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2546 - 2553 Associate บจ. อันตัน แอนด์ วิลเลียม

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นางสุวิมล กุลาลักษณ์**อายุ 58 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542

- หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

0.0001

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท MBA Track Management Information System, Oklahoma City University

คุณวุฒิทางวิชาชีพ

- Certified Public Accountant (2528)
- Certified Internal Auditor (2543)
- Certified Risk Management Assurance (2556)

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ตำแหน่งในบริษัท

2542 - ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2552 - ปัจจุบัน อาจารย์พิเศษด้านตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2542 - ปัจจุบัน วิทยากรด้านตรวจสอบภายใน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง สภาวิชาชีพบัญชี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นางสาวนิจิยา พัวพงศ์กร**อายุ 43 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2556

- หัวหน้าส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

0.000025

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Technology Management, Washington State University,
- ปริญญาโท การเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน หัวหน้าส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2558 - 2560 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2556 - 2558 ผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2554 - 2556 รักษาการผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2551 - 2554 ผู้จัดการฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของ กรรมการและผู้บริหารในบริษัทและบริษัทย่อย

ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2561

	ADVANC		AWN	DPC	ADC	ACC	AMP	AMC	SBN	AIN	WDS	MMT	FXL	ABN	ADD	CSL	TMC	YPC	ADV
	หุ้นสามัญ (หุ้น)	ในสัดส่วนของสิทธิ์ (หน่วย)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)
1. นายกานต์ ตระกูลฮุน	-	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. นายสมเกียรติ บุญไชย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. นายปิยะกุลย์ สุทธิรักษ์ชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. นายประสิทธิ์ เขียวหาญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	2,000	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นายศุภศักดิ์ วาฬสิทธิ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. นายเอเลนา ลัว ยง เคียง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. นางสาวจัน โฉม จง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. นายเชาว์โต ยี่ อมลาชา จุฬิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. นายเอก พงศ์กิม ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. นายสมชัย เลิศสุริวงศ์	80,126	80,126	246,740	220,540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. นายสม เริง ขง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. นายวิรัตน์ เกียรติพงษ์ถาวร	-	-	151,654	126,554	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. นายธีร สัมพันธ์โรจน์ ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. นางสาวกานทิศา เสริมชัยชุม	-	-	77,500	77,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: ¹⁾ ได้มีการแต่งตั้งให้เป็นรองประธานกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 เป็นกรรมการบริหารแทนนายชินด์ แก้วมวงค์ ที่ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหาร

²⁾ ได้มีการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านงานด้านงานสายสินค้า ชินด์ ที่ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหาร

รายงานคณะกรรมการสรรหา และกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ประธานคุณไกรฤทธิ์ อุชुकานนท์ชัย และ คุณ จิน ไล เจียบ จง กรรมการ ในปี 2561 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง โดยกรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติตามและการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้มีส่วนในการสร้างความตระหนักของพนักงานในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยผ่านคลิปวิดีโอและสื่อต่างๆ คณะกรรมการได้ทบทวนนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยคณะกรรมการเห็นว่าเพื่อส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ได้แก่ การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นของกรรมการ การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการ โดยผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก การเข้าร่วมประชุมของกรรมการ การขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจสอบ โครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน และการขยายขอบเขตของประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันไปยังครอบครัวพนักงานและบริษัทร่วมทุน การพิจารณาทบทวนนโยบายนี้ สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนภายใต้หลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (Corporate Governance Code 2017) นอกจากนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบนโยบายสิทธิมนุษยชน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมด้วย

2. ด้านการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์และการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท

คณะกรรมการได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อการสรรหากรรมการว่าในการสรรหากรรมการอิสระแต่ละครั้ง คณะกรรมการจะพิจารณาคุณภาพสตรีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมด้วย นอกเหนือจากการพิจารณาความหลากหลายในคุณสมบัติและประสบการณ์อื่นที่สามารถส่งเสริมให้บริษัทพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ในการสรรหากรรมการ คณะกรรมการได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2561 เพื่อนำรวมกับรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจากแหล่งอื่น ก่อนพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการอย่างรอบคอบ โดยอ้างอิงถึงตารางคุณสมบัติและทักษะ ประสบการณ์ของกรรมการ (Board Skill Matrix) ก่อนเสนอชื่อบุคคลที่เห็นว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมให้คณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการได้พิจารณาเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นกรรมการทั้งหมด 4 ท่าน โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการที่เป็นผู้บริหารอีกประเภทละ 1 ท่าน

(นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)

ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณกานต์ ตระกูลฮุน ประธาน คุณสมประสงค์ บุญยะชัย และคุณแอลเลน ลิว ยง เคียง กรรมการ

ในปี 2561 คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2561 มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการพิจารณานโยบายค่าตอบแทน (Compensation)

ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

พิจารณาและเห็นชอบนโยบายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง โดยพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารให้อยู่ในระดับที่เทียบเคียงได้กับบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน และบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อจูงใจและรักษากรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท

ค่าตอบแทนของพนักงาน

พิจารณาและเห็นชอบภาพรวมของการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน โดยพิจารณาข้อมูลค่าตอบแทนพนักงานของบริษัทชั้นนำอื่นที่มีขนาดใกล้เคียงกันหรือในอุตสาหกรรมเดียวกัน

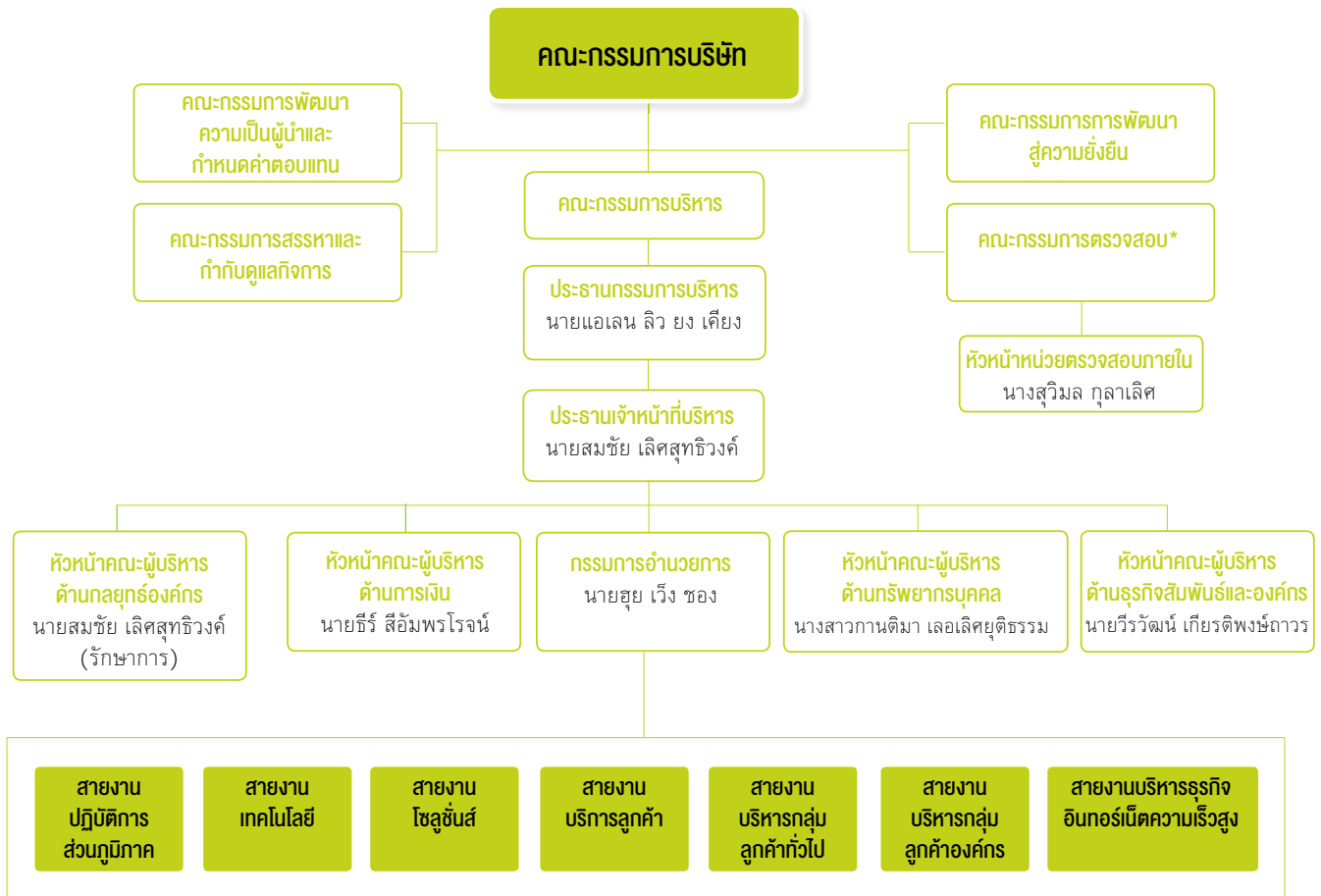
2. ด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ (Leadership Development)

คณะกรรมการผลักดันการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารบริษัท เพื่อนำพาธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัทที่กำลังเผชิญสภาพการแข่งขันที่สูงขึ้นและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วไปสู่ความสำเร็จ โดยคณะกรรมการได้อนุมัติการเข้าร่วมโครงการสำคัญหลายโครงการ เพื่อให้พนักงานและผู้บริหารได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้จากสถาบันการศึกษาและวิจัยระดับโลก เพื่อสร้างเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมและทรัพยากรบุคคลเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

(นายกานต์ ตระกูลฮุน)

ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน

โครงสร้างการจัดการ

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

ข้อมูลคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการชุดย่อย						
รายชื่อ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและ กำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนด ค่าตอบแทน	คณะกรรมการการพัฒนา สู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร
นายกานต์ ตระกูลสุน	ประธานกรรมการบริษัทและ กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช ²⁾	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-	-
นางสาวจิน ไล เจียบ จง ^{1) 2)}	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	ประธานและกรรมการ ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร
นายไกรฤทธิ์ อุตกานนท์ชัย ²⁾	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	-
นายเฌวาร์โด ซี. อบลาคา จูเนียร์ ^{1) 2)}	กรรมการอิสระ	-	-	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ
นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
นายสุย เว้ง ซอง ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาอภิชน ³⁾	-	-	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

หมายเหตุ

¹⁾ นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายแอลเลน ลิว ยง เคียง นางสาวจิน ไล เจียบ จง นายเฌวาร์โด ซี. อบลาคา จูเนียร์ นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ และนายสุย เว้ง ซอง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม รายละเอียดปรากฏตามประวัติคณะกรรมการและผู้บริหารในหน้า 44, 46-48

²⁾ นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช นายไกรฤทธิ์ อุตกานนท์ชัย นายเฌวาร์โด ซี. อบลาคา จูเนียร์ และนางสาวจิน ไล เจียบ จง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงิน รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อประวัติคณะกรรมการและผู้บริหารในหน้า 45-47

³⁾ นายเอนก พนาอภิชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 แทนนายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ที่ขอลาออก

⁴⁾ ผู้ลงทุนสามารถศึกษาคุณสมบัติของกรรมการอิสระได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com/misc/cg/20171122-advanced-qualification-independent-th.pdf> โดยเอไอเอสกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม					
	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ สรรหาและกำกับ ดูแลกิจการ	คณะกรรมการ พัฒนาความเป็น ผู้นำและกำหนด ค่าตอบแทน	คณะกรรมการ การพัฒนา สู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการ บริหาร
นายกันต์ ตระกูลสุน	9/9	-	-	5/5	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	9/9	-	-	4/5	-	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	9/9	13/13	-	-	4/4	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	9/9	13/13	4/4	-	-	-
นางสาวจิน ไล เงียบ จง	8/9	-	4/4	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง	7/9	-	-	2/5	-	11/11
นายไกรฤทธิ์ อุซุกานนท์ชัย	7/9	13/13	4/4	-	-	-
นายเพชรวิโด ซี. อปลาชา จูเนียร์	9/9	-	-	-	4/4	9/11
นายสตีเฟน มิลเลอร์ ²⁾	8/9	-	-	-	-	-
นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	9/9	-	-	-	4/4	11/11
นายสุย เวียง ทอง	9/9	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาภิชน ¹⁾	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ :

¹⁾ นายเอนก พนาภิชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 แทน นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ที่ขอลาออก²⁾ นายสตีเฟน มิลเลอร์ ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท มีผลวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561

กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ นายสุย เวียง ขง กรรมการสองในสามคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกัน และประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นโดยรวมมิใช่เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และกำหนดนโยบายให้มีสัดส่วนกรรมการอย่างยุติธรรมตามเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นซึ่งมีอำนาจควบคุม (Controlling shareholders) โดยมีขอบเขตหน้าที่ดังนี้

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
3. พิจารณออนุมัติรายการที่สำคัญ เช่น โครงการลงทุนธุรกิจใหม่ การซื้อขายทรัพย์สิน ฯลฯ และการดำเนินการใดๆ ที่กฎหมายกำหนด
4. พิจารณออนุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามประกาศข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่กำกับดูแล
5. ประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดค่าตอบแทน
6. รับผิดชอบต่อผลประโยชน์และการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ด้วยความตั้งใจและความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน
7. ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามผล

8. ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท

9. กำกับดูแลกิจการให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม

10. ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11. รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การสงวนสิทธิเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทสงวนสิทธิเรื่องที่มีความสำคัญไว้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท เพื่อรักษาประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น อาทิ

- กลยุทธ์ แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปี
- ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุน และค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการชุดย่อย หรือผู้บริหารได้รับมอบหมายให้อนุมัติได้
- การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการขายเงินลงทุน
- นโยบายที่สำคัญ
- การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ
- การฟ้องร้อง และดำเนินคดีที่สำคัญ
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล

การแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของเอไอเอส ทั้งนี้ ในการกำกับดูแล กรรมการจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในทางธุรกิจ และปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเชื่ออย่างมีเหตุผลว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น ขณะที่ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของเอไอเอสไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนบริหารจัดการงานประจำวันและธุรกิจขององค์กร ทั้งนี้ ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ และไม่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

การแบ่งแยกตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม

บทบาทและหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัท	บทบาทหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัท ● ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ● ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัท กำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท ● สนับสนุนให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ● สนับสนุนให้กรรมการได้อภิปรายและแสดงความเห็นในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประชุม ● เป็นผู้ประสานระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี 	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดและจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจงบประมาณและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติตลอดจนติดตามความคืบหน้าเปรียบเทียบกับงบประมาณและแผนงานและรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบความก้าวหน้าเป็นประจำ ● บริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจของบริษัท ● แสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ● เสริมสร้างศักยภาพและรักษาทีมผู้บริหารที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบุและสรรหานักคนที่มีความสามารถ เพื่อให้การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ● ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารและคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด และมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง และการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ความดีความชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

4. พิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี และให้ข้อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเสนอขออนุมัติการแต่งตั้ง เลิกจ้างและกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีของบริษัทจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. พิจารณานโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการใช้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน
7. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
8. สอบทานให้บริษัทมีระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

9. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนงานตรวจสอบภายในประจำปี การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตรวจสอบภายใน และประสานงานกับผู้สอบบัญชี

10. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูล การกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และพิจารณาข้อร้องเรียนรวมถึงพิจารณา ผลการสอบสวนของบริษัททุกไตรมาส รวมทั้งเป็นช่องทาง หนึ่งของบริษัทในการรับแจ้งข้อร้องเรียนตามนโยบาย การให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวนและ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

11. กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับ สินบนและการคอร์รัปชันเพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทได้ปฏิบัติตาม ภาระหน้าที่ตามกฎหมายและจริยธรรมที่กำหนดไว้

12. จัดให้มีการสอบทานคุณภาพของระบบการตรวจสอบ ภายในโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกองค์กรอย่างน้อย ทุก 5 ปี

13. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผย ไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนาม โดยประธานกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูล อย่างน้อยดังต่อไปนี้

ก. ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือ ได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท

ข. ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน ของบริษัท

ค. ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลัก ทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

ง. ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี

จ. ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์

ฉ. จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการ เข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน

ช. ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบ ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบัตร

ช. รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการบริษัท

14. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้งจาก ผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับพฤติกรรมอันควรสงสัยว่ากรรมการ

ผู้จัดการ หรือบุคคล ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ บริษัทได้กระทำความผิดตามที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์กำหนด และให้คณะกรรมการตรวจ สอบรายงานผลการตรวจสอบในเบื้องต้นให้แก่สำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ผู้สอบบัญชีทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก ผู้สอบบัญชี

15. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และเสนอข้อเสนอนะที่จำเป็นให้คณะกรรมการบริษัท ทราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบ หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมี นัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการของ บริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะ กรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญ ในระบบควบคุมภายใน

3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจ

หากคณะกรรมการของบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการ ให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการ กระทำนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

16. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้ คณะกรรมการตรวจสอบ มีอำนาจเชิญให้ฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็น ร่วมประชุม หรือส่งเอกสารตามที่เห็นว่าเกี่ยวข้องจำเป็น

17. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขต อำนาจ หน้าที่ ให้คณะ กรรมการตรวจสอบ มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือเชิญ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ความเห็น หรือ คำแนะนำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความจำเป็น

18. พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ตรวจสอบด้วยตนเองทั้งในภาพรวมเป็นรายคณะและ รายบุคคลเป็นประจำทุกปี

19. พิจารณาสอบทานของกฎบัตรนี้เป็นประจำทุกปีและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลงหากมีความจำเป็น
20. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

1. กำหนดคำตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินของกรรมการ กรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในแต่ละปี เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทโดยรวม
2. จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติและ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติตามแต่กรณี
3. พิจารณาสอบทานและอนุมัติผลการดำเนินงานของบริษัทเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินโบนัสประจำปีตามผลตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและพิจารณาปรับเปลี่ยนเงินเดือนประจำปี
4. พิจารณาและอนุมัติโครงการคำตอบแทนระยะยาว รวมถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. พิจารณาและอนุมัติผลการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเงินโบนัสประจำปี การปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี และคำตอบแทนระยะยาว ให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
6. พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินโบนัสประจำปีให้กับกรรมการของบริษัท
7. รายงานนโยบายด้านคำตอบแทนกรรมการ หลักการ/เหตุผล และวัตถุประสงค์ของนโยบายเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี
8. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ประเมินและกำหนดผู้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว และรายงานแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกปี
9. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทจัดทำนโยบายแผนการสืบทอดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่

บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว

10. ทำหน้าที่ดูแลกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
11. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ
12. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทและมีหน้าที่ให้คำชี้แจงตอบคำถามใดๆ เกี่ยวกับคำตอบแทนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
13. พิจารณาทบทวนและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลง
14. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
15. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลเกี่ยวข้อง
16. ดำเนินการอื่นๆ ใดหรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

1. กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหาคณะกรรมการและกรรมการชุดย่อยของบริษัท
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัททุกๆ ปี รวมทั้งเสนอปรับปรุงแก้ไขนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้คณะกรรมการพิจารณา
3. พิจารณาสรรหากรรมการและกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

1. พิจารณานโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนการใดๆ ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

2. เสนอประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อบริษัท อันเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา

3. สอบทานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนประธานเจ้าหน้าที่บริหารอันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

5. รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

6. สอบทานและให้ความเห็นชอบต่อรายงานการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ

7. การปฏิบัติอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

1. กำหนดทิศทางกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

2. บริหารการดำเนินธุรกิจใดๆ ของบริษัทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

3. กำกับและติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท และรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้แก่กรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกเดือน

4. แสวงหาและประเมินโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ

5. พิจารณาและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

6. พิจารณาสอบทานและอนุมัติรายการเกี่ยวกับการลงทุนและจำหน่ายทรัพย์สิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงิน และการบริหารเงิน การบริหารงานทั่วไป และรายการอื่นใดที่เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ภายในขอบเขตอำนาจที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

7. พิจารณาและให้ความเห็นต่อเรื่องที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ยกเว้นในกิจกรรมใดๆ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยอื่นเป็นผู้ดำเนินการไว้แล้ว

8. คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้ผู้บริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

หรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาเห็นสมควรได้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหาร

และ/หรือการมอบอำนาจช่วงต้องไม่เป็นการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

หรือรายการที่คณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสียตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท และตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัทและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

9. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น

10. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่จำเป็น

11. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส ในวาระการรายงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

12. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรเป็นประจำทุกปี ซึ่งอาจทำพร้อมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท

และคณะกรรมการชุดย่อยอื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

13. ดำเนินการอื่นๆ ใด หรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

ผู้บริหาร

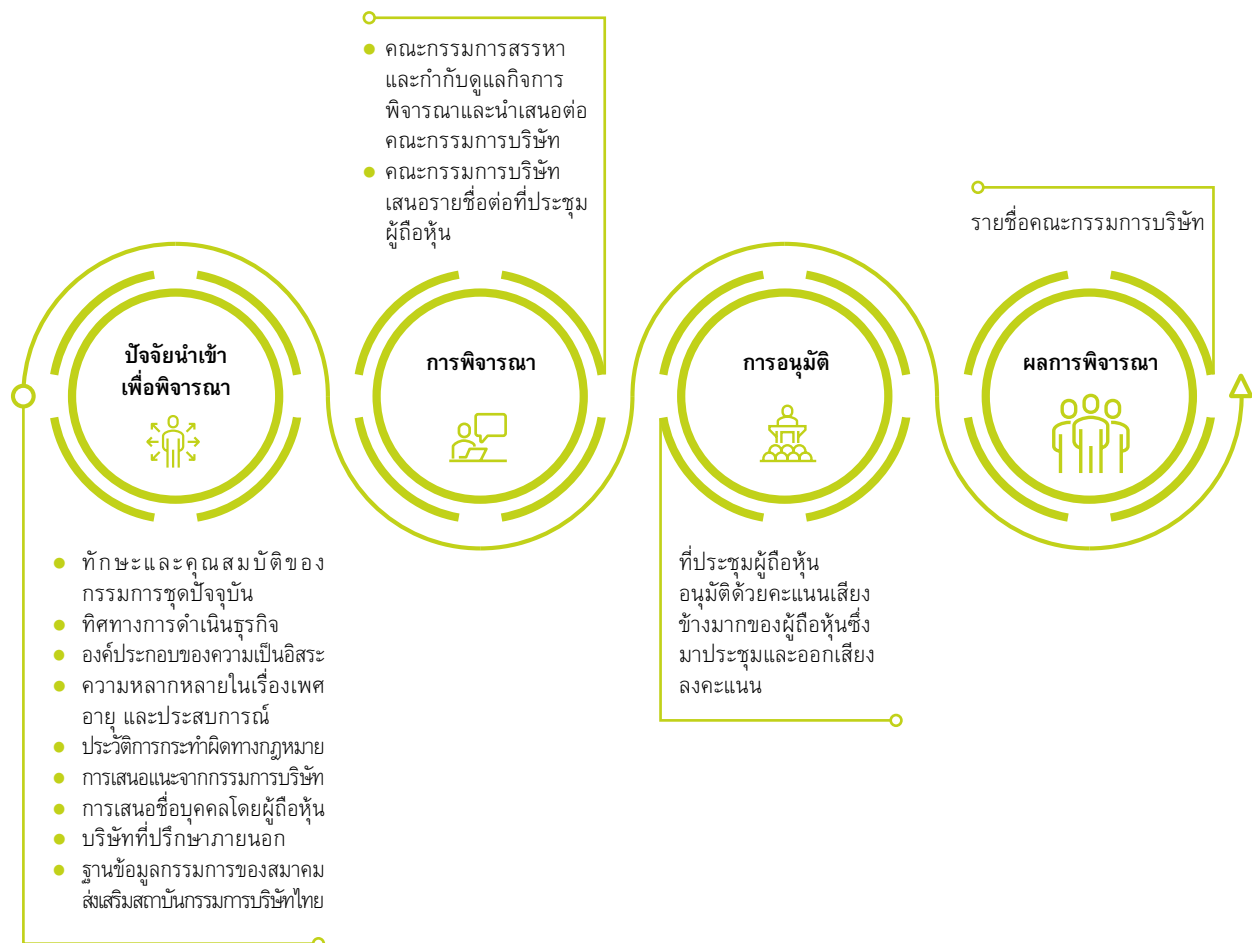
นอกจากคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแล้ว เอไอเอสกำหนดให้มีผู้บริหารระดับสูงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านกลยุทธ์องค์กร
2. นายสุย เวียง ชอง	กรรมการผู้อำนวยการ
3. นายธีร สัมพรโรจน์	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
4. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
5. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

หมายเหตุ : นายธีร สัมพรโรจน์ ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 แทนนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งขอเกษียณอายุ

การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูง

การสรรหากรรมการ

สำหรับการพิจารณาต่อวาระ กรรมการจะพิจารณาถึง ผลการปฏิบัติงาน ประวัติการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในการประชุม และการสนับสนุนในกิจกรรมของคณะกรรมการ ฯลฯ กรณีที่เป็นกรรมการอิสระ จะพิจารณาถึงความเป็นอิสระด้วย

วิธีการเลือกตั้งกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นดังนี้

1. ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งจะมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ถือ คือ หนึ่งหุ้นเท่ากับหนึ่งเสียง
2. ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (1.) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
3. บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมาจะมีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน ทั้งนี้ มติการแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

ทั้งนี้ เอไอเอสเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการได้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบปีบัญชี โดยแจ้งผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของเอไอเอส โดยในปี 2561 ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณา

การสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) โดยมีหลักในการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกองค์กร และอาจพิจารณาว่าจ้างที่ปรึกษาอิสระเพื่อเข้ามาช่วยในการสรรหาดังกล่าว

แผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan) รองรับผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกงานขึ้นไป โดยมีการระบุผู้ที่จะทำหน้าที่แทน พร้อมทั้งจัดให้มีกระบวนการพัฒนาบุคลากรในลำดับรองลงมาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นปดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัท

1. ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงสามส่วนไม่พอดี ให้ออกจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยกรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งและกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้
2. กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ

1. คราวละไม่เกิน 3 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระมีสิทธิได้รับเลือกกลับเข้ามาใหม่ได้ ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการบริษัทจะทบทวนความเป็นอิสระของกรรมการท่านนั้นเป็นประจำทุกปี
2. กรรมการที่ประสงค์จะลาออกก่อนครบวาระต้องยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการบริษัท โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ใบลาออกมาถึงที่บริษัท ทั้งนี้ การพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทดแทนกรรมการที่ลาออก กำหนดให้ดำรงตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่มาปฏิบัติหน้าที่แทน และคณะกรรมการบริษัทจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบให้ครบถ้วนภายใน 90 วันนับแต่วันที่กรรมการตรวจสอบคนนั้นลาออก

ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบ*พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เพราะเหตุอื่นนอกจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการตรวจสอบที่พ้นจากตำแหน่ง ยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพียเท่าที่จำเป็นจนกว่า คณะกรรมการตรวจสอบชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

1. ให้กรรมการชุดย่อยอื่นๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระ การดำรงตำแหน่งของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ อีกได้
2. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตาม (1.) กรรมการ ชุดย่อยอื่นๆ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 - ตาย
 - ลาออก
 - ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการชุดย่อย
 - คณะกรรมการบริษัทมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการ และผู้บริหาร

เอไอเอสมีนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนให้กรรมการ โดยสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเมื่อเทียบกับ บริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียง กันแล้ว ค่าตอบแทนดังกล่าวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและ เพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ และจะ คำนึงถึงความเป็นธรรมและเหมาะสมสำหรับการจ่าย ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร โดยสอดคล้องกับ ผลการปฏิบัติงานของกรรมการและผู้บริหารแต่ละท่าน คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินให้แก่กรรมการบริษัท กรรมการ ชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมถึงผู้บริหารระดับสูง ที่มีหน้าที่รายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยใน การพิจารณาจากนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่กล่าว ไว้ข้างต้นแล้ว จะมีการนำผลสำรวจค่าตอบแทนกรรมการ ที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคม ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยมาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน จะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอ มติเห็นชอบ และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติเป็น ประจำทุกปี

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินสำหรับประธานกรรมการ กรรมการ อิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 7 ราย รวม จำนวนเงิน 29.66 ล้านบาท และมีการพิจารณาจัดสรรตาม นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและกรอบวงเงิน 36 ล้านบาท ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อ วันที่ 29 มีนาคม 2561 ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทน ดังกล่าว บริษัทใช้หลักเกณฑ์เดิมตั้งแต่ปี 2558 และ ค่าตอบแทนที่จัดสรรอยู่ภายในกรอบของวงเงิน อันประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง และ โบนัส

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการประจำปี 2561

กรรมการ	ค่าตอบแทนในรูปตัวเงิน (บาท)		
	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	โบนัส
คณะกรรมการ			
● ประธานกรรมการบริษัท	300,000	x	✓
● กรรมการ	75,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการบริหาร			
● ประธานกรรมการ	25,000	25,000	✓
● กรรมการ	x	25,000	✓
คณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ			
● ประธานกรรมการ	10,000	25,000	✓
● กรรมการ	x	25,000	✓

หมายเหตุ :

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร/พนักงานของบริษัท หรือของบริษัทผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ หรือกรรมการชุดย่อย
- ประธานกรรมการไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือน หรือเบี้ยประชุม ในฐานะประธานในคณะกรรมการชุดย่อย

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลที่ได้รับในฐานะกรรมการบริษัทจำนวน 7 ราย ในปี 2561 มีดังนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม ¹⁾ (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทนอื่นๆ
นายกานต์ ตระกูลฮุน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระ ประธานกรรมการ ประธานกรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	3,600,000	-	3,150,000	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	<ul style="list-style-type: none"> รองประธานกรรมการ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน	900,000	325,000	2,253,600	-

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน รายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม ¹⁾ (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทน อื่นๆ
นายไกรฤทธิ์ อุซุกานนท์ชัย	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ 	1,200,000	600,000	3,150,000	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ กรรมการตรวจสอบ 	1,020,000	650,000	2,289,000	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระ ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน กรรมการตรวจสอบ 	1,013,333	650,000	2,289,000	-
นายเพชรโรโด ซี. อบลาชา จูเนียร์	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระ กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน กรรมการบริหาร 	900,000	550,000	2,253,600	-
นายสตีเฟน มิลเลอร์ ²⁾	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 	765,000	175,000	1,935,224	-
รวม ¹⁾		9,398,333	2,950,000	17,320,424	-

หมายเหตุ:

¹⁾ ค่าตอบแทนกรรมการที่ปรากฏตามตารางข้างต้นเป็นรายการที่เกิดขึ้นในปี 2561 รวมถึงโบนัสจากผลปฏิบัติงานระหว่างปี 2561 ที่จ่ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ด้วย

²⁾ นายสตีเฟน มิลเลอร์ ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการของบริษัท มีผลวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561

ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ปรัชญาในการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่ผู้บริหารได้สร้างให้กับบริษัท และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้ทำการทบทวนและอนุมัตินโยบายค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยการกำหนดระบบบริหารค่าตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

การบริหารค่าตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับผลการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท

- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน (Balanced Scorecard) ทั้งตัวชี้วัดทางด้านผลตอบแทนทางการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต

การบริหารค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น

- การทำให้เกิดความมั่นใจว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้นมีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น
- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้**
- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจ

โครงสร้างค่าตอบแทนผู้บริหาร

ค่าตอบแทนซึ่งจ่ายให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทจะประกอบด้วยสามองค์ประกอบ ดังนี้

ค่าตอบแทนและผลประโยชน์แบบคงที่			ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงาน		
เงินเดือน		ผลประโยชน์	+	โบนัสตามผลงาน	ค่าตอบแทนระยะยาว

เงินเดือน

ระดับของค่าตอบแทนที่ได้รับ เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งทำการจ่ายเป็นเงินสดเข้าบัญชีทุกเดือน โดยจะมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี จากการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน และอัตราการขึ้นเงินเดือนในตลาดแรงงาน

ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษ

วัตถุประสงค์หลักของการให้ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษ คือการสร้าง ความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน และช่วยเหลือในกรณีพนักงานสูงอายุ ประสพปัญหาด้านสุขภาพ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพ และสวัสดิการต่างๆ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในตลาดแรงงาน และตามที่กฎหมายกำหนด

โบนัสตามผลงาน

เป็นรางวัลตอบแทนที่แปรผันตามความสำเร็จของผลงานในระยะสั้น เมื่อเทียบกับแผนงานประจำปีที่ได้กำหนดไว้ โดยเทียบเคียงกับค่าตอบแทนในตลาดแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เงินโบนัสตามผลงานนี้จะผูกกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ประจำปี ซึ่งเป็นผลรวมจากตัววัดผลที่หลากหลาย และมีการถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละปัจจัย

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูด และรักษานักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง

- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างค่าตอบแทนและผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปี และผลตอบแทนระยะยาว

โดยเป็นการตัดสินผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบริษัท และของพนักงานรายบุคคล

ค่าตอบแทนระยะยาว

ค่าตอบแทนระยะยาว เป็นรูปแบบค่าตอบแทนที่ส่งเสริมการสร้างการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืนและสร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงเป็นการรักษาตำแหน่งผู้บริหารที่สำคัญโดยเน้นให้เกิดผลประโยชน์ประกอบกิจการที่ดีของบริษัทและมีการตัดสินใจทางธุรกิจที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น การให้ผลตอบแทนจะพิจารณาจากมูลค่าทางเศรษฐกิจของบริษัท (Economic Profit) มูลค่าผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นทั้งในเชิงมูลค่ารวม (Absolute total shareholder return) และมูลค่าในเชิงเปรียบเทียบ (Relative total shareholder return) การคำนวณผลตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานในรอบเวลา 3 ปี และทยอยจ่ายผลตอบแทนออกไปอีก 3 ปี ทั้งนี้ การจ่ายผลตอบแทนอาจมีการเรียกคืนหรือดักจ่าย (Clawback policy) ในกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัย การลาออกหรือการเลิกจ้าง

การจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท

	CEO	ผู้บริหาร	พนักงาน ทุกคน	รูปแบบการจ่าย	จุดประสงค์และการเชื่อมโยง กับหลักการค่าตอบแทน
เงินเดือน (Base Salary)	✓	✓	✓	เงินสด	จูงใจและรักษานักงานที่มีความรู้ความสามารถ และตอบสนองการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน
ผลประโยชน์ (Benefit)	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันชีวิตและสุขภาพ 	สร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน
เงินโบนัสตามผลงาน (Performance Bonus)	✓	✓	✓	เงินสด	เพื่อเป็นรางวัลตอบแทนตามความสำเร็จของผลงานที่ได้กำหนดไว้ประจำปี
ค่าตอบแทนระยะยาว (Value-Sharing Compensation)	✓	✓		เงินสด	ผลักดันให้เกิดผลการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากมูลค่าผลตอบแทนรวมแก่ผู้ถือหุ้น (Total shareholder return) และมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของบริษัท (Economic Profit) เพื่อสร้างความสอดคล้องของผลประโยชน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น

ค่าตอบแทนรวมของคณะผู้บริหารจำนวน 4 ราย เท่ากับ 52.54* ล้านบาท ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัสตามผลงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และผลประโยชน์อื่นๆ

หมายเหตุ : *ค่าตอบแทน 52.54 ล้านบาท รวมค่าตอบแทนของนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 – 30 กันยายน 2561

บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ตามโครงการจ่ายค่าตอบแทนระยะยาวให้แก่ผู้บริหารเป็นจำนวน 5 ครั้ง ตั้งแต่ปี 2556-2560 โดยมีผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) มีรายชื่อและจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ที่ได้รับดังนี้

		ปี 2560	%	ปี 2559	%	ปี 2558	%	ปี 2557	%	ปี 2556	%	รวม
1. นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	จำนวน	88,700	6.3	56,800	6.87	51,600	5.92	29,816	4.38	19,824	4.89	246,740
2. นางสาวสุนิษา ชินวัตร	จำนวน	35,440	2.5	11,900	1.44	11,890	1.36	11,020	1.62	6,864	1.69	77,114
3. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	จำนวน	44,300	3.1	30,200	3.65	30,174	3.46	27,116	3.99	19,864	4.90	151,654
4. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	จำนวน	44,300	3.1	33,200	4.01	0	-	0	-	0	-	77,500

หมายเหตุ : % หมายถึง ร้อยละของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกทั้งหมด

เลขานุการบริษัท คือ นายชิน ชัยวัชรารณ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89/15 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่กรรมการในการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน คือ นางสาวนริญา พัวพงศกร ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลในฐานะบริษัทจดทะเบียนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมทั้งกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ข้อมูลประวัติและรายละเอียดของเลขานุการบริษัทและหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ปรากฏตามหน้า 51

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีพนักงานทั้งสิ้น 12,552 คน (รวมพนักงานชั่วคราว) โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ดังนี้

เอไอเอส		เอเอ็มพี / เอดีซี / เอไอเอ็น / ดับบลิวดีเอส / เอสบีเอ็น / เอดับบลิวเอ็น / เอฟเอ็กซ์แอล / เอ็มเอ็มที / เอดีดี / เอบีเอ็น	
สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน		จำนวนพนักงาน
การเงินและบัญชี	243	เอเอ็มพี	39
ทรัพยากรบุคคล	211	เอดีซี	-
ตรวจสอบภายใน	49	เอไอเอ็น	22
กลยุทธ์องค์กร	54	ดับบลิวดีเอส	380
สำนักผู้บริหาร	17	เอสบีเอ็น	39
เลขานุการบริษัท	8	เอดับบลิวเอ็น	6,840
ธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา	20	เอฟเอ็กซ์แอล	131
กฎหมาย	40	เอ็มเอ็มที	1,507
ความปลอดภัยไซเบอร์และสารสนเทศ	40	เอดีดี	2
โครงการ Organization Transformation	17	เอบีเอ็น	7
รวม	699	รวม	8,967

เอเชีย		ดีพีซี	
สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน	สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน
สำนักกรรมการผู้จัดการ	4	สำนักผู้บริหาร	3
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – กรุงเทพมหานคร	1,384		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – นครราชสีมา	684		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – Operation Development	66		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – Platform	38		
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลลูกค้าสัมพันธ์	33		
ฝ่ายประกันคุณภาพและงานบริการ	73		
พัฒนาทรัพยากรบุคคล	578		
Strategic Planning & Analysis	23		
รวม	2,883	รวม	3

สำหรับปี 2561 ค่าตอบแทนรวมของบุคลากรของบริษัท และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีจำนวนทั้งสิ้น 7,537.66 ล้านบาท ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานสามารถศึกษาได้จาก รายงานการพัฒนารูทกิจอย่างยั่งยืน ประจำปี 2561

การกำกับดูแลกิจการ

ความสำเร็จในปี 2561

- คะแนน Corporate Governance Report ระดับ “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่นต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 จากงาน SET Awards 2018
- คะแนนเต็ม 100 คะแนน จากการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน “หุ้นยั่งยืน” จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นขั้นพื้นฐาน และพัฒนาให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับ ตามแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน ด้วยธรรมาภิบาลและการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยครอบคลุมแนวปฏิบัติ 5 หมวด

1. คณะกรรมการบริษัท
2. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย
3. การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส
4. การควบคุมและบริหารความเสี่ยง
5. ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการจัดทำขึ้นตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code) การกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (CGR) ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) และดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) และมีกระบวนการกำกับดูแล ดังนี้

- กำกับดูแลโดยคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท
- บังคับใช้กับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของเอไอเอสและบริษัทในเครือทุกแห่ง
- ทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เมื่อวันที่

29 ตุลาคม 2561 และคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายดังกล่าวเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนอื่นที่กรรมการแต่ละท่านสามารถไปดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 4 แห่ง
2. การประเมินผลปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทโดยที่ปรึกษาภายนอกอย่างน้อยทุกๆ 3 ปี
3. การเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละท่านไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมทั้งปี
4. การเพิ่มขอบเขตความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ*ให้ครอบคลุมการกำกับดูแลความเสี่ยง
5. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทให้มีความหลากหลายโดยเฉพาะในด้านเพศ เชื้อชาติ สัญชาติ และถิ่นกำเนิด ในการสรรหากรรมการอิสระแต่ละครั้ง คณะกรรมการสรรหา จะพิจารณาคุณสมบัติที่มีคุณสมบัติเหมาะสมด้วย
6. กำหนดสัดส่วนกรรมการอิสระให้เป็นเสียงส่วนใหญ่ รวมถึงประธานของคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ
7. การสื่อสารเรื่องประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนและการคอร์รัปชันให้ครอบคลุมของพนักงาน รวมถึงการส่งเสริมให้กิจการบริษัทร่วมค้าปฏิบัติตามแนวทางของการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล

รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการในปีที่ผ่านมา

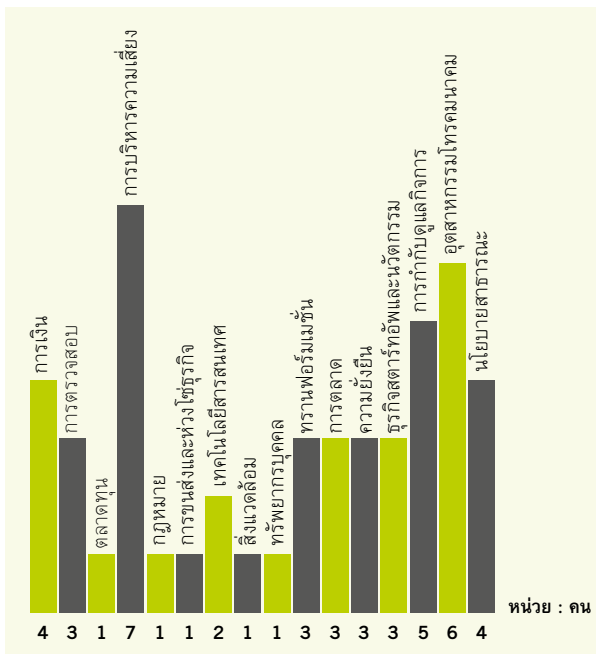
หมวด 1 คณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นให้กลุ่มเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับสูงสุด โดยกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท เพื่อส่งต่อให้ฝ่ายจัดการนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์และตั้งเป้าหมายในระยะยาว และมีการทบทวนและติดตามความคืบหน้าเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ โดยในการประชุมคณะกรรมการ

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

บริษัททุกไตรมาส ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัท โดยเฉพาะในส่วนของการเงินและแผนงานต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาทบทวนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท (Strategic direction) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและการดำเนินธุรกิจของบริษัท

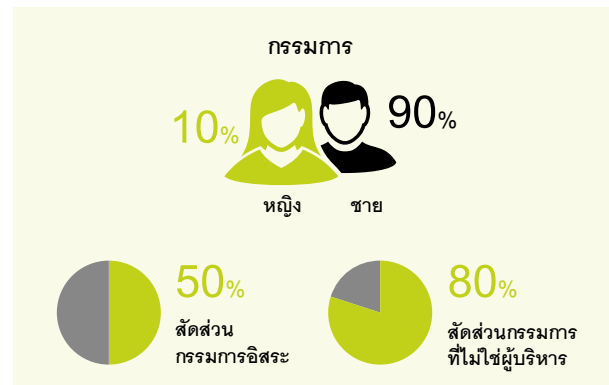
- องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านประสบการณ์ทำงาน การศึกษา เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ถิ่นกำเนิด รวมถึงมีสัดส่วนกรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมากกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด และเป็นการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารงานที่ดี

- ประธานกรรมการบริษัท คือ คุณกานต์ ตระกูลสุน เป็นกรรมการอิสระและไม่ใช่นักธุรกิจคนเดียวกันกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารรวมถึงไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือทางธุรกิจระหว่างกัน และมีการแบ่งแยกการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างชัดเจนไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

เอไอเอสยังกำหนดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และสงวนสิทธิในการพิจารณาเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ตามรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 58 อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้กรรมการและฝ่ายจัดการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันผ่านการสร้างวัฒนธรรมการเคารพบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และการทำงานร่วมกันตามหลักธรรมาภิบาล

- คุณสมบัติของกรรมการอิสระได้กำหนดให้มีความเข้มข้นกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด อาทิ ต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติกรรมการอิสระศึกษาได้จาก <http://advanc-th.listed-company.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล “นโยบายบรรษัทภิบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท”

- วันประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า และส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบให้กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการมีเวลาศึกษา ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม และได้ดำเนินการให้แต่ละวาระมีการจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการทุกครั้ง ทั้งนี้ ขณะลงมติ กรรมการ

จะต้องอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการที่มาประชุม อีกทั้ง เพื่อป้องกันการมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษ กรรมการที่อาจมีส่วนได้เสียในวาระนั้น จะไม่เข้าร่วมประชุมและลงมติในวาระนั้นๆ

เอไอเอสได้นำเทคโนโลยีการประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video conference) และการพัฒนาช่องทางการส่งเอกสารการประชุมผ่าน Board portal ที่มีความปลอดภัยสูง เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประชุมและอำนวยความสะดวกให้กรรมการ สำหรับในเดือนใดที่ไม่ได้มีการจัดประชุม ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในเดือนให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

6. ในปีที่ผ่านมา กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีการประชุมร่วมกันอย่างเป็นอิสระโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหาร และฝ่ายจัดการเข้าร่วม 1 ครั้ง โดยมีการอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง การแข่งขันทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง รวมถึงการพัฒนาในด้านทรัพยากรบุคคล และภายหลังการประชุมได้มีการรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ
7. กรรมการและผู้บริหารมีการรายงานให้บริษัททราบส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร และรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้บริษัทมีข้อมูลประกอบการดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะนำเสนอรายงานการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสีย รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทรับทราบในทุกไตรมาสและทุกครั้งที่กรรมการหรือผู้บริหารได้รายงานการมีส่วนได้เสียของตน
8. คณะกรรมการกำหนดให้มีแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทจะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้หากตำแหน่งสำคัญดังกล่าวว่างลง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และจัดทำแผนการสืบทอดดังกล่าว และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ รวมทั้งให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

นอกเหนือจากกรรมการและผู้บริหาร ฝ่ายทรัพยากรบุคคลยังมีการจัดทำแผนและกลยุทธ์ในบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลสำหรับบุคลากรที่มีศักยภาพสูง (Talent) ร่วมกับการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน (Corporate KPI)

9. เอไอเอสมอบหมายให้ส่วนงานเลขานุการบริษัท เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ หรือคณะกรรมการกับผู้ถือหุ้น และกำหนดให้ส่วนงานตรวจสอบภายในเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับฝ่ายจัดการ อย่างไรก็ตาม เอไอเอสไม่มีการปิดกั้นการเข้าถึงและติดต่อสื่อสารระหว่างกรรมการและฝ่ายจัดการโดยตรง ซึ่งที่ผ่านมาได้เปิดให้ทั้งสองฝ่ายมีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อน/หรือหลังการประชุม โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเข้าไปแทรกแซงการดำเนินธุรกิจปกติหรือก้าวก้าวขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน
10. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ในการพิจารณานโยบายและโครงสร้างการจ่ายคำตอบแทนของกรรมการก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอนุมัติ โดยนโยบายและโครงสร้างคำตอบแทนของกรรมการ จะพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบ ระดับการจ่ายคำตอบแทนของบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน และบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ผลประกอบการของบริษัท เป้าหมายและผลการปฏิบัติงานของกรรมการรายบุคคล รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” หน้า 68
11. กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศเพื่อรับทราบข้อมูลทั่วไปและภาพรวมข้อมูลการดำเนินธุรกิจที่สำคัญและสรุปการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบาทหน้าที่ของกรรมการในบริษัทจดทะเบียน นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอส โดยผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้นำเสนอ ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทไม่ได้สรรหากรรมการใหม่แต่อย่างใด

12. เอไอเอสส่งเสริมให้กรรมการ เลขานุการบริษัท และผู้บริหารให้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและในหลากหลายรูปแบบ โดยเอไอเอสจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยในปี 2561 มีกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมที่กรรมการเข้าร่วมดังนี้

ชื่อหลักสูตร/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	รายชื่อกรรมการที่เข้าร่วม
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (workshop) เรื่องเตรียมความพร้อม 5G และแนวโน้มอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโลก จัดโดยบริษัทผู้ค้า ณ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและสหรัฐอเมริกา	เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้เรียนรู้การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยี 5G แนวโน้มอุตสาหกรรมและตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี 5G ของประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณกานต์ ตระกูลฮุน ● คุณสมประสงค์ บุญยะชัย ● คุณไกรฤทธิ์ อุษากานนท์ชัย ● คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ● คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช ● คุณแอลเลน ลิว ยง เคียง ● คุณจิ้น โล เงียบ จง ● คุณสมชัย เลิศสุทธิวงศ์ ● คุณสุย เว้ง ชอง
Director Accreditation Program (DAP 146/2561) จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	เพื่อให้กรรมการได้รับความรู้และความเข้าใจถึงหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและกฎเกณฑ์ กฏระเบียบ ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของกรรมการบริษัทในการนำการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณเมธรรีโด ซี. อปลาชา จูเนียร์
Chairman Forum 2018: “Digital Transformation – A Must for all Companies”	เพื่อให้กรรมการได้รับความรู้ในเรื่องนวัตกรรมใหม่ๆ และเทคโนโลยีใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณกานต์ ตระกูลฮุน ● คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช

13. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด คือ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน และคณะกรรมการบริหาร (Board Self-Assessment) เป็นรายบุคคลและทั้งคณะด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี ครอบคลุมการประเมินทั้งเรื่องโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การเข้าร่วมประชุม การปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาตนเอง และความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อช่วยให้มีการพิจารณาบทวนผลงาน ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในปีที่ผ่านมา
- 2) เพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานของคณะกรรมการให้

มีประสิทธิภาพ และตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนได้อย่างชัดเจน

- 3) เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ

ขั้นตอนในการประเมิน

1. ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้จัดส่งแบบประเมินให้กรรมการทุกท่านประเมินทุกปี
 2. รวบรวมแบบประเมินและผลคะแนน รวมถึงจัดทำรายงานผลการประเมินดังกล่าวเสนอต่อประธานกรรมการและประธานกรรมการชุดย่อยแต่ละชุด เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกัน และกำหนดวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานของกรรมการต่อไป
- ทั้งนี้ ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดทั้งแบบองค์รวมและแบบรายบุคคล ประจำปี 2561 คณะกรรมการเห็นว่าได้

ปฏิบัติงานครบถ้วนเหมาะสมตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้เห็นชอบนโยบายให้ที่ปรึกษาภายนอกดำเนินการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

14. การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมินและกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานประจำปีและเป้าหมายระยะยาว ซึ่งผลของการประเมินจะถูกนำมาใช้ประกอบการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทั้งนี้ โครงสร้างค่าตอบแทนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหน้า 68

หมวด 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

เอไอเอสเคารพสิทธิและให้ความเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งสิทธิในการอนุมัติและรับเงินปันผลในอัตราการจ่ายต่อหุ้นที่เท่าเทียมกัน การให้สิทธิในการซื้อขาย โอน รับโอน หลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่อย่างเป็นอิสระ การไม่เข้าแทรกแซงธุรกรรมในตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ การให้สิทธิในการเสนอชื่อแต่งตั้ง และถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีอิสระ และกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี การแสดงความเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระ และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตัดสินใจและอนุมัติธุรกรรมที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของเอไอเอส โดยนอกเหนือจากสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เอไอเอสยังดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นมีการใช้สิทธิของตน และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ทำหน้าที่ในฐานะเจ้าของกิจการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

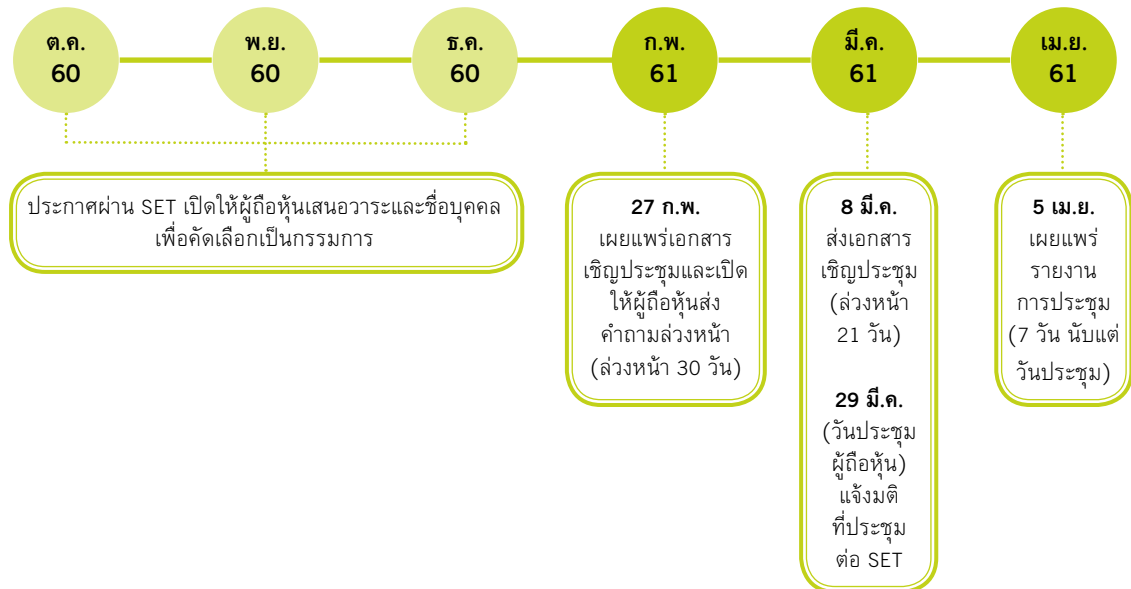
1. เผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเข้าทำธุรกรรมต่างๆ ข้อมูลผลประกอบการรายไตรมาสและประจำปี ผ่านเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์บริษัท เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทได้หลากหลายช่องทางและทันเวลา

2. จัดตั้งส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทั้งผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้ถือหุ้นสถาบัน สามารถสอบถามและเสนอแนะเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานไปยังฝ่ายจัดการ รวมถึงให้ข้อมูลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุกไตรมาส เพื่อพบปะและนำเสนอผลประกอบการกับผู้ถือหุ้นรายย่อย และเดินสายพบนักลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. จัดทำ “นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน” เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน และป้องกันการนำข้อมูลภายในที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและ/หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายฉบับนี้ครอบคลุมถึงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของเอไอเอส

นอกจากนี้ ยังกำหนดบุคคลที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งสามารถล่วงรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในได้มากกว่าพนักงานทั่วไป (Designated person) ให้ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยง จึงห้ามซื้อขาย โอน และรับโอนหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัชในช่วงเวลา 30 วัน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินประจำไตรมาสและประจำปี และช่วงเวลาอื่นที่จะกำหนดเป็นครั้งคราว รวมทั้งให้มีการรายงานการถือครองและการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัชของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance Department) ทุกครั้ง ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

4. การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

4.1 หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมถูกจัดทำขึ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นคำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารและหลักฐานซึ่งผู้ถือหุ้นจะต้องนำมาในวันประชุมหรือเตรียมเพื่อประกอบการมอบฉันทะ เอไอเอสได้จัดทำเนื้อหาในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยจำแนกเป็นการมาด้วยตนเองและมอบฉันทะ และจำแนกเป็นกรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ข้อกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐานที่ต้องนำมาแสดงเป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ไม่ไปจำกัดสิทธิหรือเป็นภาระต่อผู้ถือหุ้นจนเกินความจำเป็น

4.2 แต่งตั้งกรรมการอิสระที่จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณไกรฤทธิ์ อุชुकานนท์ชัย คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และคุณประสัณฑ์ เชื้อพานิช เพื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

4.3 จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบเอกสารและลงทะเบียนล่วงหน้าให้กับผู้ถือหุ้นสถาบันและคัสโตเดียนเพื่ออำนวยความสะดวก เนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีปริมาณผู้ถือหุ้นที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานเป็นจำนวนมาก โดยหากมีการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระ จะมีการส่งสำเนาใบมอบฉันทะที่มีลายเซ็นของกรรมการอิสระผู้รับมอบ

กลับไปให้ผู้ถือหุ้นภายหลังจากการประชุมเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบผู้ถือหุ้นของหน่วยงานกำกับดูแลในภายหลัง

4.4 เพื่อเป็นการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกรายในการเข้าร่วมประชุม เอไอเอสใช้ระบบบาร์โค้ดในการลงทะเบียนและการนับคะแนนเพื่อความรวดเร็วและแม่นยำ และจัดให้มีการแบ่งจุดลงทะเบียนระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและผู้ถือหุ้นสถาบันแยกออกจากกัน โดยได้เตรียมบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพียงพอ อาทิ เครื่องถ่ายเอกสาร อารการแสดมปี และป้ายชี้แจงขั้นตอนการลงทะเบียน โดยละเอียด รวมถึงจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพการจัดประชุม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาในปีถัดไป

4.5 คณะกรรมการกำหนดวันประชุมเป็นวันที่ 29 มีนาคม 2561 เวลา 14:00 น. ซึ่งไม่ตรงกับวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลาในการประชุมมีความเหมาะสมสำหรับสถานที่จัดประชุมที่โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว มีความสะดวกต่อการเดินทางเนื่องจากมีระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย ราคาสมเหตุสมผล และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นครบครัน

- 4.6 ประชามติกรรมการบริษัท และประชามติกรรมการชุดย่อยทุกชุด รวมถึงหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน และผู้บริหารระดับสูงจากทุกสายงานหลัก เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถามต่างๆ ของผู้ถือหุ้น
- 4.7 ประชามติกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามลำดับวาระและเรื่องที่ไต่ถามไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการเพิ่มเติมและแก้ไข พร้อมทั้งจัดสรรเวลาสำหรับการซักถามของผู้ถือหุ้นในแต่ละวาระอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนการลงมติ
- 4.8 เลขานุการบริษัท ในฐานะโฆษกของการประชุม ได้แจ้งจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและมอบฉันทะ ขั้นตอนและวิธีการประชุม การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มประชุม
- 4.9 ในการลงคะแนนเสียง เอไอเอสได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนสำหรับทุกวาระ และสำหรับวาระเลือกตั้งกรรมการจัดให้มีการลงคะแนนเป็นรายบุคคล รวมทั้งได้แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายอิสระให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการนับคะแนนเสียง เพื่อความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ
- 4.10 ประชามติที่ประชุมเป็นผู้แจ้งผลการลงคะแนนและมติของที่ประชุมในแต่ละวาระ แบ่งเป็นคะแนนที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย โดยพบว่าไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าว
- 4.11 เลขานุการบริษัทได้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อนำส่งให้หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทรวมถึงแจ้งผ่านช่องทางตลาดหลักทรัพย์ภายใน 7 วัน หลังจากวันประชุม โดยมีการบันทึกรายละเอียดและสาระสำคัญไว้อย่างครบถ้วนตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ เช่น รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าร่วม มติที่ประชุม ประเด็นคำถามและข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นและคำอธิบายของกรรมการ/ผู้บริหาร

5. เอไอเอสเปิดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสอบถาม เสนอแนะความคิดเห็น หรือร้องเรียนในเรื่องต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท ผ่านช่องทาง ดังนี้

ผู้รับผิดชอบ	ช่องทาง
ส่วนงานเลขานุการบริษัท กำกับดูแลปฏิบัติงานและจริยธรรม	414 ชั้น 28 อาคารเอไอเอส 1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ : (66) 2029 5352 โทรสาร : (66) 2029 5108 อีเมล : companysecretary@ais.co.th

โดยส่วนงานเลขานุการบริษัท จะรวบรวมและส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานให้ฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการรับทราบ และแจ้งผลกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสีย หากเป็นกรณีการกระทำผิดการทุจริต และการละเมิดจริยธรรมในการดำเนินงาน จะนำเข้าสู่กระบวนการสอบสวนและคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแสตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

สำหรับเรื่องอื่นๆ เอไอเอสได้จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อเป็นตัวกลางระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสีย อาทิ ส่วนงานชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับชุมชนและองค์กรไม่แสวงหากำไร ส่วนงานธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา ทำหน้าที่เป็นตัวกลางและเป็นกระบอกเสียงระหว่างบริษัทกับหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านกิจการโทรคมนาคม

6. เอไอเอสตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดนโยบายให้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียตามสิทธิแห่งกฎหมายและตามแนวทางของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ไว้ในกลยุทธ์การพัฒนายั่งยืน ประมวลจริยธรรมธุรกิจ นโยบายการบริหารบุคคล ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติและระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กร

และตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยรายละเอียดการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากรายงานหมวดที่ 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ประจำปี 2561

หมวด 3 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

1. เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งข้อมูลทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน เช่น ข้อบังคับบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ นโยบายการบริหารความเสี่ยง ข้อมูลงบการเงิน และบทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฯลฯ อย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และข้อตรงของเอไอเอส “นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ” ของเอไอเอสให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป โดยเอไอเอสยึด 3 หลักในการเปิดเผยสารสนเทศ กล่าวคือ
 - 1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ
 - 1.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อในการเปิดเผยสารสนเทศ
 - 1.3 ความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ
2. ส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อเป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏในหัวข้อ “ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน” หน้า 86
3. เอไอเอสกำหนดให้มีช่วงเวลางดติดต่อสื่อสารกับนักวิเคราะห์และนักลงทุน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส และห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายใน

- ของบริษัท ชื่อ ขยาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาสหรือผลประกอบการประจำปี และต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่ยูกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) รวมถึงจัดทำรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ดังกล่าว ส่งให้ส่วนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ภายใน 3 วันทำการ
4. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มี “หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร” มาตั้งแต่ปี 2551 เพื่อให้เอไอเอสมีข้อมูลที่จำเป็นในการติดตามดูแลการมีส่วนได้เสียและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้บริษัท กรรมการ และผู้บริหาร สามารถทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกรรมการและผู้บริหาร ต้องเปิดเผยส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อเข้าตกลงทำการใดๆ กับเอไอเอสและบริษัทย่อย และจะไม่สามารถให้ความเห็นและออกเสียงได้เมื่อมีการพิจารณาการทำการดังกล่าว
 5. คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของเอไอเอส ถือเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและที่อยูกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) ไว้ในรายงานประจำปีทุกครั้ง
 6. ในการทำการระหว่างกัน เอไอเอสยึดถือหลักปฏิบัติตามแนวทางของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ถูกต้อง การทำรายงานเป็นไปอย่างโปร่งใส สมเหตุสมผลและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญเสมือนกับการทำการกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) รวมทั้งสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติ “นโยบายการทำการที่เกี่ยวข้องกัน” และมอบหมายให้ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการสื่อสาร กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตาม และเปิดเผยข้อมูลเมื่อมีการทำการต่อตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยและเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปี
ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในหน้า 106

หมวด 4 การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทเห็นถึงความสำคัญของการมีระบบ
ควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความ
เสี่ยงที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นในการปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น
และทรัพย์สินของบริษัท จึงได้กำหนดให้มีนโยบาย มาตรการ
และหน่วยงานกำกับดูแล ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัท
ได้อนุมัติให้คณะกรรมการตรวจสอบขยายขอบเขต
การทำงานให้ครอบคลุมงานในด้านการบริหารความเสี่ยง
โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยง โดยผู้ถือหุ้นสามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ
“การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบ
ภายใน” หน้า 91

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัท
ย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุน
ของเอไอเอส ดังนี้

- ส่งเสริมให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมนำหลักการกำกับ
ดูแลกิจการที่ดีมาปฏิบัติ
- คณะกรรมการบริษัทคัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนของบริษัท
เข้าไปเป็นกรรมการ และผู้บริหารในบริษัทย่อยและบริษัท
ร่วมตามสัดส่วนของการถือหุ้น เพื่อควบคุมดูแลการ
ดำเนินงานของบริษัทย่อย ตามสัดส่วนการถือครองหุ้น
ของบริษัท
- กำกับดูแลโดยผ่านกรรมการตัวแทนและผู้บริหาร และ
นโยบายที่กำหนดโดยเอไอเอส
- พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น กลยุทธ์ แผนธุรกิจ
การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัท รวมทั้งนโยบาย
ที่สำคัญต่างๆ
- ติดตามผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการ
บริหาร และคณะกรรมการบริษัทของเอไอเอส
- ดูแลให้บริษัทย่อย และบริษัทร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ การทำรายการ
ระหว่างกัน การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การ
เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งดูแล

ให้มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้องตาม
ที่ควร ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานการบัญชี
ที่รับรองทั่วไป

- การพิจารณาทำธุรกรรมใดๆ ของบริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ
ต่อการดำเนินธุรกิจหรือฐานะการเงินของเอไอเอส ได้
กำหนดให้ธุรกรรมดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากคณะ
กรรมการของเอไอเอสทุกครั้ง
- ตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจ
ว่ามีการควบคุมภายในที่กำหนดไว้เพียงพอและมี
ประสิทธิภาพ
- การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานของ
บริษัทย่อย เอไอเอสได้แจ้งผู้สอบบัญชีจากสำนักงาน
สอบบัญชีเดียวกันเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรวบรวม
ข้อมูลทางการเงินและที่มีใช้ทางการเงินมาเปิดเผย
ในงบการเงินรวมของเอไอเอส
- สื่อสารจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการรับและให้
สินบนไปยังบริษัทย่อยและบริษัทกิจการร่วมค้า

ทั้งนี้ รายละเอียดของการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
และผู้บริหารในบริษัทย่อย ปรากฏในแบบแสดงรายการ
ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

หมวด 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

เพื่อให้การดำเนินงานของเอไอเอสและการปฏิบัติหน้าที่ของ
ทุกคนในองค์กรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตรงไป
ตรงมา และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม อันเป็น
หัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน คณะกรรมการ
บริษัทจึงกำหนดให้มี “ประมวลจริยธรรมธุรกิจ” ที่ประกอบ
ด้วยแนวปฏิบัติ 12 หมวด ครอบคลุมตั้งแต่เรื่องความรับ
ผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันความขัดแย้งทางผล
ประโยชน์ การเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการปฏิบัติตาม
กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ และจัดให้มีคณะ
กรรมการจริยธรรม ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน
และมีผู้บริหารระดับสูงจากสายงานหลักเป็นคณะกรรมการ
รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและกำกับดูแลจนเกิดเป็น
วัฒนธรรมองค์กร โดยท่านสามารถศึกษาประมวลจริยธรรม
ธุรกิจได้จาก http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

เอไอเอสจัดให้มีช่องทางลับสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอก เพื่อแจ้งเรื่องการกระทำที่อาจจะเข้าข่ายการละเมิดจริยธรรม ต่อคณะกรรมการบริษัท โดยมีกระบวนการสอบสวนและ มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูลตาม “นโยบายการให้ข้อมูล การกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครอง ผู้ให้ข้อมูล” โดยคณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรม สื่อสารนโยบายให้ทุกคนทุกฝ่ายรับทราบ ผ่านช่องทางและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น อีเมล อินทราเน็ต แผ่นป้ายประกาศ และการรณรงค์ภายใน

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดจริยธรรมในการประกอบ ธุรกิจในปี 2561 สรุปได้ดังนี้

5.1 สื่อสารและจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งทางออนไลน์ สื่อ ประชาสัมพันธ์ และผ่านตัวแทนพนักงาน/ตัวแทนที่ติดต่อกับ คู่ค้า โดยเน้นการสร้างตระหนักรู้ใน 3 เรื่อง คือ การให้ หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน แนวทางปฏิบัติในการการ รับทรัพย์สินจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การทำธุรกิจ ส่วนตัวทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัท โดยสื่อสารให้ พนักงาน คู่ค้าและบริษัทร่วมทุน

	จำนวนพนักงาน/องค์กร ที่ได้รับการสื่อสารหรือฝึกอบรม (ร้อยละ)		
	การแจ้งผ่านจดหมายหรือสื่อ ประชาสัมพันธ์	การเข้าร่วมฝึกอบรม ทั้งออนไลน์และออฟไลน์	การสื่อสารผ่านช่องทางอื่นๆ อาทิ การแจ้งผ่านตัวแทนที่ติดต่อกับคู่ค้า
พนักงานเอไอเอส	100	99.08	-
บริษัทคู่ค้า	100	90.44	ตัว แทน ที่ ติด ต่อ กับ คู่ ค้า เป็นประจำ
บริษัทย่อย	100	99.08	-
บริษัทร่วม	60	40	นำเสนอเป็นวาระการประชุม เพื่อรับทราบ

5.2 จัดให้มีการประเมินความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมธุรกิจของพนักงานคู่ค้าและบริษัทร่วมทุน เพื่อทดสอบความเข้าใจและวัดประสิทธิภาพของการดำเนิน โครงการ สำหรับนำมาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

5.3 คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจเปิดโอกาสให้พนักงาน สามารถสอบถามข้อสงสัยต่างๆ ที่ตนได้พบเห็นในระหว่าง การปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท ผ่านอีเมล ethicclinic@ais.co.th ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา พบว่า มีการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมธุรกิจ 4 ประเภท ดังนี้

ประเภท	ข้อมูลการกระทำผิด	แนวทางการดำเนินการ
1	พนักงานรับผลประโยชน์เป็นค่าส่วนลด แพ็กเกจท่องเที่ยวจากลูกค้าของบริษัทเป็นการส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และ หน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทโดยการตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษรและการพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
2	พนักงานมีส่วนได้เสียในธุรกรรมที่บริษัทตกลงกับลูกค้า โดยมีได้แจ้งให้บริษัททราบ ทั้งที่พนักงานนั้นๆ มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ก็ตาม	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และ หน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทโดยการตัดเงินเดือนด้วยวาจา การตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การลดผลการประเมินประจำปี การหักลดเงินโบนัสประจำปี และพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
3	พนักงานนำข้อมูลของลูกค้าไปเปิดเผยเพื่อประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากลูกค้า รวมถึงมีการฉ้อโกงพนักงานนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่มีอยู่จริงต่อลูกค้าและเมื่อขายสินค้าและบริการดังกล่าวได้แล้วก็นำเงินจากลูกค้ามาใช้ในการส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และ หน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทด้วยการเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
4	พนักงานนำทรัพย์สินของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และ หน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ด้วยการตัดเงินเดือนด้วยวาจา การตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยหรือค่าบอกกล่าวล่วงหน้า หรืองดการจ่ายโบนัสประจำปี

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคลทุกคน อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริษัทได้ออกนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของเอไอเอส ลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าทางธุรกิจ (Business value chain) ครอบคลุมทั้งเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของ

บุคคลแต่ละกลุ่ม การปฏิบัติต่อพนักงาน การใช้แรงงานที่ถูกกฎหมาย การไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเด็ดขาด และการกำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบกิจกรรมดำเนินงานและการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินธุรกิจ นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของเอไอเอสสอดคล้องตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (United Nations Universal Declaration of Human Rights

- UNDHR) และปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (The International Labor Organization - ILO) ซึ่งท่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ http://www.ais.co.th/sustainability/policy/thai/Human_Rights_Policy_TH.pdf

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

เอไอเอสยึดมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ด้วยตระหนักดีว่าการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันนั้นเป็นภัยร้ายแรงที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญและพิจารณากำหนดนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการปฏิบัติงานของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติ อีกทั้ง เพื่อป้องกันมิให้บริษัท อันรวมไปถึงกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน โดยได้เผยแพร่นโยบายไว้ใน http://advanc-th.listedcompany.com/anti_bribery.html

ในปี 2561 เอไอเอส ได้รับการรับรองต่ออายุการรับรองเป็นสมาชิกโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption: CA C) เป็นที่เรียบร้อย เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 โดยใบรับรองดังกล่าวจะมีอายุ 3 ปี นับจากวันที่มีมติให้การรับรอง ทั้งนี้ การรับรองเป็นสมาชิกลักษณะดังกล่าวเป็นการตอกย้ำและแสดงถึงว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำขั้นตอนและหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติของนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันไปปฏิบัติใช้ได้ทั้งหมดซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง เช่น การบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุน การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

นอกจากนี้ เอไอเอสได้สื่อสารตามนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันไปยังบริษัทย่อย บริษัทร่วมทุน บริษัทอื่นใดที่มีอำนาจในการควบคุม คู่ค้าทางธุรกิจ

และผู้มีส่วนได้เสียรวมทั้งสาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์ Social Intranet การจัดนิทรรศการ หรือการนำเข้าไปบรรจุเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มรับทราบและนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางที่บริษัทกำหนด

เอไอเอสได้จัดให้มีการสื่อสารและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ความคาดหวังของบริษัท และบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ เช่น การอบรมหัวข้อการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันแก่พนักงานที่เข้าใหม่และเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการปฐมนิเทศ การจัดอบรมหลักสูตรทางจริยธรรมธุรกิจผ่านสื่อสารสนเทศ (LearnDi) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินการรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจ และการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันกับคู่ค้า ผู้บริหาร และพนักงานเป็นประจำทุกปี

เอไอเอสได้ประกาศแนวปฏิบัติ “งดรับของขวัญ (No Gift Guideline)” ในเทศกาลปีใหม่ รวมถึงได้ปรับปรุงและประกาศใช้นโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงานจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยมุ่งหวังให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนและเป็นการตอกย้ำการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตต่อหน้าที่ (Whistle blowing) ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร อีกทั้งมีมาตรการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเบาะแสที่เกี่ยวข้องด้วย โดย Whistle blowing จะเป็นเครื่องมือในแง่ของการเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและเป็นช่องทางในการปราบปรามการทุจริต เนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาค้นพบที่ทันท่วงทีก่อนที่ปัญหานั้นจะบานปลายและอาจเกิดผลกระทบต่อภาพพจน์และฐานะทางการเงินขององค์กรอย่างรุนแรงในภายหลังได้

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ

ในฐานะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและมีใช้ทางการเงินให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และชื่อตรงของบริษัท

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ ตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ และความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยสาระสำคัญของนโยบายกำหนดตั้งแต่บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารในฐานะโฆษกผู้รับมอบอำนาจ (spokespersons) แนวทางในการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญ การเก็บรักษาความลับของข้อมูล การดำเนินการเมื่อมีข่าวลือหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากสภาวะปกติ การขอหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว การกำหนดช่วงระยะเวลาห้ามเผยแพร่สารสนเทศก่อนประกาศผลประกอบการ และการสื่อสารกับผู้ลงทุนในประเด็นต่างๆ รวมถึงกำหนดบทลงโทษกรณีพบการฝ่าฝืนนโยบาย

นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อให้การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทเป็นไปตามกฎหมายประกาศ ข้อกำหนด และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ เอไอเอสจึงกำหนดให้มีนโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีผลบังคับใช้กับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท สำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทให้มีความเป็นไปตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อและประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท

โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่พิจารณาความสมเหตุสมผลของการทำรายการและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้ทุก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำรายการหรือที่อาจจะรับทราบ การเกิดขึ้นของรายการต้องมีหน้าที่แจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานก่อนตกลงเข้าทำรายการ สาระสำคัญของนโยบายมุ่งเน้นให้ในการตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทและบริษัทย่อยต้องกระทำโดยถือเสมือนการตกลงทำรายการกับบุคคล ภายนอกภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป (Arm's length Basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยมีกำหนดขั้นตอนในการพิจารณาการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และข้อห้ามกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้เสียและ/หรือเป็นผู้อนุมัติรายการดังกล่าว นอกจากนี้ ยังกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่รายงานการมีส่วนได้เสียของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกปี และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อดำรงความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ นโยบายฉบับนี้มีหัวใจสำคัญหลักคือการห้ามมิให้บุคลากรของบริษัทอาศัยข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการสอดคล้องกับข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับแก้ไขล่าสุด) รวมไปถึงประกาศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดครอบคลุมกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน นอกจากนี้ยังระบุหน้าที่พิเศษให้กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่โดยตำแหน่งหน้าที่สามารถเข้าไปข้อมูลภายในได้ต้องเปิดเผยการถือครองหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ต่อฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ทุกครั้งที่มีการซื้อขายหรือโอนหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและความโปร่งใส นอกจากนี้ กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ

ดังกล่าวยังห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาสามสิบวัน (30) วัน ก่อนวันที่เปิดเผยงบการเงินประจำรายได้ไตรมาส และประจำปี (Blackout Period)

ท่านสามารถดูรายละเอียดของนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ได้ที่ http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

แนวปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์

การพัฒนาเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารของคนในสังคมปัจจุบัน คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจจึงได้เห็นชอบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่พนักงานในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ หัวใจหลักของแนวปฏิบัติคือการตระหนักถึงผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ในกิจส่วนตัวและในหน้าที่การงานโดยปราศจากความระมัดระวัง รวมถึงการหลีกเลี่ยงการละเมิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ด้วย เช่น พนักงานต้องใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์โดยเคารพในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น เป็นต้น

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

บริษัทพิจารณาการนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแล

กิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 หรือ Corporate Governance Code (CG Code) ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาปรับใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจของเอไอเอสแล้ว โดยปี 2561 มีเรื่องที่ยังไม่ได้ปฏิบัติและมีมาตรการทดแทนที่เหมาะสมและได้บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี ดังต่อไปนี้

- บริษัทมีกรรมการอิสระ 1 ท่านที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเกิน 9 ปี โดยคณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการกรรมการอิสระคนดังกล่าวเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นกรรมการที่ได้นำประสบการณ์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินธุรกิจของบริษัท

- สมาชิกของคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นการกรรมการอิสระ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัตินโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดให้สัดส่วนกรรมการอิสระเป็นเสียงส่วนใหญ่ รวมถึงประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน และจะดำเนินการเรื่องนี้ภายหลังที่ได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งต่อไป

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี ดังนี้

ค่าสอบบัญชีของบริษัท

ค่าสอบบัญชีของบริษัท (บาท)	1,714,000
ค่าสอบบัญชีงบการเงินรวมประจำปีและค่าสอบทานงบการเงินรวมรายไตรมาสของบริษัท (บาท)	712,000
รวม (บาท)	2,426,000

ค่าสอบบัญชีของบริษัทข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าสอบทานแนวปฏิบัติการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันของบริษัทตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต (CAC) จำนวน 400,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 44,186 บาท

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย (บาท)	8,991,600
จำนวนบริษัทย่อย (บริษัท)	17

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในการจัดทำโปรแกรมเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายและอื่นๆ รวม 5,742,500 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 154,961 บาท ให้แก่สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) ของเอไอเอส เป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน และนักวิเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทแก่นักลงทุน เพื่อสะท้อนมูลค่าของบริษัทอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานที่โปร่งใส เป็นธรรม และส่งเสริมความน่าเชื่อถือของนักลงทุนต่อบริษัท ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้กำหนดนโยบายการในการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

นโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์

การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

1. เปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ
3. ปฏิบัติต่อผู้ลงทุนและนักวิเคราะห์ทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่เลือกปฏิบัติ

การป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน

1. ไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. กำหนดช่วงเวลางดรับนัดการประชุมหรือตอบคำถามเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent Period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส
3. กำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ซื้อขาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาส
4. กำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัทต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่อยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ

เอไอเอสจัดให้มีการเปิดเผยและสื่อสารข้อมูลที่มีสาระสำคัญทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันได้แก่ รายงานประจำปี รายงานผลประกอบการรายไตรมาส รวมถึงวารสารนักลงทุนและข่าวประชาสัมพันธ์ โดยจัดสรรช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลายเพื่อความสะดวกของนักลงทุนแต่ละกลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์ <http://investor.ais.co.th/> การจัดประชุมแถลงผลประกอบการรายไตรมาส การเข้าร่วมงาน Opportunity Day ของตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีสื่อมวลชนเข้าร่วม การจัดประชุมและเดินทางพบนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศทุกไตรมาส ซึ่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้ความสำคัญกับการเข้าพบนักลงทุนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งช่องทางอีเมลและ LINE@ เป็นต้น

นอกจากนี้ ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักลงทุน (Investor Feedback) เป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาและปรับปรุงงานนักลงทุนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในช่วงหกปีที่ผ่านมา งานนักลงทุนสัมพันธ์ของเอไอเอสได้รับรางวัลอันทรงเกียรติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรางวัล SET Awards จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และรางวัลจาก IR Magazine Awards นักลงทุนและนักวิเคราะห์สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ได้โดยตรง ผ่านทางโทรศัพท์หมายเลข 02-0295014 ทางอีเมล investor@ais.co.th ทาง LINE@ ชื่อ @ais_ir หรือดาวน์โหลด QR Code ด้านขวามือ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบ* ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ราย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารจัดการ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งจัดทำตามแนวทางและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีรายชื่อปรากฏดังนี้

1. นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ กรรมการตรวจสอบ
3. นายประสัทธ์ เชื้อพานิช กรรมการตรวจสอบ

ปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบ มีการประชุมทั้งสิ้น 13 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง มีนางสุวิมล กุลเลศ หัวนหาญหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยรายละเอียดการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2561 ปรากฏในหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” หน้า 57

คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระเที่ยงตรงตามขอบเขตที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทบทวนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และผ่านการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีรายงานทางการเงินที่ต้องเชื่อถือได้ และมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ รวมทั้งดูแลให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบสำหรับปี 2561 ได้ดังนี้

1. รายงานทางการเงิน คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้ของงบการเงิน และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท ทั้งรายไตรมาสและประจำปี 2561 ซึ่งได้

จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยและสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยหารือร่วมกับผู้สอบบัญชีสอบทานประเด็นที่มีสาระสำคัญ สอบทานความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่สำคัญ การประมาณการทางบัญชี และการใช้ดุลยพินิจต่างๆ ในการจัดทำงบการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยได้สอบถามและใช้ความระมัดระวังรอบคอบเพื่อให้การจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทมีความเชื่อถือได้ โปร่งใส ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเป็นการเฉพาะโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วม เพื่อปรึกษาหารือกันอย่างอิสระถึงการได้รับข้อมูล ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบข้อมูลที่มีความสำคัญในการจัดทำงบการเงิน และข้อเสนอแนะต่อระบบการควบคุมภายในในกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน ซึ่งสำหรับปี 2561 ผู้สอบบัญชีไม่ได้มีข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ

คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่า กระบวนการจัดทำรายงานทางบัญชีและการเงินของบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขตในการตรวจสอบ ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่า รายงานทางการเงินได้แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ

2. รายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานกำกับดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส โดยยึดหลักความสมเหตุสมผล ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นปกติทาง

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

ธุรกิจ และประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าฝ่ายบริหารได้ตัดสินใจทำรายการเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ ดังเช่นที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไป มีเงื่อนไขการค้าปกติ ด้วยราคาที่สมเหตุสมผล และเป็นไปตามปกติธุรกิจของบริษัท

3. การปฏิบัติตามกฎหมาย คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎระเบียบ และข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งภาระผูกพันที่อาจจะเกิดขึ้นจากสัญญาที่กระทำกับบุคคลภายนอกและข้อเรียกร้องอื่นๆ

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องสำหรับบางเรื่องที่มีข้อโต้แย้งอยู่บ้าง ซึ่งผู้บริหารเชื่อว่าผลการพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องต่อข้อโต้แย้งดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีต่อบริษัทนั้น ได้ร่วมกับผู้สอบบัญชีให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างครบถ้วนเหมาะสมแล้ว

4. ระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิผลและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปี 2561 และพิจารณาและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบสาเหตุและเสนอแนวทางในการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อฝ่ายจัดการ โดยได้ติดตามและสอบทานเพื่อให้ฝ่ายจัดการได้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะต่อระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำขึ้นอีก

คณะกรรมการตรวจสอบได้ส่งเสริมให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มบทบาทการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาหน่วยงานตรวจสอบภายในให้ก้าวไปสู่ Trusted Advisor เช่น การจัดทำ Workshop ของกระบวนการที่สำคัญและมีความเสี่ยงสูงเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่เพียงพอและหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงแก่ฝ่ายจัดการก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของโครงการ Second Line of Defense เพื่อสร้างความเข้าใจหลักการควบคุมภายในตามแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญให้ฝ่ายจัดการทำหน้าที่เป็นปราการด่านที่ 2 (2nd Tier) ซึ่งจะส่งเสริมประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างทันเวลา นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้สนับสนุนให้หน่วยงานตรวจสอบภายในนำหลักการ Robotic Process Automation (RPA) มาช่วยปฏิบัติงานตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูล Big Data ของกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำๆ เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และช่วยให้การตรวจสอบมีความแม่นยำ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น โดยในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จในการนำ RPA มาช่วยในการสอบทานกระบวนการขายสินค้าและให้บริการของเอไอเอส ช้อปป และการสอบทานความถูกต้องของการแสดงตัวตนของลูกค้าในระบบเติมเงิน (Prepaid Identification) รวมถึง การสอบทานกระบวนการออกใบแจ้งหนี้และการจัดเก็บหนี้ เป็นต้น

คณะกรรมการตรวจสอบยังได้กำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งได้ประชุมเป็นการเฉพาะกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจกรรมตรวจสอบภายในและบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานตรวจสอบภายในในด้านระบบการกำกับดูแลกิจการ ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย เป็นไปอย่างมีอิสระ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยเปรียบเทียบกับตัววัดประสิทธิภาพที่ได้ตั้งไว้

คณะกรรมการตรวจสอบได้อนุมัติแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี 2562 ที่จัดทำขึ้นตามทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท และใช้หลักการความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ตรวจสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน ตลอดจนการตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริตและตรวจประสิทธิภาพของระบบการประเมินการควบคุมโดยตนเองของฝ่ายจัดการ รวมถึงได้พิจารณาขอบเขตการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ความเพียงพอของบุคลากร ความรู้ความสามารถของบุคลากร

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทมีความเหมาะสม มีประสิทธิผล และมีความเป็นอิสระ แผนงานตรวจสอบประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจากการประชุมร่วมกับตัวแทนของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดจำนวน 4 ครั้ง ในปี 2561 โดยมีความเห็นว่าบริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการระบุความเสี่ยงใหม่ๆ ให้ครอบคลุมทุกความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัทและอุตสาหกรรมโทรคมนาคม เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้รวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลที่มีการแข่งขันที่รุนแรง

6. การสอบทานการตรวจสอบการทุจริต คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและกำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยจากการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่บริษัทแต่งตั้งขึ้นในปี 2561 จำนวนทั้งหมด 11 ครั้ง ซึ่งครอบคลุมถึงการพิจารณาข้อร้องเรียน และผลการสอบข้อเท็จจริงตามกระบวนการของบริษัท รวมถึงความมีประสิทธิภาพของช่องทางการร้องเรียน คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า

การจัดการข้อร้องเรียนในปัจจุบันมีความเหมาะสม เป็นธรรม มีประสิทธิผล สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลที่ดีและ Fraud Risk Management Policy ของบริษัท ทั้งนี้ ข้อร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเข้าข่ายผิดประมวลจริยธรรมธุรกิจ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ซึ่งมีมูลค่าไม่เป็นสาระสำคัญ และได้นำมาปรับปรุงเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตอย่างต่อเนื่อง

7. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้งและเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 โดยได้พิจารณาจากคุณสมบัติของผู้สอบบัญชี ทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตรวจสอบ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คุณภาพของงานสอบบัญชีในรอบปีที่ผ่านมา และความเหมาะสมของค่าสอบบัญชีแล้ว จึงมีมติเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ให้แต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากบริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มสส์ ชัยยศ สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้พิจารณารายการให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน (Non-Audit Services) ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างเป็นอิสระ

8. การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ โดยการประเมินตนเองแบบรายคณะและรายบุคคลตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการประเมินแสดงได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยยึดมั่นบนหลักการของความถูกต้อง ะมัดระวังรอบคอบ โปร่งใส และมีความเป็นอิสระที่ยังคงอยู่อย่างเพียงพอ ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลทั้งจากผู้บริหาร พนักงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

9. การสอบทานกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ
คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงความเหมาะสมของกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดี และเป็นไปตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงแนวปฏิบัติที่เป็นสากล

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท และการเข้ามาทดแทนกระบวนการทางธุรกิจแบบเดิมของ Disruptive Technology ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ในการนี้ เพื่อให้กิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงและความท้าทายใหม่ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้มอบหมายหน้าที่การกำกับดูแลความเสี่ยงแก่คณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มเติม โดยเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 9/2561 ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเพิ่มขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้ครอบคลุมหน้าที่การกำกับความเสี่ยง และเปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงจะทำหน้าที่สนับสนุนการกำกับดูแลความเสี่ยงแก่คณะกรรมการบริษัทในภาพรวม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างเป็นอิสระ โดยในการกำกับดูแลประกอบด้วย การกลั่นกรองกรอบความเสี่ยง (Risk Framework)

นโยบาย (Risk Policy) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม การทบทวนความเพียงพอของนโยบาย ระบบการประเมินความเสี่ยง ระบบการควบคุมความเสี่ยง ระบบการติดตาม และการรายงานความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ รวมถึง การประเมินความเพียงพอ เหมาะสม และประสิทธิผลของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้บริษัทพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนถาวร

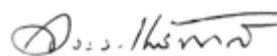
โดยสรุปในภาพรวม คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า คณะกรรมการบริษัท และกรรมการบริหารตลอดจนผู้บริหารของบริษัท มีจริยธรรมและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบริษัทอย่างมีคุณภาพเยี่ยงมืออาชีพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง โดยได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิผล โปร่งใส รวมทั้งมีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมเหมาะสม

นายไกรฤทธิ์ อุชुकานนท์ชัย
ประธานกรรมการตรวจสอบ

นายสุศักดิ์ วาจาสิทธิ์
กรรมการตรวจสอบ

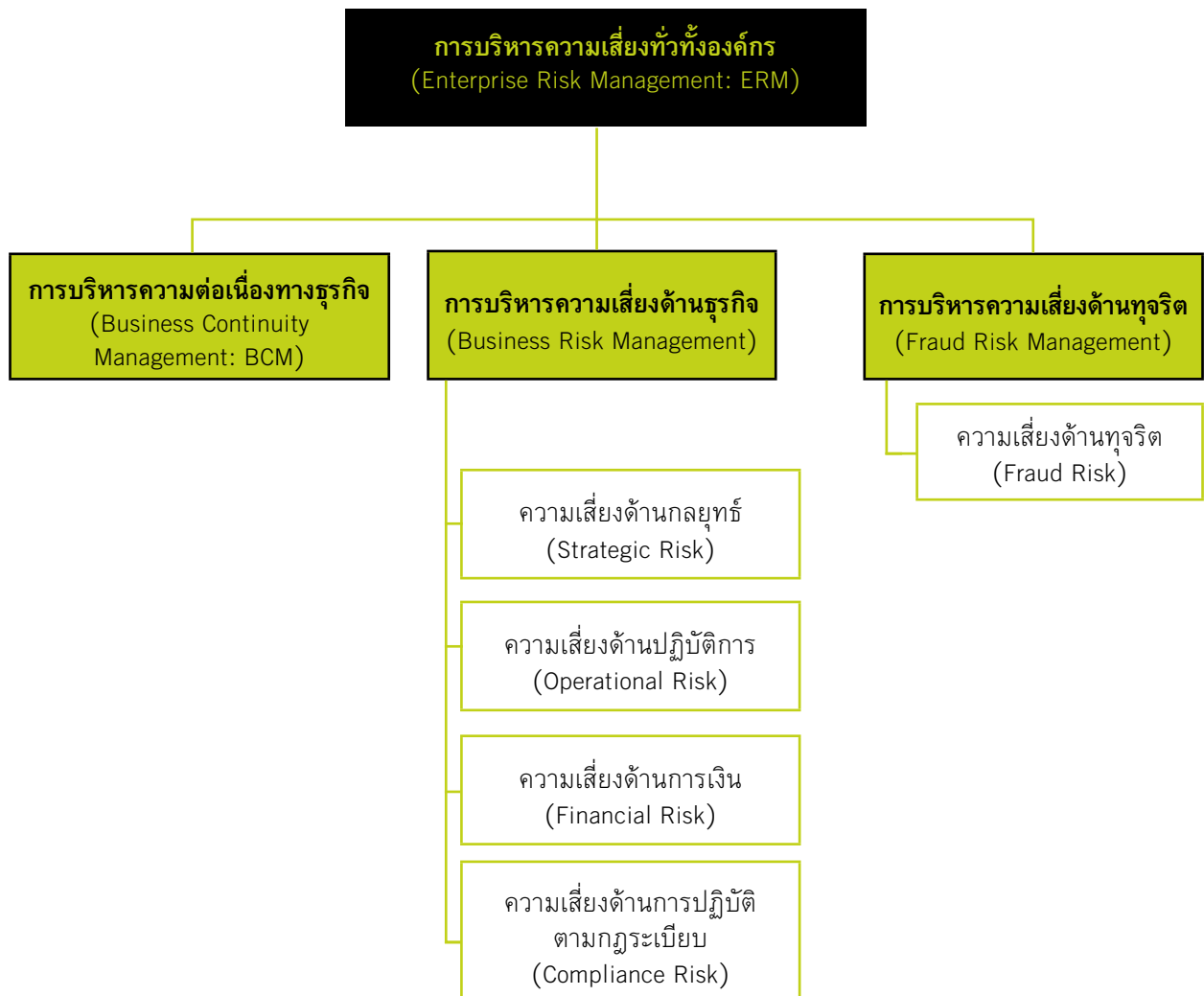
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช
กรรมการตรวจสอบ

การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

การบริหารความเสี่ยง

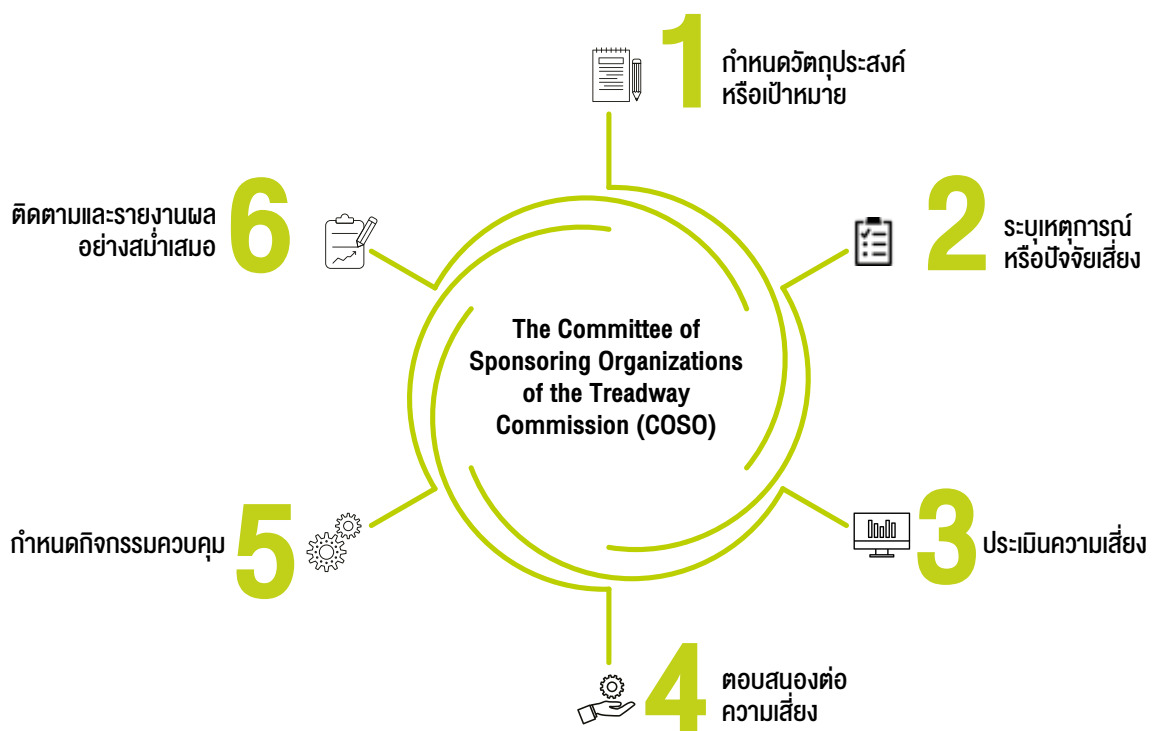
การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เอไอเอสสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เอไอเอสมีการดำเนินงานตามนโยบาย และกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) ซึ่งครอบคลุมทั้งในระดับ องค์กรและระดับปฏิบัติงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยปัจจุบันโครงสร้าง การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของเอไอเอส มีองค์ประกอบหลักดังนี้

กรอบโครงสร้างและกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส ประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) โดยประยุกต์ใช้กับการบริหารความเสี่ยงด้านธุรกิจ และการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ซึ่งประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ในระดับองค์กร และหน่วยงานให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และมีการทบทวนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี

2. การระบุเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น กระบวนการทำงาน บุคลากร และปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่น ความต้องการของลูกค้า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง การเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบต่างๆ เป็นต้น

3. การประเมินระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก 2 มุมมอง ได้แก่ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์

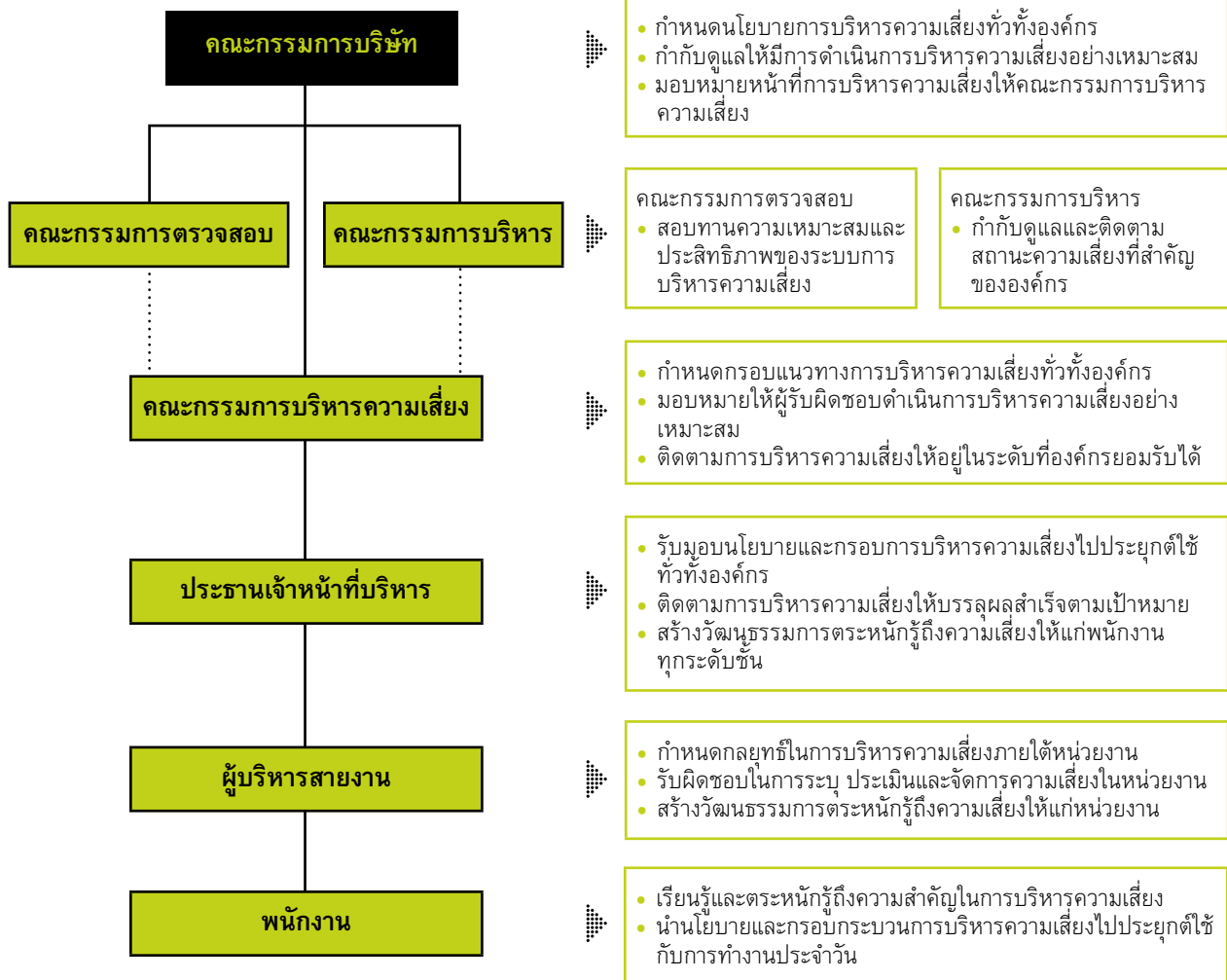
ความเสี่ยง ร่วมกับโอกาสที่จะเกิดของความเสี่ยงนั้นๆ และการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบของความเสี่ยงใดๆ ที่อาจส่งผลต่ออีกความเสี่ยงหนึ่ง

4. การตอบสนองต่อความเสี่ยง ตามแต่ระดับของความเสี่ยงด้วยวิธีการที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินการ

5. การกำหนดกิจกรรมควบคุม หรือแผนงาน เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

6. การติดตาม ให้มีการดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม และมีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริหารทราบเป็นประจำ

บทบาทหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากแต่ละสายงาน และมีประธานกรรมการบริหารเป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีการประชุมเป็นรายไตรมาส เพื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงใหม่ ประเมินระดับความเสี่ยง พร้อมทั้งพิจารณาความสัมพันธ์จากผลกระทบของความเสี่ยงแต่ละเรื่อง ทบทวนระดับของความเสี่ยงเดิมที่ได้ระบุไว้แล้ว และติดตามความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากแผนงานของฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ และผลสำเร็จของตัววัดผลที่เชื่อถือได้จากการปฏิบัติงานตามแผนงานนั้น

ในปี 2561 เอไอเอสได้กำหนดให้มีการรายงานผลของการดำเนินการบริหารความเสี่ยงในระดับสายงานในการประชุมซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานในการประชุม เพื่อรับทราบประเด็นความเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของแต่ละสายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงของแต่ละสายงานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างแท้จริง รวมทั้งเพื่อเป็นการเฝ้าระวังว่าความเสี่ยงในทุกระดับ มีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม อยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามที่บริษัทกำหนดไว้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทได้รับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อให้มีการติดตามอย่างใกล้ชิด และมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงจากการทุจริต

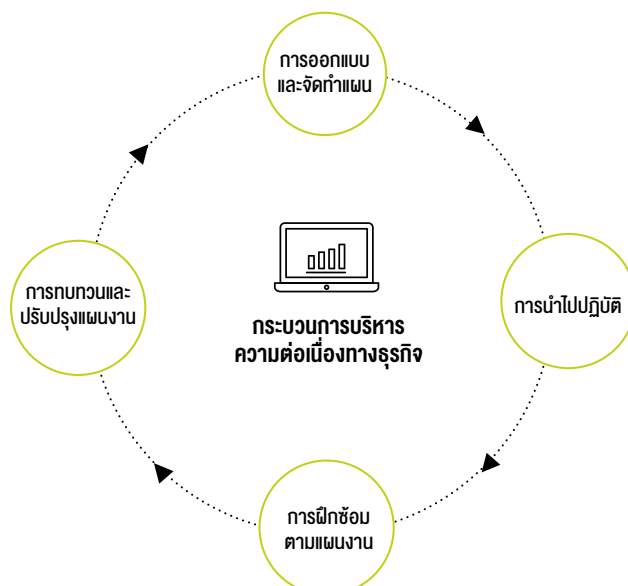
เอไอเอสได้ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริต เพื่อป้องกัน ตรวจสอบ รายงานและบริหารจัดการประเด็นเรื่องทุจริต โดยนโยบายฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตไว้ 3 ด้าน คือ

1. การป้องกัน เป็นการระบุ ประเมิน ทบทวนและตอบสนองต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรและสื่อสารให้พนักงานทุกระดับชั้นตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการรายงานเหตุทุจริต การร้องไต่ถามและการประพฤติมิชอบ
2. การตรวจสอบ เป็นการตรวจและสอบสวนการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตใดๆ หรือเหตุที่อันควรสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว
3. การตอบสนอง เป็นการดำเนินการกระบวนการสอบสวนรวมถึงกระบวนการลงโทษ

เอไอเอสคาดหวังว่ากรรมการ ผู้บริหารและพนักงานพึงตระหนักถึงความเสี่ยงของการเกิดการทุจริต รวมถึงการแจ้งเตือนเหตุต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตในทันที และให้ความร่วมมือในการสอบสวนเรื่องทุจริตอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เอไอเอสได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต (Fraud Risk Management Committee: FRMC) เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทุจริต รวมถึงสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต เพื่อการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

เอไอเอสมีระบบบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ภายใต้กรอบการดำเนินงานตามหลักมาตรฐานสากลทางด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจมาใช้เพื่อเตรียมการรับมือหากเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่นกรณีที่เกิดภัยพิบัติภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความผิดพลาดต่างๆ ที่ไม่อยู่ในความควบคุม ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดการหยุดชะงักของระบบปฏิบัติงานหลัก และอาจก่อให้เกิดความสูญเสียเสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากร ซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ (Critical Business Process) ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงบริษัทต่างๆ ในกลุ่มเอไอเอส และบริษัทในเครือ โดยกำหนดให้มีนโยบายและคู่มือการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และให้มีคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทาง

ธุรกิจ (Business Continuity Management Committee) ที่ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน มีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน เพื่อกำกับดูแลให้การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ประกอบไปด้วย 4 กระบวนการหลัก ดังนี้

1. การออกแบบและจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ:

นำเป้าหมายด้านการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจของกระบวนการธุรกิจหลัก มาออกแบบและจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่สามารถรองรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) ประกอบกับการพิจารณาความเสี่ยงของเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อระบุบริการหรือกระบวนการทำงานที่สำคัญ และผลกระทบจากการหยุดชะงักของบริการหรือกระบวนการดังกล่าว รวมถึงกำหนดช่วงเวลาหยุดชะงักและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ

2. การนำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจไปปฏิบัติ:

นำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่อนุมัติแล้วไปดำเนินการตามที่ระบุในแผนงาน และสื่อสารแผน บริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจพร้อมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดเตรียมทรัพยากรทั้งจากภายในและภายนอกที่จำเป็นในการดำเนินการตามแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจให้เพียงพอ

3. การซ้อมแผนและทำให้แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นปัจจุบัน:

จัดการฝึกซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามกำหนดเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทำการปรับปรุงแผนงานให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจต่อผู้บังคับบัญชา ผู้รับผิดชอบแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจนั้น รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจให้รับทราบ

4. การทบทวนและปรับปรุงระบบการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ:

การปรับปรุงแก้ไขแผนการบริหารจัดการความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ในเวลานั้น

ภาพรวมการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

● **เอไอเอสดำเนินกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจโดยครอบคลุมตั้งแต่ระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน และระบบงานสำคัญต่างๆ** โดยพิจารณาจากความเสี่ยงของภัยคุกคามต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในแง่ของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับองค์กร เพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤติที่อาจส่งผลกระทบต่อบริการสำนักงาน หรือความสูญเสียเสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากรของเอไอเอส

● **การจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับหน่วยงาน** จากการประเมินผลกระทบทางธุรกิจหากไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละหน่วยงานได้ เพื่อจัดทำแผนความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจสำหรับกระบวนการธุรกิจที่สำคัญของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต่อเนื่องในการให้บริการแก่ลูกค้า

● **การจัดทำแผนการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** เพื่อรวบรวมกลยุทธ์และขั้นตอนในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้บริการหลักที่สำคัญของเอไอเอสสามารถกลับมาใช้งานได้ตามกำหนดเวลาและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ

● **การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อรองรับกระบวนการธุรกิจหลัก (Critical Business Processes)** ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการส่งมอบบริการหลัก (Critical Services) และถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับและพนักงานทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดทำแผนการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การฝึกซ้อม และการทบทวนปรับปรุงแก้ไขแผนงานเพื่อให้มั่นใจในประสิทธิผลของแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

การสร้างวัฒนธรรมเรื่องการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

นอกเหนือจากการกำหนดกรอบการแนวทางการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรและบทบาทหน้าที่ของพนักงานทุกระดับแล้ว เอไอเอสยังมุ่งส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเอไอเอสดำเนินการเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ดังนี้

- ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยง คู่มือการบริหารความเสี่ยง และขั้นตอนในการบริหารความเสี่ยง เผยแพร่บนโซเชียล อินทราเน็ต เพื่อให้พนักงานสามารถเข้าไปอ่านและทำความเข้าใจได้
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรและระดับสายงาน ครอบคลุมถึงกระบวนการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ
- สื่อสารผ่านการจัดงานประกาศผลประกอบการทุกครึ่งปี เพื่อให้พนักงานทุกระดับมีความเข้าใจที่ตรงกันและรับทราบทิศทางและอุปสรรค/ความท้าทาย ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในระยะสั้นและระยะยาว
- ให้ความรู้เรื่องหลักการบริหารความเสี่ยงกับพนักงาน โดยจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย และเผยแพร่บนโซเชียล อินทราเน็ต

ผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา และเป้าหมายในปี 2562

ในปี 2561 เอไอเอสได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO 22301:2012 ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management System: BCMS) ในธุรกิจบริการคลาวด์ (Cloud Service) ในฐานะที่บริษัทได้พัฒนาระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พร้อมรับมือกับเหตุวิกฤติหรือภัยพิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดการบริหารความยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์กรได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ บริษัทยังได้ดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2561 มีการฝึกซ้อมตามสถานการณ์การเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat) ที่ศูนย์จัดเก็บข้อมูลหลักของบริษัท ส่งผลให้เกิดการ

หยุดชะงักของการส่งมอบบริการบางประเภท โดยที่เอไอเอสได้จัดเตรียมแผนการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อเตรียมการรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะทำให้เอไอเอสสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ และให้มั่นใจว่า เอไอเอสจะสามารถตอบสนองและบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจเมื่อประสบกับเหตุการณ์ไม่คาดคิดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

การควบคุมภายใน

เอไอเอสสร้างระบบการควบคุมภายในขึ้นอย่างรัดกุมตามกรอบการควบคุมภายในแบบบูรณาการ หรือ COSO Internal Control – Integrated Framework 2013 (COSO 2013) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ และ 17 หลักการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญด้านการดำเนินงาน การรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สามารถสนับสนุนและปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น และปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น และทรัพย์สินของบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแบบประเมินของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยมีกรรมการอิสระ 4 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบ* 2 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง สามารถป้องกันและนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของบริษัท รวมทั้งมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

โดยในปี 2561 การดำเนินกิจกรรมควบคุมภายในสามารถสรุปได้ดังนี้

* คณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

● เอไอเอสยึดมั่นในคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรม โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนด นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา เป็นไปตามกฎหมาย โดยยึดถือประโยชน์ร่วมกันของ คู่ค้า ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน และมอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งมี ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน ทำหน้าที่รณรงค์ เผยแพร่ และสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารพนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงพนักงาน Outsource และกลุ่มคู่ค้า อีกทั้งได้จัดให้มีการประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจ และนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เป็นประจำ ทุกปีติดต่อกันเป็นปีที่ 7

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนด “นโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล” และช่องทางรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิด มาตั้งแต่ปี 2557 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการรับแจ้งข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล รวมถึงการสอบสวนและการลงโทษผู้กระทำผิด

● คณะกรรมการบริษัท ทำหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการ ซึ่งมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ ประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย โดยประมาณ กรรมการเป็นกรรมการอิสระ และมีองค์คณะที่ประกอบด้วย กรรมการอิสระมากกว่า 1 ใน 3 หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของกรรมการทั้งคณะ ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหัวข้อโครงสร้างการจัดการ หน้า 55 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วย กำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการในเรื่องการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การพัฒนาอย่างยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาและกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

● ฝ่ายจัดการกำหนดโครงสร้างและสายการรายงานของบริษัทที่เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัท โดยเน้นการสร้างสมดุลและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สอดคล้องต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถของพนักงานแต่ละคน การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีความชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลระหว่างกัน บุคลากรทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งมีความเป็นอิสระ ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

● เอไอเอสให้ความสำคัญต่อบุคลากรเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดเป็นพันธกิจหลักในการผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่พนักงานมีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ และมีความสมดุลในชีวิตการทำงาน เป็นการจูงใจให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้องค์กรเกิดความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างเอไอเอสให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ผ่านการสื่อสาร การจัดกิจกรรมและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การมุ่งพัฒนานวัตกรรมด้านดิจิทัล” โดยมีหน่วยงานเอไอเอส อะคาเดมี่รับผิดชอบการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและสร้างความเป็นผู้นำที่เป็นมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร จัดหาหลักสูตรการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน การจัดสัมมนาทั้งภายในและภายนอก และการสร้างบทเรียนออนไลน์

● คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีนโยบายและการวางแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เพื่อเตรียมหาผู้สืบทอดตำแหน่งรับมอบหมายความรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง เช่น ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานธุรกิจหลัก ซึ่งได้มีการจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งและแผนการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้บริหาร รวมถึงให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนั้น นอกจากนี้ยังได้พิจารณาหาทีมงานที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะงานพัฒนาระบบด้านวิศวกรรม และระบบ

สารสนเทศซึ่งมีการว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการ โดยได้กำหนดมาตรการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบการจัดเก็บเอกสารอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้การส่งมอบงานเป็นไปอย่างราบรื่น

- ในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัทร่วมกับผู้บริหารระดับสูง เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร (Balanced Scorecard) โดยเชื่อมโยงเป้าหมายกับมาตรวัดผลที่เกิดขึ้นจริง เพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนด นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานประจำ พนักงานชั่วคราว และ Outsource ซึ่งหัวหน้างานมีการชี้แจงให้พนักงานทราบผลการประเมินทั้งด้านเชิงบวกและเชิงลบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งการประเมินผลเป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามเป้าหมายงาน และการประเมินคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคลากรที่สอดคล้องตามวัฒนธรรมองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- เอไอเอสให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการประสานงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “การบริหารความเสี่ยงฯ” หน้า 91 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบความเสี่ยง (Risk Framework) ซึ่งประกอบด้วย นโยบาย ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และความเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท อีกทั้ง มีหน้าที่กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม และประเมินความเพียงพอเหมาะสมของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- เอไอเอสกำหนดมาตรการควบคุมที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับความเสี่ยง และคุณลักษณะเฉพาะขององค์กร โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ความซับซ้อน ลักษณะและขอบเขตการปฏิบัติงาน ครอบคลุมกระบวนการต่างๆ เช่น นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานด้านการเงิน การจัดซื้อ การทำรายการระหว่างกัน การซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น ตลอดจนกำหนดอำนาจอนุมัติในการทำรายการของฝ่ายจัดการแต่ละระดับ โดยมีการผสมผสานกิจกรรมควบคุมทั้งประเภทที่ปฏิบัติโดยบุคลากร (Manual Control) และระบบอัตโนมัติ (Automated Control) ทั้งในเชิงป้องกัน (Preventive Control) และเชิงตรวจหารายการความเสี่ยง (Detective Control) รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่งานการบันทึกการ การอนุมัติ ให้ความเห็นชอบ และการจัดการดูแลทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานต่างๆ มีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

- เอไอเอสคัดเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและต่อเนื่อง มีความปลอดภัยจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบต่อโครงสร้างระบบสารสนเทศ และซอฟต์แวร์ นอกจากนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อกำหนดนโยบายกำกับดูแลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล การพิจารณาคัดเลือกเทคโนโลยี อุปกรณ์ที่ทันสมัย ดูแลให้บริษัทมีการติดตามข่าวสารการบุกรุก การละเมิด เพื่อแจ้งเตือนให้กับหน่วยงานต่างๆ รวมถึงบุคลากรได้รับการฝึกอบรมที่จำเป็นให้เข้าใจหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยรายละเอียดเพิ่มเติม ศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การปกป้องระบบสารสนเทศและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า” นอกจากนี้ มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูล เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมถึงจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในการติดตามตรวจจับการละเมิดสิทธิ การบุกรุกเข้าระบบต่างๆ ด้วยเครื่องมือลักษณะอัตโนมัติเพื่อให้มีการติดตามได้อย่างต่อเนื่อง

รวมทั้งการแจ้งเหตุให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

- คณะกรรมการ ผู้บริหาร และหัวหน้างาน มีหน้าที่ชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมต่างๆ ให้บุคลากรที่รับผิดชอบรับทราบและนำไปปฏิบัติ โดยทุกหน่วยงานของฝ่ายจัดการในฐานะปราการด่านที่ 2 (Second Line of Defense) และหน่วยงานตรวจสอบภายในในฐานะปราการด่านที่ 3 (Third Line of Defense) ในการป้องกันความเสี่ยงขององค์กร ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

- เอไอเอสให้ความสำคัญต่อสารสนเทศที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน โดยระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลสามารถรวบรวมและประมวลข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลา รวมทั้งจัดให้มีระบบเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ทันสมัย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการประมวลข้อมูลจำนวนมากเป็นข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ใช้ได้ ทันเวลา และทันต่อการแข่งขัน (Big Data Analysis) โดยคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ

- เอไอเอสจัดทำรายงานข้อมูลที่สำคัญเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือพิจารณาก่อนการประชุมคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าตามที่กฎหมายกำหนดอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีรายงานการประชุมคณะกรรมการที่มีรายละเอียดตามสมควรและจัดเก็บเอกสารสำคัญโดยเลขานุการบริษัท เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

- เอไอเอสจัดให้มีระบบการสื่อสารภายในบริษัทที่มีคุณภาพผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาทิ โซเชียล อินทราเน็ต แอปพลิเคชัน การสื่อสารผ่าน SMS หรืออีเมล และผ่านตัวแทน (People Champion) ของแต่ละหน่วยงาน การจัด CEO ชิต & CHAT ทุกเดือน และการจัดงาน Half Year Business Plan โดยกำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการสื่อสาร เพื่อให้มีการแบ่งปันและได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั่วทั้งองค์กร นอกจากนี้ ยังจัดให้มีช่องทางสื่อสารผ่านระบบ Board Portal และหน่วยงานเลขานุการบริษัทให้กับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการชุดย่อย

- เมื่อพนักงานพบเห็นการกระทำผิดและการทำทุจริตสามารถแจ้งข้อมูลผ่าน “นกหวีด ฮอตไลน์” 3333 หรือแจ้งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบที่ AuditCommittee@ais.co.th** โดยพนักงานจะได้รับการคุ้มครองภายใต้นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ เอไอเอสมีการสื่อสารเรื่องราวเป็นการ์ตูนของการกระทำผิดและการทุจริตที่เคยเกิดขึ้นพร้อมบทลงโทษโดยไม่ได้ระบุชื่อผู้กระทำผิดเพื่อให้พนักงานตระหนักถึงผลของการกระทำผิดและการทุจริต

- เอไอเอสจัดให้มีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรผ่านหน่วยงานเลขานุการบริษัทและหน่วยงานนักกลุ่สนสัมพันธ์ รวมถึงมีกลไกในการติดตามการแก้ไขความผิดปกติหรือข้อร้องเรียนต่างๆ ที่ได้รับจากทุกช่องทาง ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหน้า 78 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการทุจริตไปยังคณะกรรมการบริษัทผ่านคณะกรรมการตรวจสอบที่ AuditCommittee@ais.co.th หรือหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน e-mail: nokweed@ais.co.th หรือหัวหน้าหน่วยงานทรัพยากรบุคคล e-mail: human-resource@ais.co.th และ Ethics hotline หมายเลข 020293333 ซึ่งผู้แจ้งข้อมูลจะได้รับการคุ้มครองตามนโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)

- ฝ่ายจัดการและหัวหน้างานของเอไอเอสมีหน้าที่กำหนดกลไกต่างๆ ในการติดตามประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน เช่น การประชุมติดตาม การสอบทานข้อมูลที่ผิดปกติ รวมถึงการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในอย่างเป็นอิสระ และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน โดยคณะกรรมการตรวจสอบเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทรับทราบรวมทั้งประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกไตรมาส

** ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ได้เปลี่ยน E-mail Address : AuditCommittee@ais.co.th เป็น AuditandRiskCommittee@ais.co.th

● เมื่อพบข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ ฝ่ายจัดการจะมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อบกพร่อง และกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันท่วงที โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเกณฑ์ของระดับความผิดปกติที่ฝ่ายจัดการและหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสื่อสารให้คณะกรรมการทราบทันทีไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเด็นที่มีมูลค่าความเสียหายจำนวนมากกระทบต่อชื่อเสียงของบริษัท การฝ่าฝืนกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมที่สำคัญ หรือประเด็นที่อาจเกิดจากการทุจริต เป็นต้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขของฝ่ายจัดการต่อความผิดปกติที่ตรวจพบ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบจนกว่าจะมีการแก้ไขเสร็จสิ้น

การตรวจสอบภายใน

นางสุวิมล กุลาลเลิศ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Chief Audit Executive) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 โดยเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินงานของบริษัทเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติแต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ท่านสามารถศึกษาประวัติหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มเติมได้จากหน้า 51

หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายใน

1. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งกำกับดูแลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เที่ยงธรรม มีจรรยาบรรณ และปฏิบัติหน้าที่เยี่ยงมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน และรายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารในด้านการบริหารหน่วยงาน
2. หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ โดยปฏิบัติงานภายใต้กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดภารกิจ ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนาจ

และหน้าที่ความรับผิดชอบ และแนวทางการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยมีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

3. หน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และให้คำปรึกษา (Consulting Service) โดยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ

4. หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ระดับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นไปตามหลักการใช้ความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน (Risk-based approach) ที่มุ่งเน้นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัท โดยในปี 2561 แผนงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นตรวจประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน การตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริต ตลอดจนเน้นบทบาทการให้คำปรึกษา โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเพิ่มคุณค่าของงานตรวจสอบ โดยแผนงานตรวจสอบได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่พบจากการตรวจสอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

5. นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนการกระทำผิดและการทำทุจริตจากพนักงานภายในและบุคคลภายนอก ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปตามนโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทุกเดือน

6. นอกเหนือจากกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ฝ่ายจัดการในด้านการควบคุมภายใน ด้านจริยธรรมธุรกิจ ด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบ กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการตรวจสอบภายในของหัวหน้าคณะผู้บริหารงานตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันการบั่นทอนความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

7. หน่วยงานตรวจสอบภายในประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก เพื่อให้ขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญอย่างเหมาะสม

8. หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดถือกรอบโครงสร้างการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล และมีการทบทวนกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยการประเมินด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี และได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกทุก 5 ปี ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่าหน่วยงานได้ปฏิบัติงานเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน โดยส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งผลการประเมินรอบล่าสุดจากผู้ประเมินอิสระภายนอก สรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในของเอไอเอสได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากล และมีคุณภาพในระดับมาตรฐานเมื่อเทียบกับหน่วยงานตรวจสอบภายในอื่นทั่วโลกที่เป็นมืออาชีพ

กิจกรรมตรวจสอบภายในในปีที่ผ่านมา และแผนงานในอนาคต

● การสนับสนุนฝ่ายจัดการนำระบบการควบคุมภายในมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตุ้นให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

ในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมให้เอไอเอสและบริษัทย่อยมีความเข้าใจและสามารถนำระบบการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO 2013 และแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) มาปรับใช้อย่างจริงจังและมีประสิทธิผล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับฝ่ายจัดการเพื่อหา

แนวทางจัดการประเด็นข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน เป็นการสนับสนุนให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self-Business Audit) รวมทั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในได้พัฒนาเครื่องมือให้กับฝ่ายจัดการใช้ในกาตรวจสอบได้ด้วยตนเอง ตามหลักการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment)

● ปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจสอบภายในเพื่อปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้เริ่มพัฒนาระบบการตรวจสอบโดยใช้กระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ตั้งแต่ปี 2560 เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ ของบริษัทแทนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในโดยใช้ Big Data Analytic เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความรวดเร็วและแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยเตือนภัยทางธุรกิจล่วงหน้าให้กับบริษัท เมื่อพบข้อบกพร่องซึ่งความเสี่ยงและข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน

● สร้าง Risk Center เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานตรวจสอบ หน่วยงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้กับพนักงานโดยการสร้าง Proactive Risk Center รวบรวมและวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงสำหรับการวางแผนการตรวจสอบในงานที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งความเสี่ยงจากการดำเนินงานและความเสี่ยงด้านทุจริต โดยนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO ERM 2017 และ Fraud Risk Management Policy มาปรับใช้และกระตุ้นให้พนักงานเข้าใจในการหาแนวทางควบคุมเชิงป้องกัน

● ปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น Trusted Advisor

ในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้ความสำคัญกับลักษณะงานให้คำปรึกษามากขึ้น ครอบคลุมการสอบทานให้ครบทุกระบบงานทั้งด้านประกันรายได้ (Revenue Assurance) ด้านรายจ่าย รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ระบบงานขายและการตลาด ระบบ Billing และการจัดเก็บเงิน ระบบงานวิศวกรรม เป็นต้น โดยการใช้ RPA เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับบุคลากรด้านที่ 2

ขององค์กร (Second Line of Defense) ให้เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่การเป็น Trusted Advisor ตาม Internal Audit Roadmap

การฝึกอบรมและพัฒนาด้านการตรวจสอบภายใน

● **ติดตามความรู้ แนวปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสากลที่ทันสมัย** ที่มีการประกาศใหม่นำมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อพัฒนาวิชาชีพงานตรวจสอบภายในของบริษัทให้ทันสมัย หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงได้มีการติดตามแนวปฏิบัติด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการกำกับดูแลที่ดี และแนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ของสถาบันวิชาชีพชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของบริษัทให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและทันสมัย

● **ส่งเสริมการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ (Integrated Audit) และค่านิยมการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ** หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีมงานตรวจสอบภายในให้สามารถตรวจสอบได้ทุกด้าน (Integrated Audit) และมีการมุ่งเน้นพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีค่านิยมในการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

● **การพัฒนาตนเองตามกรอบแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านตรวจสอบภายใน**

หน่วยงานตรวจสอบภายในสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ในปีที่ผ่านมา ได้จัดทำแผนพัฒนาพนักงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตรวจสอบภายใน อ้างอิงตามกรอบการพัฒนาความรู้และความสามารถของ The Institute of Internal Auditors (The IIA) แบ่งเป็น

- ความรู้ความสามารถพื้นฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบ Core Competency

- ความรู้ความสามารถเฉพาะบทบาทหน้าที่ Essential Competency

โดยตั้งเป้าหมายให้พนักงานแต่ละคนได้รับการอบรมเฉลี่ยปีละ 11 วัน ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

● **การได้รับวุฒิปริญญาตรีตรวจสอบหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมืออาชีพด้านงานตรวจสอบภายใน**

นอกจากนี้มีการกระตุ้นและสนับสนุนให้พนักงานเกิดความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพตรวจสอบภายในเยี่ยงมืออาชีพด้วยการสอบวุฒิปริญญาตรีตรวจสอบหรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ในปี 2561 กำหนดเป้าหมายให้พนักงานได้รับวุฒิปริญญาตรีเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ปัจจุบันบริษัทมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่มีวุฒิปริญญาตรีต่างๆ รวม 15 คน จากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้งหมด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 28

วุฒิบัตร	รายละเอียดหลักสูตรโดยสังเขป	จำนวนเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบภายใน ที่ได้รับการรับรอง (คน)
ผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Certified Internal Auditor : CIA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งทดสอบความรู้ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน ความเสี่ยง และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน	8
ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศสากล (Certified Information System Auditor :CISA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตรวจสอบ ควบคุม และรับรองระบบการรักษามั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ที่ต้องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นที่รับรู้ต่อบุคคลในวงการในระดับสากล	4
ผู้เชี่ยวชาญระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Certified Information Systems Security Professional : CISSP) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ที่มีความเข้าใจศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยทั้ง 10 ด้าน เรียกว่า CBK หรือ “Common Body of Knowledge” ได้แก่ Access Control, Telecom & Network Security, Application & System Development Security, Security Management, Cryptography, Security Management, Operation Security, Business Continuity Planning & Disaster Recovery Planning, Law Investigation & Ethic และ Physical Security	1
ผู้เชี่ยวชาญให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง (Certification in Risk Management Assurance : CRMA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	วุฒิบัตรที่ออกแบบสำหรับผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่รับผิดชอบและประสบการณ์ในการให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง กระบวนการกำกับดูแล การให้ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ หรือการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประเมินสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กร และการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการให้คำปรึกษาและการให้ความเชื่อมั่นในเรื่องดังกล่าว	9
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant:CPA)ประเทศไทย	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาการบัญชี การสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี	5
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor :TA) ประเทศไทย	เป็นผู้ที่มีความรู้วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	1
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 ระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดในมาตรฐานระบบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ ISO/IEC 27001:2013 รวมถึงหลักการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ และหลักการพื้นฐานของการตรวจประเมินต่างๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO27001:2013	3
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 22301:2012 ระบบบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและจัดลำดับความสำคัญภัยคุกคามต่อธุรกิจตามมาตรฐานสากลเพื่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ และเพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO 22301:2012	1

โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอีกจำนวนหนึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาให้ได้รับวุฒิบัตร CIA CISA และ CFE (Certified Fraud Examiners) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายในแบบมืออาชีพตามมาตรฐานสากล

รายงานคณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช ประธาน คุณเมธรรโต ซี. อปลาชา จูเนียร์ และคุณสมชัย เลิศสุทธิวงค์ กรรมการ

ในปี 2561 คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนมีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง สาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2561 มีดังต่อไปนี้

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการทบทวนและกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาอย่างยั่งยืนใหม่เป็น 7 กลยุทธ์หลัก ตามลักษณะการประกอบธุรกิจผู้ให้บริการ ดิจิทัล ไลฟ์ ในปัจจุบัน รวมถึงเป้าหมาย และแผนงานตามกลยุทธ์ โดยมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารนำไปผนวกเข้าสู่กระบวนการทำงาน นโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนสร้างบรรทัดฐาน และพฤติกรรมด้านความยั่งยืนให้กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการมีส่วนร่วมของที่ปรึกษา ด้านความยั่งยืนในการพัฒนากลยุทธ์และแผนกลยุทธ์ การสอบทานรายงานความยั่งยืน ประจำปี 2560 เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานจีอาร์ไอ (GRI Standard) การสอบทานและให้คำแนะนำเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการประเมินด้านความยั่งยืน สำหรับปี 2561 ตลอดจนพัฒนาวิธีการประเมินผลกระทบที่ได้มาตรฐานและการวัดผลโครงการนำร่อง

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการพัฒนากลยุทธ์ด้านความยั่งยืน ที่แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปี 2565 เป็นต้นไป โดยมุ่งหวังให้ผสานกลยุทธ์ด้านความยั่งยืนนี้เข้าสู่กระบวนการทำงาน นโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนสร้างบรรทัดฐานและพฤติกรรมด้านความยั่งยืนให้กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

- คณะกรรมการได้สรุปผลงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนของบริษัท ในรายงานประจำปีฉบับนี้ด้วย

(นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช)

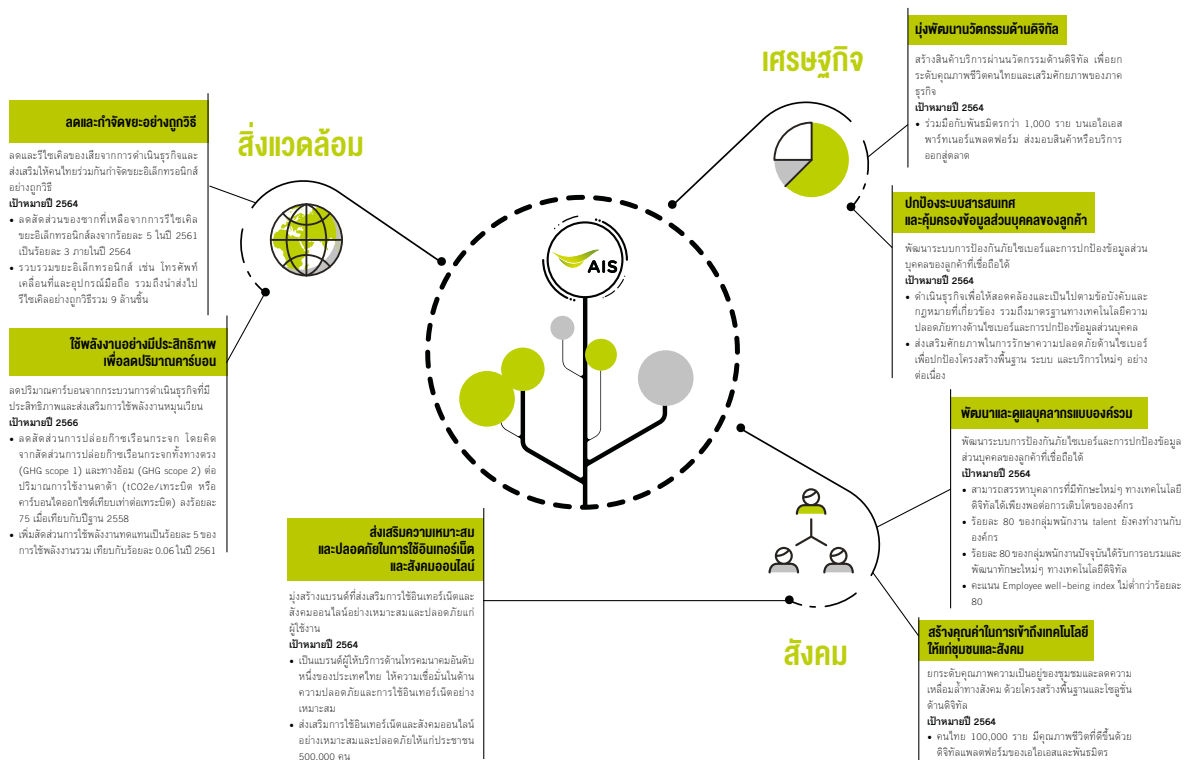
ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

ปี 2561 ถือเป็นปีที่สำคัญของเอไอเอส ด้วยการกำหนดกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจให้มีการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืนใหม่ จากเดิมที่มองในมุมของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลัก 5 กลุ่ม คือ สังคมชุมชน ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งใช้มาเป็นระยะเวลา 5 ปี เปลี่ยนเป็นกลยุทธ์ 7 ด้าน ตามลักษณะการประกอบธุรกิจที่มุ่งสู่การเป็น

ผู้ให้บริการดิจิทัล ไลฟ์ โดยกลยุทธ์ 7 ด้าน ให้ความสำคัญต่อการสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจ การตอบสนองต่อความท้าทายหรือโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อเอไอเอสอย่างมีนัยสำคัญ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสร้างผลกระทบเชิงบวกในทุกมิติ

กลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

เอไอเอสผนวกกลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนเข้าสู่กระบวนการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่การกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน การพัฒนาสินค้าและบริการ การบริหารจัดการ นวัตกรรมและบุคลากร โดยวางเป้าหมายในระยะสั้นและ

ระยะยาว พร้อมกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ปี 2561

รายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการตกลงเข้าทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการตามธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2551) มาตรา 89/12 (1) คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2551 ให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเข้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปหากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกันนั้น บริษัทจะยึดแนวปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการทำรายการอื่นๆ ทั่วไป โดยมีการกำหนดอำนาจของผู้มีสิทธิอนุมัติตามวงเงินที่กำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังทำหน้าที่เป็นผู้สอบทานการทำรายการระหว่างกันของบริษัทและบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ โดยยึดถือประโยชน์ของบริษัทโดยรวมเป็นสำคัญ

สำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบและคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานแล้ว และมีความเห็นว่ารายการระหว่างกันทุกรายการเป็นการทำรายการอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปในทางการค้าปกติ โดยบริษัทได้คิดราคาซื้อ-ขายสินค้า และบริการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันด้วยราคาที่สมเหตุสมผล มีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว โดยมีเงื่อนไขต่างๆ ตามปกติธุรกิจโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
1. บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) / เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ในสัดส่วนร้อยละ 40.45 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: 1. นายสมประสงค์ บุญยะชัย 2. นางสาวจิน ไล เกียบ จง 3. นายกานต์ ตระกูลฮุน	บริษัททยอยมีการชำระค่าบริการและชำระ ดอกเบี้ยจ่ายจากรายการหนี้ระยะยาว แก่อินทัช ขณะที่บริษัททยอยได้ให้บริการและ จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อินทัช <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากค่าบริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. หนี้กู้	-	0.91	1.20	3.09	บริษัททยอยเรียกเก็บค่าบริการและจัด จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัททยอยชำระค่าบริการและชำระ ดอกเบี้ยจ่ายให้แก่อินทัชในอัตรา เดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
		1.11	1.50	0.01	0.13	
		0.48	1.54	0.11	0.60	
		-	1.13	1.37	1.49	
		-	-	1.63	9.51	
		-	1.10	-	1.71	
		-	21.00	-	62.50	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
2.บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม)/ มีอันที่ทเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ใน สัดส่วนร้อยละ 41.13 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทไทยคมต้องชำระค่าตอบแทนในอัตรา 1,400,000 USD/ปี สำหรับเช่าช่อง สัญญาณดาวเทียม (Transponder) บน ดาวเทียมไทยคม 7 จากไทยคม สัญญา มีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563 และมีการใช้บริการอุปกรณ์รับสัญญาณ ดาวเทียม และพื้นที่สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ ดาวเทียม					ไทยคมเป็นผู้ให้บริการเช่าช่องสัญญาณ ดาวเทียมรายเดียวในประเทศไทย
	ขณะที่บริษัทไทยคมมีการให้บริการโทรศัพท์ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงได้จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ ไทยคม					
	ขายสินค้าและบริการ					
	1.รายได้จากการให้บริการ	-	1.40	-	4.27	บริษัทไทยคมเรียกเก็บค่าบริการและจัด
	2.รายได้อื่น	-	0.48	-	0.33	จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไทยคม
	3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.13	-	1.92	ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	ซื้อสินค้าและบริการ					
	1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	59.93	-	47.12	บริษัทไทยคมชำระค่าบริการให้แก่ไทยคม
	2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	6.38	-	9.00	ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	3.ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	0.11	
	4.หุ้นกู้	-	-	-	5.90	
	5.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	0.02	-	2.90	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างปีสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างปีสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	
3.บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ไอทีเอส)/ มีบันทึกเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ร้อยละ 100	บริษัทย่อยว่าจ้างไอทีเอสในการดูแล จัดการและพัฒนาระบบ SAP ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์ แก่ไอทีเอส ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น 3.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	ไอทีเอสให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนา โปรแกรม และการดูแลจัดจากระบบ SAP รวมถึงค่าบำรุงรักษา มีบริการที่ดี รวดเร็ว และราคาสมเหตุสมผล บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าที่ปรึกษาให้แก่ ไอทีเอสโดยอัตราค่าบริการขึ้นอยู่กับ กับลักษณะงานและระดับของที่ปรึกษา โดยเป็นอัตราเดียวกันกับราคาของ บริษัทที่ปรึกษาแบบ SAP รายอื่น
		-	0.75	-	1.51	
		-	0.08	-	0.17	
		-	0.01	-	0.21	
		-	81.86	-	109.90	
		-	24.46	-	10.21	
		-	14.50	-	23.08	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
4.กลุ่มบริษัท SingTel Strategic Investments Private Limited (SingTel)/ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ร้อยละ 23.32	บริษัททยอยทำสัญญากับบริษัทในกลุ่ม SingTel ดังนี้ - บริการซ่อมแซมอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IR) - บริการโทรศัพท์ขายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (IPLC) และบริการเสริม (Content) <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	41.80	-	191.91	การทำสัญญาให้บริการ ซึ่งเป็นราคา ที่ต่างฝ่ายต่างกำหนดในการเรียกเก็บ จากลูกค้า ซึ่งบริษัทคิดจากผู้ให้บริการ รายอื่น บริษัททยอยเรียกเก็บค่าบริการ IR และ ค่าบริการเสริม (Content) ในอัตรา เดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น บริษัททยอยชำระค่า IPLC, ค่า IR, ค่าบริการเสริม (Content) ในอัตรา เดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น
		-	-	-	0.67	
		-	25.98	0.42	151.46	
		-	139.26	-	268.53	
		-	20.96	19.69	60.79	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
7. บริษัท อุดมภ์ จำกัด (อุดรฯ)/ มีบันทึกเป็นหนี้สิน โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 20.94	บริษัททยอยว่าจ้างอุดรฯให้บริการให้บริการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ผ่านบน สมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต โดยชำระ ค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัททยอย ให้บริการโทรศัพท์แก่อุดรฯ	-	-	-	-	อุดรฯดำเนินธุรกิจนำเสนอ สิ่งตีพิมพ์ดิจิทัล (Digital Publication) และหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เช่น หนังสือ นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ บนสมาร์ตโฟน, แท็บเล็ต และ คอมพิวเตอร์
		-	1.80	-	1.29	
		-	0.22	-	0.19	
		-	23.71	-	4.27	
	ขายสินค้าและบริการ	-	6.47	-	1.17	บริษัททยอยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่อุดรฯ ในอัตรา ร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้ รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการข้อมูลประเภท เดียวกัน
	1.รายได้จากการให้บริการ					
	2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น					
	ซื้อสินค้าและบริการ					
	1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น					
	2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น					

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของรายการรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
8.บริษัท อินโฟร์เซชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอส) มีไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง อ้อม	ไอเอสให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคมแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอส ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการบริการ ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น 3.เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น 4.ดอกเบี้ยจ่าย 5.เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าการเงิน	-	0.04	-	0.04	ไอเอสให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคมแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอส
		-	0.04	-	0.04	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	241.14	-	88.61	บริษัทย่อยชำระค่าบริการโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคม
		-	14.48	-	-	
		-	22.15	-	33.95	ไอเอสในอัตราเดียวกัน โดยเป็นอัตราที่เทียบเคียงได้ กับผู้ให้บริการรายอื่น
		-	6.37	-	4.63	
		-	76.70	-	53.58	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
9.บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (เคทีบี)/ - การรวมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤทธิ์ อุษากานนท์ชัย	ธนาคารกรุงไทยให้บริการทางการเงินแก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่ธนาคารกรุงไทย <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.เงินฝากธนาคารและดอกเบี้ยรับ 2.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 3.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 4.หุ้นกู้ 5.เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยจ่าย	-	86.47	-	17.50	ธนาคารกรุงไทยประกอบธุรกิจ ให้บริการทางการเงิน เช่น ด้าน การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ เป็นต้นกลางการชำระเงิน และ บริการอื่นๆ
		-	-	-	1.75	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์
		-	0.47	-	3.39	เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		0.49	101.30	0.87	167.37	บริษัทย่อยรับดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารจากเคทีบีและดอกเบี้ย
		-	0.14	-	0.10	จ่ายจากการกู้ยืมโดยเป็นอัตรา
		-	0.08	-	27.18	ที่เทียบเคียงได้กับธนาคาร
		-	29.00	-	-	พาณิชย์อื่น
		-	11.85	-	3,040.68	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
10.บริษัท ไฮ ซีอับปิ้ง จำกัด (ไฮ ซีอับปิ้ง) / มีอินทซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทไฮซีอับปิ้งมีการให้บริการและจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไฮ ซีอับปิ้ง <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	-	-	-	ไฮ ซีอับปิ้งประกอบธุรกิจทาง ด้านดิจิทัลคอนเทนต์นำเสนอ ให้ผู้บริโภคเข้าถึงรายละเอียด ของสินค้าและบริการโดยใช้สื่อ ทีวี โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และช่องทางสื่อโฆษณาอื่น
		-	0.73	-	3.33	บริษัทไฮซีอับปิ้งกับค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		-	0.08	-	0.88	
		-	-	-	0.03	
11.บริษัท ทีซี บรอดคาสติง จำกัด (ทีซีบี) / มีอินทซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	ทีซีบีให้บริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียมและ สัญญาณโทรทัศน์แก่บริษัทไฮซีอับปิ้ง <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	5.65	-	12.01	บริษัทไฮซีอับปิ้งเช่าค่าบริการ อุปกรณ์ระบบดาวเทียมและ สัญญาณโทรทัศน์แก่ทีซีบีใน อัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	0.36	-	0.49	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น องค์การรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
12.บริษัท กอล์ฟดิค จำกัด (GOLFD)/ มีบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง ตรง ในสัดส่วนร้อยละ 25.00	บริษัท ย่อยมีบริการให้บริการโทรศัพท์แก่ กอล์ฟดิค ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 2.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น					กอล์ฟดิคเป็นผู้ให้บริการ แพลตฟอร์มการจองสนาม กอล์ฟ ผ่านแอปพลิเคชันบน สมาร์ตโฟน บริษัท ย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	0.08	-	0.09	
		-	0.01	-	0.02	
		-	0.35 0.02	- -	0.42 -	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
13. บริษัท อมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอเอ็น) / มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางอ้อม	เอเอ็นให้บริการค่าเช่าวงจรโทรคมนาคม แก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการด้านการ บริหารงานและมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่เอเอ็น <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากค่าบริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ 4. ขายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	-	0.04	-	0.29	เอเอ็นเป็นผู้ให้บริการโครงข่าย โทรคมนาคมภายในนิคม อุตสาหกรรมอมตะ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไปและ ให้บริการค่าบริหารงานในอัตรา ที่ตกลงกัน บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า วงจรโทรคมนาคมแก่เอเอ็น ในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	1.78	-	6.00	
		-	7.55	-	0.56	
		-	6.60	-	-	
		-	-	-	-	
		-	0.26	-	16.11	
		-	0.88	-	1.96	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
14.บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด (วงใน)/ มีอินเทอร์เน็ตผู้ถือหุ้น โดยทาง ตรง ในสัดส่วนร้อยละ 9.54	บริษัทย่อยว่าจ้างวงในเพื่อให้บริการสร้าง และออกแบบเว็บไซต์บนสมาร์ตโฟน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่วงใน <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ	-	0.01	-	0.02	วงในเป็นผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟนเกี่ยวกับ ร้านอาหาร ความสวยงาม และสปาในประเทศไทย
		-	2.41	-	3.36	
15.บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด (ดิจิโอ)/ มีอินเทอร์เน็ตผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 8.05	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่อิโอดีโอ <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.06	-	1.41	ดิจิโอเป็นผู้ให้บริการในการ ชำระเงินผ่านบัตรเครดิต โดย ใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อผ่านบน สมาร์ตโฟน
		-	0.01	-	0.81	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของรายการรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
16.บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (บีอีซี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยว่าจ้างบีอีซีในการให้บริการเสริม ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่บีอีซี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.56	-	8.56	บริษัทย่อยของบีอีซีเวิลด์ ได้ให้บริการรายการโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ตผ่าน แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่บีอีซี ในอัตรา ร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้ รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการข้อมูลประเภท เดียวกัน
		-	0.07	-	1.65	
		-	12.66	-	9.35	
		-	0.40	-	0.98	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
17. การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย และบริษัท ย่อย (เอ็มอาร์ทีเอ) / - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย	เอ็มอาร์ทีเอให้บริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่เอ็มอาร์ทีเอ <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.10	-	0.37	กลุ่มบริษัทเอ็มอาร์ทีเอเป็น องค์กรชั้นนำในการให้บริการ ขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ และครบถ้วนเพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน
		-	-	-	0.26	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์
		-	0.05	-	0.03	เคสเลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		-	9.00	-	54.09	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและ ค่าไฟ) ให้แก่เอ็มอาร์ทีเอใน อัตราเดียวกันกับผู้ให้เช่า รายอื่น
		-	0.32	-	0.51	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
18.บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (เอสซีจี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายกานต์ ตระกูลสุน	เอสซีจีบริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่เอสซีจี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากบริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3. หนี้กู้ 4. ดอกเบี้ยจ่าย	-	42.85	-	50.81	กลุ่มบริษัทเอสซีจีเป็นบริษัท ปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์ที่ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและ ค่าไฟ) ให้แก่เอสซีจีในอัตรา เดียวกันกับผู้เช่ารายอื่น
		-	0.46	-	-	
		-	4.47	-	6.37	
		-	1.01	-	0.09	
		-	-	-	2.39	
		-	-	-	255.00	
		-	-	-	7.96	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
19. บริษัท แรบบิท-ไลน์ เวย์ จำกัด (อาร์แอลพี)/ มีเอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง อ้อม * วันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มพี จำกัด ได้ ลงทุนบริษัท แรบบิท-ไลน์ เวย์ จำกัด มีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 33.33	อาร์แอลพีให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่แก่อาร์แอลพี					อาร์แอลพีให้บริการเงิน อิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการ ให้บริการแก่ลูกค้าในเศรษฐกิจ แบบดิจิทัล
	ขายสินค้าและบริการ					
	1. รายได้จากค่าบริการ	-	-	-	1.55	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ
	2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	1.45	โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	ซื้อสินค้าและบริการ					
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	-	-	18.30	บริษัทย่อยชำระค่าบริการ (เงิน
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	17.79	อิเล็กทรอนิกส์, ระบบการ จ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์) ให้แก่ อาร์แอลพีในอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
20.บริษัท ไอเอสเอส จำกัด (มหาชน) (ไอเอสพี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอสพี					ไอเอสพีประกอบธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเน้นทางด้านผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ที่ไม่ผสมแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนบุคคลบางชนิด
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.19	-	5.07	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	0.07	-	0.68	
			0.10	-	0.20	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่ไอเอสพีในอัตราเดียวกันกับผู้เช่ารายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
21.บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล)/ มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัททยอยว่าจ้างซีเอสแอลในการให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อมโยงผ่านโครงข่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่บริษัททยอยมีการให้บริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และให้เช่าอุปกรณ์และบริการเกี่ยวกับ Datanet แก่ซีเอสแอล	-	-	-	-	ซีเอสแอลมีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ให้บริการทางด้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถเชื่อมต่อข้อมูลภายในประเทศผ่านโครงข่ายไปยังผู้ใช้บริการทั่วโลก
* วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนกับบริษัทซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.11 ดังนั้นรายการระหว่างกันมีผลตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2561	ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	13.60 6.79 2.13	-	3.22 2.02 -	บริษัททยอยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัททยอยชำระค่าบริการแก่อีเอสแอลในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
22.บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (ทีเอ็มซี) / มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม * วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัท ย่อย ได้ลงทุนกับบริษัททีเอส สโกล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.11 ซึ่งทีเอ็มซีเป็นบริษัท ย่อยของทีเอสแอล ดังนั้น รายการระหว่างกันมีผลตั้งแต่ วันที่ 1-31 มกราคม 2561	บริษัทย่อยว่าจ้างทีเอ็มซีจัดทำ ข้อมูลสำหรับบริการเสริมของ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การจัดหา ข้อมูลทางโทรคมนาคม ข้อมูลสลาก กินแบ่งรัฐบาล และบริการบันเทิง ต่างๆ ผ่าน SMS รวมทั้งค่าบริการ ว่าจ้างคอลเซ็นเตอร์ โดยได้ชำระ ค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการ ทางโทรศัพท์และจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ที่แก่ทีเอ็มซี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- - - -	1.06 0.26 61.79 11.15	- - - -	0.30 - 31.76 -	ทีเอ็มซีเป็นผู้ให้บริการที่มีความ เชี่ยวชาญในการจัดทำเนื้อหาและช่วย ค้นหาข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการให้บริการ คอลเซ็นเตอร์ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ในอัตราร้อยละของรายได้ที่ บริษัทได้รับ และค่าบริการคอลเซ็นเตอร์ ให้แก่ทีเอ็มซี ในอัตราเดียวกันกับการ จ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
23.บริษัท เอที เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอทีวี) / มีเอเอสเป็นลูกถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม * วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนกับ บริษัททีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วน การถือหุ้นร้อยละ 99.11 ซึ่งเอทีวีเป็นบริษัทย่อยของ ทีเอสแอล ดังนั้นรายการ ระหว่างกันมีผลตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2561	บริษัทย่อยว่าจ้างเอทีวีในการให้บริการเสริมของโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น เกม เสี่ยงเรียกเข้า Wallpaper โดยชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการ โทรศัพท์ ดำเนินการจัดทำแหล่งรวม โปรแกรมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (software mall) และจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อะดีวี	-	0.50	-	0.03	เอทีวีมีความเชี่ยวชาญ ในการ ออกแบบเว็บไซต์ และมีหลากหลายของเนื้อหา ซึ่งตรงกับความ ต้องการของบริษัทและบริษัทย่อย
	ขายสินค้าและบริการ	-	0.01	-	-	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ, ซอฟต์แวร์มอลล์และจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1.รายได้จากการให้บริการ	-	143.74	-	50.07	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่อะดีวี ในอัตราร้อยละ
	2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	17.95	-	-	ของรายได้ที่บริษัทได้รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการข้อมูลประเภทเดียวกัน

รายงานทางการเงิน

รายงานความรับผิดชอบของ คณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท แอตวันซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท แอตวันซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไปอย่างโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยง และให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่าข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้องครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต หรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ในการนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ* ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงิน ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง

ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินของบริษัทฯ และงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท ดีลรอยท์ ทัช โรมัทส์ ไทยยศ สอบบัญชี จำกัด ในการตรวจสอบนั้นทางคณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับดีเป็นที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่างบการเงินของบริษัทฯ แอตวันซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัทฯ แอตวันซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความเชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นายกันต์ ตระกูลสุน
ประธานกรรมการ

นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

*เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

รายงานของผู้สอบบัญชีอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการและงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

การรับรู้รายได้

รายได้ของกลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการบันทึกรายได้ให้ถูกต้องภายใต้ระบบที่มีความซับซ้อนและมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของราคารวมทั้งมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทมีความซับซ้อน

ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบรายได้ในประเด็นดังต่อไปนี้

- การบัญชีและการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ในระหว่างปี
- ความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้ในการรับรู้รายได้และ
- ระยะเวลาหรือรอบบัญชีในการรับรู้รายได้

นโยบายการบัญชีสำหรับการรับรู้รายได้ได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.17

วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ รวมถึง

- ประเมินระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการออกแบบการควบคุมรวมถึงการทดสอบประสิทธิภาพของการควบคุมซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้และบันทึกรายได้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบการควบคุมที่เป็นอัตโนมัติ และการควบคุมการถ่ายโอนข้อมูลระหว่างโปรแกรม การใช้งานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประเมินกระบวนการควบคุมภายในในการอนุมัติการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ การเริ่มต้นของแผนงานใหม่และการนำเข้าข้อมูลนั้นในระบบเรียกเก็บเงิน ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบกระบวนการควบคุมเรื่องการเข้าถึงข้อมูลและการจัดการการควบคุมการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบดังกล่าว
- เลือกการรายการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของใบแจ้งหนี้ของลูกค้าและตรวจสอบตัวอย่างการลดยอดและการให้ส่วนลดในระบบเรียกเก็บเงิน รวมถึงตรวจสอบตัวอย่างการรับชำระเงินกลับไปยังใบแจ้งหนี้
- ตรวจสอบการกระหายอดที่สำคัญโดยผู้บริหารจากระบบทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องไปยังระบบเรียกเก็บเงินและบัญชีแยกประเภท เพื่อประเมินความถูกต้องและครบถ้วนของรายได้
- ตรวจสอบหลักฐานการบันทึกบัญชีที่จัดทำขึ้นด้วยมือและบันทึกเข้าบัญชีรายได้ เพื่อบรรยายการที่ผิดปกติ
- ตรวจสอบกับข้อสมมติฐานและการประมาณการที่สำคัญของผู้บริหารที่ใช้ในการบันทึกรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี แต่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้ และรายการที่ได้รับเงินแล้วแต่ยังมิมีการผูกพันที่จะให้บริการแก่ลูกค้าในอนาคต

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ</p> <p>กลุ่มบริษัทมีคดีความที่ถูกฟ้องร้องทางกฎหมายและข้อพิพาททางการค้า ซึ่งทำให้ต้องใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตั้งประมาณการหนี้สิน</p> <p>การที่กลุ่มบริษัทประกอบกิจการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งหาก กสทช. ตีความ เปลี่ยนแปลงและ/หรือเพิ่มเติมข้อบังคับในการประกอบกิจการโทรคมนาคม อาจส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีข้อพิพาท ซึ่งอาจได้รับความเสียหายจากการจ่ายค่าชดเชยได้นอกจากนั้น กลุ่มบริษัทมีการทำงานร่วมกับรัฐวิสาหกิจ เช่น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จึงมีความเสี่ยงในการเกิดการขัดแย้งระหว่างบริษัทด้านการตีความเนื้อหาและเงื่อนไขตามสัญญาที่แตกต่างกัน</p> <p>เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 39</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ รวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ออกแบบและทำการตรวจสอบเพื่อที่จะระบุคดีความและข้อพิพาทที่อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัทรวมถึงวิธีการต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - สอบถามผู้บริหาร รวมถึงฝ่ายกฎหมายของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ - สอบทานรายงานการประชุมของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล - ส่งจดหมายถึงที่ปรึกษาทางกฎหมายภายนอกเกี่ยวกับสถานะของคดีความที่สำคัญ - สอบทานค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบริการทางกฎหมาย • พิจารณาการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของกลุ่มบริษัทดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ทำความเข้าใจในกลุ่มบริษัทและสภาพแวดล้อมของกลุ่มบริษัทในเรื่องดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กรอบของกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้สำหรับกลุ่มบริษัทและอุตสาหกรรมหรือภาคธุรกิจที่กลุ่มบริษัทประกอบธุรกิจอยู่ และ - วิธีการที่กลุ่มบริษัทจะปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายและข้อบังคับนั้น - สอบถามผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่า กลุ่มบริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับแล้วหรือไม่ และตรวจสอบจดหมายติดต่อกับผู้มีอำนาจทางกฎหมาย เช่น กสทช. (ถ้ามี) • ขอให้ผู้บริหารออกหนังสือรับรองว่า คดีความและข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นหรือมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นทั้งหมดนั้นมีการพิจารณาผลกระทบ เพื่อบันทึกบัญชีและเปิดเผยในการจัดทำงบการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องวันแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติตามของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดออกแบบและปฏิบัติตามตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ผิดตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับ

สถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ จนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ไดวางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการ

ควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบัน และกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3356

บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทส์ ไทยยศ สอบบัญชี จำกัด

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

งบแสดงฐานะทางการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	9,066,888,356	10,650,407,393	330,502,410	268,320,789
เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ	5	2,220,542,185	2,642,633,529	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	6, 34	19,241,653,605	17,071,011,926	1,786,094,183	2,219,344,855
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	-	-	48,669,000,000	39,533,900,000
สินค้าคงเหลือ	7	3,822,985,486	3,950,534,972	-	-
สินทรัพย์ภายในได้ของงวดปัจจุบัน		116,987,006	197,610,371	67,950,252	65,202,979
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	35	5,772,175	82,917,264	-	226,433,800
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		429,844,303	245,744,406	53,738	321,083
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		34,904,673,116	34,840,859,861	50,853,600,583	42,313,523,506
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	8	17,793,644	30,728,921	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	9	-	-	22,158,565,396	22,650,469,852
เงินลงทุนในการร่วมค้า	8	735,995,899	58,535,887	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	10	59,976,210	59,399,310	47,999,310	47,999,310
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11	130,211,973,802	132,579,258,894	217,277,086	253,637,085
สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	12	-	-	-	-
ค่าความนิยม	13	2,881,699,659	34,930,692	-	-
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	14	111,749,059,137	107,523,563,565	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	15	5,091,828,807	4,499,186,068	17,336,436	27,822,959
สินทรัพย์ภายในได้รอการตัดบัญชี	16	3,210,339,722	2,562,435,786	612,954,066	559,933,360
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		1,641,645,473	1,878,455,284	498,214,691	452,448,823
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		255,600,312,353	249,226,494,407	23,552,346,985	23,992,311,389
รวมสินทรัพย์		290,504,985,469	284,067,354,268	74,405,947,568	66,305,834,895

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะทางการเงิน (ต่อ)

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	17	5,900,000,000	6,500,000,000	2,900,000,000	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	18, 34	37,679,694,758	32,140,894,338	2,846,503,529	2,791,995,986
ผลประโยชน์ตอบแทนรายปีค้างจ่าย	39	5,361,818,613	5,361,818,613	5,221,244,442	5,221,244,442
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า		3,963,530,920	3,409,682,237	9,177,072	9,183,807
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	5	2,220,542,185	2,642,633,529	-	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาว					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17	11,203,598,605	3,075,569,159	10,504,755	3,038,063,962
ส่วนของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม					
ค้างจ่ายที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	3,971,753,447	13,988,910,603	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	17, 34	-	-	4,920,000,000	4,640,000,000
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		2,412,564,709	2,456,516,299	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		50,952,575	24,750,899	3,539,189	3,682,936
รวมหนี้สินหมุนเวียน		72,764,455,812	69,600,775,677	15,910,968,987	15,704,171,133
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาว	17, 34	92,029,626,131	100,101,849,676	25,999,851	29,090,497
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	20	2,253,764,390	1,855,646,009	263,096,606	235,339,712
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย	19	63,516,140,746	59,960,851,091	-	-
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	35	-	117,672,750	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		2,272,417,625	2,003,771,342	16,386,900	16,878,900
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		160,071,948,892	164,039,790,868	305,483,357	281,309,109
รวมหนี้สิน		232,836,404,704	233,640,566,545	16,216,452,344	15,985,480,242

งบแสดงฐานะทางการเงิน (ต่อ)

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2561	2560	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	21				
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 4,997 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		4,997,459,800	4,997,459,800	4,997,459,800	4,997,459,800
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 2,973 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท					
ชำระครบแล้ว		2,973,095,330	2,973,095,330	2,973,095,330	2,973,095,330
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น					
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	21	22,372,276,085	22,372,276,085	22,372,276,085	22,372,276,085
ส่วนต่ำกว่าทุนอื่น					
ส่วนต่ำจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	37	(668,455,415)	-	-	-
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	22	500,000,000	500,000,000	500,000,000	500,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		32,005,107,623	24,174,742,689	32,005,107,623	24,174,742,689
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	23	339,016,186	300,240,549	339,016,186	300,240,549
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท		57,521,039,809	50,320,354,653	58,189,495,224	50,320,354,653
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		147,540,956	106,433,070	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		57,668,580,765	50,426,787,723	58,189,495,224	50,320,354,653
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		290,504,985,469	284,067,354,268	74,405,947,568	66,305,834,895

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
รายได้					
รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	25, 34	144,004,927,501	132,946,614,806	1,733,820,000	1,689,050,715
รายได้จากการขาย	34	25,850,919,656	24,775,185,546	-	-
รวมรายได้		169,855,847,157	157,721,800,352	1,733,820,000	1,689,050,715
ต้นทุน					
ต้นทุนการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	29, 34	(76,700,066,883)	(66,603,293,144)	(1,185,153,576)	(1,198,433,105)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนรายปี		-	(1,032,975)	-	(1,032,975)
ต้นทุนขาย		(26,755,621,910)	(25,654,312,974)	-	-
รวมต้นทุน		(103,455,688,793)	(92,258,639,093)	(1,185,153,576)	(1,199,466,080)
กำไรขั้นต้น		66,400,158,364	65,463,161,259	548,666,424	489,584,635
ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร					
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	29	(9,549,510,004)	(9,990,160,128)	(1,251,230)	(1,482,062)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	29	(16,745,333,213)	(15,087,572,624)	(375,886,050)	(128,291,412)
รวมต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร		(26,294,843,217)	(25,077,732,752)	(377,137,280)	(129,773,474)
กำไรจากการให้บริการ การให้เช่าอุปกรณ์และการขาย		40,105,315,147	40,385,428,507	171,529,144	359,811,161
รายได้ดอกเบี้ย	26, 34	164,949,049	174,795,247	838,310,045	1,324,956,276
รายได้อื่น (กลับรายการ)	27, 34	695,878,287	575,201,652	(1,162,752,777)	140,273,149
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อย และการร่วมค้า	8, 9	(122,974,184)	5,368,443	30,044,590,383	28,988,867,735
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ		118,631,111	224,917,346	995,394	(6,663,023)
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	34	(177,470,136)	(142,726,987)	(157,857,302)	(142,546,987)
ต้นทุนทางการเงิน	30, 34	(5,147,685,400)	(5,301,632,485)	(105,657,456)	(313,712,277)
กำไรก่อนรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		35,636,643,874	35,921,351,723	29,629,157,431	30,350,986,034
(ค่าใช้จ่าย) รายได้ภาษีเงินได้	31	(5,922,538,911)	(5,843,428,337)	53,020,706	(273,673,933)
กำไรสำหรับปี		29,714,104,963	30,077,923,386	29,682,178,137	30,077,312,101

งบกำไรขาดทุน (ต่อ)

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	29,682,178,137	30,077,312,101	29,682,178,137	30,077,312,101
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31,926,826	611,285	-	-
กำไรสำหรับปี	<u>29,714,104,963</u>	<u>30,077,923,386</u>	<u>29,682,178,137</u>	<u>30,077,312,101</u>
กำไรต่อหุ้น (บาท)	32			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	<u>9.98</u>	<u>10.12</u>	<u>9.98</u>	<u>10.12</u>
กำไรต่อหุ้นปรับลด	<u>9.98</u>	<u>10.12</u>	<u>9.98</u>	<u>10.12</u>

งบกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กำไรสำหรับปี		29,714,104,963	30,077,923,386	29,682,178,137	30,077,312,101
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	20	-	1,020,431,447	-	147,629,568
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทย่อย		-	-	-	698,397,615
ภาษีเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุน					
ในภายหลัง	31	-	(203,914,534)	-	(29,525,914)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้		-	816,516,913	-	816,501,269
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		29,714,104,963	30,894,440,299	29,682,178,137	30,893,813,370
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		29,682,178,137	30,893,813,370	29,682,178,137	30,893,813,370
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		31,926,826	626,929	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		29,714,104,963	30,894,440,299	29,682,178,137	30,893,813,370

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

[illegible]

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) งบการเงินรวม

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

[illegible]

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น						รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น
	กำไรสะสม			กำไรจาก			
	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้ จัดสรร	สำรองสำหรับ การจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	การลดสัดส่วน ของเงินลงทุน	อื่นของส่วนของผู้ ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ทุนสำรองตาม กฎหมาย	ยังไม่ได้ จัดสรร	สำรองสำหรับ การจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	กำไรจาก การลดสัดส่วน ของเงินลงทุน	อื่นของส่วนของผู้ ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,973,095,330	22,388,093,275	500,000,000	16,471,015,050	75,493,131	161,186,663	236,679,794
รายการกับเจ้าของทั้งปวงที่ก่อโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น							
การจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์	23	(15,817,190)	-	-	63,560,755	-	63,560,755
เงินปันผลจ่าย	33, 34	-	-	(23,190,085,731)	-	-	-
รวมรายการกับเจ้าของทั้งปวงที่ก่อโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		(15,817,190)	-	(23,190,085,731)	63,560,755	-	63,560,755
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี							
กำไรสำหรับปี	2	-	-	30,077,312,101	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	816,501,269	-	-	-
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี			-	30,893,813,370	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,973,095,330	22,372,276,085	500,000,000	24,174,742,689	139,053,886	161,186,663	300,240,549

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ	ที่มาหรือหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น
		จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้ จัดสรร	สำรองสำหรับ	กำไรจาก	รวมองค์ประกอบ อื่นของส่วนของผู้ ถือหุ้น	
		ทุนสำรองตาม กฎหมาย	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	การจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	การลดสัดส่วน ของเงินลงทุน		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,973,095,330	500,000,000	24,174,742,689	139,053,886	161,186,663	300,240,549	50,320,354,653
	รายการกับอ้างของทั้งวันที่เกิดตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น						
	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	-	-	38,775,637	-	38,775,637	38,775,637
	เงินปันผลจ่าย	-	-	(21,851,813,203)	-	-	-
รวมรายการกับอ้างของทั้งวันที่เกิดตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น		-	-	(21,851,813,203)	38,775,637	38,775,637	(21,813,037,566)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี							
กำไรสำหรับปี	-	-	29,682,178,137	-	-	-	29,682,178,137
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	29,682,178,137	-	-	29,682,178,137
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,973,095,330	500,000,000	32,005,107,623	177,829,523	161,186,663	339,016,186	58,189,495,224

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

งบกระแสเงินสด

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
กำไรสำหรับปี		29,714,104,963	30,077,923,386	29,682,178,137	30,077,312,101
รายการปรับปรุง					
ค่าเสื่อมราคา	11, 29	24,821,823,859	21,487,350,545	74,574,891	85,489,138
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12, 14, 15, 29	9,057,267,056	8,663,344,477	10,486,524	14,085,137
รายได้ดอกเบี้ย	26, 34	(164,949,049)	(174,795,247)	(838,310,045)	(1,324,956,276)
ต้นทุนทางการเงิน	30, 34	5,147,685,400	5,301,632,485	105,657,456	313,712,277
(กลับรายการ) หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	6	2,174,515,136	2,198,933,259	(1,013,216)	(11,716,239)
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	23	38,775,637	47,743,565	38,775,637	47,743,565
(กลับรายการ) ค่าเพื่อสินค้าค้างขาย การลดมูลค่าของสินค้า					
และตัดจำหน่ายสินค้าคงเหลือ	7	(151,790,130)	(392,008,151)	-	(18,277,813)
ค่าเผื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน		635,294,073	722,516,716	-	-
(กำไร) ขาดทุนจากการขาย, จำหน่าย และตัดจำหน่ายสินทรัพย์		2,255,237	7,116,636	(8,647,990)	3,931,020
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		201,914,179	(247,517,600)	24,686,142	(10,526,880)
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อย					
และการร่วมค้า	8, 9	122,974,184	(5,368,443)	(30,044,590,383)	(28,988,867,735)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน		188,448,953	261,759,361	28,106,147	52,601,794
(รายได้) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	31	5,922,538,911	5,843,428,337	(53,020,706)	273,673,933
เงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) การดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง					
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		77,710,858,409	73,792,059,326	(981,117,406)	514,204,022
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน					
เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ		422,091,345	320,549,451	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		(3,889,748,918)	(5,153,674,255)	4,991,435	65,992,264
สินค้าคงเหลือ		307,110,764	(473,275,186)	-	18,345,684
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		7,245,801	69,937,640	(2,479,928)	(58,306,517)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		260,384,837	814,768,300	22,184,384	1,112,026,398
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		1,344,423,499	1,504,332,144	129,096,074	(215,252,224)
ผลประโยชน์ตอบแทนรายปีค้างจ่าย		-	1,031,947	-	1,031,947
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า		553,848,683	201,639,608	(6,735)	(40,129)
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า		(422,091,345)	(320,549,451)	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		3,450,146	(21,047,370)	(143,746)	2,581,369
สินทรัพย์ (หนี้สิน) ทางการเงินหมุนเวียนอื่น		(401,038,134)	324,993,828	4,273,549	7,777,096
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		23,411,135	29,821,986	-	-
เงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน					
จ่ายผลประโยชน์พนักงาน		(25,551,782)	(29,082,003)	(9,918,501)	(9,333,490)
จ่ายภาษีเงินได้		(6,762,700,249)	(5,532,986,849)	(67,950,252)	(65,213,068)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน					
		69,131,694,191	65,528,519,116	(901,071,126)	1,373,813,352

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
รับดอกเบี้ย	173,093,607	169,264,032	1,267,582,497	919,998,002
ซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(20,197,787,650)	(41,107,894,564)	(26,923,095)	(10,089,040)
จำหน่ายอุปกรณ์	847,166,956	121,135,582	9,498,379	25,641,463
จ่ายชำระใบอนุญาตนให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	19 (20,535,811,461)	(10,246,500,000)	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้นสุทธิ	34 -	-	(9,135,100,000)	(290,000,000)
เงินสดรับจากการคืนทุนของบริษัทย่อย	9 -	-	-	2,266,535,420
เงินลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วม การร่วมค้า และบริษัทย่อย	8, 9 (787,498,919)	(44,999,850)	(3,999,700)	-
เงินสดจ่ายสุทธิในการซื้อธุรกิจ	(3,375,339,629)	-	-	-
เงินลงทุนอื่นเพิ่มขึ้นสุทธิ	(576,900)	-	-	-
รับเงินปันผล	-	-	30,540,494,539	28,454,797,153
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไป) ในกิจกรรมลงทุน	(43,876,753,996)	(51,108,994,800)	22,651,552,620	31,366,882,998
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
จ่ายดอกเบี้ย	(3,290,107,981)	(3,055,218,734)	(167,332,305)	(372,316,610)
จ่ายต้นทุนทางการเงินอื่น	(17,105,183)	(71,905,624)	(4,217,745)	(4,745,404)
จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	17 (55,685,731)	(56,362,860)	(16,898,416)	(16,812,394)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	17 (850,000,000)	(2,700,000,000)	2,900,000,000	(5,700,000,000)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	17, 34 -	-	280,000,000	(1,800,000,000)
รับเงินกู้ยืมระยะยาว	17 3,000,000,000	16,307,475,000	-	-
จ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะยาว	17 (2,887,953,863)	(2,190,460,730)	(2,827,953,863)	(1,793,260,730)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อบริษัทย่อยจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(879,085,390)	-	-	-
จ่ายชำระเงินคืนให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	(33,427,840)	-	-
จากการคืนทุนของบริษัทย่อย	-	(33,427,840)	-	-
เงินรับค่าหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	300	-	-	-
จ่ายเงินปันผล	(21,852,478,925)	(23,190,302,384)	(21,851,813,204)	(23,190,085,731)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(26,832,416,773)	(14,990,203,172)	(21,688,215,533)	(32,877,220,869)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ	(6,042,459)	(5,054,455)	(84,340)	(4,865,675)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(1,583,519,037)	(575,733,311)	62,181,621	(141,390,194)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	10,650,407,393	11,226,140,704	268,320,789	409,710,983
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	4 9,066,888,356	10,650,407,393	330,502,410	268,320,789
ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับงบกระแสเงินสด				
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
ยอดหนี้ค้างชำระจากการลงทุนในรายจ่ายฝ่ายทุนและใบอนุญาตนให้ใช้				
คลื่นความถี่โทรคมนาคม	80,209,168,345	82,929,855,917	1,840,617	832,599

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ สารบัญ

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัท
2. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงิน
3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ
4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
5. เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ
6. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น
7. สินค้าคงเหลือ
8. เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
9. เงินลงทุนในบริษัทย่อย
10. เงินลงทุนระยะยาวอื่น
11. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
12. สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ
13. ค่าความนิยม
14. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม
15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น
16. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
17. หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย
18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น
19. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย
20. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน
21. ทุนเรือนหุ้น
22. ทุนสำรองตามกฎหมาย
23. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น
24. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน
25. รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์
26. รายได้ดอกเบี้ย
27. รายได้อื่น (กลับรายการ)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ สารบัญ

28. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
29. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ
30. ต้นทุนทางการเงิน
31. ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้
32. กำไรต่อหุ้น
33. เงินปันผล
34. บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
35. เครื่องมือทางการเงิน
36. ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
37. การซื้อธุรกิจ
38. ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
39. เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ
40. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
41. การอนุมัติงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัท

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2534

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ได้แก่ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ 40.45 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: ร้อยละ 40.45) ของทุนจดทะเบียนของบริษัทและเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และ Singtel Strategic Investments Pte Ltd. ถือหุ้นร้อยละ 23.32 (31 ธันวาคม 2560: ร้อยละ 23.32) ของทุนจดทะเบียนของบริษัทและเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศสิงคโปร์

การประกอบธุรกิจของบริษัท คือ ให้บริการที่ปรึกษาและบริหารงานให้กับบริษัทย่อย

การประกอบธุรกิจที่สำคัญของบริษัทย่อย สรุปได้ดังนี้

- 1) การเป็นผู้ดำเนินงานและให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ด้วยระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH โดยบริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ADC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยทางอ้อม ได้รับอนุญาตจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการสื่อสารข้อมูลโดยใช้ระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH ในเขตชุมสายโทรศัพท์นครหลวง ตามสัญญาฉบับลงวันที่ 19 กันยายน 2532 ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้น ADC มีสิทธิและหน้าที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงโดยต้องโอนกรรมสิทธิ์ในบรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ หรือทรัพย์สินที่ได้กระทำขึ้น หรือจัดหาไว้สำหรับดำเนินการระบบ DATAKIT ให้แก่ทีโอทีทันทีที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อย และการจ่ายเงินผลประโยชน์ตามสัญญาเป็นรายปีให้แก่ทีโอที ในอัตราร้อยละของรายได้จากการให้บริการของระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH ตามสัญญาและผลประโยชน์อื่นใดที่พึงได้รับในรอบปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาษีใดๆ หรืออย่างน้อยเท่ากับผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำต่อปีตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ADC และ ทีโอที ได้ตกลงแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ 25 กันยายน 2540 ขยายระยะเวลาการอนุญาตให้ดำเนินการออกไปอีกจาก 10 ปี เป็น 25 ปี (สิ้นสุดสัญญาวันที่ 24 กันยายน 2565) และยกเว้นการเรียกเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนรายปี ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2540 ทั้งนี้ ADC ได้ออกหุ้นสามัญจำนวน 10.75 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาทให้กับ ทีโอที ในวันที่ 17 มีนาคม 2541 (ร้อยละ 11.23 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด) เพื่อแลกกับสิทธิดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ทีโอที มีสัดส่วนถือหุ้นใน ADC คิดเป็นร้อยละ 48.12 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: ร้อยละ 48.12)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 2) การเป็นผู้ดำเนินการและให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้คลื่นความถี่ 2.1 GHz โดย บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1950 MHz - 1965 MHz และ 2140 MHz - 2155 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2555 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 ถึงวันที่ 6 ธันวาคม 2570 AWN ผู้กัปจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 1800 MHz

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1725 MHz - 1740 MHz และ 1820 MHz - 1835 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 1) ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2576 AWN ผู้กัปจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 900 MHz

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 895 MHz - 905 MHz และ 940 MHz - 950 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 2) ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2574 AWN ผู้กัปจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 1800 MHz

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2561 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1740 MHz - 1745 MHz และ 1835 MHz - 1840 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 3) ลงวันที่ 21 กันยายน 2561 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2576 AWN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในใบอนุญาต

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 3) บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (“SBN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) สำหรับใบอนุญาตกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ ระดับชาติ ตามใบอนุญาตเลขที่ B1-N21331-0001-60 (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 20 มีนาคม 2560 โดยมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 19 มีนาคม 2575 นอกจากนี้ SBN ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. สำหรับให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ แต่ละฉบับมีระยะเวลา 1 - 3 ปี ทั้งนี้ SBN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในใบอนุญาต
- 4) บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”) บริษัทย่อยทางอ้อม ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) สำหรับใบอนุญาตด้านอินเทอร์เน็ต ประเภท 1 ประเภท 2 และ ด้านโทรคมนาคมประเภท 1 และประเภท 3 เพื่อดำเนินการและให้บริการเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต บริการรับ - ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจำหน่ายอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต

ตามข้อกำหนดของ กสทช. หากผู้ได้รับใบอนุญาตมิได้กระทำการที่ขัดต่อเงื่อนไขในใบอนุญาตโดยผิดในลักษณะที่สำคัญหรือเป็นความผิดที่ร้ายแรง กสทช. จะพิจารณาการต่อใบอนุญาตตามขั้นตอนปกติ

รายละเอียดของบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่ กิจการจัดตั้ง	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ	
			2561	2560
บริษัทย่อย				
บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็ค เซ็นเตอร์ จำกัด	ผู้ให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	หยุดให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	ไทย	98.55	98.55
บริษัท แอดวานซ์ เมจิการ์ จำกัด	ผู้จัดจำหน่ายบัตรเครดิต	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด	ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทาง อิเล็กทรอนิกส์และบัตรเครดิต	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด	ผู้ให้บริการ โทรศัพท์ระหว่างประเทศ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอดวานซ์ ไลน์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz, 900 MHz และ 1800 MHz ผู้จัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ ให้บริการ โทรศัพท์ ระหว่างประเทศ ให้บริการ โทรคมนาคม บริการโครงข่ายโทรคมนาคม และ ให้บริการ โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์	ไทย	99.99	99.99

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่ กิจการจัดตั้ง	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		
			2561	2560	
บริษัทย่อย (ต่อ)					
บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม รวมถึงเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	ไทย	99.99	99.99	
บริษัท ไวร์เลสดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด	ผู้นำเข้าและจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์	ไทย	99.99	99.99	
บริษัท แฟกซ์ ไลน์ จำกัด	ให้บริการพื้นที่ ที่ดินและอาคาร รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	ไทย	99.98	99.98	
บริษัท ไมโมเทค จำกัด	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) บริการรวบรวมข้อมูลสำหรับบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Content Aggregator) และ ให้บริการ ในการเรียกเก็บและรับชำระเงินจากลูกค้า	ไทย	99.99	99.99	
บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ให้บริการจัดอบรมแก่บริษัทในกลุ่ม	ไทย	99.99	99.99	
บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชัน จำกัด	ให้บริการนายนหน้าประกันภัย	ไทย	99.99	-	
บริษัทย่อยทางอ้อม					
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด	ผู้ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายโทรศัพท์ และ Optical Fiber	ไทย	51.00*	51.00*	
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ประกอบธุรกิจในการ ให้บริการศูนย์ข้อมูล อินเทอร์เน็ตและบริการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสาร และจำหน่ายอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต	ไทย	99.11*	-	
บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน)	จัดพิมพ์และโฆษณา สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ	ไทย	99.99*	-	
บริษัท เอดี เวเนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	ให้บริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่	ไทย	99.99*	-	
บริษัท เอลโล เพจเจส คอมเมอร์ส จำกัด	ธุรกิจสื่อโฆษณาออนไลน์	ไทย	99.94*	-	
บริษัทร่วม					
บริษัท อินฟอร์เมชัน ไฮเวย์ จำกัด	ให้บริการโครงข่ายสื่อสารสัญญาณโทรคมนาคม	ไทย	29.00*	29.00*	
การร่วมค้า					
บริษัท ทอมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายใยแก้วนำแสง	ไทย	60.00*	60.00*	
บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด	บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์	ไทย	33.33*	-	

* สัดส่วนความเป็นเจ้าของในบริษัทย่อยทางอ้อม บริษัทร่วมและการร่วมค้า แสดงโดยสัดส่วนของความเป็นเจ้าของที่ถือโดยบริษัทย่อย

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายการและความสัมพันธ์อย่างมีสาระสำคัญกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น งบการเงินนี้จึงอาจไม่แสดงถึงเงื่อนไขที่อาจมีอยู่หรือผลการดำเนินงานซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีที่กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ดำเนินงานโดยปราศจากความสัมพันธ์ดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

2. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงิน

- 2.1 กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย
- 2.2 งบการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2560 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2560” และตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559”
- 2.3 งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
- 2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคตมีรายละเอียดดังนี้
 - 1) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทและบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ และการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท ยกเว้นมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เรื่องงบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมจัดหาเงิน ทั้งที่เป็นรายการที่เป็นเงินสดและรายการที่ไม่ใช่เงินสด โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

2.1) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2561 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการรับรู้รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้เมื่อมีผลบังคับใช้ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงโดยให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด หรือรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน

หลักการสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า คือกิจการรับรู้รายได้เพื่อแสดงการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้าในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการ มาตรฐานกำหนดหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอนในการรับรู้รายได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนแรก: ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ขั้นที่สอง: ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา

ขั้นที่สาม: กำหนดราคาของรายการ

ขั้นที่สี่: บันทึกราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา

ขั้นที่ห้า: รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า กิจการต้องรับรู้รายได้เมื่อมีการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น เช่น เมื่ออำนาจควบคุมของสินค้าหรือบริการที่จะต้องปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นมีการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้าเสร็จสิ้นแล้ว

2.2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการแสดงรายการเครื่องมือทางการเงินเป็นหนี้สินหรือส่วนของเจ้าของ และการหักกลบลินทรัพย์ทางการเงินกับหนี้สินทางการเงิน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้กับการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินในมุมมองของผู้ออกเครื่องมือทางการเงินเพื่อจัดเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงิน และตราสารทุน รวมถึงการจัดประเภทดอกเบี้ย เงินปันผล ผลกำไรและขาดทุนที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินต้องหักกลบลิน

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติโดยปรับย้อนหลัง ทั้งนี้สำหรับการถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกสำหรับงบการเงินประจำปี que เริ่มในหรือก่อนปี 2563 กิจการอาจเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้โดยไม่ต้องปรับปรุงย้อนหลัง โดยให้กิจการปรับปรุงรายการทั้งหมดที่มีอยู่ ณ วันที่ถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก โดยพิจารณาตามข้อกำหนดของมาตรฐานฉบับนี้ และผลกระทบสะสมที่เกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสมหรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น (ตามความเหมาะสม) ณ วันแรกที่มีการถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ทั้งนี้ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดให้กิจการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเกี่ยวกับความมีนัยสำคัญของเครื่องมือทางการเงิน ต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ และลักษณะและระดับของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงินที่กิจการมีความเสี่ยงระหว่างรอบระยะเวลารายงานและ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รวมทั้งแนวทางการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สำหรับงบการเงินประจำปีที่เกิดการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก กิจการไม่จำเป็นต้องแสดงข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและระดับของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการรายงานทางการเงินสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเพื่อเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการประเมินถึงจำนวนเงิน จังหวะเวลา และความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า การด้อยค่า และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

สินทรัพย์ทางการเงินทั้งหมดที่ถูกรับรู้ภายใต้ขอบเขตมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินต้องวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือมูลค่ายุติธรรม สำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือตาม โมเดลธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและกระแสเงินสดตามสัญญานั้นเป็นการจ่ายเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนดไว้ต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือตามโมเดลธุรกิจซึ่งเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อคือเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน ซึ่งทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนดไว้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่เข้าเงื่อนไขทั้งหมดและเงินลงทุนในตราสารทุนต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน นอกจากนี้ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน กิจการอาจเลือกให้เงินลงทุนในตราสารทุน (ไม่ใช่เงินลงทุนที่ถือไว้เพื่อค้าหรือไม่เป็นสิ่งที่ตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายซึ่งเกิดจากการรวมธุรกิจ) วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นภายหลังในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กิจการต้องรับรู้เงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าวในกำไรหรือขาดทุน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน กำหนดให้จำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตของหนี้สินนั้นต้องแสดงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เว้นแต่การรับรู้ของการเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะก่อให้เกิดหรือขยายการจับคู่อย่างไม่เหมาะสมทางการบัญชีในกำไรหรือขาดทุน การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตต้องไม่ถูกโอนไปเป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง

การวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่องเครื่องมือทางการเงิน กำหนดให้ใช้วิธีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนั้นกำหนดให้กิจการต้องบันทึกค่าเผื่อผลขาดทุนสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละวันที่รายงานเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตนับตั้งแต่การรับรู้เมื่อเริ่มแรก หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือการรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดเหตุการณ์ด้านเครดิตขึ้นก่อน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน กำหนดลักษณะของรายการที่เข้าเงื่อนไขการบัญชีป้องกันความเสี่ยง โดยเฉพาะลักษณะของเครื่องมือที่เข้าเงื่อนไขสำหรับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งมีอย่างแพร่หลายและลักษณะขององค์ประกอบของความเสี่ยงของรายการที่ไม่ใช่รายการทางการเงินที่เข้าเงื่อนไขการบัญชีป้องกันความเสี่ยง นอกจากนี้มาตรฐานได้นำหลักการความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจมาใช้ในการทดสอบความมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของกิจการ

กิจการสามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้แบบปรับปรุงย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงการประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ต้องถือปฏิบัติกับรายการที่ได้มีการตัดรายการแล้ว ณ วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก หรือกิจการสามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้โดยปรับปรุงรายการผลกระทบสะสมที่เกิดจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสม (หรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น (ตามความเหมาะสม)) ณ วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก ทั้งนี้ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ อธิบายประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่ สกูลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน ไม่ก่อให้เกิดฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่กิจการนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาปฏิบัติ และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ระบุถึงกรณีที่ถูกหนี้ออกตราสารทุนให้แก่เจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้สินทางการเงินทั้งหมดหรือบางส่วน ลูกหนี้ต้องจัดรายการหนี้สินทางการเงินทั้งหมดหรือบางส่วนดังกล่าว การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

2.3) มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561 ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ และการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ยกเว้นมาตรฐานฉบับต่อไปนี้ซึ่งมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อกำหนดและแนวปฏิบัติทางการบัญชี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกวิธีการวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน (ซึ่งถือโดยกิจการหรือถือโดยทางอ้อมผ่านกิจการซึ่งเป็นกิจการร่วมลงทุน กองทุนรวม กองทรัสต์ หรือกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมถึงกองทุนประกันภัยแบบควบการลงทุน) โดยกิจการต้องเลือกวิธีการนี้สำหรับแต่ละบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า ณ วันที่รับรู้รายการครั้งแรกของบริษัทร่วมและการร่วมค้า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ ได้อธิบายให้ชัดเจนถึงการพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังบัญชีอื่น ๆ หรือการโอนจากบัญชีอื่น ๆ มาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์นั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนต้นทุนที่เป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ ได้เพิ่มข้อกำหนดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับเงื่อนไขการได้รับสิทธิและเงื่อนไขการได้รับสิทธิที่ไม่ใช่เงื่อนไขการบริการหรือผลงาน สำหรับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยเงินสด
- 2) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยยอดสุทธิจากภาระผูกพันภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- 3) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับการปรับปรุงเงื่อนไขของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่เปลี่ยนการจัดประเภทจากการจ่ายชำระด้วยเงินสดเป็นการจ่ายชำระด้วยตราสารทุน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง สัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดทางเลือกสำหรับธุรกิจประกันภัยในการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (“IFRS 9”) ดังนี้

1) การยกเว้นการถือปฏิบัติตาม IFRS 9 เป็นการชั่วคราว

กิจการที่มีกิจกรรมหลักเกี่ยวข้องกับการประกันภัยอาจเลือกที่จะถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย แทนการถือปฏิบัติตาม IFRS 9 โดยกิจการสามารถยกเว้นการถือปฏิบัติตาม IFRS 9 นี้จนถึงรอบบัญชีที่เริ่มก่อนวันที่ 1 มกราคม 2565 หรือก่อน IFRS 17 จะมีผลบังคับใช้

2) วิธีปรับผลกระทบรายการ (The Overlay approach)

วิธีการนี้ไม่อนุญาตให้ใช้ในประเทศไทย

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกลุ่มบริษัทเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัท อยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว ที่มีผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท ในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเห็นว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 กำหนดหลักการสำหรับการรับรู้รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวกำหนดให้บริษัทต้องปันส่วนของรายได้ที่ได้รับจากสัญญาให้กับแต่ละภาระที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งพิจารณาตามหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอน โดยอ้างอิงกับราคาขายแบบเอกเทศ นอกจากนี้ยังแนะนำแนวทางปฏิบัติสำหรับต้นทุนของสัญญาและการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมบางรายการ การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติจะมีผลกระทบที่สำคัญดังต่อไปนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 1) การเพิ่มขึ้นของรายได้ที่ปันส่วนให้กับการขายสินค้า ซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมในราคาขายแบบเอกเทศ และการลดลงของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตลอดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- 2) เงินชดเชยส่วนต่างโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้กับช่องทางการจัดจำหน่ายจะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์และตัดจำหน่ายเป็นส่วนหักรายได้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตลอดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- 3) ต้นทุนการได้มาของลูกค้า เช่น ค่าคอมมิชชั่นของตัวแทนจำหน่ายและพนักงานขายจะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์และตัดจำหน่ายเป็นต้นทุนในการจัดจำหน่ายตลอดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- 4) สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาจะเพิ่มขึ้นจากการปันส่วนรายได้ให้กับการขายสินค้า สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาคือผลต่างระหว่างรายได้ที่รับรู้และเงินสดที่ได้รับการพิจารณาเงินสดล่วงหน้าที่ได้รับจากลูกค้า

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

3.1 เกณฑ์ในการทำงานการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

การรวมธุรกิจ

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ เมื่อการควบคุมถูกโอนไปยังกลุ่มบริษัท ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การควบคุม หมายถึงอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของกิจการนั้น ในการพิจารณาอำนาจในการควบคุม กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องนำสิทธิในการออกเสียงที่เกิดขึ้นมารวมในการพิจารณา วันที่ซื้อกิจการคือ วันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

ค่าความนิยม วัสดุค่าจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทก่อนขึ้นเพื่อชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นที่ออกโดยกลุ่มบริษัทและบริษัท ทั้งนี้สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและมูลค่าของโครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ออกแทนโครงการของผู้ถือหุ้นเมื่อรวมธุรกิจ หากการรวมธุรกิจมีผลให้สิ้นสุดความสัมพันธ์ของโครงการเดิมระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและผู้ถือหุ้น ให้ใช้ราคาขั้นต่ำกว่าระหว่าง มูลค่าจากการยกเลิกสัญญาตามที่ระบุในสัญญา และมูลค่าองค์ประกอบนอกตลาด ไปหักจากสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกรื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีการผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทและบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถือหุ้น

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การรวมธุรกิจของกิจการหรือการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีเสมือนว่าเป็นวิธีการรวมส่วนได้เสีย และตามแนวปฏิบัติที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีในระหว่างปี 2552

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัทเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

การสูญเสียการควบคุม

เมื่อกลุ่มบริษัทสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อย กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยนั้นออก รวมถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียการควบคุม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนของกลุ่มบริษัทที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยส่วนได้เสียในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนของบริษัทที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยส่วนได้เสียในบริษัทย่อย

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญโดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

การร่วมค้า เป็นการร่วมการทำงานซึ่งผู้ที่มีการควบคุมร่วมในการทำงานนั้นมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น เงินลงทุนในการร่วมค้าบันทึกในงบการเงินรวมโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย และรับรู้รายการเริ่มแรกด้วยราคาทุน

ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม บริษัทย่อยและการร่วมค้าบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนซึ่งรวมถึงต้นทุนการทำรายการ ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทและบริษัทจะถูกบันทึกในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจนถึงวันที่กลุ่มบริษัทสูญเสียความมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ หรือการควบคุมร่วม

การตัดรายการในงบการเงินรวม

ขอลดเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการกับบริษัทร่วมและกิจการที่ควบคุมร่วมกันถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

3.2 เงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท (สกุลเงินบาท) โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวแทนเงินซึ่งเกิดจากรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

3.3 เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือทางการเงินเหล่านี้ประกอบด้วยสัญญาแลกเปลี่ยนล่วงหน้า สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ซึ่งบันทึกในงบการเงิน ณ วันที่ตามสัญญา วัตถุประสงค์ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้คือการลดความเสี่ยง

สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนโดยการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่จะใช้ในการชำระหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รายการซื้อขายเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินอื่น ณ วันที่ตามสัญญา สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นในการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่จะได้รับหรือต้องจ่ายชำระตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของรายได้หรือค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญา กำไรขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาหรือการชำระคืนเงินกู้ยืมก่อนกำหนดได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน

3.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และฝากประจำไม่เกิน 3 เดือน โดยไม่รวมเงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงและมีอายุคงเหลือนับแต่วันออกตราสารจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาสามเดือนหรือต่ำกว่า

3.5 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาทุนสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายจากบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

3.6 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือประกอบด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด และอะไหล่ที่ใช้ในการซ่อมแซมและการให้บริการ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าคงเหลือของกลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเคลื่อนที่

ต้นทุนของสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อ ต้นทุนแปลงสภาพและต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ค่าเพื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้านี้จะถูกบันทึกสำหรับสินค้าเสื่อมคุณภาพเสียหาย ล้าสมัยและค้างนาน

3.7 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อยและการร่วมค้า

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทและเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าในงบการเงินรวมบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ ตราสารหนี้และตราสารทุนอื่น

เงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะสั้น มีอายุครบกำหนดมากกว่าสามเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปี

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดซึ่งถือไว้เพื่อค้า จัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและแสดงในมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาหลักทรัพย์บันทึกบัญชีในงบกำไรขาดทุน

ตราสารหนี้ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทตั้งใจและสามารถถือจนครบกำหนดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่ายหักด้วยขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน ผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อเข้ากับมูลค่าไถ่ถอนของตราสารหนี้จะถูกตัดจ่ายโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดอายุของตราสารหนี้ที่เหลือ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อค้าหรือตั้งใจถือไว้จนครบกำหนดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย ภายหลังการรับรู้มูลค่าในครั้งแรก เงินลงทุนเพื่อขายแสดงในมูลค่ายุติธรรม และการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่ผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลต่างจากสกุลเงินตราต่างประเทศของรายการที่เป็นตัวเงิน บันทึกโดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลต่างจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน จะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนสะสมที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรงเข้างบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ในกรณีที่เงินลงทุนประเภทที่มีดอกเบี้ย จะต้องบันทึกดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่ใช่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดแสดงในราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค้าและหลักทรัพย์เพื่อขายจะใช้ราคาเสนอซื้อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีและรวมถึงกำไรขาดทุนจากการตีราคาหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น จะถูกบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ในกรณีที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจำหน่ายบางส่วนของเงินลงทุนที่ถืออยู่ การคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายไปและเงินลงทุนที่ยังถืออยู่ใช้วิธีเข้าก่อนออกก่อนปรับใช้กับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ทั้งหมด

3.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การรับรู้และการวัดมูลค่า

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

ที่ดิน แสดงในราคาทุนหักค่าเผื่อจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อจากการด้อยค่า

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับเครื่องมือที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิในงบกำไรขาดทุนสินทรัพย์ที่เช่า

การเช่าซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการครอบครองส่วนใหญ่ของทรัพย์สินที่เช่านั้นๆ ให้จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน ส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาโดยทำสัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่เป็นต้นทุนทางการเงิน และส่วนที่จะหักจากหนี้ตามสัญญา เพื่อให้ อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สิน ต้นทุนทางการเงินจะบันทึกโดยตรงในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ก่อนข้างต้นที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชื่นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ค่าเสื่อมราคามันทึบเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน จำนวนโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งาน โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	5 - 30 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 - 10 ปี
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	3 - 20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	2 - 18 ปี
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่างเหลือ ถูกทบทวนอย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.9 สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ประกอบด้วยต้นทุนเกี่ยวกับอุปกรณ์และสินทรัพย์อื่น ซึ่งได้ออนหรือต้องโอนให้กับผู้อนุญาตให้ดำเนินการ และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่างเหลือ

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ของสินทรัพย์สรุปได้ดังนี้

ต้นทุนของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการ 10 ปี แต่ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้
สื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ ดำเนินการ

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างของสินทรัพย์ภายใต้
สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้น
รอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

ค่าความนิยม

ค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทย่อยรับรู้ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การรับรู้มูลค่าเริ่มแรก
ของค่าความนิยม ได้อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.1 ภายหลังจากการรับรู้เริ่มแรก ค่าความ
นิยมจะถูกวัดมูลค่าด้วยวิธีการหาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม สำหรับตราสารทุน การบัญชีด้านผู้
ลงทุนมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และผลขาดทุนจากการด้อย
ค่าในเงินลงทุนต้องไม่ถูกปันส่วนให้สินทรัพย์ใด ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน
รวมถึงค่าความนิยม

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมแสดงถึงมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวน
เงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นต้นทุน
ทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม
ซึ่งจะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อวันที่ใบอนุญาตมีผลบังคับใช้

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ประกอบด้วยมูลค่าความสัมพันธ์และสัญญาที่มีกับลูกค้าที่มาจากการรวม
ธุรกิจค่าสิทธิในการใช้โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง และค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ ที่กลุ่มบริษัท
และบริษัทซื้อและมียาใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจาก
การด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการ

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการจะรับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต โดยรวมเป็นสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่เกี่ยวข้องนั้น ค่าใช้จ่ายอื่นรวมถึงค่าความนิยมและตราผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นภายในรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์

ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์แสดงได้ดังนี้

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	อายุใบอนุญาต
มูลค่าความสัมพันธ์ที่มีกับลูกค้า	5 ปี
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	5 ปี
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญา
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	3 - 10 ปี

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.11 สินทรัพย์อื่น

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ประกอบด้วยต้นทุนของการเข้าสถานที่ตั้งสถานีฐานระยะยาว ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขยายกำลังการใช้ไฟฟ้าที่สถานีฐาน และค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศ และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ค่าตัดจำหน่ายบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและปีเปรียบเทียบแสดงได้ดังนี้

ต้นทุนของการเข้าสถานที่ตั้งสถานฐานระยะยาว	อายุสัญญาเช่า
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขยายกำลังการใช้ไฟฟ้าที่สถานฐาน	ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ
ค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศ	อายุการใช้งาน

3.12 การด้อยค่า

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับการทบทวน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่ายุติธรรมสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือยังไม่พร้อมใช้งาน จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในงบกำไรขาดทุน

เมื่อมีการลดลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ซึ่งได้บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นและมีความชัดเจนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีการด้อยค่า ยอดขาดทุนซึ่งเคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยไม่ต้องปรับกับยอดสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ยอดขาดทุนที่บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเป็นผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์ หักขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ ซึ่งเคยรับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขาย คำนวณโดยอ้างอิงถึงมูลค่ายุติธรรม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประเมินการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

การปรับลดการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินจะถูกปรับลด เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการด้อยค่าที่เคยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายและตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การปรับลดการด้อยค่าจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การปรับลดจะถูกรับรู้โดยตรงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยมจะไม่มี การปรับลด ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ ที่เคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกปรับลด หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกปรับลดเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายเสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

3.13 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเกิดหนี้สิน ภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย ผลต่างระหว่างยอดหนี้เริ่มแรกและยอดหนี้เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน จะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุการกู้ยืม โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.14 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาทุน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

3.15 ผลประโยชน์พนักงาน

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นลักษณะของแผนการจ่ายสมทบตามที่ได้กำหนดการจ่ายสมทบไว้แล้ว สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกไปจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและบริษัทและได้รับการบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินสะสมเข้ากองทุนจากพนักงานและเงินสมทบจากกลุ่มบริษัทและบริษัท เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

ผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงานและผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว

ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงานที่ต้องชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ในงบการเงินด้วยวิธีคิดลดแต่หน่วยที่ประมาณการไว้ซึ่งคำนวณโดยใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ทั้งหมดซึ่งเกิดขึ้นจากการรับรู้ค่าใช้จ่ายของการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้ค่าใช้จ่ายของผลประโยชน์พนักงานในงบกำไรขาดทุน

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงเจตนาผูกพันอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกจ้าง และไม่มีความเป็นไปได้ที่จะยกเลิก มีรายละเอียดอย่างเป็นทางการทั้งการเลิกจ้างก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือเมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทเสนอให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ และมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการตอบรับข้อเสนอแนะ และสามารถประมาณจำนวนของการยอมรับข้อเสนอได้อย่างสมเหตุสมผล มีการคิดลดกระแสเงินสดหากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เกินกว่า 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อพนักงานทำงานให้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสดระยะสั้นหรือการปันส่วนกำไร หากกลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ของโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิ

รายจ่ายของโครงการ จะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและบันทึกเป็นส่วนเพิ่มในรายการ “สำรองสำหรับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ในส่วนของผู้ออกหุ้น ตลอดระยะเวลาที่การให้บริการและ/หรือผลงานที่กำหนดไว้ในโครงการเป็นไปตามเงื่อนไข

3.16 ประเมินการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ที่ต่อเมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคต โดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

3.17 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้าและส่วนลดพิเศษ

การขายสินค้าและให้บริการ

รายได้จากการขายรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว และจะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้นหรือมีความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการขายสินค้าหรือให้บริการนั้น ไม่อาจวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าเชื่อถือ หรือ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะต้องรับคืนสินค้า

รายได้จากการให้บริการรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการให้บริการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และค่าบริการศูนย์ให้ข่าวสารบริการทางโทรศัพท์รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้ให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว

รายได้จากการให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้ให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นๆ รับรู้เมื่อมีการให้บริการแก่ลูกค้า รายได้ค่าบริการตามสัญญาออกแบบและติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (“ไอซีที”) รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและในงวดบัญชีที่มีการให้บริการ

รายได้ค่าเช่า

รายได้ค่าเช่าจากอุปกรณ์รับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา

รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยบันทึกในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบันทึกในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

3.18 ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมและประมาณการหนี้ส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านมา และสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อขาย ขาดทุนจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน หรือขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน (นอกเหนือลูกหนี้การค้า) และขาดทุนจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนการกู้ยืมที่ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขรับรู้ในงบกำไรขาดทุน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

3.19 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่าจะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในงบกำไรขาดทุนโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับ โอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในมูลค่ายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่เช่าคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายทางการเงินคำนวณโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดระยะเวลาของสัญญา ดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.20 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจ หรือรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อนๆ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวดังต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่กลุ่มบริษัทและบริษัทคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการปรับปรุงโดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นและมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัทและบริษัท เชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึงการตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆ อาจจะทำให้กลุ่มบริษัทและบริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจ โดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในรอบระยะเวลาที่รายงานที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลับได้เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันมาหักกลับกับหนี้สินภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์ถาวรได้รื้อการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ถาวรได้รื้อการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

3.21 กำไรต่อหุ้น

กลุ่มบริษัทและบริษัท แสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทด้วยจำนวนหุ้นสามัญถาวรเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายระหว่างปีปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณ โดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญที่ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญถาวรเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายและปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน และผลกระทบของตราสารที่อาจเปลี่ยนเป็นหุ้นสามัญปรับลดทั้งหมดและสิทธิซื้อหุ้นของพนักงาน

3.22 รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ผลการดำเนินงานของส่วนงานที่รายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัทจะแสดงถึงรายการที่เกิดขึ้นจากส่วนงานดำเนินงานนั้นโดยตรงรวมถึงรายการที่ได้รับการปันส่วนอย่างสมเหตุสมผล

3.23 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบัญชี การประมาณการและการตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์ หนี้สินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน รวมทั้งการแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีบัญชี ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหาร ได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น

การใช้ดุลยพินิจที่สำคัญในการใช้นโยบายการบัญชี มีดังต่อไปนี้

การรับรู้ต้นทุนของสินทรัพย์และการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์

การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จะสิ้นสุดเมื่อผู้บริหารได้พิจารณาแล้วว่าสินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของผู้บริหาร นอกจากนั้น นโยบายการบัญชีวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ยังคงใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการทบทวนอย่างสม่ำเสมอทุกรอบระยะเวลาบัญชี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การด้อยค่า

สินทรัพย์คงเหลือตามบัญชีของกลุ่มบริษัทจะมีการทบทวน ณ ทุกวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินว่ามีข้อบ่งชี้ เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

การรับรู้สินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับผลขาดทุนสะสม

สินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชีจะรับรู้เมื่อบริษัทคาดการณ์ได้แน่นอนว่าจะมีประโยชน์ทางภายในอนาคต และโอกาสที่บริษัทจะมีกำไรทางภายในเพียงพอที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากผลขาดทุนทางภายในสะสม

ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ

รายการที่มีการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตั้งประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความที่สำคัญเนื่องจากผลคดียังไม่สิ้นสุด

3.24 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าว

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
เงินสดในมือ		6	9	1	2
เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน	34	567	712	4	5
เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์	34	10,625	12,572	326	261
เงินฝากธนาคารประเภทประจำ ไม่เกิน 3 เดือน		1	-	-	-
เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง		88	-	-	-
		11,287	13,293	331	268
หัก เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ	5	(2,220)	(2,643)	-	-
รวม		9,067	10,650	331	268

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สกุลเงินบาท	8,145	10,401	328	215
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	657	206	1	52
สกุลเงินยูโร	265	43	2	1
รวม	9,067	10,650	331	268

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกลุ่มบริษัทและบริษัทมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในอัตราระหว่างร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 1.30 ต่อปี และร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 1.25 ต่อปี ตามลำดับ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: ร้อยละ 0.03 ถึงร้อยละ 1.68 ต่อปี และร้อยละ 0.03 ถึงร้อยละ 1.00 ต่อปี ตามลำดับ)

5. เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ

ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่บังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทย่อยต้องฝากเงินสดที่รับล่วงหน้าจากลูกค้าไว้ในธนาคารเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ามูลค่าคงเหลือของเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าของบริษัทย่อย และไม่สามารถนำไปใช้สำหรับวัตถุประสงค์อื่นนอกจากชำระให้แก่ผู้ให้บริการเท่านั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะในงบการเงินรวมมีจำนวนเงิน 2,221 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: 2,643 ล้านบาท)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

6. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34			
ลูกหนี้การค้า	105	53	15	18
รายได้ค้างรับ	68	107	3	3
	173	160	18	21
บุคคลหรือกิจการอื่นๆ				
ลูกหนี้การค้า	9,672	7,902	180	173
รายได้ค้างรับ	7,957	7,580	1,575	1,581
	17,629	15,482	1,755	1,754
รวมลูกหนี้การค้า	17,802	15,642	1,773	1,775
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,441)	(1,463)	(99)	(101)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	16,361	14,179	1,674	1,674
ลูกหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	2,240	2,306	13	14
ลูกหนี้ - บัตรเงินสด/เงินสดผ่าน				
โทรศัพท์เคลื่อนที่	137	175	-	-
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	428	310	-	-
อื่นๆ	76	101	99	531
รวมลูกหนี้อื่น	2,881	2,892	112	545
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	19,242	17,071	1,786	2,219
(กบป.รายการ) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2,175	2,199	(1)	(12)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้า มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ครบกำหนดชำระถึงเกินกำหนด				
ชำระน้อยกว่า 3 เดือน	171	159	18	21
เกินกำหนดชำระกว่า 3 เดือน				
แต่ไม่เกิน 6 เดือน	-	1	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 6 เดือน				
แต่ไม่เกิน 12 เดือน	-	-	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 12 เดือน	2	-	-	-
	<u>173</u>	<u>160</u>	<u>18</u>	<u>21</u>
บุคคลหรือกิจการอื่นๆ				
ยังไม่ครบกำหนดชำระถึงเกินกำหนด				
ชำระน้อยกว่า 3 เดือน	14,472	13,002	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 3 เดือน				
แต่ไม่เกิน 6 เดือน	669	563	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 6 เดือน				
แต่ไม่เกิน 12 เดือน	582	112	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 12 เดือน	1,906	1,805	1,755	1,754
	<u>17,629</u>	<u>15,482</u>	<u>1,755</u>	<u>1,754</u>
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	<u>(1,441)</u>	<u>(1,463)</u>	<u>(99)</u>	<u>(101)</u>
	<u>16,188</u>	<u>14,019</u>	<u>1,656</u>	<u>1,653</u>
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	<u>16,361</u>	<u>14,179</u>	<u>1,674</u>	<u>1,674</u>

โดยปกติระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัทและบริษัท มีระยะเวลาดังแต่ 14 วันถึง 120 วัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ลูกหนี้การค้าจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สกุลเงินบาท	14,535	11,846	1,674	1,674
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	1,824	2,316	-	-
สกุลเงินยูโร	2	17	-	-
รวม	16,361	14,179	1,674	1,674

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดหนี้คงเหลือของรายได้ค้างรับของเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ซึ่งยอดคงเหลือดังกล่าวแสดงเป็นหนี้คงค้างนานเกิน 12 เดือนเป็นจำนวนเงิน 1,584 ล้านบาท และ 1,574 ล้านบาท ตามลำดับ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: 1,584 ล้านบาท และ 1,574 ล้านบาท ตามลำดับ)

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ชำระหนี้ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงิน 1,526 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2560 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ทีโอทีชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนกันยายน 2555 ให้กับบริษัทเป็นจำนวน 1,355 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตั้งแต่วันชี้ขาด จนกว่าจะชำระเสร็จเป็นจำนวนร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว นอกจากนี้ ทีโอทีต้องชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไปจนกว่าจะหมดภาระผูกพันตามสัญญาอนุญาโตตุลาการให้ดำเนินการในวันที่ 30 กันยายน 2558 หรือได้มีการตกลงแก้ไขหรือทำสัญญากันใหม่

ต่อมาในวันที่ 7 กันยายน 2560 บริษัทได้รับคำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ 1148/2560 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 ซึ่งทีโอทียื่นฟ้องเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ชี้ขาดให้ทีโอทีชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศตามข้อความข้างต้น ขณะนี้คดีอยู่ในขั้นตอนของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2556 บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ จำนวน 9 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีจนถึงวันฟ้องพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงิน 11 ล้านบาท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ กสท. ชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศให้กับ DPC จำนวน 2.56 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นจำนวนดังกล่าว จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยให้ชำระภายใน 60 วัน จากวันที่คดีสิ้นสุด

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561 DPC ขึ้นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ที่ให้ กสท.ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ตามอัตราค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อ ตามคำสั่งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2553 เรื่อง ให้ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นอัตราอ้างอิง ซึ่งมีให้อัตราที่ DPC และ กสท. ตกลงร่วมกันตามข้อตกลงแบ่งส่วนรายได้ ขณะนี้คดีอยู่ในขั้นตอนของศาลปกครองสูงสุด

7. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินค้ำสำเร็จรูป	3,916	4,029	-	-
วัสดุและอะไหล่	2	9	-	-
อะไหล่เพื่อการซ่อมแซม				
เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่	505	687	363	363
	4,423	4,725	363	363
หัก ค่าเผื่อสินค้ำล้าสมัยและการลดมูลค่า				
ของสินค้ำคงเหลือ	(600)	(774)	(363)	(363)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	3,823	3,951	-	-

กลุ่มบริษัทกลับรายการค่าเผื่อสินค้ำล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้ำคงเหลือ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 174 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี) (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560: งบการเงินรวม 393 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ 19 ล้านบาท ตามลำดับ)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

8. เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ณ วันที่ 1 มกราคม	31	24
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(13)	7
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	18	31

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในการร่วมค้าในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ณ วันที่ 1 มกราคม	59	15
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	787	45
ส่วนแบ่งขาดทุนในเงินลงทุนในการร่วมค้า	(110)	(1)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	736	59

เงินลงทุนในการร่วมค้า

บริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด

เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2559 บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ทเวอร์ค จำกัด (“ABN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ลงทุนใน บริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด (“AN”) เป็นจำนวน 599,998 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100 บาท โดย ABN ได้ชำระค่าหุ้นในราคาหุ้นละ 25 บาท เป็นจำนวนเงิน 15 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 60 ต่อมา เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 ABN ได้ชำระเงินค่าหุ้นส่วนที่เหลือ ในราคาหุ้นละ 75 บาท เป็นจำนวนเงิน 45 ล้านบาท

บริษัท แรบบิท - โลว์ เพย์ จำกัด

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท อนุมัติให้ลงทุนในบริษัท แรบบิท - โลว์ เพย์ จำกัด (“RPL”) ต่อมา เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มपी จำกัด (“AMP”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาผู้ถือหุ้นกับบริษัท แรบบิทเพย์ ซิสเทม จำกัด และ Line Pay Corporation สำหรับการลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 33.33 หรือ 1,999,998 หุ้น ของ RPL ในราคาหุ้นละ 393.75 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 787 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์การลงทุนนี้เพื่อขยายธุรกิจในการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการให้บริการแก่ลูกค้าในเศรษฐกิจแบบดิจิทัล

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม และเงินเป็นผลรับจากเงินลงทุนเหล่านี้สำหรับแต่ละปี มีดังนี้

	งบการเงินรวม				หน่วย : ล้านบาท	
	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ	ทุนชำระแล้ว	ราคาทุน	มูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย	เงินปันผลรับ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ร้อยละ)					
บริษัทร่วม						
บริษัท อินโฟร์เนชั่น ไฮเวย์ จำกัด	29	29	50	50	15	15
					18	31
การร่วมค้า						
บริษัท อมตะ เน็ทวอร์ค จำกัด	60	60	100	100	60	60
					69	59
บริษัท แรบบิท-ไดมอนด์ เพย์ จำกัด	33.33	-	600	-	667	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สรุปข้อมูลฐานะทางการเงินของบริษัทร่วมและการร่วมค้าและผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน มีดังนี้

สัดส่วนความ												หน่วย : ล้านบาท	
ปี 2561	วันที่ รายงาน	เป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	สินทรัพย์	สินทรัพย์	สินทรัพย์รวม	หนี้สิน	หนี้สิน	หนี้สินรวม	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร		
			หมุนเวียน	ไม่หมุนเวียน		หมุนเวียน	ไม่หมุนเวียน	รวม	รวม	รวม	(ขาดทุน)		
บริษัท อินฟอร์เมชั่น โฮลด์ จำกัด	31 ธันวาคม	29	126	499	625	503	46	549	145	163	(18)		
การร่วมค้า													
บริษัท อมตะ เนทเวอร์ค จำกัด	31 ธันวาคม	60	62	90	152	37	-	37	40	21	19		
บริษัท แรบบิท โกลด์ เพช จำกัด	31 ธันวาคม	33.33	1,414	197	1,611	571	5	576	215	590	(375)		
ปี 2560													
บริษัทร่วม													
บริษัท อินฟอร์เมชั่น โฮลด์ จำกัด	31 ธันวาคม	29	113	567	680	527	59	586	204	192	12		
การร่วมค้า													
บริษัท อมตะ เนทเวอร์ค จำกัด	31 ธันวาคม	60	71	85	156	50	10	60	3	6	(3)		

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

9. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
บริษัทย่อย		
ณ วันที่ 1 มกราคม	22,650	11,591
เงินปันผลรับระหว่างปี	(30,540)	(16,361)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	30,045	28,989
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทย่อย	-	698
ลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	4	-
การลดทุนของบริษัทย่อย	-	(2,267)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	22,159	22,650

การลดทุนในบริษัทย่อย

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด

เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้มีมติอนุมัติลดทุนจดทะเบียนจาก 365,546,542 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็น 91,386,636 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท ซึ่งได้จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2560 และกลับรายการขาดทุนสะสมจำนวน 442 ล้านบาท เพราะปัจจุบัน DPC มิได้ประกอบธุรกิจสร้างรายได้และผลกำไรเงินจากการลดทุนดังกล่าวได้ย่ำแย่ให้ผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560

การลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชัน จำกัด

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ได้อนุมัติมติให้จัดตั้งบริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชัน จำกัด (“ADD”) เป็นบริษัทย่อย เพื่อประกอบธุรกิจด้านนายหน้าประกันภัย ADD มีทุนจดทะเบียนจำนวน 4 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญจำนวน 40,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท ADD ได้จดทะเบียนจัดตั้งกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 โดยบริษัทถือหุ้นจำนวน 39,997 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม และเงินปันผลได้รับจากเงินลงทุนเหล่านั้นสำหรับแต่ละปี มีดังนี้

รายงานประจำปี 2561

	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		งบการเงินเฉพาะกิจการ		เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		รายได้เงินปันผลสำหรับปี		หน่วย : ล้านบาท
	2561		2560		ราคาทุน		2561		2560		
	(ร้อยละ)										
บริษัทย่อย											
บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็ก เซ็นเตอร์ จำกัด	99.99	99.99	272	272	811	811	316	480	226	46	
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	98.55	98.55	914	914	10,226	10,226	4,117	4,078	-	-	
บริษัท แอดวานซ์ เมจิการ์ด์ จำกัด	99.99	99.99	250	250	250	250	292	290	37	30	
บริษัท แอดวานซ์ เอ็มแป้ จำกัด	99.99	99.99	300	300	336	336	711	790	543	267	
บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด	99.99	99.99	100	100	100	100	141	156	55	102	
บริษัท แอดวานซ์ ไรร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	99.99	99.99	1,350	1,350	1,485	1,485	11,169	14,197	23,720	13,674	
บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ทเวอร์ค จำกัด	99.99	99.99	300	300	300	300	1,507	443	642	75	
บริษัท ไรร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด	99.99	99.99	50	50	50	50	198	209	283	238	
บริษัท แฟกซ์ โลท์ จำกัด	99.98	99.98	1	1	1	1	2,290	788	3,265	1,050	
บริษัท ไมโมเทค จำกัด	99.99	99.99	50	50	50	50	1,279	1,130	1,769	880	
บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ทเวอร์ค จำกัด	99.99	99.99	75	75	75	75	139	89	-	-	
บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชัน จำกัด	99.99	-	4	-	4	-	-	-	-	-	
รวม					13,688	13,684	22,159	22,650	30,540	16,362	

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

10. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560	2561	2560
เงินฝากประจำกับสถาบันการเงินที่ถูกจำกัดการใช้	11	11	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	49	48	48	48
รวม	60	59	48	48

เงินฝากประจำกับสถาบันการเงินที่ถูกจำกัดการใช้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินฝากประจำกับสถาบันการเงินจำนวนเงิน 11 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: 11 ล้านบาท) ซึ่งวางไว้เป็นหลักประกันในการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญา

เงินลงทุนอื่น

บริษัท เนชั่นแนล ดิจิทัลไอดี จำกัด

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มพี จำกัด (“AMP”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนในบริษัท เนชั่นแนล ดิจิทัลไอดี จำกัด จำนวน 5,769 หุ้น ราคาหุ้นละ 100 บาท รวม 0.58 ล้านบาท เป็นสัดส่วนร้อยละ 7.69 ของทุนจดทะเบียน วัตถุประสงค์ของการลงทุนนี้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์แบบดิจิทัล

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

11. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการเคลื่อนไหวของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้นจาก การซื้อ ธุรกิจ	โอน/อื่นๆ	
ราคาทุน						
ที่ดิน	526	99	-	172	-	797
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	419	-	(1)	254	30	702
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	1,819	248	(65)	-	(5)	1,997
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	190,017	19,915	(2,466)	1,130	4,468	213,064
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	1,305	103	(39)	559	62	1,990
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	8	-	(8)	-	-	-
ยานพาหนะ	192	28	(50)	12	-	182
รวม	194,286	20,393	(2,629)	2,127	4,555	218,732
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(380)	(14)	-	(27)	-	(421)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(1,070)	(278)	37	-	3	(1,308)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(64,054)	(24,349)	1,280	(844)	(251)	(88,218)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	(1,035)	(149)	34	(290)	(3)	(1,443)
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	(4)	-	4	-	-	-
ยานพาหนะ	(118)	(32)	38	(8)	-	(120)
รวม	(66,661)	(24,822)	1,393	(1,169)	(251)	(91,510)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง	6,166	2,611	(42)	-	(4,252)	4,483
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า	(354)	-	406	-	(52)	-
ค่าเพื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	(858)	(635)	-	-	-	(1,493)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	132,579	(2,453)	(872)	958	-	130,212

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม				31 ธันวาคม
	2560				2560
ราคาทุน					
ที่ดิน	524	2	-	-	526
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	443	1	(25)	-	419
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	1,595	279	(67)	12	1,819
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	151,470	33,634	(1,474)	6,387	190,017
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	1,205	95	(19)	24	1,305
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	8	-	-	-	8
ยานพาหนะ	212	31	(51)	-	192
รวม	155,457	34,042	(1,636)	6,423	194,286
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(398)	(6)	24	-	(380)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(864)	(250)	34	10	(1,070)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(44,296)	(21,108)	1,350	-	(64,054)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	(952)	(90)	17	(10)	(1,035)
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	(4)	-	-	-	(4)
ยานพาหนะ	(125)	(33)	40	-	(118)
รวม	(46,639)	(21,487)	1,465	-	(66,661)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง					
และติดตั้ง	9,944	2,649	(3)	(6,424)	6,166
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(355)	-	1	-	(354)
ค่าเผื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	(136)	(722)	-	-	(858)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	118,271	14,482	(173)	(1)	132,579

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561

ล้านบาท

24,822

2560

ล้านบาท

21,487

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	
	1 มกราคม 2561				
ราคาทุน					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	128	-	-	-	128
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	304	7	(7)	6	310
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	3,635	1	-	-	3,636
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	558	12	(17)	-	553
ยานพาหนะ	74	18	(28)	-	64
รวม	4,699	38	(52)	6	4,691
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(127)	-	-	-	(127)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(254)	(19)	7	-	(266)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(3,492)	(31)	-	-	(3,523)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	(536)	(11)	16	-	(531)
ยานพาหนะ	(42)	(13)	22	-	(33)
รวม	(4,451)	(74)	45	-	(4,480)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง					
และติดตั้ง	6	6	-	(6)	6
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	254	(30)	(7)	-	217

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม				31 ธันวาคม
	2560				2560
ราคาทุน					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	322	-	(194)	-	128
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	363	15	(81)	7	304
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	4,615	-	(980)	-	3,635
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	652	2	(96)	-	558
ยานพาหนะ	83	19	(28)	-	74
รวม	6,035	36	(1,379)	7	4,699
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(318)	(1)	192	-	(127)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(309)	(19)	74	-	(254)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(4,424)	(36)	968	-	(3,492)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	(614)	(13)	91	-	(536)
ยานพาหนะ	(48)	(16)	22	-	(42)
รวม	(5,713)	(85)	1,347	-	(4,451)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง					
และติดตั้ง	15	-	(2)	(7)	6
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	337	(49)	(34)	-	254

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	ล้านบาท	74
2560	ล้านบาท	85

มูลค่าสุทธิทางบัญชีของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวน 135 ล้านบาท และ 25 ล้านบาท ตามลำดับ (ในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: 163 ล้านบาท และ 29 ล้านบาท ตามลำดับ)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

12. สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	ลดลง	โอน/อื่นๆ	
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,248	(945)	(303)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,248	(945)	(303)	-
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม	(1,038)	787	251	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	(1,038)	787	251	-
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(210)	158	52	-
รวม	-	-	-	-

13. ค่าความนิยม

รายการเคลื่อนไหวของค่าความนิยมที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ราคาทุน		
ณ วันที่ 1 มกราคม	14,352	14,352
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ (ดูหมายเหตุข้อ 37)	2,847	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	17,199	14,352
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 มกราคม	(7,662)	(7,662)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	(7,662)	(7,662)
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(6,655)	(6,655)
รวม	2,882	35

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

14. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม

รายการเคลื่อนไหวของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมที่เกิดขึ้นในงบการเงินรวมระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินรวม		หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม		31 ธันวาคม
	2561		2561
ราคาทุน			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	124,142	12,302	136,444
รวม	124,142	12,302	136,444
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	(16,618)	(8,077)	(24,695)
รวม	(16,618)	(8,077)	(24,695)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	107,524	4,225	111,749

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	124,142	-	124,142
รวม	124,142	-	124,142
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	(8,764)	(7,854)	(16,618)
รวม	(8,764)	(7,854)	(16,618)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	115,378	(7,854)	107,524
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2561		ล้านบาท	8,077
2560		ล้านบาท	7,854

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 บริษัทเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz ด้วยราคาประมูลรวมทั้งสิ้น 75,654 ล้านบาท บริษัทได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz (“ใบอนุญาตฯ”) อย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช”) ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในการประมูลเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 โดยบริษัทได้ชำระเงินงวดแรกเป็นจำนวนร้อยละ 11 ของราคาประมูลและภาษีมูลค่าเพิ่มรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 8,603 ล้านบาท พร้อมวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. โดยเงินงวดที่ 2 และ 3 อีกร้อยละ 5 รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจะชำระในปีที่สองและปีที่สามนับจากวันจ่ายชำระครั้งแรกในแต่ละปี และส่วนที่เหลือชำระในปีที่สี่

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย เป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800 MHz ด้วยราคาประมูลรวมทั้งสิ้น 12,511 ล้านบาท AWN ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800 MHz (“ใบอนุญาตฯ”) อย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในการประมูล เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 AWN ได้ชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่หนึ่งจำนวนร้อยละ 50 ของราคาประมูลและ ภาษีมูลค่าเพิ่มรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 6,693 ล้านบาท พร้อมวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. โดยจะชำระงวดที่ 2 และงวดที่ 3 อีกร้อยละ 25 ในปีที่สองและปีที่สาม

ต้นทุนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่รับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยราคาเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนที่ได้มาของใบอนุญาตฯ ดังกล่าว

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินรวม					หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้นจาก	โอนอื่นๆ	
	1 มกราคม 2561			การซื้อ ธุรกิจ		31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน						
มูลค่าความสัมพันธ์ที่มีกับลูกค้า	-	-	-	167	-	167
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	-	-	-	139	-	139
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย						
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	-	-	-	86	-	86
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	8,278	719	(12)	114	204	9,303
รวม	8,278	719	(12)	506	204	9,695
ค่าตัดจำหน่ายสะสม						
มูลค่าความสัมพันธ์ที่มีกับลูกค้า	-	(33)	-	-	-	(33)
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	-	(28)	-	-	-	(28)
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย						
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	-	(8)	-	(53)	-	(61)
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(4,134)	(911)	10	(80)	-	(5,115)
รวม	(4,134)	(980)	10	(133)	-	(5,237)
สินทรัพย์ระหว่างคิดตั้ง	355	483	-	-	(204)	634
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	4,499	222	(2)	373	-	5,092

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	7,206	946	(1)	127	8,278
รวม	7,206	946	(1)	127	8,278
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(3,327)	(808)	1	-	(4,134)
รวม	(3,327)	(808)	1	-	(4,134)
สินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	220	261	-	(126)	355
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	4,099	399	-	1	4,499
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2561				ล้านบาท	980
2560				ล้านบาท	808

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	
	1 มกราคม 2561				
ราคาทุน					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	323	-	-	-	323
รวม	323	-	-	-	323
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(295)	(11)	-	-	(306)
รวม	(295)	(11)	-	-	(306)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	28	(11)	-	-	17

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	
	1 มกราคม 2560				
ราคาทุน					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	455	-	(132)	-	323
รวม	455	-	(132)	-	323
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(408)	(14)	127	-	(295)
รวม	(408)	(14)	127	-	(295)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	47	(14)	(5)	-	28

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	ล้านบาท	11
2560	ล้านบาท	14

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

16. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,300	2,590	613	565
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(90)	(28)	-	(5)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	3,210	2,562	613	560

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน		
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	กำไรขาดทุน การซื้อธุรกิจ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี			
ลูกหนี้การค้า (ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ)	269	(12)	9
สินค้าคงเหลือ (ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญและการลดมูลค่าของสินค้า)	77	(30)	-
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า (ผลแตกต่างของการรับรู้รายได้)	365	43	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	394	40	32
ขาดทุนสะสม	108	43	-
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย (ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี)	506	260	-
ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญจากการเลิกจ้างงาน	171	128	-
อื่นๆ	290	187	10
รวม	2,590	659	51
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี			
อื่นๆ	(28)	18	(80)
รวม	(28)	18	(80)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	2,562	677	(29)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	บันทึกเป็น (รายจ่าย)/รายได้ใน			
	ยอด ณ วันที่	กำไรขาดทุน	กำไรขาดทุน	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม		เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม
	2560			2560
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า (ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	242	27	-	269
สินค้าคงเหลือ (ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้า)	151	(74)	-	77
รายได้ค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า				
(ผลแตกต่างของการรับรู้รายได้)	399	(34)	-	365
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	528	70	(204)	394
ขาดทุนสะสม	400	(292)	-	108
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย (ดอกเบี้ยรอตัด				
บัญชี)	199	307	-	506
ค่าเพื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	27	144	-	171
อื่นๆ	283	7	-	290
รวม	2,639	155	(204)	2,590
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี				
อื่นๆ	(21)	(7)	-	(28)
รวม	(21)	(7)	-	(28)
ภายใต้การตัดบัญชี - สุทธิ	2,618	148	(204)	2,562

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน		
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	กำไรขาดทุน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี			
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	47	6	53
ขาดทุนสะสม	108	42	150
รวม	565	48	613
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี			
อื่นๆ	(5)	5	-
รวม	(5)	5	-
ภายใต้การตัดบัญชี - สุทธิ	560	53	613

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน		
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	กำไรขาดทุน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี			
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	65	12	47
ขาดทุนสะสม	400	(292)	108
รวม	875	(280)	565
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี			
อื่นๆ	(7)	2	(5)
รวม	(7)	2	(5)
ภายใต้การตัดบัญชี - สุทธิ	868	(278)	560

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์ถาวรได้รื้อการตัดบัญชีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่มีสาระสำคัญและผลขาดทุนสะสมที่มีได้รับรู้ในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ขาดทุนสะสม	390	385	-	-
อื่นๆ	93	99	92	93
รวม	483	484	92	93

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทไม่ได้รับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวสำหรับรายการขาดทุนสะสมที่หมดอายุในปี 2561 - 2565 และรายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ไม่มีวันหมดอายุภายใต้กฎหมายภาษีปัจจุบันเป็นสินทรัพย์ถาวรได้รื้อการตัดบัญชี เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ชัดว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีสำหรับรายการดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทไม่ได้รับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวสำหรับรายการขาดทุนสะสมที่หมดอายุในปี 2562 - 2566 และรายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ไม่มีวันหมดอายุภายใต้กฎหมายภาษีปัจจุบันเป็นสินทรัพย์ถาวรได้รื้อการตัดบัญชี เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ชัดว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีสำหรับรายการดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

17. หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ส่วนที่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	5,900	6,500	2,900	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี				
- ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	3,358	3,025	-	3,025
- ส่วนของหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	34	7,788	-	-
- ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	34	57	11	13
รวมส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,203	3,076	11	3,038
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	-	4,920	4,640
	17,103	9,576	7,831	7,678
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน				
หนี้สินระยะยาว				
- เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	56,571	59,818	-	-
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	34	2,999	-	-
- หุ้นกู้ระยะยาว - สุทธิ	34	32,382	-	-
- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	34	78	26	29
รวมหนี้สินระยะยาว	92,030	100,102	26	29
รวม	109,133	109,678	7,857	7,707

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยซึ่งไม่รวมหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน แสดงตามระยะเวลาครบกำหนดการจ่ายชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	17,046	9,525	7,820	7,665
ครบกำหนดหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	66,459	62,975	-	-
ครบกำหนดหลังจากห้าปี	25,493	37,006	-	-
รวม	108,998	109,506	7,820	7,665

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สกุลเงินบาท	109,133	104,790	7,857	4,682
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	-	4,888	-	3,025
รวม	109,133	109,678	7,857	7,707

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เงินกู้ยืมระยะยาว

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม สรุปได้ดังนี้

ยอดเงินกู้ยืมหรือ สกุลเงินต่างประเทศ (ล้าน)		อัตราดอกเบี้ยต่อปี	กำหนดชำระ คืนดอกเบี้ย	กำหนดชำระคืนเงินต้น	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	หน่วย : ล้านบาท
2561	2560				2561	2560	2561	2560
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)								
-	USD 7.11	LIBOR บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 20 งวด เริ่มปี 2551 จนถึงปี 2561	-	233	-	233
-	USD 85.00	LIBOR บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดชำระคืนทั้งหมดจำนวนในปี 2561	-	2,792	-	2,792
บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด								
-	-	อัตราคงที่ตามที่ ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 4 งวด เริ่ม ปี 2562 จนถึงปี 2564	5,000	5,000	-	-
-	-	6MTHBFX บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 2 งวด ใน ปี 2563	12,300	12,300	-	-
-	-	อัตราคงที่ตามที่ ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 7 งวด เริ่ม ปี 2562 จนถึงปี 2565	5,000	5,000	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ยอดเงินกู้คงเหลือ สกุลเงินต่างประเทศ (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	กำหนดชำระ คืนดอกเบี้ย	กำหนดชำระคืนเงินต้น	หน่วย : ล้านบาท		
				งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
2561	2560			2561	2560	2561
-	6MTHBFIX บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดชำระคืนจำนวน ในปี 2563			
-	6MBIBOR บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 6 งวดเริ่มปี 2563 - จนถึงปี 2566	4,200	4,200	-
-	6MBIBOR บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 5 งวดเริ่มปี 2562 - จนถึงปี 2566	20,000	20,000	-
-	6MTHBFIX บวกด้วย ส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 6 งวดเริ่มปี 2564 - จนถึงปี 2566	7,000	7,000	-
-	USD 56.70	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 2 งวด ในปี 2565*	4,500	4,500	-
-	อัตราคงที่ตามที่ ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่าๆ กันทั้งหมด 2 งวด ในปี 2565*	-	1,862	-
				1,961	-	-
รวมเงินกู้				59,961	62,887	3,025
หัก ต้นทุนธุรกรรม				(32)	(44)	-
เงินกู้มีระยะยาว				59,929	62,843	3,025

* กลุ่มบริษัท ได้มีการแก้ไขสัญญาเงินกู้ระยะยาวกับธนาคาร เพื่อเปลี่ยนสกุลเงินกู้จากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ เป็นสกุลเงินบาท เพื่อลดความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้อายุของเงินกู้และเงื่อนไขอื่นคงเดิม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ผู้รู้ระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม กลุ่มบริษัทออกหุ้นกู้ระยะยาวประเภท ไม่ค่อยสิทธิและไม่ค่อยลักษณะ 1,000 บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วันที่จำหน่าย	จำนวนหน่วย (ล้าน)	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	กำหนดชำระ คืนดอกเบี้ย	กำหนดชำระคืนเงินต้น	งบการเงินรวม		หน่วย : ล้านบาท	
						2561	2560	2561	2560
บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด									
11 เมษายน 2557	7.79	7,789	คงที่ร้อยละ 4.17	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2562	7,789	7,789	-	-
11 เมษายน 2557	1.78	1,776	คงที่ร้อยละ 4.56	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2564	1,776	1,776	-	-
11 เมษายน 2557	6.64	6,638	คงที่ร้อยละ 4.94	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2567	6,638	6,638	-	-
11 พฤษภาคม 2559	7.82	7,820	คงที่ร้อยละ 2.51	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 พฤษภาคม 2566	7,820	7,820	-	-
11 พฤษภาคม 2559	7.18	7,180	คงที่ร้อยละ 2.78	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 พฤษภาคม 2569	7,180	7,180	-	-
30 พฤศจิกายน 2560	9.00	9,000	คงที่ร้อยละ 3.35	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2570	9,000	9,000	-	-
รวมในผู้						40,203	40,203	-	-
หัก ต้นทุนในการออกหุ้น						(33)	(40)	-	-
ผู้รู้ระยะยาว						40,170	40,163	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มบริษัทมีข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งการรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้ยืมซึ่งยังมิได้เบิกใช้ จำนวน 17,000 ล้านบาท และบริษัทไม่มีวงเงินกู้ยืมซึ่งยังมิได้เบิกใช้ และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีวงเงินกู้ยืมซึ่งยังมิได้เบิกใช้

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ระยะยาว (ขอยกก่อนหักค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้) ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ราคาตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม*	
	2561	2560	2561	2560
หุ้นกู้ระยะยาว	40,203	40,203	40,662	41,442

* มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่มีการซื้อขายในตลาดหุ้นคำนวณจากราคาซื้อขายที่ประกาศอยู่ในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย โดยใช้ราคาปิด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

รายการเคลื่อนไหวของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม						รวม
	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	เงินกู้ยืมระยะยาว	หุ้นกู้ระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	
	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	6,500	-	62,843	-	40,163	172	109,678
รายการกระแสเงินสด							
เพิ่มขึ้น	22,350	6,000	-	3,000	-	-	31,350
จ่ายชำระคืน	(23,200)	(6,000)	(2,888)	-	-	(56)	(32,144)
รวมรายการกระแสเงินสด	(850)	-	(2,888)	3,000	-	(56)	(794)
รายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด							
เพิ่มขึ้น	-	-	-	-	-	17	17
ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	(1)	-	-	(1)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(98)	-	-	-	(98)
ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย	-	-	12	-	7	-	19
รวมรายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด	-	-	(86)	(1)	7	17	(63)
รายการเคลื่อนไหวจากการซื้อธุรกิจ							
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	250	-	60	-	-	2	312
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,900	-	59,929	2,999	40,170	135	109,133

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					รวม
	เงินกู้ยืม	เงินกู้ยืม	เงินกู้ยืม	หุ้นกู้	หนี้สินภายใต้	
	ระยะสั้น	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะยาว	สัญญาเช่า	
	จากสถาบัน	จากกิจการ			การเงิน	
	การเงิน	ที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	9,200	-	58,003	31,565	190	98,958
รายการกระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	25,000	2,000	7,307	9,000	-	43,307
จ่ายชำระคืน	(27,700)	(2,000)	(1,793)	(397)	(56)	(31,946)
รวมรายการกระแสเงินสด	(2,700)	-	5,514	8,603	(56)	11,361
รายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	-	-	-	-	38	38
ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	(24)	-	-	(24)
ต้นทุนในการออกหุ้นกู้	-	-	-	(12)	-	(12)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(665)	-	-	(665)
ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย	-	-	15	7	-	22
รวมรายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด	-	-	(674)	(5)	38	(641)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,500	-	62,843	40,163	172	109,678

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	เงินกู้ยืม	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืม	หนี้สินภายใต้	
	ระยะสั้นจาก	จากกิจการ	ระยะยาว	สัญญาเช่า	
	สถาบันการเงิน	ที่เกี่ยวข้องกัน		การเงิน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	4,640	3,025	42	7,707
รายการกระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	8,700	700	-	-	9,400
จ่ายชำระคืน	(5,800)	(420)	(2,828)	(17)	(9,065)
รวมรายการกระแสเงินสด	2,900	280	(2,828)	(17)	335
รายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	-	-	-	12	12
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(197)	-	(197)
รวมรายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด	-	-	(197)	12	(185)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,900	4,920	-	37	7,857

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	เงินกู้ยืม ระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน	เงินกู้ยืมระยะสั้น จากกิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน	เงินกู้ยืม ระยะยาว	หนี้สินภายใต้ สัญญาเช่า การเงิน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	5,700	6,440	5,355	43	17,538
รายการกระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	2,550	400	-	-	2,950
จ่ายชำระคืน	(8,250)	(2,200)	(1,793)	(17)	(12,260)
รวมรายการกระแสเงินสด	(5,700)	(1,800)	(1,793)	(17)	(9,310)
รายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	-	-	-	16	16
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(539)	-	(539)
ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย	-	-	2	-	2
รวมรายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด	-	-	(537)	16	(521)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	4,640	3,025	42	7,707

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ร้อยละต่อปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1.79	1.57	1.38	1.35
เงินกู้ยืมระยะยาว	2.80	2.89	-	4.46
หุ้นกู้ระยะยาว	3.56	3.56	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	5.37	5.56	4.07	4.33

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินกู้ยืมระยะยาวของกลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณโดยใช้อัตราที่ได้มีการปิดความเสี่ยงไว้แล้ว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	73	26	18
บุคคลหรือกิจการอื่นๆ		18,349	33	25
รวมเจ้าหนี้การค้า		18,422	59	43
เจ้าหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	34	18,190	2,773	2,735
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย		85	9	9
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย		243	5	5
อื่นๆ	34	740	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น		19,258	2,787	2,749
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		37,680	2,846	2,792

เจ้าหนี้การค้าจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สกุลเงินบาท	5,469	8,551	39	30
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	12,808	5,683	1	2
สกุลเงินยูโร	51	13	-	-
สกุลเงินเยน	63	422	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สิงคโปร์	19	16	19	11
สกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง	5	1	-	-
สกุลเงินฟรังก์สวิส	1	-	-	-
สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย	6	-	-	-
รวม	18,422	14,686	59	43

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

19. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่ายในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท			
		งบการเงินรวม	
		2561	2560
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย			
เลขที่ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม			
NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 1)		-	10,017
เลขที่ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม			
NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 2)		61,426	63,933
เลขที่ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม			
NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 3)		6,062	-
		67,488	73,950
<u>หัก</u> ส่วนของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย			
ที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี		(3,972)	(13,989)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย		63,516	59,961

รายการเคลื่อนไหวของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่ายในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท			
		งบการเงินรวม	
		2561	2560
ณ วันที่ 1 มกราคม		73,950	82,197
เพิ่มขึ้น		12,303	-
จ่ายชำระ		(20,536)	(10,246)
ตัดจำหน่ายดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี		1,771	1,999
ณ วันที่ 31 ธันวาคม		67,488	73,950

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

20. ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงานและผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ของกลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ได้แก่ ความเสี่ยงของช่วงชีวิต ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากตลาด (เงินลงทุน)

ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน	2,254	1,856	263	235

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,856	2,555	235	327
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	156	-	-	-
ต้นทุนบริการปัจจุบัน และดอกเบี้ย	268	315	50	63
ผลประโยชน์จ่าย	(26)	(29)	(10)	(9)
โอนพนักงานไปบริษัทย่อย	-	-	(12)	(2)
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์				
พนักงานที่กำหนดไว้	-	(1,021)	-	(148)
ต้นทุนบริการในอดีต	-	36	-	4
ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,254	1,856	263	235

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	189	226	40	50
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	79	89	10	13
ต้นทุนบริการในอดีต	-	36	-	4
รวม	268	351	50	67

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	16	26	35	48
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	171	235	3	5
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	2	1	2	1
ต้นทุนทางการเงิน	79	89	10	13
รวม	268	351	50	67

ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560	2561	2560
รวมอยู่ในกำไรสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม	339	1,360	255	403
รับรู้ระหว่างปี	-	(1,021)	-	(148)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	339	339	255	255

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม เกิดขึ้นจากเรื่องต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สมมติฐานทางการเงิน	-	(864)	-	(70)
การปรับปรุงจากประสบการณ์	-	(157)	-	(78)
รวม	-	(1,021)	-	(148)

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน (แสดงโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	3	3	3	3
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต	6	6	6	6

ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในอนาคตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ถือตามข้อมูลทางสถิติที่เผยแพร่ทั่วไปและจากอัตราดอกเบี้ยไทยปี 2560 (“TMO17”)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด				
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(301)	(328)	(25)	(30)
- ลดลงร้อยละ 1	363	395	30	35
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต				
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	339	371	28	33
- ลดลงร้อยละ 1	(288)	(315)	(24)	(29)

แม้ว่าการวิเคราะห์นี้ไม่ได้คำนึงการกระจายตัวแบบเต็มรูปแบบของกระแสเงินสดที่คาดหวังกภายใต้โครงการดังกล่าว แต่ได้แสดงประมาณการความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานต่างๆ

21. ทุนเรือนหุ้น

รายการเคลื่อนไหวของทุนเรือนหุ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	มูลค่าหุ้น ต่อหุ้น (บาท)	(ล้านหุ้น/ล้านบาท)			
		2561		2560	
		จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน
ทุนจดทะเบียน					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	4,997	4,997	4,997	4,997
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	4,997	4,997	4,997	4,997
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	2,973	2,973	2,973	2,973
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	2,973	2,973	2,973	2,973

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ทุนที่ออกของบริษัทประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 2,973 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท หุ้นทั้งหมดได้ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว

ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับสิทธิในการรับเงินปันผลจากการประกาศจ่ายเงินปันผลและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหนึ่งเสียงต่อหนึ่งหุ้นในที่ประชุมของบริษัท

ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

22. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

23. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

โครงการ Performance share plan

ครั้งที่ 1

ในเดือนมีนาคม 2556 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2556 ได้อนุมัติการออกไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant I”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	27 มีนาคม 2556
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	405,800 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	206.672 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	405,800 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

ครั้งที่ 2

ในเดือนมีนาคม 2557 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2557 ได้อนุมัติการออกไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant II”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	26 มีนาคม 2557
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	680,000 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	211.816 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	680,000 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ครั้งที่ 3

ในเดือนมีนาคม 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2558 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant III”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	24 มีนาคม 2558
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	872,200 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	249.938 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	872,200 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

ครั้งที่ 4

ในเดือนมีนาคม 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2559 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant IV”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	29 มีนาคม 2559
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	826,900 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	166.588 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	826,900 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ครั้งที่ 5

ในเดือนมีนาคม 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2560 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant V”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	30 มีนาคม 2560
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	1,410,500 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	160.434 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	1,410,500 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น
ระยะเวลาเสนอขาย:	ภายใน 1 ปี นับจากวันที่ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ให้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิตามโครงการใบสำคัญแสดงสิทธิ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การเปลี่ยนแปลงใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 แสดงได้ดังนี้

	ณ วันที่ 1 มกราคม	รายการระหว่างงวด		หน่วย : พันหน่วย
	2561	ออกให้	หมดอายุ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ESOP - Grant I				
- กรรมการ	20	-	(20)	-
- พนักงาน	352	-	(352)	-
	372	-	(372)	-
ESOP - Grant II				
- กรรมการ	30	-	-	30
- พนักงาน	612	-	-	612
	642	-	-	642
ESOP - Grant III				
- กรรมการ	51	-	-	51
- พนักงาน	726	-	-	726
	777	-	-	777
ESOP - Grant IV				
- กรรมการ	57	-	-	57
- พนักงาน	654	-	-	654
	711	-	-	711
ESOP - Grant V				
- กรรมการ	89	-	-	89
- พนักงาน	964	-	-	964
	1,053	-	-	1,053
รวม	3,555	-	(372)	3,183

* ทั้งนี้ ESOP ข้างต้นนั้นได้รวม ESOP ของพนักงานหรือผู้บริหารที่ไม่สามารถใช้สิทธิได้ตามข้อกำหนดสิทธิและเงื่อนไขที่กำหนด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การวัดมูลค่ายุติธรรม

กลุ่มบริษัทและบริษัทวัดมูลค่าของรายการจ่ายโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิ โดยใช้ Monte Carlo Simulation technique โดยมีข้อสมมติฐานที่สำคัญดังนี้

ครั้งที่ 2

มูลค่ายุติธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	101.617 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	240.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	211.816 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่คาดหวัง	ร้อยละ 25.15
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.00
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 3.08

ครั้งที่ 3

มูลค่ายุติธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	82.907 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	236.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	249.938 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่คาดหวัง	ร้อยละ 22.99
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.28
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 2.34

ครั้งที่ 4

มูลค่ายุติธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	67.742 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	165.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	166.588 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่คาดหวัง	ร้อยละ 27.70
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 8.48
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 1.72

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ครั้งที่ 5

มูลค่ายุติธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	111.857 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	172.500 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	160.434 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่คาดหวัง	ร้อยละ 27.22
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.55
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 2.01

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกการขายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ เป็นจำนวน 39 ล้านบาท และ 39 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 48 ล้านบาท และ 48 ล้านบาท ตามลำดับ)

ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนของเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง

ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนของเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงประกอบด้วยผลรวมการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของเงินลงทุนจนกระทั่งมีการขายหรือจำหน่าย

24. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

กลุ่มบริษัทมี 3 ส่วนงานที่รายงาน ดังรายละเอียดข้างล่าง ซึ่งเป็นหน่วยงานธุรกิจที่สำคัญของกลุ่มบริษัท หน่วยงานธุรกิจที่สำคัญนี้ผลิตสินค้าและให้บริการที่แตกต่างกัน และมีการบริหารจัดการแยกต่างหาก เนื่องจากใช้เทคโนโลยีและกลยุทธ์ทางการตลาดที่แตกต่างกัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสอบทานรายงานการจัดการภายในของแต่ละหน่วยงานธุรกิจที่สำคัญอย่างน้อยทุกไตรมาส การดำเนินงานของแต่ละส่วนงานที่รายงานของกลุ่มบริษัท โดยสรุปมีดังนี้

ส่วนงาน 1	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
ส่วนงาน 2	ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์
ส่วนงาน 3	บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละส่วนงานที่รายงานได้รวมอยู่ดังข้างล่างนี้ ผลการดำเนินงานวัดโดยใช้กำไรก่อนภาษีเงินได้ของส่วนงาน ซึ่งนำเสนอในรายงานการจัดการภายในและสอบทานโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัท ผู้บริหารเชื่อว่าการใช้กำไรก่อนภาษีเงินได้ใน การวัดผลการดำเนินงานนั้นเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานและสอดคล้องกับกิจการอื่นที่ดำเนินธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน

ข้อมูลตามส่วนที่รายงาน

ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้จากลูกค้าภายนอก	136,119	128,124	25,234	24,778	8,503	4,820	169,856	157,722
รายได้จากการลงทุน	147	157	12	16	6	2	165	175
ต้นทุนทางการเงิน	(5,134)	(5,299)	(2)	(2)	(12)	(1)	(5,148)	(5,302)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(31,689)	(28,592)	(6)	(7)	(2,184)	(1,552)	(33,879)	(30,151)
ค่าใช้จ่ายที่มีสาระสำคัญ	(15,137)	(14,918)	(4,893)	(5,804)	(792)	(44)	(20,822)	(20,766)
กำไร (ขาดทุน) ของส่วนงานก่อนภาษีเงินได้	40,290	42,629	(5,952)	(6,744)	1,299	36	35,637	35,921

สินทรัพย์และหนี้สินตามส่วนงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
สินทรัพย์ส่วนงาน	271,526	269,204	7,799	8,205	11,180	6,658	290,505	284,067
หนี้สินส่วนงาน	225,949	225,883	4,175	3,976	2,712	3,782	232,836	233,641

มูลค่าการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่มีสาระสำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
รายจ่ายฝ่ายทุน	33,443	35,343	-	3	2,429	2,552	35,872	37,898

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ส่วนงานภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศเท่านั้น ไม่มีรายได้จากต่างประเทศหรือสินทรัพย์ในต่างประเทศที่มีสาระสำคัญ

ลูกค้ารายใหญ่

ไม่มีลูกค้ารายใดรายหนึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทมีลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ผู้ให้บริการทั้งภาครัฐกิจและผู้ให้บริการรายย่อยทั่วไป

25. รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์ มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	2561	2560
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	-	-
รายได้ค่าบริการอื่น	1,734	1,689
รวม	1,734	1,689

26. รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย 34	-	-	834	1,318
สถาบันการเงิน	165	175	4	7
รวม	165	175	838	1,325

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

27. รายได้อื่น (กลับรายการ)

รายได้อื่น (กลับรายการ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สูญได้รับคืน	135	117	11	16
รายได้ค่าบริการ	34	6	-	-
(กลับรายการ) รายได้อื่น	34	-	(1,239)	-
อื่นๆ	34	555	65	124
รวม	696	575	(1,163)	140

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้กลับรายการรายได้ค่าเช่าอุปกรณ์ซึ่งเกิดขึ้นกับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งระหว่างปี 2558 - 2559 จำนวน 1,239 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี)

28. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทบนพื้นฐานความสมัครใจของพนักงานในการเป็นสมาชิกของกองทุน โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 15 ของเงินเดือนทุกเดือน และกลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 7 ของเงินเดือนของพนักงานทุกเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลังและจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาต

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นจำนวนเงิน 281 ล้านบาท และ 30 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560: 251 ล้านบาท และ 28 ล้านบาท ตามลำดับ)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

29. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

งบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ได้รวมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่มีสาระสำคัญได้เปิดเผยตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับต่างๆ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์	11	24,822	21,487	75	85
ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่					
โทรคมนาคม	14	8,077	7,854	-	-
ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	15	980	808	11	14
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (หนี้สูญได้รับคืน)	6	2,175	2,199	(1)	(12)
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด		9,550	9,990	1	1
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		9,098	8,577	921	922

30. ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยจ่าย	34	3,280	3,154	92	296
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต		1,771	1,999	-	-
อื่นๆ		97	149	14	18
รวม		5,148	5,302	106	314

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

31. ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	6,443	6,082	-	-
รายการปรับปรุงสำหรับปีก่อนๆ	156	(91)	-	(5)
	<u>6,599</u>	<u>5,991</u>	<u>-</u>	<u>(5)</u>
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี 16				
การเปลี่ยนแปลงของผลแตกต่างชั่วคราว	(677)	(148)	(53)	279
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>5,922</u>	<u>5,843</u>	<u>(53)</u>	<u>274</u>

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561: ไม่มี)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	รายได้		
	ก่อน ภาษีเงินได้	(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจาก ภาษีเงินได้
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่ กำหนดไว้	1,021	(204)	817
รวม	<u>1,021</u>	<u>(204)</u>	<u>817</u>

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	รายได้		
	ก่อน ภาษีเงินได้	(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจาก ภาษีเงินได้
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่ กำหนดไว้	148	(30)	118
รวม	<u>148</u>	<u>(30)</u>	<u>118</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การกระทบบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริงสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)		อัตราภาษี (ร้อยละ)	
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		35,637		35,921
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	7,127	20	7,184
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษี		11		26
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		(1,288)		(1,273)
การใช้ผลแตกต่างชั่วคราวที่เดิมไม่ได้บันทึก		-		(1)
รายการปรับปรุงสำหรับปีก่อนๆ		156		(91)
ผลกระทบจากการตัดรายการกับบริษัทย่อย		(84)		(2)
รวม	16	5,922	16	5,843

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)		อัตราภาษี (ร้อยละ)	
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		29,629		30,351
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	5,926	20	6,070
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		(6,009)		(5,797)
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษี		30		6
รายการปรับปรุงสำหรับปีก่อนๆ		-		(5)
รวม	-	(53)	1	274

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้อัตราภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้
รอการตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

32. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม คำนวณจากกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีในแต่ละปีโดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยแสดงการคำนวณดังนี้

	งบการเงินรวม		(ล้านบาท/ล้านหุ้น)	
	2561	2560	2561	2560
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	29,682	30,077	29,682	30,077
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,973	2,973	2,973	2,973
กำไรต่อหุ้น (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	9.98	10.12	9.98	10.12

กำไรต่อหุ้นปรับลด

กำไรต่อหุ้นปรับลดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม คำนวณจากกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทและบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีในแต่ละปี โดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก หลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด ดังนี้

	งบการเงินรวม		(ล้านบาท/ล้านหุ้น)	
	2561	2560	2561	2560
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	29,682	30,077	29,682	30,077
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ปรับลด)	29,682	30,077	29,682	30,077
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,973	2,973	2,973	2,973
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ปรับลด)	2,973	2,973	2,973	2,973
กำไรต่อหุ้น (ปรับลด) (บาท)	9.98	10.12	9.98	10.12

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

33. เงินปันผล

ในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัทเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 10.08 บาท ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 5.79 บาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559 ดังนั้นจึงคงเหลือเงินปันผลจ่ายในอัตราหุ้นละ 4.29 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 12,755 ล้านบาท ซึ่งเงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560

ในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัทเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 7.08 บาท ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.51 บาท เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 ดังนั้นจึงคงเหลือเงินปันผลจ่ายในอัตราหุ้นละ 3.57 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10,614 ล้านบาท ซึ่งเงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 คณะกรรมการได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 11,238 ล้านบาท เงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 29 สิงหาคม 2561

34. บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กิจการและบุคคลที่ควบคุมบริษัทหรือถูกควบคุมโดยบริษัทหรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกับบริษัททั้งทางตรงหรือทางอ้อมไม่ว่าจะโดยทอดเดียวหรือหลายทอด กิจการและบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท บริษัทย่อยและบริษัทย่อยลำดับถัดไป บุคคลที่เป็นเจ้าของส่วนได้เสียในสิทธิออกเสียงของบริษัทซึ่งทำให้ผู้เป็นเจ้าของดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญเหนือกิจการ ผู้บริหารสำคัญรวมทั้งกรรมการและพนักงานของบริษัทและสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านั้น กิจการและบุคคลทั้งหมดเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งอาจมีขึ้นได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ดำเนินการค้าตามปกติกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทได้คิดราคาซื้อ-ขายสินค้าและบริการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันด้วยราคาที่สมเหตุสมผล มีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว โดยมีเงื่อนไขต่างๆ ตามปกติธุรกิจ รายการค่าที่ปรึกษาและบริหารงานคิดราคาตามที่ตกลงร่วมกัน โดยคำนวณจากสัดส่วนการทำงานที่บริษัทได้ทำให้กับบริษัทผู้ว่าจ้างในแต่ละปี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ประเทศที่จัดตั้ง /สัญชาติ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	ไทย	กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท
บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ("อินทัช") และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ("กลุ่มอินทัช")	ไทยและลาว	อินทัชเป็นผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท และมีกรรมกรร่วมกัน
Singtel Strategic Investments Pte Ltd. ("Singtel") และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ("กลุ่ม Singtel")	สิงคโปร์	Singtel เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด	ไทย	บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด เป็นบริษัทร่วม
บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด	ไทย	บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด เป็นการร่วมค้า
บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด	ไทย	บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด เป็นการร่วมค้า
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	ไทย	เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการของบริษัทหรือกิจการ ที่มีกรรมกรบริษัทร่วมกัน

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์				
บริษัทย่อย	-	-	1,733	1,686
กลุ่มอินทัช	44	35	1	-
กลุ่ม Singtel	192	42	-	-
การร่วมค้า	2	-	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	84	135	-	-
รวม	322	212	1,734	1,686
ขายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่นๆ				
บริษัทย่อย	-	-	-	13
การร่วมค้า	-	7	-	-
รวม	-	7	-	13

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินปันผลรับจาก				
บริษัทย่อย	-	-	30,540	16,362
รายได้ดอกเบี้ย				
บริษัทย่อย	-	-	834	1,318
รายได้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	(1,191)	58
กลุ่มอินทัช	1	9	-	1
กลุ่ม Singtel	1	-	-	-
การร่วมค้า	6	-	-	-
บริษัทร่วม	-	2	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3	-	-	-
รวม	11	11	(1,191)	59
ค่าเช่าและค่าบริการอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	52	22
กลุ่มอินทัช	192	387	1	-
กลุ่ม Singtel	266	139	-	-
การร่วมค้า	34	-	-	-
บริษัทร่วม	89	241	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	64	24	-	-
รวม	645	791	53	22
ค่าโฆษณา				
กลุ่มอินทัช	4	4	-	-
กลุ่ม Singtel	3	1	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	1	-	-	-
รวม	8	5	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หน่วย : ล้านบาท			
	2561	2560	2561	2560
ค่าตอบแทนผู้บริหาร				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	167	131	148	131
ผลประโยชน์ระยะยาว	2	1	2	1
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	8	11	8	11
รวม	177	143	158	143
ซื้อหลักทรัพย์ถาวรและหลักทรัพย์อื่นๆ				
กลุ่มอินทัช	13	25	-	-
บริษัทร่วม	-	14	-	-
รวม	13	39	-	-
ต้นทุนทางการเงิน				
บริษัทย่อย	-	-	60	77
กลุ่มอินทัช	2	1	-	-
บริษัทร่วม	5	6	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	50	12	-	-
รวม	57	19	60	77
เงินปันผลจ่าย				
อินทัช	8,840	9,380	8,840	9,380
Singtel	5,096	5,408	5,096	5,408
รวม	13,936	14,788	13,936	14,788

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สอดคล้องกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด				
เงินฝากธนาคาร				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	165	101	1	1
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	14	14
กลุ่มอินทัช	5	31	-	3
กลุ่ม Singtel	87	9	1	1
การร่วมค้า	1	7	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	12	6	-	-
	105	53	15	18
รายได้ค้างรับ				
บริษัทย่อย	-	-	3	3
กลุ่มอินทัช	2	2	-	-
กลุ่ม Singtel	64	105	-	-
การร่วมค้า	1	-	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	1	-	-	-
	68	107	3	3
รวมลูกหนี้การค้า	173	160	18	21
ลูกหนี้อื่น				
ดอกเบี้ยค้างรับ				
บริษัทย่อย	-	-	98	523
รวมลูกหนี้อื่น	-	-	98	523
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
(ดูหมายเหตุข้อ 6)	173	160	116	544

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	48,669	39,534

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นต้นด้วยสัญญาใช้เงินประเภทเรียกคืนเมื่อทางถาม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 1.36 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: เฉลี่ยร้อยละ 3.54 ต่อปี)

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	39,534	39,244
เพิ่มขึ้น	-	-	41,971	26,710
ลดลง	-	-	(32,836)	(26,420)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-	48,669	39,534

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
เจ้าหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	6	6
กลุ่มอินทัช	14	17	-	-
กลุ่ม Singtel	49	31	20	12
การร่วมค้า	2	-	-	-
บริษัทร่วม	6	5	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	2	1	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้า	73	54	26	18

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เจ้าหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย				
บริษัทย่อย	-	-	21	43
กลุ่มอินทัช	29	43	2	-
กลุ่ม Singtel	12	1	-	-
การร่วมค้า	17	1	-	-
บริษัทร่วม	28	17	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	30	-	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น	116	62	23	43
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 18)	189	116	49	61
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
บริษัทร่วม	54	77	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	4,920	4,640

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันบริษัทเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินประเภทเรียกคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 1.14 ต่อปี และไม่มีหลักประกัน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560: เฉลี่ยร้อยละ 1.35 ต่อปี)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	4,640	6,440
เพิ่มขึ้น	6,000	2,000	700	400
ลดลง	(6,000)	(2,000)	(420)	(2,200)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม (ดูหมายเหตุข้อ 17)	-	-	4,920	4,640

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	2,999	-	-	-
รวม	2,999	-	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยในอัตรา 6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม โดยมีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกงวดครึ่งปี ทอยยชำระเงินต้นทั้งหมด 14 งวด เริ่มปี 2565 จนถึงปี 2571

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	-	-
เพิ่มขึ้น	3,000	-	-	-
ต้นทุนการกู้ยืม	(1)	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม (ดูหมายเหตุข้อ 17)	2,999	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย: ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
หุ้นกู้ระยะยาว				
กลุ่มอินทัช	68	21	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	264	29	-	-
รวม (ดูหมายเหตุข้อ 17)	332	50	-	-

สัญญาสำคัญที่ทำกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทำสัญญากับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันและมีภาระผูกพันที่จะต้องรับเงินและจ่ายเงินตามอัตราและเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในสัญญา สัญญาสำคัญที่ทำกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและสัญญาการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างกัน การยกเลิกและการระงับสัญญาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- 2) กลุ่มบริษัทมีการทำสัญญาระหว่างกันในการให้บริการพื้นที่และระบบพื้นฐานในการติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน
- 3) บริษัทย่อยได้รับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางโทรศัพท์จากบริษัท แอดวานซ์ คอนแท็ค เซ็นเตอร์ จำกัด (“ACC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย โดย ACC จะให้บริการข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำและแก้ไขปัญหาในการใช้บริการแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัท
- 4) บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็ค เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (“TMC”) ซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดย TMC จะเป็นผู้จัดหาบุคลากรและศูนย์ให้ข่าวสารทางโทรศัพท์ เพื่อดำเนินการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางโทรศัพท์ โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 120 วัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 5) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาจ้างบริษัท แอดวานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด และบริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการให้บริการชำระค่าสินค้าหรือบริการผ่านการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเครดิต โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 6) บริษัท แอดวานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด และบริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการจำหน่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเครดิต โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 7) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาจ้าง บริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัดซึ่งเป็นบริษัทย่อยในการบรรจุภัณฑ์บัตร โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 8) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาบริการเครือข่ายระหว่างประเทศกับกลุ่ม Singtel ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน
- 9) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญากับบริษัท ไมโมเทค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการให้บริการรวบรวมข้อมูลบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออุปกรณ์ไร้สาย (Content Aggregator) โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 10) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาในการให้บริการรวบรวมข้อมูลบริการเสริมสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรืออุปกรณ์ไร้สาย (Content Aggregator) กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 11) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”)ได้ทำสัญญาเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมจากบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดย AWN ตกลงชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ตามอัตราและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา สัญญาดังกล่าวมีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563
- 12) บริษัท ไมโมเทค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาบริการระบบคอมพิวเตอร์และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์กับ บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชัน แอนด์ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยสัญญามีกำหนด 1 ปี และต่ออายุได้อีกคราวละ 1 ปี คู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 13) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงและสิ่งอำนวยความสะดวกกับบริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“IH”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วม โดย IH ให้บริการระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงรวมถึงให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่เฉพาะเจาะจง คู่สัญญาผู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 14) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญากับบริษัท ทีซี พรอดักส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อรับบริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียมและสัญญาเช่าโทรศัพท์ โดยคู่สัญญาผู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 15) บริษัท ซุปเปอร์ พรอดักต์ เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญากับบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยเพื่อรับบริการเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม โดยคู่สัญญาผู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 16) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด และ บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายใยแก้วนำแสงกับบริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นการร่วมค้า โดยคู่สัญญาผู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 17) บริษัท แอดวานซ์ เอ็มแปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญากับ บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด ซึ่งเป็นการร่วมค้า เพื่อรับบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยคู่สัญญาผู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน

35. เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

การจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนที่สำคัญของธุรกิจของกลุ่มบริษัทและบริษัท ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทมีระบบในการควบคุมให้มีความสมดุลของระดับความเสี่ยงให้เป็นที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาระหว่างต้นทุนที่เกิดจากความเสียหายและต้นทุนของการจัดการความเสี่ยง ฝ่ายบริหารได้มีการควบคุมกระบวนการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทและบริษัทอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่ามีความสมดุลระหว่างความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การบริหารจัดการทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีเป้าหมายที่จะบริหารโครงสร้างเงินทุนให้มีความแข็งแกร่งในระดับที่เหนือกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน และพยายามคงสถานะอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ (Investment Grade) ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสถานะการเงินที่มีความพร้อมและมีความคล่องตัวสูงในการเติบโตธุรกิจเมื่อเทียบกับคู่แข่ง อันหมายถึงการมีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย ความสามารถในการจัดหาเงินทุนที่คล่องตัว และมีระดับต้นทุนที่เหมาะสม

ในระยะ 3 - 5 ปี อุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ซึ่งจำเป็น ต้องมีการลงทุนเพิ่มเติม กลุ่มบริษัทและบริษัทเชื่อว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างเงินทุนเพียงพอต่อการขยายการเติบโตในอนาคต และมีศักยภาพในการหาแหล่งเงินทุนผ่านการเพิ่มระดับหนี้สินเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในอนาคตของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัทและบริษัท เนื่องจากดอกเบี้ยของหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมบางส่วนมีอัตราลอยตัว กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืม (ดูหมายเหตุข้อ 17) กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ลดความเสี่ยงดังกล่าวโดยทำให้แน่ใจว่าดอกเบี้ยที่เกิดจากหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมส่วนใหญ่มีอัตราคงที่ และใช้เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเพื่อใช้ในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมเป็นการเฉพาะ

ความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายและเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ซึ่งรายการดังกล่าวจะมีอายุไม่เกินหนึ่งปี เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงของเงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นเงินตราต่างประเทศ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศในงวดถัดไป

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเป็นผลมาจากการมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	657	206	1	52
สกุลเงินยูโร	265	43	2	1
รวม	922	249	3	53
ลูกหนี้การค้าหมุนเวียน	6			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	1,824	2,316	-	-
สกุลเงินยูโร	2	17	-	-
รวม	1,826	2,333	-	-
หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย	17			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	-	(4,888)	-	(3,025)
รวม	-	(4,888)	-	(3,025)
เจ้าหนี้การค้าหมุนเวียน	18			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	(12,808)	(5,683)	(1)	(2)
สกุลเงินยูโร	(51)	(13)	-	-
สกุลเงินเยน	(63)	(422)	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สิงคโปร์	(19)	(16)	(19)	(11)
สกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง	(5)	(1)	-	-
สกุลเงินฟรังก์สวิส	(1)	-	-	-
สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย	(6)	-	-	-
รวม	(12,953)	(6,135)	(20)	(13)
ยอดบัญชีที่มีความเสี่ยงใน				
งบแสดงฐานะการเงิน				
สัญญาแลกเปลี่ยน	(10,205)	(8,441)	(17)	(2,985)
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	4,731	-	2,769
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,514	5,610	-	30
ยอดความเสี่ยงคงเหลือสุทธิ	(5,691)	1,900	(17)	(186)

สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้ามีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับยอดบัญชีที่มีความเสี่ยงในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 และสำหรับการซื้อภายในอนาคตบางส่วน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ลูกหนี้ (เจ้าหนี้) ตามสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สัญญาแลกเปลี่ยน				
ลูกหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยน	-	4,841	-	2,998
เจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยน*	-	(4,731)	-	(2,769)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยน	-	110	-	229
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า				
ลูกหนี้ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,520	5,465	-	27
เจ้าหนี้ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า*	(4,514)	(5,610)	-	(30)
รวมลูกหนี้ (เจ้าหนี้) ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	6	(145)	-	(3)
รวมสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า				
ลูกหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,520	10,306	-	3,025
เจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	(4,514)	(10,341)	-	(2,799)
รวมลูกหนี้ (เจ้าหนี้) ตามสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	6	(35)	-	226

* ราคาตามสัญญาของสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ มูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่เริ่มต้น และจะต้องจ่ายชำระคืนเมื่อถึงวันครบกำหนดตามสัญญา

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

การจัดประเภทสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์หมุนเวียน				
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	6	83	-	226
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	6	83	-	226
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	(118)	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	(118)	-	-
รวม	6	(35)	-	226

ราคาตามสัญญาและมูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ราคาตามสัญญา**		มูลค่ายุติธรรม*	
	2561	2560	2561	2560
สัญญาแลกเปลี่ยน	-	4,731	-	4,773
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,514	5,610	4,510	5,466
รวม	4,514	10,341	4,510	10,239

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ราคาตามสัญญา **		มูลค่ายุติธรรม *	
	2561	2560	2561	2560
สัญญาแลกเปลี่ยน	-	2,769	-	2,949
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	30	-	27
รวม	-	2,799	-	2,976

* มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ การปรับมูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่เริ่มต้น ด้วยราคาตลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าของสัญญา ณ เวลาปัจจุบันมากขึ้น

** ราคาตามสัญญาของสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ มูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่เริ่มต้น และจะต้องจ่ายชำระคืนเมื่อถึงวันครบกำหนดตามสัญญา

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่กลุ่มบริษัทและบริษัทตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้เมื่อครบกำหนด

ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของลูกค้าทุกรายที่ขอวงเงินสินเชื่อในระดับหนึ่งๆ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานไม่พบว่ามีความเสี่ยงจากสินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท และเพื่อทำให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม)

หน่วย : ล้านบาท

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญา				
อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,514	-	4,510	4,510
หุ้นกู้	40,203	40,662	-	40,662

วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญา				
อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	10,341	-	10,239	10,239
หุ้นกู้	40,203	41,442	-	41,442

หน่วย : ล้านบาท

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญา				
อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	-	-	-

วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญา				
อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	2,799	-	2,976	2,976

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ตารางข้างต้นวิเคราะห์การวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การวัดมูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทอยู่ในระดับที่ต่างกันของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่านิยามของระดับต่างๆ มีดังนี้

ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า

ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1

ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

กลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับเงินลงทุนเพื่อขาย ด้วยวิธีคิดลดกระแสเงินสด ซึ่งใช้กระแสเงินสดตามสัญญาและอัตราคิดลดที่เกี่ยวข้องกับตลาด

สำหรับการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่มีการซื้อขายในตลาดหุ้นกู้คำนวณจากราคาซื้อขายที่ประกาศอยู่ในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยโดยใช้ราคาปิด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

สำหรับการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 3 สำหรับมูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า โดยใช้อัตราที่กำหนดโดยธนาคารของกลุ่มบริษัทและบริษัทด้วยการพิจารณาเงื่อนไขในตลาดที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นและเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น เป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่เป็นที่กในบัญชี

มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่เป็นที่กในบัญชี เนื่องจากส่วนใหญ่ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้มีดอกเบี้ยในอัตราตลาด

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว เป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่เป็นที่กในบัญชี เนื่องจากส่วนใหญ่ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้มีดอกเบี้ยในอัตราตลาด

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
2561	2560	2561	2560

สกุลเงินบาท	7,853	10,586	2	4
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	213	108	-	-
สกุลเงินยูโร	1	1	-	-

สกุลเงินบาท	1,986	1,742	33	32
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	22	15	-	-

สกุลเงินบาท	5,949	5,611	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	2	13	-	-

งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
2561	2560	2561	2560

ภายในหนึ่งปี	2,387	2,866	106	104
หลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	2,757	2,918	17	110
หลังจากห้าปี	63	96	-	-
รวม	5,207	5,880	123	214

250

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาระผูกพันอื่น				
สกุลเงินบาท				
สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาซื้อขาย				
เงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	4,514	10,341	-	2,799
หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร				
- ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่				
โทรคมนาคมค้างจ่าย	74,739	83,311	-	-
- อื่นๆ	2,513	1,764	185	182
รวม	81,766	95,416	185	2,981
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ				
หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร				
- อื่นๆ	1	1	-	-
อื่นๆ	5	-	-	-
รวม	6	1	-	-

สัญญาที่สำคัญ

- กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าและบริการสำหรับที่ทำการสำนักงาน รถยนต์ คอมพิวเตอร์ และสถานีฐาน โดยมีระยะเวลาเช่าตั้งแต่ 1 ปี ถึง 15 ปี และสามารถต่ออายุได้
- กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาบริการกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยกลุ่มบริษัทได้รับบริการด้านการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและการบริการทั่วไปอื่น ตามที่ระบุไว้ในสัญญา โดยกลุ่มบริษัทจะจ่ายค่าธรรมเนียมจากการบริการในอัตราตามที่ระบุไว้ในสัญญา สัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยื่นจดหมายบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า 90 วัน
- เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในสัญญาบริการกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”) โดยบริษัทขอใช้บริการในเรื่อง การใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ โดยมีระยะเวลาดังแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย AWN ได้นำหนังสือค้ำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ ในประเทศเป็นจำนวน 720 ล้านบาท เป็นหลักประกัน โดยมีอายุตั้งแต่วันลงนาม ถึงวันที่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (“SBN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคมกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”) โดย SBN เป็นผู้ให้เช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม โดยมีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย SBN ได้นำหนังสือค้ำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเป็นจำนวน 525 ล้านบาท วางเป็นหลักประกัน โดยมีอายุตั้งแต่วันที่ลงนามถึงวันที่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา

37. การซื้อธุรกิจ

การซื้อธุรกิจในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ดังที่แสดงต่อไปนี้เป็นเหตุให้ฐานะการเงินรวมและผลการดำเนินงานรวมของกลุ่มบริษัทเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอื่นได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้ออื่น ๆ

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัติให้บริษัทและ/หรือบริษัทย่อยของบริษัทเข้าทำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดโดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer “VTO”) ในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”) จำนวน 594.51 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 7.80 บาทจากผู้ถือหุ้นทุกราย ซึ่งประกอบด้วย

- (1) หุ้นร้อยละ 42.07 ซึ่งถือโดยบริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (“DTV”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“THCOM”)
- (2) หุ้นร้อยละ 14.14 ซึ่งถือโดย Singapore Telecommunications Ltd. (“Singtel”) และ
- (3) หุ้นร้อยละ 43.79 ซึ่งถือโดยผู้ถือหุ้นรายย่อยของ CSL

เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2560 และวันที่ 24 ตุลาคม 2560 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญา Share Tender Agreement เพื่อเสนอซื้อหุ้นสามัญใน CSL กับ DTV และ Singtel เรียบร้อยแล้ว ตามลำดับ โดย DTV และ Singtel จะขายหุ้นสามัญใน CSL ทั้งหมดแก่บริษัทภายใต้กระบวนการทำเสนอซื้อโดยผ่าน Tender Offer

เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 AWN ได้ยื่นแบบคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดโดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ในหุ้นสามัญทั้งหมดของ CSL ต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการและผู้ถือหลักทรัพย์ของ CSL

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 AWN ในฐานะผู้ทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ของ CSL ได้นำส่งแบบรายงานผลการซื้อหลักทรัพย์ของ CSL ต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการและผู้ถือหลักทรัพย์ของ CSL โดย AWN รับซื้อหลักทรัพย์ของ CSL จำนวน 476,196,534 หุ้น หรือคิดเป็นจำนวนร้อยละ 80.10 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL และเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561 AWN ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 3,714 ล้านบาทเรียบร้อยแล้ว จึงส่งผลให้ CSL มีสถานะเป็นบริษัทย่อยของ AWN

ในการประชุมคณะกรรมการของ AWN เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 ได้อนุมัติให้ AWN เข้าทำคำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดสำหรับหุ้นสามัญคงเหลือ 118,318,235 หุ้น หรือ ร้อยละ 19.90 ของหุ้นสามัญจดทะเบียนของ CSL เพื่อทำการเพิกถอนหลักทรัพย์ทั้งหมดของ CSL ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หลังจากนั้น CSL ได้รับหนังสือแจ้งความประสงค์ในการเข้าซื้อหุ้นของ CSL เพื่อการเพิกถอนหลักทรัพย์ของ CSL ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจาก AWN

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 การประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการเพิกถอนหลักทรัพย์ของ CSL ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 CSL ได้ยื่นแบบคำขอลอนหุ้นออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อมา วันที่ 4 เมษายน 2561 CSL ได้รับจดหมายอนุมัติการขอเพิกถอนหลักทรัพย์ของ CSL จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนจากตลาดหลักทรัพย์ตามที่ CSL ได้ยื่นแบบคำขอดังกล่าว

เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2561 CSL ได้รับแบบคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ของ CSL จาก AWN เพื่อการเพิกถอนหลักทรัพย์ของ CSL ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ จากข้อมูลผู้ถือหุ้นล่าสุดของ CSL ณ วันที่ 17 เมษายน 2561 AWN เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ CSL โดยถือหุ้นสามัญเป็นจำนวนทั้งสิ้น 484,345,634 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 81.47 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL โดย AWN จะทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของ CSL ที่ไม่ได้ถือครองโดย AWN จำนวน 110,169,135 หุ้น คิดเป็นประมาณร้อยละ 18.53 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท

วันที่ 12 กรกฎาคม 2561 AWN ได้นำส่งแบบรายงานผลการซื้อหลักทรัพย์ ต่อเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการและผู้ถือหลักทรัพย์ของ CSL โดย AWN ซื้อหลักทรัพย์ของ CSL จากผู้ที่แสดงเจตนาขายจำนวน 103,983,766 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.49 ของหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท รวมเป็นเงิน 811.07 ล้านบาท จากผลดังกล่าวกลุ่มบริษัทถือหุ้นสามัญของ CSL จำนวน 588,329,400 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 98.96 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2561 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงสั่งเพิกถอนหุ้นสามัญของ CSL จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป โดยหุ้นสามัญของ CSL ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นวันสุดท้ายในวันที่ 25 กรกฎาคม 2561

ทั้งนี้ การเข้าซื้อหุ้นดังกล่าว ทำให้กลุ่มบริษัทได้มาซึ่งบริษัท CSL และบริษัทย่อยและบริษัทย่อยทางอ้อมของ CSL จำนวน 2 บริษัท และ 1 บริษัท ตามลำดับ (“กลุ่ม CSL”) ดังนี้

- (1) บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (“TMC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ CSL
- (2) บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (“ADV”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ CSL
- (3) บริษัท เยลโล่ เพจเจส คอมเมอร์เชียล จำกัด (“Yellow Pages”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของ CSL

ในการซื้อธุรกิจกลุ่มบริษัทได้จ้างผู้ประเมินราคาอิสระเพื่อประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา และการปันส่วนมูลค่ายุติธรรมของรายการ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ โดยมูลค่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของกิจการที่ถูกซื้อ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	359
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	416
สินค้าคงเหลือ	28
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	958
มูลค่าความสัมพันธ์ที่มีกับลูกค้า - สุทธิ	167
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า - สุทธิ	139
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น - สุทธิ	67
สินทรัพย์หมุนเวียนและไม่หมุนเวียนอื่น	23
เงินกู้ยืมระยะสั้นและส่วนของเงินกู้ยืมที่ถึงกำหนดภายในหนึ่งปี	(310)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	(379)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(156)
หนี้สินหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนอื่น	(204)
สินทรัพย์และหนี้สินสุทธิที่ระบุได้	1,108
ส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม	
(คำนวณด้วยมูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม)	(221)
สิ่งตอบแทนในการซื้อ	(3,734)
ค่าความนิยม (ดูหมายเหตุข้อ 13)	2,847

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

CSL มีสถานะเป็นบริษัทย่อยของ AWN ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2561 โดยระหว่างวันที่ 26 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 AWN ได้ซื้อหุ้นสามัญของ CSL เพิ่มเติมจำนวน 113,024,266 หุ้น รวมเป็นเงิน 879 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 19.01 ของหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 AWN ถือหุ้นสามัญของ CSL จำนวน 589,220,800 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 99.11 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ดังนั้นกลุ่มบริษัทได้รับรู้ผลต่างระหว่างเงินที่จ่ายกับมูลค่ายุติธรรมของสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการซื้อหุ้นเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนต่างจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยจำนวน 668 ล้านบาท ซึ่งแสดงภายใต้ “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ในงบการเงินรวม

กลุ่มบริษัทได้รวมรายได้และกำไรสุทธิของกลุ่ม CSL นับตั้งแต่วันซื้อธุรกิจ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 2,563 ล้านบาท และ 313 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินรวม

38. ประเมินการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

กรมสรรพากรได้มีหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ฉบับลงวันที่ 18 มกราคม 2556 ให้บริษัท และบริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย จ่ายชำระเงินเพิ่มจำนวนเงิน 128 ล้านบาท และ 6 ล้านบาท ตามลำดับ จากกรณีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของเงินผลประโยชน์ตอบแทนโดยได้นำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้จ่ายไว้แล้วมาหักออก ซึ่งกรมสรรพากรพิจารณาว่าเงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าผลประโยชน์ตอบแทน ดังนั้นการที่บริษัทและ DPC นำส่งภาษีจากจำนวนเงินที่นำภาษีสรรพสามิตมาหักออกเป็นการนำส่งภาษีที่ไม่ครบถ้วน ต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว บริษัท และ DPC ได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีฯ ดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยให้บริษัทและ DPC นำส่งเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 DPC จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้อง DPC โดยให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า เงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่ DPC จะต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัมปทานตามสัญญาสัมปทาน ดังนั้น DPC จึงมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งให้แก่กรมสรรพากร เมื่อไม่ได้หักและนำส่ง จึงต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน รวมเป็นเงินเพิ่มจำนวน 5.59 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 DPC ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลางต่อศาลฎีกา

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 บริษัทจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2560 ศาลฎีกาอากรกลางพิพากษายกฟ้องบริษัท โดยให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า เงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทจะต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัมปทานตามสัญญาสัมปทาน ดังนั้นบริษัทจึงมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งให้แก่กรมสรรพากร เมื่อไม่ได้หักและนำส่งจึงต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน รวมเป็นเงินเพิ่มจำนวน 128 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาอากรกลาง

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ศาลฎีกาอากรกลางอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาตามหมายเลขแดงที่ 2374/2561 ลงวันที่ 20 เมษายน 2561 พิพากษาให้ DPC ชำระเงินเพิ่ม 5.59 ล้านบาท ตามการประเมินเรียกเก็บของกรมสรรพากร

สำหรับคดีระหว่างบริษัทกับกรมสรรพากร ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลฎีกา

โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทได้บันทึกค่าใช้จ่ายจำนวน 134 ล้านบาท และ 128 ล้านบาท ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

39. เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ

กลุ่มบริษัท

- 1) การเรียกร้องค่าเสียหายจากการละเมิดสิทธิการเผยแพร่รายการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย 2018 ผ่านแอปพลิเคชัน AIS Play

ในระหว่างปี 2561 การเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าวได้ยุติแล้วโดยไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เฉพาะบริษัท

1) สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2544 และประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 บริษัทได้ทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น โดยได้ผ่านการเห็นชอบจาก กทช. และระยะเวลาการมีผลบังคับใช้ของสัญญาเป็นดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
1) บริษัท โทเทิล แอ็กเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	30 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
2) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	16 มกราคม 2550 เป็นต้นไป
3) บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	1 มิถุนายน 2552 เป็นต้นไป
4) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	7 เมษายน 2553 เป็นต้นไป
5) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 เมษายน 2556 เป็นต้นไป
6) บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
7) บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท รีเทล ฟิวเจอร์ จำกัด)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนประกาศ ดังกล่าว วันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องกรณี ทีโอทียื่นฟ้องขอเพิกถอนประกาศของกทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 และทีโอทีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว และเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 ทีโอที ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัททราบว่า บริษัทควรรอให้ศาลมีคำพิพากษาเพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป และหากบริษัทดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดทีโอทีจะไม่รับรู้ และบริษัทจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

บริษัทได้พิจารณาหนังสือของทีโอทีดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายฝ่ายบริหารของบริษัทเห็นว่า การไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้น อาจถือได้ว่าเป็นการขัดต่อประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย บริษัทจึงได้ตัดสินใจปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”) กำหนดให้บริษัทต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้ทีโอทีเป็นรายปีโดยจ่ายเป็นจำนวนเงินขั้นต่ำตามที่สัญญากำหนดในแต่ละปี หรือในอัตราร้อยละของรายได้ และผลประโยชน์อื่นใดที่บริษัทพึงได้รับในรอบปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาษีใด ๆ ทั้งสิ้น จำนวนไหนมากกว่าให้ถือเอาจำนวนนั้น อย่างไรก็ตาม ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และทีโอทีต้องการรอกำพิพากษาถึงที่สุดในเรื่อง ขอเพิกถอนประกาศฯ จากศาล จึงเป็นรายการที่บริษัทคาดว่าจะมีการเจรจาตกลงเรื่องวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนรายปีในเวลาต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง บริษัทจึงคำนวณค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีจากรายได้สุทธิตามที่ปฏิบัติในทางเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมกิจการ โทรคมนาคม ส่วนจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องจ่ายให้แก่ทีโอทีนั้น ขึ้นอยู่กับผลการตัดสินจากศาลในเรื่องขอเพิกถอนประกาศฯ และการเจรจาตกลงระหว่างบริษัทกับทีโอทีในภายหลังโดยบริษัทจะปรับปรุงรายการในงบการเงินในงวดที่การเจรจาตกลงสิ้นสุดลง ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากไปกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

อย่างไรก็ตาม บริษัทได้พิจารณาหนังสือของ ทีโอที ดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย ฝ่ายบริหารของบริษัท เห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้น อาจถือได้ว่าเป็นการขัดต่อประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย บริษัท จึงได้ตัดสินใจปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยออกไปแจ้งหนี้เพื่อเรียกเก็บค่าเชื่อมต่อโครงข่ายจากคู่สัญญา

ในวันที่ 30 ธันวาคม 2551 บริษัทได้นำส่งเงินผลประโยชน์ตอบแทนจากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึงเดือนมิถุนายน 2551 จำนวนเงิน 761 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากรายได้สุทธิตามอัตราและวิธีคิดคำนวณของบริษัทให้แก่ทีโอที ซึ่งต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเจรจาเกี่ยวกับอัตราผลประโยชน์ตอบแทนจากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทกับทีโอที แต่ก็ไม่สามารถมีข้อยุติร่วมกันได้ เนื่องจากทีโอทีต้องการให้บริษัท ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทได้รับทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตฯ โดยมีให้บริษัทนำค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออกก่อน ในวันที่ 26 มกราคม 2554 ทีโอทีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัท ชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17-20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน อย่างไรก็ตามบริษัทไม่เห็นด้วยโดยได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านไปยังทีโอที และบริษัทได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานรับข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลข คำที่ 19/2554 แล้ว เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2554 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำเสนอซื้อพิพาท เลขที่ 55/2557 เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 21 - 22 เป็นจำนวนเงินรวม 9,984 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และขอรวมพิจารณากับคดีข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 19/2554

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 บริษัทได้เสนอซื้อพิพาทต่อสำนักกระบวนพิจารณาข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 83/2559 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่าทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 23 - 25 เป็นจำนวนเงินรวม 8,368 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี ตามหนังสือที่โอทีที่แจ้งมา

วันที่ 17 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 19/2554 โดยยกข้อเรียกร้องแย้งของทีโอที ที่ให้บริษัทชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17 - 20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนโดยเห็นว่าทีโอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินจำนวนดังกล่าว และห้ามไม่ให้ทีโอทีเรียกร้องการบังคับตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหนังสือคำประกันรายได้ขั้นต่ำของปีดำเนินการที่ 17 - 20 และขณะเดียวกันคณะอนุญาโตตุลาการยังได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอซื้อพิพาทหมายเลขคำที่ 55/2557 ของทีโอที และให้ทีโอทีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทชำระไว้เกินจำนวน 110 ล้านบาท ภายใน 60 วัน นับแต่ได้รับคำชี้ขาดนี้ และดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากพ้นกำหนดดังกล่าว ซึ่งทีโอทีได้ยื่นฟ้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ส่วนข้อพิพาท 83/2559 อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากไปกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

- 2) การระงับข้อพิพาทในหนังสือคำประกันจากธนาคารกรณีสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”)

ตามสัญญาอนุญาตฯ บริษัทมีหน้าที่ส่งมอบหนังสือคำประกันของธนาคารให้แก่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงาน โดยจะได้รับคืนหนังสือคำประกันฉบับของปีดำเนินงานที่ผ่านมา

ทีโอทีมิได้คืนหนังสือคำประกันเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,007 ล้านบาท โดยอ้างว่าบริษัทชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากกรณีการนำเงินค่าภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทนและกรณีรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2554 และวันที่ 5 ตุลาคม 2555 บริษัทได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 40/2554 และ 119/2555 ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ทีโอทีส่งคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่บริษัท เนื่องจากบริษัทได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงานครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ทีโอทีคืนหนังสือค้ำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 ให้บริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขที่ 660/2557 เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2557 บริษัทยื่นคำร้องเป็นคดีคำที่ 666/2557 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้ทีโอทีคืนหนังสือค้ำประกันปี 17-21 ให้แก่บริษัทตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและชำระเงินค่าธรรมเนียมที่บริษัทได้ชำระให้แก่ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนเงินรวม 6.65 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ผู้เรียกร้องชำระค่าธรรมเนียมแก่ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกัน ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

3) กรณีผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz โอนย้ายไปใช้บริการในระบบ 3G 2100 MHz

ในวันที่ 25 กันยายน 2557 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานข้อพิพาทสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 80/2557 เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระค่าเสียหายจากกรณีที่ผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz ได้ขอโอนย้ายผู้ให้บริการไปยังระบบ 3G 2100 MHz ซึ่งให้บริการโดยบริษัทย่อยของบริษัทเป็นจำนวน 9,126 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 25 กันยายน 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ในวันที่ 29 มีนาคม 2559 ทีโอทีได้ยื่นขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทในส่วน ของค่าเสียหายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ไปจนถึงสิ้นสุดสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในเดือนกันยายน 2558 เป็นจำนวนเงิน 32,813 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2556 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดี และไม่่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 4) กรณีการเรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากการทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ครั้งที่ 6 และ 7

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 78/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำชี้ขาดให้ข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตฯ ครั้งที่ 6 ซึ่งกระทำขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2544 และ ครั้งที่ 7 ซึ่งกระทำขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2545 มีผลผูกพันบริษัท และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ให้ต้องปฏิบัติตามจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด และบริษัท ไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนตามที่ทีโอทีได้มีหนังสือลงวันที่ 29 กันยายน 2558 เรื่อง ขอให้ชำระผลประโยชน์ตอบแทน แจ้งมายังบริษัทให้ชำระเงินเพิ่มจำนวน 72,036 ล้านบาท โดยกล่าวอ้างว่าการทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญา ครั้งที่ 6 และ 7 เป็นการแก้ไขสัญญาในสาระสำคัญทำให้ ทีโอที ได้ผลประโยชน์ตอบแทนต่ำกว่าที่กำหนดในสัญญาหลัก

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าข้อตกลงต่อท้ายสัญญาครั้งที่ 6 และ 7 มีผลผูกพันจนกระทั่งสิ้นสุดสัญญาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 เนื่องจากบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นต่อกรณีการแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่างทีโอทีกับบริษัท เรื่องเสร็จที่ 291/2550 ความตอนหนึ่งว่า “กระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาอันเป็นนิติกรรมทางปกครอง สามารถแยกต่างหากออกจากข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตฯ ที่ทำขึ้นได้ และข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตฯ ที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ครบเท่าที่ังไม่มี การเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุอื่น” ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดี และไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

ต่อมาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 122/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อแก้ไขจำนวนเงินที่เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนลดลงเป็น 62,774 ล้านบาท เนื่องจากการปรับปรุงอัตราร้อยละในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ข้อพิพาทนี้เป็นเรื่องเดียวกับข้อพิพาทที่ 78/2558 ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้ร่วมการพิจารณาข้อพิพาททั้งสองเข้าด้วยกัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 5) ค่าเช่าสถานที่ที่ติดตั้งเสา และอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”)

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทหมายเลขคำที่ 76/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการฯ สำนักกระบวนพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำชี้ขาดให้บริษัท ดำเนินการเช่าสถานที่จำนวน 11,883 สถานีฐาน ที่ใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตฯ ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากสัญญาอนุญาตฯ สิ้นสุดลง หากไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้บริษัท ชำระเงินค่าเช่าสถานที่พร้อมค่าใช้จ่าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลา 2 ปีนับแต่สิ้นสุดสัญญาอนุญาตฯ คิดเป็นจำนวน 1,911 ล้านบาท หรือนำเงินจำนวนดังกล่าวมาวางศาล

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทไม่มีหน้าที่ ต้องชำระค่าเช่าสถานที่ที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตฯ ภายหลังที่สัญญาอนุญาตฯ สิ้นสุดลง เนื่องจากบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของข้อพิพาท ดังกล่าวว่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

- 6) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 900 MHz บนสถานีฐานที่บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ตามสัญญาให้ ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับบริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ต่อ ศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 613/2559 เพื่อให้รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้ สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 900 MHz หรือย่านความถี่อื่น หรือเครื่องและอุปกรณ์ โทรคมนาคมอื่นๆ ของบริษัทที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 95 แห่ง ที่บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด ส่งมอบให้ กสท. ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้บริษัทชดใช้ ค่าเสียหายจากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท.อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 ถึงเมษายน 2559 จำนวนเงิน 125.52 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ ค่าเสียหายเสร็จสิ้น และ ค่าเสียหายนับแต่วันฟ้องอีกเดือนละ 2.83 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของ ค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท.ในแต่ละเดือน จนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีหมายเลขคำที่ 1681/2561 ไปศาลแพ่ง โดยขณะนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของ คดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 7) การฟ้องเพิกถอนหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และเพิกถอนมติคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จากการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 900 MHz ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้บริโภค

วันที่ 1 พฤษภาคม 2560 บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”) และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) กับคณะทำงานอีก 5 คน ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 736/2560 ขอให้เพิกถอนหนังสือสำนักงาน กสทช. และเพิกถอนมติ กทค. ของสำนักงาน กสทช. ที่มีคำสั่งบริษัทให้นำส่งรายได้ ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้บริโภค ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 7,221 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 บริษัทได้รับคำฟ้องลงวันที่ 21 เมษายน 2560 ที่กสทช. และสำนักงาน กสทช. ฟ้องบริษัทในมูลหนี้เดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีดำเลขที่ 661/2560 ให้บริษัทนำส่งรายได้ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกัน

โดยผู้บริหารพิจารณาว่าบริษัทมิได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขและวิธีการนำส่งรายได้ ตามประกาศของ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการชั่วคราว ในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริษัทมีหน้าที่นำส่งรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงาน กสทช. แต่บริษัทมีรายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้บริโภค ดังนั้น จึงไม่มีรายได้ส่วนที่เหลือคงเหลือที่จะนำส่งให้แก่สำนักงาน กสทช. แต่อย่างใด

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 8) การเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมส่วนเพิ่มจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการกระทรวงยุติธรรม (THAC) เลขที่ A1/2017 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2560 เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2555 เป็นจำนวน 19.54 ล้านบาท และเลขที่ A1/2018 ลงวันที่ 12 มกราคม 2561 และเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนกันยายน 2558 เป็นจำนวน 1,121.92 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยผิดนัดอีกร้อยละ 1.25 ต่อเดือน เนื่องจาก ทีโอที เห็นว่าบริษัทจะต้องเรียกเก็บค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงตามอัตราที่ทีโอที กำหนดซึ่งสูงกว่าอัตราที่บริษัทใช้เรียกเก็บจากผู้เช่าจริง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัทได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอข้อพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2017 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัทได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.2/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับเสนอข้อพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2018 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.2/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 และ 11 เมษายน 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561 และ ค.2/2561 ของศาลปกครองกลางตามลำดับ

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของบริษัทพิจารณาเห็นว่าอัตราค่าเช่าที่บริษัทใช้เรียกเก็บนั้นเป็นอัตราตลาดที่เหมาะสมและได้รับความเห็นชอบจาก กสทช. แล้ว

- 9) การเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินจากการใช้บริการร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ให้บริการ

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม (“THAC”) เลขที่ A3/2018 เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินค่าร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ให้บริการจำนวน 183.44 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และดอกเบี้ยคิดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 บริษัทได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับเสนอข้อพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A3/2018 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561

ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาและประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 10) การเรียกร้องให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเครือข่ายร่วม

วันที่ 27 กันยายน 2561 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ หมายเลขคำที่ 67/2561 เรียกร้องให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเครือข่ายร่วม (Roaming) เพิ่มเติมจากการที่บริษัทได้ให้ส่วนลดค่าบริการโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากทีโอที ตั้งแต่กรกฎาคม 2556 ถึงกันยายน 2558 จำนวน 16,252.66 ล้านบาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

- 11) กรณีการส่งมอบเสาดัดตั้งสายอากาศตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) กับบริษัท

วันที่ 21 กรกฎาคม 2557 บริษัท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เลขที่ 53/2557 ต่อสำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า เสาดัดตั้งสายอากาศ (Tower) จำนวน 13,198 ต้น ที่บริษัทโอนให้แก่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ที่บริษัทมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ทีโอทีตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าใช้เสาจำนวน 516 ล้านบาท

วันที่ 12 มีนาคม 2558 ทีโอทียื่นคัดค้านข้อพิพาทข้างต้นและยื่นข้อเรียกร้องเชิงเพิ่มเติม ขอให้บริษัทส่งมอบเสาดัดตั้งสายอากาศ (Tower) ที่ค้างส่งมอบจำนวน 105 ต้น พร้อมชำระดอกเบี้ยของเงินส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทชำระล่าช้าจำนวน 16 ล้านบาท

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 บริษัท ได้รับคำร้องและคำคัดค้านของทีโอที ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ยื่นคัดค้านและยื่นข้อเรียกร้องเชิงเพิ่มเติม โดยให้บริษัทส่งมอบเสาดัดตั้งสายอากาศ (Tower) เพิ่มอีก 1,429 ต้น ซึ่งเป็นของบริษัทย่อยของบริษัท หากส่งมอบไม่ได้ให้ชดใช้เป็นเงิน 1,200 ล้านบาท โดยในช่วงระยะเวลาก่อนวันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 บริษัทไม่ได้รับทราบถึงคำร้องดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว และเสาดัดตั้งสายอากาศ (Tower) ที่ทีโอทีเรียกร้องเพิ่มเติมจำนวน 1,429 ต้น นั้นมิใช่ทรัพย์สินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทซึ่งทีโอทีจะใช้สิทธิบังคับเอาได้ ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”)

- 1) กรณีการนำภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 3/2551 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำนักงานกสท โทรคมนาคม เพื่อยุติข้อพิพาท ซึ่ง DPC ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 2,449 ล้านบาท ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์พร้อมเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิพนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นซึ่งคำนวณถึงเดือนธันวาคม 2550 คิดเป็นเบี้ยปรับทั้งสิ้นจำนวน 1,500 ล้านบาท รวมเป็นเงินประมาณ 3,949 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขจำนวนทุนทรัพย์รวมเบี้ยปรับลดลงเหลือ 3,410 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากเงินส่วนแบ่งรายได้ค้างชำระถึงเดือนมกราคม 2551 ซึ่งได้รวมเบี้ยปรับจำนวน 790 ล้านบาท และภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 171 ล้านบาท

จำนวนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. เรียกร้องดังกล่าวเป็นจำนวนเดียวกันกับภาษีสรรพสามิตที่ DPC ได้นำส่งตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2546 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2550 และได้นำมาหักออกจากส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ถูกต้องครบถ้วนแล้ว และมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ อีกทั้ง กสท. เคยมีหนังสือ เลขที่ กสท. 603 (กต.) 739 แจ้งให้ DPC ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า DPC มิได้เป็นผู้ผิดสัญญา โดย DPC ได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนเสร็จสิ้นและหนี้ทั้งหมดได้ระงับไปแล้ว กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ DPC ชำระหนี้ซ้ำ เพื่อเรียกส่วนที่อ้างว่าขาดไป รวมถึงเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1259/2554

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินยกคำร้องของ กสท. ที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่อมาวันที่ 25 สิงหาคม 2558 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีหมายเลขดำที่ อ. 1070/2558 ขณะนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

- 2) กรณีการนำค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) มาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

ตามมติในที่ประชุมร่วมกันระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) และ บริษัท TRUE MOVE จำกัด (“True Move”) โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นประธาน เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 ว่าเพื่อให้มีความเท่าเทียม ในการแข่งขันของผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย ทีโอทียินยอมให้ลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จาก ส่วนแบ่งรายได้ที่ทีโอทีได้รับจาก กสท. จำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ให้แก่ DPC และ True Move ตั้งแต่ปีการดำเนินการปีที่ 6 เช่นเดียวกับที่ทีโอทีให้ส่วนลดกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“DTAC”)

ต่อมาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2549 ทีโอทีมีหนังสือแจ้ง กสท. ว่าไม่สามารถลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้แก่ DPC และ True Move ได้ และเรียกร้องให้ กสท. ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในส่วนที่ DPC และ True Move ได้หักไว้เป็นส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้ทีโอที จนครบถ้วน พร้อมดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนด นับแต่วันครบกำหนดชำระจนถึงวันที่ชำระครบถ้วน

เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 68/2551 เรียกร้องให้ DPC ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC ได้หักไว้จำนวน 154 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 7-10) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนด ชำระเงินของปีดำเนินการในแต่ละปีตั้งแต่ปีที่ 7 ถึงปีที่ 10 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2552 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 96/2552 เรียกร้องให้ DPC ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC ได้หักไว้จำนวน 22 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 11) พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ซึ่งคำนวณถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2552 รวมเป็นจำนวนเงินที่เรียกร้อง ทั้งสิ้น 26 ล้านบาท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำชี้ขาดให้ยกค่าเสนอข้อพิพาททั้งสองของ กสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า กสท. ยังมิได้ชำระค่าส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือนให้แก่ทีโอที อีกทั้ง กสท. ไม่สามารถนำสืบได้ว่า DPC เป็นผู้ผิดสัญญาและชำระผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน ดังนั้น กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ DPC ชำระเงินในส่วนที่ขาดไป รวมถึงเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2555 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1016/2555 และในวันที่ 16 กันยายน 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องของ กสท. ต่อมาในวันที่ 15 ตุลาคม 2557 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

- 3) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) และ การนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”)

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้อง กสท. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และ DPC เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 คดีหมายเลขคำที่ 1099/2554 ต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้ กสท. และ DPC ร่วมกันชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย เป็นเงินจำนวน 2,436 ล้านบาทพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 รวมเป็นเงินที่เรียกร้องทั้งสิ้นจำนวน 2,954 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของ DPC ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC มีการให้บริการอัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นจำนวนเงิน 432 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจาก DPC เป็นจำนวนเงิน 2,331 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ DPC นำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นจำนวนเงิน 191 ล้านบาท ส่วนหนึ่งนั้นเป็นจำนวนเดียวกันกับที่ กสท. เรียกร้องตามข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 68/2551 ข้างต้น แต่แตกต่างกันที่จำนวนปีที่เรียกร้องและการคำนวณดอกเบี้ย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่อมาในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง โดยขอแก้ไขจำนวนเงินค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่เรียกซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 16 กันยายน 2556 อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญา พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,454 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของ DPC ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC มีการให้บริการอัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นจำนวนเงิน 1,289 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจาก DPC เป็นจำนวนเงิน 3,944 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ DPC นำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นจำนวนเงิน 221 ล้านบาท

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าผลของข้อพิพาทและคดีดังกล่าวจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

- 4) กรณีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

ตามที่ กสท. ได้อนุมัติให้บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) จาก 2.10 บาทต่อนาที เหลืออัตรานาทีละ 1.10 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราค่าใช้บริการที่ลดต่ำลงเรื่อยๆ เป็นเวลา 3 เดือนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 เป็นต้นไปและ DPC ได้มีหนังสือขยายระยะเวลาต่อไปอีกคราวละ 3 เดือน ซึ่ง กสท. ได้อนุมัติเรื่อยมาจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 โดยหลังจากนั้น กสท. มิได้มีหนังสือตอบปฏิเสธให้ DPC ทราบแต่อย่างใด จนกระทั่งในวันที่ 24 มีนาคม 2551 กสท. ได้มีหนังสือแจ้งให้ DPC ปรับอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 2.10 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 DPC จึงได้มีหนังสือขอให้ กสท. พิจารณาทบทวนการปรับอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมโดยคำนึงถึงสภาวะการแข่งขันของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันที่มีอัตราค่าบริการในตลาดที่ต่ำกว่าอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมที่กำหนดมาก ซึ่งทำให้ DPC ไม่สามารถให้บริการเครือข่ายร่วมกับผู้ประกอบการที่มาขอใช้บริการได้ และในระหว่างรอการพิจารณา DPC จะใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในนาทีละ 1.10 บาท ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติและถือปฏิบัติมา ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 กสท. ได้มีหนังสืออนุมัติให้ DPC ใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 1.10 บาท ในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2552 นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 DPC และบริษัทได้ทำสัญญาการให้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคม (Roaming) โดยใช้อัตรา 1.10 บาทต่อนาที และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ตามข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 62/2553 เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 12 ซึ่งเกิดจากการที่ DPC ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตราค่าที่ละ 2.10 บาท คงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550 - 31 ธันวาคม 2551 เป็นจำนวนเงินรวม 1,636 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับที่คำนวณถึงเดือนมีนาคม 2553 เป็นจำนวน 364 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,000 ล้านบาท และเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน นับแต่เดือน เมษายน 2553 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยอ้างว่า กสท. ได้อนุมัติการปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมดังกล่าวจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 เท่านั้น

เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการ สำนักงานข้อพิพาทข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 89/2554 เรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 12 ที่เกิดจากการที่ DPC ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตราค่าที่ละ 2.10 บาท คงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2552 - 15 มิถุนายน 2552 เพิ่มเติม จำนวน 113 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบใด ๆ ต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

5) กรณีความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บเงินค่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ระหว่าง DPC กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 32/2554 ต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการ สำนักงานข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระเงินจำนวน 33 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 35 ล้านบาท โดย กสท. กล่าวอ้างว่า DPC ผิดสัญญาให้ดำเนินการ เนื่องจากสัญญาเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง DPC กับผู้ให้บริการ ในระหว่างปี 2540 - 2546 จำนวน 1,209 เลขหมาย มีการปลอมแปลงเอกสารหรือลายมือชื่อ เป็นเหตุให้ กสท. ได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการระหว่างประเทศได้ เมื่อเลขหมายดังกล่าวมีการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศของ กสท.

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2556 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ยกคำขอของ กสท. โดยชี้ขาดว่าข้อพิพาทในคดีนี้เป็นเรื่องพิพาททางละเมิด มิได้เป็นการกระทำอันเกิดจากการผิดสัญญาให้ดำเนินการ ดังนั้นข้อพิพาทในคดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2556 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะกรรมการตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 1767/2556 ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 6) กรณีส่วนแบ่งรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่าง DPC กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2555 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 110/2555 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 14 จำนวนรวม 183 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินงานในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 26/2557 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 15-16 จำนวนรวม 203 ล้านบาท และดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินงานในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าว กสท. คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ DPC ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ DPC ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า ผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของบริษัท เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

- 7) ภาระผูกพันในหนังสือค้ำประกันจากธนาคารกรณีสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”) มีหน้าที่ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้แก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) เพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงาน โดยจะได้รับคืนหนังสือค้ำประกันฉบับของปีดำเนินงานที่ผ่านมา

กสท. มิได้คืนหนังสือค้ำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินงานที่ 10 - 14 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,606 ล้านบาท โดยอ้างว่า DPC ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากกรณีการนำเงินค่าภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทนและกรณีรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย และกรณีปรับลดอัตราค่า Roaming ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการตุลาการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2555 DPC ได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักกระงับข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 120/2555 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือคำประกันดังกล่าวให้แก่ DPC เนื่องจาก DPC ได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีดำเนินงานครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2558 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือคำประกันพร้อมค่าธรรมเนียมธนาคารดังกล่าวให้แก่ DPC ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นคำร้องเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1671/2558 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษายกคำร้องของ กสท. ที่ขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการคดีหมายเลขคำที่ 1671/2558 โดยให้เหตุผลว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการนั้นถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด ดังนั้น คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจึงยังมีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

โดยฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่าผลของคดีดังกล่าวจะคลี่คลายไปในทางที่ดี เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการและศาลปกครองกลางได้วินิจฉัยไว้แล้ว

8) กรณีการเรียกค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม ช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”), คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”), คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”), บริษัท ทู มูฟ จำกัด (“ทู มูฟ”) และบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 918/2558 เพื่อให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ช่วงระยะเวลาคุ้มครองตามประกาศ กสทช. เรื่องมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทานหรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งคำนวณตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2557 เป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 24,117 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทู มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 18,025 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,083 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1651/2558 เพื่อเรียกร้องให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม ของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,521 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทูร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 4,991 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,635 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 741/2559 เพื่อเรียกร้องให้ชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม ของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

1. สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,857 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
2. ทูร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,184 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
3. DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 673 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของบริษัท เชื่อว่า DPC ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคมตามที่ กสท. เรียกร้อง เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามประกาศ กสทช. แล้วทุกประการ ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อ งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 9) กรณีการฟ้องเพิกถอนมติคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค”) ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จากการให้บริการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการชั่วคราว

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ยื่นฟ้องคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ต่อศาลปกครองกลางที่ 1997/2558 เรื่อง ขอให้เพิกถอนมติ กทค. นำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค เนื่องจากสำนักงานกสทช. เรียกร้องให้ DPC นำส่งเงินรายได้ จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 628 ล้านบาท

ในเรื่องเดียวกันนี้ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559 กสทช. และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคดีที่ 1441/2559 ขอให้ DPC นำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 680 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ยคำนวณถึงวันที่ฟ้อง 52 ล้านบาท) พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะนำส่งรายได้พร้อมดอกเบี้ยและดอกเบี้ยเสร็จสิ้น

วันที่ 7 กันยายน 2561 สำนักงานมีหนังสือแจ้งมติของ กสทช. ให้ DPC นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน 869 ล้านบาท และเมื่อ กสทช. ได้เคยมีคำสั่งให้ DPC นำส่งเงินรายได้ช่วงที่หนึ่งไปแล้ว จำนวน 628 ล้านบาท คงเหลือเงินที่ต้องนำส่งในครั้งนี้ จำนวน 241 ล้านบาท ซึ่งในวันที่ 7 ธันวาคม 2561 DPC ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอเพิกถอนมติ กสทช. ดังกล่าวแล้ว

โดยผู้บริหารพิจารณาว่า DPC ได้ปฏิบัติตามประกาศ เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการชั่วคราว ในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้ DPC ต้องนำส่งเงินรายได้หลังหักรายจ่ายให้แก่สำนักงานกสทช. เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว DPC มีรายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้บริโภค DPC จึงไม่มีรายได้คงเหลือที่จะนำส่งให้แก่ กสทช. ตามที่ประกาศดังกล่าวกำหนดไว้

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 10) กรณีการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”) ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นข้อพิพาทหมายเลขคดีที่ 57/2559 เพื่อให้มีคำสั่งให้ บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ทำการรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz รวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ก จำกัด (“AWN”) และเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 900 MHz หรือย่านความถี่อื่นรวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 97 แห่ง ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ของ DPC โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท.

โดยหาก DPC ไม่ยอมรื้อถอนไม่ว่ากรณีใด ขอให้ DPC ชดเชยค่าเสียหายแก่ กสท. เป็นเงินเดือนละ 4.84 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ DPC ค้างชำระ กสท. นับถัดจากวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไป จนกว่าจะรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์เสร็จสิ้น และค่าเสียหายจากการยินยอมให้ บริษัท และ AWN ใช้ทรัพย์สินที่ กสท. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำนวน 97 สถานีฐาน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 รวมเป็นค่าเสียหาย 175.19 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นทุนเงิน และห้ามมิให้ DPC นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอื่นๆ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 11) กรณีการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”)

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 DPC ได้รับคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 6/2561 ลงวันที่ 31 มกราคม 2561 ที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้ DPC ส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตฯ เช่น เสาอากาศ ตู้คอนเทนเนอร์ แหล่งจ่ายไฟฟ้า ระบบคงสิทธิเลขหมาย ระบบ Call Center รวมถึงค่าเสียหายจากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว รวม 13,431 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน หรือชำระเป็นเงินในจำนวนเดียวกันแทนการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- 12) กรณีการส่งมอบเสาโทรคมนาคมและตู้คอนเทนเนอร์ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”)

วันที่ 15 กรกฎาคม 2557 DPC ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เลขที่ 49/2557 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า เสาติดตั้งสายอากาศจำนวน 152 ต้น และ 115 ตู้คอนเทนเนอร์ ที่ DPC โอนให้แก่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ที่ DPC มีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ กสท. ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าเสาจำนวน 2 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 DPC ได้รับคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 76/2561 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้มีคำชี้ขาดให้ DPC ส่งมอบเสาโทรคมนาคม (Tower) จำนวน 155 ต้น โดยหาก DPC ไม่สามารถส่งมอบได้ให้ DPC ชำระค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 72 ล้านบาท และค่าเสียหายทางธุรกิจสำหรับการใช้เสา และการใช้ตู้คอนเทนเนอร์รวมดอกเบี้ยแล้วเป็นเงิน 284 ล้านบาท และ 145 ล้านบาท ตามลำดับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 501 ล้านบาท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

บริษัท แอดวานซ์ ไร้เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”)

- 1) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2100 MHz ของ AWN บนสถานีฐานที่ บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“CAT”) ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับ DPC (“สัญญาอนุญาตฯ”)

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นฟ้องบริษัท แอดวานซ์ ไร้เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีดำที่ 1039/2559 เพื่อให้รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ AWN ที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 67 แห่ง ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ของ DPC โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้ AWN ชดเชยค่าเสียหายจากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท. อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 จำนวน 57.53 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระค่าเสียหายเสร็จสิ้น และค่าเสียหายเดือนละ 2 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท. ในแต่ละเดือน จนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น และห้ามมิให้ AWN นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ มาติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคม ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่าง กสท. กับ DPC เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

วันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีนี้ไปศาลแพ่งข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 1680/2561 โดยขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

- 2) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้าในทรัพย์สินตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ระหว่าง บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“AIS”) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”)

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (“AWN”) ได้รับคำฟ้องศาลแพ่งคดีหมายเลขคำที่ 454/2560 ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นฟ้อง AWN ต่อศาลแพ่ง โดยเรียกร้องให้ AWN ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้า ซึ่ง AWN ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 559.62 ล้านบาท และดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันที่ฟ้องคดี จำนวน 15.87 ล้านบาท รวมเงินต้นและดอกเบี้ยจำนวน 575.48 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นจำนวน 559.62 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้ AWN ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้าแก่ทีโอที

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 AWN ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

40. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน เงินปันผล

ในการประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีมติให้เสนอจ่ายเงินปันผลประจำปี 2561 ให้แก่ผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 7.08 บาท ซึ่งบริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวไปแล้วในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท ในการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2561 ทั้งนี้การเสนอดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

41. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินโดยคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

คำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร

ภาพรวมโดยสรุป

รักษาความเป็นผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

ภาพรวมการแข่งขันในปี 2561 ยังคงเข้มข้น โดยเฉพาะการแข่งขันด้านราคาจากการนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-Speed Unlimited) ในขณะที่การทำแคมเปญส่วนลดเครื่องโทรศัพท์มือถือก่อนช่วงจำกัดอยู่เฉพาะบางพื้นที่เมื่อเทียบกับปีก่อน ด้วยความนิยมของลูกค้าที่หันมาใช้แพ็คเกจแบบใช้งานไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่มากขึ้น ทำให้กดดันการเติบโตของรายได้และ ARPU ของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ไตรมาส 3/2561 เป็นต้นมา ผู้ให้บริการทุกรายได้เริ่มลดการนำเสนอแพ็คเกจดังกล่าวลงเพื่อควบคุมผลกระทบต่อรายได้ ด้วยภาพการแข่งขันที่กล่าวมาทำให้ในปี 2561 เอไอเอสมีรายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่เท่ากับ 124,601 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 เทียบกับปีก่อน นอกจากนี้ ด้วยการใช้งาน 4G ที่เติบโตขึ้นต่อเนื่อง เอไอเอสได้ประมวลใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิรตซ์ เพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำด้านดาต้า ทำให้เอไอเอสมีคลื่นความถี่เพื่อให้บริการลูกค้ากว้างที่สุดในอุตสาหกรรมคิดเป็นความกว้าง 2x60 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งหลังจากเปิดใช้งานคลื่นความถี่เพิ่มเติม ผลการวัดคุณภาพแสดงให้เห็นว่าคุณภาพโครงข่าย 4G ของเอไอเอสดีขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการรายอื่น โดยเอไอเอสดังกล่าวผลการตลาดเพื่อเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มูลค่าเพิ่มขึ้นถึง 1 ล้านเลขหมายจากช่วงครึ่งปีหลังของปีที่ผ่านมา

ขยายธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และเสริมความแข็งแกร่งบริการดิจิทัลเซอร์วิส

ด้านธุรกิจเอไอเอส ไฟเบอร์ มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องท่ามกลางการแข่งขันในตลาด โดยมีรายได้เติบโตร้อยละ 42 เทียบกับปีก่อน มาอยู่ที่ 4,436 ล้านบาท และมีลูกค้าเพิ่มขึ้นทั้งปี 209,300 ราย หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นทั้งอุตสาหกรรม ทำให้ ณ สิ้นปีเอไอเอสไฟเบอร์มีลูกค้ารวมทั้งสิ้น 730,500 ราย ด้านธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสในปีที่ผ่านมา เอไอเอสได้ขยายแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สำคัญทั้งสำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไปและลูกค้าองค์กร ได้แก่ แพลตฟอร์มวิดีโอ AIS PLAY ของเอไอเอสซึ่งได้รับการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างดี ทำให้มียอดลูกค้าใช้งานอย่างต่อเนื่อง

กว่า 1.7 ล้านราย และติดหนึ่งในห้าแอปพลิเคชันการรับชมคอนเทนต์ที่ลูกค้าเลือกใช้ อีกแพลตฟอร์มสำคัญคือแพลตฟอร์มการทำธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) โดยในช่วงต้นปีเอไอเอสได้เข้าร่วมลงทุนผ่านบริษัทร่วมค้าเรบิท ไลน์ เพย์ และได้ขยายช่องทางการชำระเงินไปยังรถไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันมีผู้ใช้งานเรบิท ไลน์ เพย์อย่างต่อเนื่องกว่า 850,000 ราย นอกจากนี้ การเข้าซื้อกิจการของซีเอสแอล (CSL) ทำให้เอไอเอสมีศักยภาพในการให้บริการลูกค้าองค์กรดีขึ้นในหลายด้าน เช่น การให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ลูกค้าองค์กร (EDS) รวมถึงบริการคลาวด์ (Cloud) ซึ่งมีอัตราการเติบโตในอัตราเลขสองหลักเมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่แบรนด์ของเอไอเอสและ CSL ยังคงมีความแข็งแกร่งในตลาด

บริหารต้นทุนในทุกส่วนขององค์กร

ด้วยสถานะตลาดโทรคมนาคมที่มีอัตราการเติบโตลดน้อยลง เอไอเอสได้ให้ความสำคัญกับการบริหารต้นทุน โดยการพัฒนากระบวนการและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ทั้งในระบบการบริหารโครงข่ายและงานบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ในปี 2561 เอไอเอสมีค่าใช้จ่ายโครงข่าย (ไม่รวมต้นทุนการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับทีโอที) ที่คงที่เมื่อเทียบกับปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 8 ของรายได้ และการให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงิน ทำให้ค่าใช้จ่ายการตลาดในปีที่ผ่านมาลดลงร้อยละ 4 ในส่วนงบลงทุนของปี 2561 ลดลงมาอยู่ที่ 20,198 ล้านบาท ซึ่งใช้สำหรับขยายความจุโครงข่ายของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นหลัก หลังจากที่ได้ขยายความครอบคลุมของบริการ 4G ทั่วประเทศไปแล้วก่อนหน้านี้

คาดการณ์ปี 2562 รายได้การให้บริการเติบโตอัตราเลขตัวเดียวระดับกลาง (mid-single digit growth)

โดยสรุป ในปี 2561 เอไอเอสมีรายได้การให้บริการหลักอยู่ที่ 133,429 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 เทียบกับปีก่อน EBITDA อยู่ที่ 73,792 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 4.7 เทียบกับปีก่อน หรือคิดเป็นอัตรากำไร EBITDA (ไม่รวมรายได้ค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์) เท่ากับร้อยละ 45.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 44.7 ในปีก่อน กำไรสุทธิอยู่ที่ 29,682 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.3 เทียบกับปีก่อน จากการลงทุนในโครงข่าย

ต่อเนื่อง สำหรับปี 2562 เอไอเอสคาดการณ์รายได้จากการให้บริการหลักจะเติบโตในอัตราเลขตัวเดียวระดับกลางจากการเติบโตของทุกธุรกิจ และคาดว่าจะมีอัตรากำไร EBITDA ใกล้เคียงกับปีก่อน พร้อมวางแผนใช้งบลงทุนประมาณ 20,000 – 25,000 ล้านบาท (ดูรายละเอียดคาดการณ์หน้า 289)

เหตุการณ์สำคัญในปี 2562

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เอไอเอสได้เริ่มใช้มาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 15 (TFRS 15) เกี่ยวกับรายได้จากสัญญากับลูกค้า โดยมาตรฐานบัญชีฉบับนี้มีผลต่อวิธีการบันทึกบัญชีของแคมเปญโทรศัพท์มือถือที่มีการผูกสัญญากับแพ็คเกจรายเดือน โดยก่อนหน้าปี 2562 เอไอเอสได้บันทึกค่าใช้จ่ายการทำแคมเปญโทรศัพท์มือถือเต็มจำนวน โดยบันทึกเป็นต้นทุนค่าเครื่องโทรศัพท์หรือเป็นค่าใช้จ่ายการตลาดด้วยมาตรฐานบัญชีฉบับใหม่ รายการทางการเงินที่สำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

ก) ค่าใช้จ่ายแคมเปญโทรศัพท์มือถือที่เคยบันทึกเป็นต้นทุนค่าเครื่องโทรศัพท์ จะถูกนำไปแบ่งระหว่างรายได้ค่าเครื่องโทรศัพท์และรายได้การให้บริการ ถ่วงน้ำหนักด้วยราคาตลาด (fair market value) ของค่าเครื่องโทรศัพท์และค่าแพ็คเกจตลอดสัญญา ซึ่งจะมีผลให้รายได้ค่าเครื่องโทรศัพท์เพิ่มขึ้น และรายได้การให้บริการลดลง ส่วนค่าใช้จ่ายที่เคยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายการตลาด จะถูกนำไปบันทึกเป็นสินทรัพย์รอตัดจำหน่ายตามสัญญา (Contract Asset) และจะถูกตัดจำหน่ายออกจากรายได้การให้บริการตลอดช่วงระยะเวลาของสัญญา

ข) บณงบดุล จะปรากฏรายการสินทรัพย์รอตัดจำหน่ายตามสัญญา (Contract Asset) ซึ่งแสดงส่วนต่างระหว่างรายได้ที่บันทึก ณ ตอนทำสัญญา กับเงินสดที่รับจริงจากลูกค้า รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ถูกนำไปบันทึกเป็นสินทรัพย์

ทั้งนี้ หากพิจารณาตลอดระยะเวลาสัญญา มาตรฐานบัญชีฉบับใหม่จะไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรของแต่ละสัญญา อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ของปี 2562 ในหน้า 289 ไม่ได้รวมผลกระทบของมาตรฐานบัญชีฉบับใหม่ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของปี 2561 ได้ (รายละเอียดเพิ่มเติมของ TFRS 15 อยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ 2

สภาวะตลาดและการแข่งขัน

จากภาวะรายได้ของอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ชะลอตัวลงในไตรมาส 3/2561 ส่งผลให้ผู้ให้บริการต่างทยอยหยุดการนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-Speed Unlimited) โดยคาดว่า ARPU จะค่อยๆ ปรับตัวขึ้น อย่างไรก็ตาม การทำแคมเปญให้ส่วนลดโทรศัพท์มือถือยังคงดำเนินต่อเนื่องในไตรมาส 4/2561 ด้วยช่วงปลายปีที่มีกิจกรรมทางการตลาดมากกว่าปกติ สอดรับการจับจ่ายใช้สอย รวมทั้งยังมีแคมเปญการตลาดเชิงรุกต่อเนื่องในบางพื้นที่ โดยหลังจากการประมูลคลื่นความถี่ในไตรมาส 3/2561 ส่งผลให้คุณภาพโครงข่าย 4G โดยรวมดีขึ้นจากการเปิดใช้งานคลื่นความถี่เพิ่มเติม ซึ่งคาดว่าจะช่วยผู้ให้บริการในการบริหารควบคุมงบลงทุนได้ดีขึ้นในปีต่อไป

การแข่งขันในตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงดำเนินต่อเนื่อง โดยมีระดับราคาของแพ็คเกจค่อนข้างคงที่จากไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตาม ภาพรวมในปีที่ผ่านมา แพ็คเกจมาตรฐานที่ราคา 600 บาท ได้มีการปรับความเร็วเพิ่มขึ้นจาก 30 เมกะบิตต่อวินาทีในปี 2560 เป็น 50 เมกะบิตต่อวินาทีในปี 2561 และผู้ให้บริการที่มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียวเน้นใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการทำตลาดเป็นหลัก ในขณะที่ผู้ให้บริการที่มีหลายบริการ ได้นำเสนอแพ็คเกจที่รวมหลายบริการ (Convergence) เพื่อดึงดูดลูกค้าจากความคุ้มค่าของแพ็คเกจรวมที่สูงขึ้น ส่งผลให้ราคาแพ็คเกจแบบมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงอย่างเดียวและแบบที่รวมหลายบริการมีส่วนต่างลดลง

สรุปผลการดำเนินงานในไตรมาส 4/2561

ในไตรมาส 4/2561 รายได้จากการให้บริการหลักอยู่ที่ 33,683 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 1.7 เทียบกับไตรมาสก่อน จากการเติบโตของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ในด้านการเติบโตของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น 522,200 ราย ซึ่งกว่าร้อยละ 66 เป็นลูกค้าระบบเติมเงินด้วยการปรับรูปแบบแพ็คเกจเป็นการคิดค่าตามปริมาณการใช้งาน และมีจำนวนลูกค้าที่ใช้ 4G เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นร้อยละ 59 ของฐานลูกค้ารวม ทำให้รายได้จาก

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไตรมาส 4/2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 1.6 เทียบกับไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ 31,364 ล้านบาท โดยมีรายได้ต่อเลขหมาย (ARPU) ลดลงร้อยละ 0.7 เทียบกับปีก่อน แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 เทียบกับไตรมาสก่อน ลูกค้านับระบบรายเดือนยังคงขยายตัวต่อเนื่อง และคิดเป็นร้อยละ 20 ของฐานลูกค้ารวม เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18 ในปีก่อน สำหรับธุรกิจเอไอเอส ไฟเบอร์ ยังคงเน้นการขยายฐานลูกค้าในพื้นที่ 57 จังหวัด และมีลูกค้าเพิ่มขึ้นในไตรมาส 53,800 ราย ใกล้เคียงกับไตรมาสที่แล้ว อย่างไรก็ตาม จากการแข่งขันด้านราคาในตลาด ทำให้ ARPU ลดลงมาอยู่ที่ 574 บาท จาก 635 บาท ในไตรมาส 4/2560 แต่คงที่จากไตรมาส 3/2561

ด้านต้นทุนการให้บริการ มีค่าธรรมเนียมใบอนุญาตอยู่ที่ 1,420 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.2 ของรายได้การให้บริการ ซึ่งคงที่จากไตรมาสก่อน ค่าใช้จ่ายโครงข่ายอยู่ที่ 7,366 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 47 เทียบกับปีก่อน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เทียบกับไตรมาสก่อน โดยเพิ่มขึ้นจากการทำสัญญาการเป็นพันธมิตรกับทีโอที หากไม่รวมผลกระทบทางบัญชีจากการทำสัญญาดังกล่าว จากการบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง

ค่าใช้จ่ายโครงข่ายจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 2.1 เทียบกับไตรมาสก่อน ค่าใช้จ่ายการตลาดและขาดทุนจากการขายโทรศัพท์มือถืออยู่ที่ 3,045 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 11 เทียบกับไตรมาสก่อน จากการทำแคมเปญโทรศัพท์มือถือและเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 2.6 เทียบกับไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ 6,968 ล้านบาท

EBITDA อยู่ที่ 18,071 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.1 เทียบกับปีก่อน แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 เทียบกับไตรมาสก่อน หรือคิดเป็นอัตรากำไร EBITDA ร้อยละ 42.6 (ไม่รวมรายได้ค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์) ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายอยู่ที่ 8,767 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 4.4 เทียบกับไตรมาสก่อน จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาต 1800 เมกะเฮิรตซ์ที่ประมูลมาในไตรมาสก่อน และการลงทุนขยายโครงข่าย 4G และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ทำให้โดยสรุป เอไอเอสมีกำไรสุทธิในไตรมาส 4/2561 เท่ากับ 6,839 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11 เทียบกับปีก่อน แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 เทียบกับไตรมาสก่อน

ธุรกิจมือถือ	ไตรมาส 4/2560	ไตรมาส 1/2561	ไตรมาส 2/2561	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2561
จำนวนผู้ใช้บริการ					
ระบบรายเดือน	7,390,100	7,617,100	7,822,600	8,014,700	8,189,900
ระบบเติมเงิน	32,665,400	32,432,900	32,272,100	32,632,300	32,979,300
รวมจำนวนผู้ใช้บริการ	40,055,500	40,050,000	40,094,700	40,647,000	41,169,200
จำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น					
ระบบรายเดือน	163,300	227,000	205,500	192,100	175,200
ระบบเติมเงิน	-294,100	-232,500	-160,800	360,200	347,000
รวมจำนวนผู้ใช้บริการ	-130,800	-5,500	44,700	552,300	522,200
ARPU (บาท/เลขหมาย/เดือน)					
ระบบรายเดือน	581	578	574	562	571
ระบบเติมเงิน	183	184	183	178	176
เฉลี่ย	256	257	258	253	254

ธุรกิจมือถือ					
	ไตรมาส 4/2560	ไตรมาส 1/2561	ไตรมาส 2/2561	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2561
จำนวนผู้ใช้บริการ					
MOU (นาที/เลขหมาย/เดือน)					
ระบบรายเดือน	257	251	242	241	244
ระบบเติมเงิน	151	148	136	124	121
เฉลี่ย	170	168	156	147	145
VOU (กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้อินเทอร์เน็ต/เดือน)					
ระบบรายเดือน	8.3	9.2	10.9	12.7	14.0
ระบบเติมเงิน	6.2	7.0	8.2	9.2	9.8
เฉลี่ย	6.7	7.6	8.9	10.1	10.9
อัตราการใช้เครื่องโทรศัพท์					
โทรศัพท์มือถือ 4G	46%	50%	54%	57%	59%
ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					
จำนวนผู้ใช้บริการ	521,200	571,800	623,400	676,700	730,500
จำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น	39,700	50,600	51,600	53,300	53,800
ARPU (บาท/ราย/เดือน)	635	618	610	573	574

สรุปงบการเงินประจำปี 2561

รายได้

ในปี 2561 เอไอเอสมีรายได้รวมเท่ากับ 169,856 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 เทียบกับปีก่อน จากการเติบโตของการให้บริการ การรวมรายได้ของ CSL จากการควบรวมกิจการ และรายได้ค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์จากการเป็นพันธมิตรกับทีโอที

รายได้จากการให้บริการ อยู่ที่ 144,005 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3 เทียบกับปีก่อน หากไม่รวมค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์ รายได้จากการให้บริการหลักจะอยู่ที่ 133,429 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 เทียบกับปีก่อน ตามกรอบที่คาดการณ์ไว้จากการใช้งาน 4G ที่สูงขึ้นและจำนวนลูกค้าธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่เพิ่มขึ้น

- **รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่** อยู่ที่ 124,601 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 แม้ยังคงมีแรงกดดันจากการแข่งขันทางด้านราคาในขณะที่การใช้งานดาต้ายังคงเพิ่มขึ้นเป็น 11 กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้งานดาต้า/เดือน โดยจากการพัฒนาคุณภาพด้านเครือข่ายและภาพลักษณ์ของแบรนด์เอไอเอส ส่งผลให้ในปีที่ผ่านมาเอไอเอสมีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น 1.1 ล้านเลขหมาย โดยกว่าร้อยละ 72 เป็นลูกค้าระบบรายเดือน

- **รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง** อยู่ที่ 4,436 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42 เทียบกับปีก่อน ในปี 2561 เอไอเอส ไฟเบอร์ มีลูกค้าเพิ่มขึ้น 209,300 ราย ทำให้ในปัจจุบันมีจำนวนลูกค้าทั้งหมด 730,500 ราย จากการแข่งขันด้านราคาและการให้ส่วนลดเพื่อรักษาลูกค้า ทำให้ในไตรมาส 4/2561 ARPU อยู่ที่ 574 บาท ลดลงจาก 635 บาท ในไตรมาส 4/2560

- **รายได้การให้บริการอื่นๆ** ซึ่งรวมรายได้ของ CSL รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ลูกค้าองค์กร (EDS) และรายได้อื่นๆ อยู่ที่ 4,391 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 77 เทียบกับปีก่อน จากการรับรู้รายได้ของ CSL เต็มปีในปี 2561

- **ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (IC) และรายได้ค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์** อยู่ที่ 10,576 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 142 เทียบกับปีก่อน จากการรับรู้รายได้จากค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์ในการเป็นพันธมิตรกับทีโอทีซึ่งเริ่มบันทึกตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม 2561 ชดเชยด้วยค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่ลดลงตามการปรับอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่าย

รายได้การขายชิมและอุปกรณ์ อยู่ที่ 25,851 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 เทียบกับปีก่อน โดยอัตราขาดทุนจากการขายชิมและอุปกรณ์ในปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 3.5 คงที่จากปีก่อน จากการทำแคมเปญโทรศัพท์มือถืออย่างต่อเนื่อง

ต้นทุนและค่าใช้จ่าย

ในปี 2561 ต้นทุนการให้บริการอยู่ที่ 76,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เทียบกับปีก่อน จากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และค่าใช้จ่ายการเป็นพันธมิตรกับทีโอทีชดเชยด้วยต้นทุนค่าธรรมเนียมที่ลดลง

- **ต้นทุนค่าธรรมเนียม** อยู่ที่ 5,723 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.7 เทียบกับปีก่อน ตามที่กสทช.ประกาศอัตราค่าธรรมเนียมรายปีลดลง โดยในปีนี้นี้ต้นทุนค่าธรรมเนียมต่อรายได้การให้บริการหลักอยู่ที่ร้อยละ 4.3 ลดลงจากร้อยละ 4.9 ในปี 2560

- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** อยู่ที่ 33,282 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เทียบกับปีก่อน จากการขยายโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมถึงค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ที่ได้รับในเดือนกันยายนที่ผ่านมา

- **ค่าใช้จ่ายโครงข่าย** อยู่ที่ 26,929 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34 เทียบกับปีก่อน จากการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีตามสัญญาการเป็นพันธมิตรกับทีโอที หากไม่รวมผลกระทบทางบัญชีดังกล่าว ค่าใช้จ่ายโครงข่ายจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.6 เทียบกับปีก่อน เป็นผลจากการบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง

- **ต้นทุนการให้บริการอื่นๆ** ซึ่งรวมถึงต้นทุนคอนเทนต์วิดีโอ ค่าคอมมิชชันระบบเติมเงิน และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่าย อยู่ที่ 10,766 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 เทียบกับปีก่อน จากต้นทุนคอนเทนต์ที่เพิ่มขึ้น ชดเชยด้วยค่าคอมมิชชันของระบบเติมเงินที่ลดลง

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร อยู่ที่ 26,295 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เทียบกับปีก่อน จากค่าใช้จ่ายในการบริหาร ชดเชยด้วยค่าใช้จ่ายการตลาดที่ลดลง

- **ค่าใช้จ่ายการตลาด** อยู่ที่ 9,550 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.4 เทียบกับปีก่อน จากการเน้นทำแคมเปญโทรศัพท์มือถือในพื้นที่สำคัญ ส่งผลให้อัตราร้อยละค่าใช้จ่ายการตลาดต่อรายได้รวมลดลงจากร้อยละ 6.3 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 5.6 ในปี 2561

● **ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ** อยู่ที่ 16,745 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เทียบกับปีก่อน จากค่าใช้จ่ายพนักงานที่เพิ่มขึ้น การขยายและปรับปรุงช่องทางจัดจำหน่าย รวมถึงการบันทึกรายการพิเศษจำนวน 134 ล้านบาท จากข้อเรียกร้องของกรมสรรพากรในกรณีภาษีหัก ณ ที่จ่ายในไตรมาส 3/2561 ทั้งนี้ ในปี 2561 สัดส่วนค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญต่อรายได้ระบบรายเดือนลดลงอยู่ที่ร้อยละ 3.8 เทียบกับร้อยละ 4.3 ในปี 2560 จากการเน้นขยายฐานลูกค้าที่มีคุณภาพทั้งลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ อยู่ที่ 119 ล้านบาท ลดลงจาก 225 ล้านบาทในปี 2560 โดยกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากงบลงทุนค้างจ่าย ซึ่งเป็นผลจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ บริษัทมีการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงสำหรับหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศเต็มจำนวน

ต้นทุนทางการเงิน อยู่ที่ 5,148 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.9 เทียบกับปีก่อน จากดอกเบี้ยรอการตัดบัญชีจากค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่ที่ลดลง ทั้งนี้ ต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี คงที่จากปีก่อน

กำไร

ในปี 2561 เอไอเอสมี **EBITDA** เท่ากับ 73,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 เทียบกับปีก่อน จากรายได้จากการให้บริการที่เติบโต และการบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง โดยอัตรากำไร EBITDA อยู่ที่ร้อยละ 43.4 อย่างไรก็ตาม หากไม่รวมค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์ อัตรากำไร EBITDA จะเท่ากับร้อยละ 45.2 ตามกรอบคาดการณ์ที่ร้อยละ 45-47 และเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 44.7 ในปี 2560 โดยสรุป เอไอเอสมี **กำไรสุทธิ** เท่ากับ 29,682 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.3 เทียบกับปีก่อน จากค่าเสื่อมราคาโครงข่ายและค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตที่เพิ่มเข้ามา

ฐานะการเงิน

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2561 เอไอเอสมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 290,505 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เทียบกับปีก่อน จาก

ใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ที่ประมูลได้มาในเดือนกันยายน สินทรัพย์หมุนเวียนอยู่ที่ 34,905 ล้านบาท คงที่เมื่อเทียบกับปีก่อน จากลูกหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของลูกค้าระบบรายเดือน ชดเชยกับเงินสดที่ลดลง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอยู่ที่ 255,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เทียบกับปีก่อน จากใบอนุญาตคลื่นความถี่ ค่าความนิยมและเงินลงทุนใน RLP

เอไอเอสมีหนี้สินรวมเท่ากับ 232,836 ล้านบาท คงที่จากปี 2560 จากการชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่เดิม ชดเชยด้วยรายจ่ายค้างจ่ายของใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ไปใหม่ ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมอยู่ที่ 57,669 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เทียบกับปีก่อน จากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ สถานะทางการเงินของเอไอเอสยังคงแข็งแกร่ง โดยมีอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วน interest coverage อยู่ที่ 0.5 เท่า และ 12 เท่า ตามลำดับ ณ ปลายปี 2561 เอไอเอสมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยรวมทั้งสิ้น 109,100 ล้านบาท และมีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA อยู่ที่ 1.3 เท่า คงที่จากปี 2560 รวมทั้งยังคงรักษาอันดับเครดิตที่นำลงทุนอยู่ที่ BBB+ จากการจัดอันดับของ S&P

กระแสเงินสด

ในปี 2561 เอไอเอสมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (หลังหักภาษี) อยู่ที่ 69,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เทียบกับปีก่อน ตามการเติบโตของ EBITDA และมีการใช้จ่ายค่าลงทุนโครงข่าย 20,198 ล้านบาท ลดลงจาก 41,108 ล้านบาทในปี 2560 ด้วยงบลงทุนที่ลดลงและการขยายระยะเวลาการชำระเงินกับผู้ผลิตอุปกรณ์โครงข่าย นอกจากนี้ เอไอเอสได้ชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่ให้แก่ กสทช. เป็นเงินทั้งสิ้น 20,536 ล้านบาท ทำให้เอไอเอสมีกระแสเงินสดอิสระอยู่ที่ 28,398 ล้านบาท (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน หักค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใบอนุญาต) เพิ่มขึ้นจาก 14,174 ล้านบาทในปี 2560 นอกจากนี้ ระหว่างปี เอไอเอสได้เข้าซื้อกิจการของ CSL และร่วมลงทุนใน RLP เป็นเงินลงทุนทั้งสิ้น 5,042 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผล 21,852 ล้านบาท พร้อมทั้งจ่ายชำระหนี้กู้ยืมสุทธิตั้งจำนวน 738 ล้านบาท เป็นผลให้เอไอเอสมีเงินสดคงเหลือ 9,067 ล้านบาท

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	ไตรมาส 4/2560	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2561	%YoY	%QoQ	ปี 2560	ปี 2561	%YoY
รายได้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	31,016	30,862	31,364	1.1%	1.6%	122,979	124,601	1.3%
รายได้ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	956	1,117	1,212	27%	8.6%	3,128	4,436	42%
รายได้การให้บริการอื่นๆ	639	1,155	1,107	73%	-4.1%	2,476	4,391	77%
รายได้การให้บริการหลัก	32,611	33,134	33,683	3.3%	1.7%	128,583	133,429	3.8%
รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและ ค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์	1,107	3,111	3,202	189%	2.9%	4,364	10,576	142%
รายได้การให้บริการ	33,717	36,245	36,885	9.4%	1.8%	132,947	144,005	8.3%
รายได้จากการขายซิมและอุปกรณ์	7,488	5,865	7,699	2.8%	31%	24,775	25,851	4.3%
รวมรายได้	41,205	42,110	44,584	8.2%	5.9%	157,722	169,856	7.7%
ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้	(1,301)	(1,429)	(1,420)	9.2%	-0.6%	(6,272)	(5,723)	-8.7%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,044)	(8,401)	(8,767)	9.0%	4.4%	(29,686)	(33,282)	12%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(5,012)	(7,223)	(7,366)	47%	2.0%	(20,080)	(26,929)	34%
ต้นทุนการให้บริการอื่นๆ	(2,661)	(2,781)	(2,830)	6.3%	1.7%	(10,566)	(10,766)	1.9%
รวมต้นทุนการให้บริการ	(17,018)	(19,835)	(20,383)	20%	2.8%	(66,604)	(76,700)	15%
ต้นทุนการขายซิมและอุปกรณ์	(7,534)	(6,189)	(8,032)	6.6%	30%	(25,654)	(26,756)	4.3%
รวมต้นทุน	(24,552)	(26,023)	(28,414)	16%	9.2%	(92,259)	(103,456)	12%
กำไรขั้นต้น	16,653	16,087	16,170	-2.9%	0.5%	65,463	66,400	1.4%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(6,338)	(6,794)	(6,968)	9.9%	2.6%	(25,078)	(26,295)	4.9%
ค่าใช้จ่ายการตลาด	(2,357)	(2,426)	(2,713)	15%	12%	(9,990)	(9,550)	-4.4%
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและอื่นๆ	(3,982)	(4,368)	(4,255)	6.9%	-2.6%	(15,088)	(16,745)	11%
กำไรจากการดำเนินงาน	10,315	9,293	9,202	-11%	-1.0%	40,385	40,105	-0.7%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	21	12	129	502%	939%	225	119	-47%
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่น	223	119	118	-47%	-0.8%	613	560	-8.5%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,346)	(1,277)	(1,288)	-4.3%	0.9%	(5,302)	(5,148)	-2.9%
ภาษีเงินได้	(1,512)	(1,345)	(1,320)	-13%	-1.8%	(5,843)	(5,923)	1.4%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	(1.4)	(1)	(1)	-7.7%	39%	(0.6)	(32)	5125%
กำไรสุทธิ	7,701	6,800	6,839	-11%	0.6%	30,077	29,682	-1.3%

EBITDA (ล้านบาท)	ไตรมาส 4/2560	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2561	%YoY	%QoQ	ปี 2560	ปี 2561	%YoY
กำไรจากการดำเนินงาน	10,315	9,293	9,202	-11%	-1.0%	40,385	40,105	-0.7%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (กำไร)/ขาดทุนจากการขายสินทรัพย์	8,164	8,556	8,919	9%	4.2%	30,151	33,879	12%
	7	12	(20)	-377%	-270%	164	2	-99%
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(24)	(41)	(32)	35%	-22%	(143)	(177)	24%
ค่าใช้จ่ายการเงินอื่นๆ	(8)	(2)	2	-123%	-230%	(60)	(18)	-71%
EBITDA	18,454	17,817	18,071	-2.1%	1.4%	70,498	73,792	4.7%
อัตรากำไร EBITDA margin ที่รายงาน (%)	44.8%	42.3%	40.5%			44.7%	43.4%	

ฐานะการเงิน (ล้านบาท/ร้อยละของสินทรัพย์รวม)	ไตรมาส 4/2560		ไตรมาส 4/2561	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	10,650	3.7%	9,067	3.1%
เงินลงทุนระยะสั้น	2,643	0.9%	2,221	0.8%
ลูกหนี้การค้า	14,179	5.0%	16,361	5.6%
สินค้าคงเหลือ	3,951	1.4%	3,823	1.3%
อื่นๆ	3,418	1.2%	3,433	1.2%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	34,841	12%	34,905	12%
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	107,524	38%	111,749	38%
โครงข่าย ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	132,579	47%	130,212	45%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4,499	1.6%	5,092	1.8%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	2,562	0.9%	3,210	1.1%
อื่นๆ	2,062	0.7%	5,337	1.8%
สินทรัพย์รวม	284,067	100%	290,505	100%

ฐานะการเงิน (ล้านบาท/ร้อยละของสินทรัพย์รวม)	ไตรมาส 4/2560		ไตรมาส 4/2561	
เจ้าหนี้การค้า	14,686	5.2%	18,422	6.3%
ส่วนของเงินกู้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	9,575	3.4%	17,104	5.9%
ผลตอบแทนค้างจ่าย	5,362	1.9%	5,362	1.8%
อื่นๆ	39,977	14%	31,877	11%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	69,601	25%	72,764	25%
หุ้นกู้และเงินกู้ระยะยาว	100,102	35%	92,030	32%
อื่นๆ	63,938	23%	68,042	23%
รวมหนี้สิน	233,641	82%	232,836	80%
กำไรสะสม	24,675	8.7%	32,505	11%
อื่นๆ	25,752	9.1%	25,163	8.7%
รวมส่วนผู้ถือหุ้น	50,427	18%	57,669	20%

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	ไตรมาส 4/2560	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2561
เงินกู้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	2.2	2.2	1.9
เงินกู้สุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.9	2.0	1.7
เงินกู้สุทธิต่อ EBITDA	1.4	1.4	1.3
อัตราส่วนสภาพคล่อง	0.5	0.4	0.5
Interest Coverage	1.4	13	12
Debt Service Coverage Ratio	3.4	2.6	2.9
ผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	65%	66%	55%

ตัวเลขจากงบกำไรขาดทุนเป็นตัวเลขตั้งแต่ต้นปี เทียบให้เป็นเต็มปี

ตารางการชำระหนี้			ตารางชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่	
ล้านบาท	หุ้นกู้	เงินกู้	1800MHz	900MHz
2562	7,789	9,264	-	4,020
2563	-	24,829	3,128	59,574
2564	1,776	12,079	3,128	-
2565	-	13,440	-	-
2566	7,820	6,550	-	-
2567	6,638	150	-	-
2568	-	300	-	-
2569	7,180	750	-	-
2570	9,000	750	-	-
2571	-	750	-	-

อันดับเครดิต

Fitch	National rating: AA+ (THA), แนวโน้ม: คงที่
S&P	BBB+, แนวโน้มอันดับเครดิต: คงที่

แหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุนในปี 2561

(ล้านบาท)

แหล่งที่มาของเงินทุน		แหล่งใช้ไปของเงินทุน	
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	75,895	เงินลงทุนในโครงข่ายและสินทรัพย์ถาวร	20,198
เงินรับจากการขายสินทรัพย์	847	ชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่	20,536
ดอกเบี้ยรับ	173	เงินปันผลจ่าย	21,852
เงินกู้ระยะสั้น	3,000	ภาษีเงินได้	6,763
เงินสดลด	1,577	ชำระต้นทุนทางการเงินและสัญญาเช่าทางการเงิน	3,363
		ชำระเงินกู้ระยะสั้น	850
		ชำระเงินกู้ระยะยาว	2,888
		เงินลงในบริษัทร่วมค้าและอื่นๆ	788
		เงินสดจ่ายสุทธิในการซื้อธุรกิจ	4,254
รวม	81,492	รวม	81,492

มุมมองของผู้บริหารต่อแนวโน้มและกลยุทธ์ในปี 2562

รายได้การให้บริการหลัก

- เติบโตในอัตราเลขตัวเดียวระดับกลาง (ไม่รวมผลจาก TFRS 15)

อัตรากำไร EBITDA margin

- ใกล้เคียงกับปีก่อน

งบลงทุนโครงข่ายที่วางแผนจะใช้

- ประมาณ 20,000 – 25,000 ล้านบาท

นโยบายเงินปันผล

- ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ

รายได้การให้บริการหลักเติบโตอัตราเลขตัวเดียวระดับกลาง (mid-single digit)

ในปี 2562 เอไอเอสยังคงมุ่งเน้นกลยุทธ์เสริมความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นธุรกิจหลัก และให้ความสำคัญต่อการขยายการเติบโตในธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและการให้บริการลูกค้าองค์กร พร้อมผลักดันบริการดิจิทัลเซอร์วิสใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น โดยภาพรวม เอไอเอสคาดการณ์รายได้การให้บริการหลักจะเติบโตด้วยอัตราเลขตัวเดียวระดับกลางเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มส่วนแบ่งตลาดในระดับที่เหมาะสม ทั้งเพื่อการรักษาลูกค้าและรายได้ในธุรกิจหลัก และเพื่อการขยายการเติบโตในธุรกิจใหม่

สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ คาดว่าการใช้งาน 4G จะยังคงเติบโตต่อเนื่องจากความต้องการใช้งานดาต้าของลูกค้าและคุณภาพของโครงข่าย 4G ที่ดีขึ้นจากความพร้อมของปริมาณคลื่นความถี่ในการให้บริการ เอไอเอสในฐานะผู้นำตลาดมีเป้าหมายในการรักษาลูกค้าและรายได้ รวมถึงมุ่งเน้นพัฒนาความแตกต่างของสินค้าและภาพลักษณ์แบรนด์เพื่อการเจาะกลุ่มลูกค้า (segment) ที่มีการเติบโตธุรกิจเอไอเอส ไฟเบอร์ หรืออินเทอร์เน็ตบ้าน มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องหลังจากให้บริการมาเป็นระยะเวลา 4 ปี และปัจจุบันมีส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการร้อยละ 8 การมุ่งเน้นเจาะกลุ่มลูกค้าที่มีคุณภาพทำให้รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีส่วนเพิ่มขึ้น และเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเข้าถึงบริการในบ้านให้แก่ลูกค้า ในปี 2562 เอไอเอสมีเป้าหมายที่จะมุ่งเน้นการทำตลาดแบบ FMC (Fixed-Mobile Convergence) หรือการผนวกรวมบริการทั้งอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์และโทรศัพท์มือถือเป็นแพ็คเกจรวมที่ให้บริการกับลูกค้า อาศัยการต่อยอดจากฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการนำเสนอแพ็คเกจที่ตอบโจทย์กับครอบครัวในบ้านพักอาศัย โดยมุ่ง

สร้างบริการที่เพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน (ARPH: Average Revenue per Household) และตั้งเป้ามีฐานลูกค้า 1 ล้านราย หรือคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 10

ด้านธุรกิจบริการลูกค้าองค์กร (Enterprise business) หลังจากที่ได้เข้าซื้อกิจการของซีเอสแอลกซ์ในปีที่แล้ว ได้ดำเนินการปรับกระบวนการทำงานและแนวทางกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพร้อมต่อการเติบโต โดยในปี 2562 เอไอเอสคาดว่าจะสามารถเติบโตในการให้บริการอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าองค์กร (Enterprise Data Service) ได้ต่อเนื่อง พร้อมใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งของทั้งเอไอเอสและซีเอสแอลกซ์ ในการให้บริการคลาวด์ ดาต้าเซ็นเตอร์ บริการ ICT ครบวงจร (ICT Managed Service) รวมทั้งสร้างการเติบโตในการให้บริการอุตสาหกรรมอื่น โดยสรุป เอไอเอสคาดว่าจะรายได้จากการให้บริการลูกค้าองค์กร (รวมส่วนที่เป็นบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่) ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 10 ของรายได้การให้บริการรวม จะยังคงเติบโตในอัตราเลขตัวเดียวระดับสูง (High single digit) ในปี 2562

EBITDA ขยายตัว โดยมีอัตรากำไร EBITDA ใกล้เคียงกับปีก่อน พร้อมวางแผนใช้งบลงทุนประมาณ 20,000 – 25,000 ล้านบาท

เอไอเอสยังคงเน้นการบริหารต้นทุนผ่านการพัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีโครงสร้างต้นทุนที่เหมาะสมกับสภาวะตลาดและการแข่งขัน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการเติบโตในปี 2562 เอไอเอสจะยังคงงบการตลาดที่เพียงพอเพื่อรักษาความเป็นผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการขยายการเติบโตในธุรกิจอื่นๆ นอกจากนี้ ยังคงแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาระบบการทำงานและการบริการเพื่อรักษาระดับต้นทุนให้เหมาะสม ในขณะที่มีการลงทุนขยายโครงข่ายต่อเนื่องเพื่อรองรับการ

เติบโต โดยรวมคาดว่าอัตรากำไร EBITDA (คำนวณจาก EBITDA หาดำรงรายได้รวม) ในปี 2562 จะใกล้เคียงกับปีก่อน (ปี 2561 มี EBITDA margin อยู่ที่ ร้อยละ 43.4) ทั้งนี้ด้วยปัจจัยที่เอไอเอสมีคลื่นความถี่หลายย่าน 900/1800/2100 เมกะเฮิรตซ์ เพื่อพร้อมรองรับการเติบโตของ 4G/3G จึงต้องลงทุนสำหรับปี 2562 ใกล้เคียงกับปีก่อนที่ 20,000 – 25,000 ล้านบาท สำหรับเสริมความจุของ 4G เป็นหลัก โดยคำนึงถึงรูปแบบของการใช้งานโครงข่าย 5G ในอนาคต และเน้นรักษาสสมดุลระหว่างการลงทุนและการสร้างผลตอบแทน ทั้งนี้การลงทุนดังกล่าวได้รวมงบสำหรับการขยายธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 4,000 – 5,000 ล้านบาท

นโยบายการจ่ายเงินปันผล : จ่ายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ

เอไอเอสมุ่งมั่นในการสร้างการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว และส่งมอบผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นมาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เอไอเอสจึงให้ความสำคัญต่อการรักษาฐานะทางการเงินให้แข็งแกร่งและมีความคล่องตัวเพื่อสร้างการเติบโตในอนาคต นโยบายการจ่ายเงินปันผลจะจ่ายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ โดยนโยบายการจ่ายเงินปันผลนี้จะทำให้เอไอเอสมีกระแสเงินสดเพื่อเพิ่มความคล่องตัวทางการเงินซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเป็นผู้นำตลาด ความสามารถในการแข่งขัน และโอกาสในการเติบโตของธุรกิจ รวมถึงพร้อมรับต่อสภาวะการณ์ต่างๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลง

เอไอเอสยังคงการจ่ายเงินปันผลปีละสองครั้งจากผลการดำเนินงานบริษัทและกำไรสะสมบนงบการเงินเฉพาะกิจการ ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลในทุกกรณี จะขึ้นอยู่กับกระแสเงินสดและแผนการลงทุน รวมถึงความจำเป็นและความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคตของบริษัทและ/หรือบริษัทย่อย และการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทและ/หรือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทและบริษัทย่อย

ข้อปฏิเสธความรับผิดชอบ

ในเอกสารฉบับนี้อาจจะมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคตโดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายด้าน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวรวมถึง แผนธุรกิจ กลยุทธ์ และความเชื่อของบริษัทฯ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ตัวอย่างของคำที่ใช้ในการคาดการณ์ในอนาคต เช่น “อาจจะ”, “จะ”, “คาดว่า”, “ตั้งใจว่า”, “ประมาณ”, “เชื่อว่า”, “ยังคง”, “วางแผนว่า” หรือคำใดๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกัน เป็นต้น

แม้ว่าการคาดการณ์ดังกล่าวจะถูกจัดทำขึ้นจากสมมุติฐานและความเชื่อของฝ่ายบริหาร โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นฐานก็ตาม สมมุติฐานเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งอาจจะทำให้ผลงานผลการดำเนินงาน ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่บริษัทฯ คาดการณ์ไว้ในอนาคต ดังนั้นผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวจึงควรระมัดระวังในการใช้ข้อมูลข้างต้น อีกทั้งบริษัท และผู้บริหาร/พนักงาน ไม่อาจควบคุมหรือรับรองความเกี่ยวข้องระยะเวลาที่จะเกิดขึ้น หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว

ติดต่อนักลงทุนสัมพันธ์เอไอเอส

<http://investor.ais.co.th>; investor@ais.co.th;
โทร (66) 2029 5014

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ชื่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์	: บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อหลักทรัพย์	: ADVANC
วันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	: 5 พฤศจิกายน 2534
มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	: 512,858 ล้านบาท (ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561)
ทุนจดทะเบียน	: 4,997,459,800 บาท
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	: 2,973,095,330 บาท
จำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด	: 41,478 ราย (ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2561 วัน Record Date ล่าสุดเพื่อสิทธิในการได้รับเงินปันผล)
สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free float)	: 36.22%
ประเภทธุรกิจ	: ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม โดยรวมถึงธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107535000265
เว็บไซต์	: http://www.ais.co.th
เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์	: http://investor.ais.co.th/
โทรศัพท์	: (66) 2029 5000
โทรสาร	: (66) 2029 5165

American Depositary Receipt

ชื่อย่อของหลักทรัพย์	: AVIFY
วิธีการซื้อขาย	: ซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ (Over the Counter: OTC)
นายทะเบียน	: The Bank of New York Mellon
อัตราส่วน (ADR to ORD)	: 1:1
หมายเลข ADR CUSIP	: 00753G103

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทที่เข้าร่วมลงทุน

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอดับบลิวเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการโทรคมนาคมที่ใช้คลื่นความถี่ในย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ความถี่ 900 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ผู้จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ให้บริการโทรคมนาคมบริการโครงข่ายโทรคมนาคม และบริการโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ ที่ไม่ใช่คลื่นความถี่	13.5	100	1,350	99.99
2	บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (เอดีซี) (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ดีพีซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.adc.co.th	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายสายโทรศัพท์ และสาย Optical Fiber	95.75	10	957.52	51.00 ¹⁾
3	บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (ดีพีซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ปัจจุบันยุติการให้บริการ เนื่องจากสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800	91.39	10	913.86	98.55
4	บริษัท แอดวานซ์ เอ็มपी จำกัด (เอเอ็มพี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการการชำระเงินค่าสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเงินสด	30	10	300	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
5	บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอสบีเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.sbn.co.th	ให้บริการโทรคมนาคมและบริการโครงข่ายโทรคมนาคม เช่นบริการอินเทอร์เน็ต (ISP) บริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ต บริการโครงข่ายโทรคมนาคม ระหว่างประเทศ (IPLC & IP VPN) บริการเสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice over IP) และบริการโทรทัศน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (IP Television)	3	100	300	99.99
6	บริษัท แอดวานซ์ คอนแท็ค เซ็นเตอร์ จำกัด (เอซีซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการศูนย์ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์	27.2	10	272	99.99
7	บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด (เอดีดี)²⁾ สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5157 โทรสาร : (66) 2029 5019	ประกอบธุรกิจจำหน่ายหน้าประกันวินาศภัย	0.04	100	4	99.99
8	บริษัท แอดวานซ์ เมจิการ์ด์ จำกัด (เอเอ็มซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	จำหน่ายบัตรเงินสดอิเล็กทรอนิกส์	25	10	250	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว(ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
9	บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (ทีเอ็มซี)³⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ซีเอสแอล) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8899 เว็บไซต์ : ww.teleinformedia.co.th	จัดพิมพ์และโฆษณา สมุดรายนาม ผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ	15.65	10	156.54	99.99
10	บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล)³⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน เอ็ดบบิลลิเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2263 8000 โทรสาร : (66) 2263 8132 เว็บไซต์ : www.csloxinfo.com	ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรธุรกิจ	594.51	0.25	148.63	99.11
11	บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด (เอไอเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.ain.co.th	ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	2	100	100	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
12	บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอบีเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการจัดอบรมแก่บริษัทในกลุ่ม	0.75	100	75	99.99
13	บริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด (ดับบลิวดีเอส) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	นำเข้าและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่	0.5	100	50	99.99
14	บริษัท ไมโมเทค จำกัด (เอ็มเอ็มที) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) บริการรวบรวมข้อมูลสำหรับบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Content Aggregator) และให้บริการในการเรียกเก็บและรับชำระเงินจากลูกค้า	0.5	100	50	99.99
15	บริษัท เอดี เวบเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอดีวี)³⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ซีเอสแอล) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8877 เว็บไซต์ : www.shinee.com	จัดสรรและนำเสนอข้อมูลข่าวสารและสาระความบันเทิงที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Content Provider) และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Community Portal) รวมถึงบริการแอปพลิเคชันต่างๆ ผ่านระบบ IOS และ Android	1.07	10	10.75	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
16	บริษัท แฟกซ์ ไลท์ จำกัด (เอฟเอ็กซ์แอล) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้เช่าและบริการพื้นที่ ที่ดินและอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	0.01	100	1	99.98
17	บริษัท เบลโล เพจเจส คอมเมอร์ส จำกัด (วายพีซี)³⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ทีเอ็มซี) เลขที่ 1126/2 อาคารวานิช 2 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8823	ประกอบกิจการเกี่ยวกับการโฆษณา และเผยแพร่ธุรกิจ กิจกรรมของบุคคล โดยใช้สื่อโฆษณาทุกประเภท และ ประกอบ กิจการจำหน่าย จัดหาเป็น ตัวแทนจำหน่าย ตัวแทนจัดหางาน โฆษณาประชาสัมพันธ์ทางธุรกิจ โดย สื่อโฆษณาทุกประเภท	0.01	10	0.1	99.94

หมายเหตุ :

¹⁾ สัดส่วนการถือหุ้นในเอ็ดซี ที่เหลืออีกร้อยละ 49 ถือโดยบุคคลอื่นที่ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างกัน²⁾ เอ็ดซีจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561³⁾ เอ็ดบีบลิวเอ็นเข้าถือหุ้นในซีเอสแอลผ่านการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 99.11 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของซีเอสแอล เป็นผลให้ ทีเอ็มซี, เอ็ดวี และวายพีซี มีสถานะเป็นบริษัทย่อยโดยอ้อมผ่านซีเอสแอล

ลำดับ	บริษัทร่วม	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอช) 52/1 หมู่ที่ 5 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โทรศัพท์ : (66) 2029 5055 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้เช่าอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสารสัญญาณ โทรคมนาคม	0.5	100	50	29.00

ลำดับ	กิจการร่วมค้า	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท อมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอเอ็น) 700/2 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ : (66) 2029 5055 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสงภายในนิคมอุตสาหกรรมอมตะ	1	100	100	60.00
2	บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด (อาร์แอลพี)⁴⁾ 127 อาคารเกษรทาวเวอร์ ชั้น 18 ห้อง A, B ถนนราชดำริ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2026 3779 เว็บไซต์ : https://contact-cc. line.me/th/	บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระ เงินทางอิเล็กทรอนิกส์	6	100	600	33.33

หมายเหตุ :

⁴⁾ อาร์แอลพี เป็นกิจการร่วมค้าระหว่าง เอเอ็มพี กับ บริษัท แรบบิทเพย์ ซิสเต็ม จำกัด และ ไลน์ เพย์ คอร์ปอเรชั่น ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2561

ลำดับ	บริษัทที่เข้าร่วมลงทุน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริดจ์ โมบาย ฟิธีอี แอลทีดี (บีเอ็มบี) 750 Chai Chee Road, #03-02/03, Technopark @Chai Chee, ประเทศสิงคโปร์ โทรศัพท์ : (65) 6424 6270 โทรสาร : (65) 6745 9453	ให้บริการเกี่ยวกับเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เพื่อให้บริการเครือข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ	9	1 เหรียญ สหรัฐ	9 ล้านเหรียญ สหรัฐ	10.00
2	บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิ เลขหมายโทรศัพท์ จำกัด (ซีแอลเอช) สำนักงานเลขที่ 98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2646 2523 โทรสาร : (66) 2168 7744	ศูนย์ให้บริการระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลกลาง ประสานงานการโอนย้ายผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ (Mobile Number Portability: MNP)	0.02	100	2	20.00

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิงอื่น ๆ

นายทะเบียนหลักทรัพย์หุ้นสามัญ

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : (66) 2009 9383
โทรสาร : (66) 2009 9476

ผู้สอบบัญชี

ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัส ลู ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
อาคาร เอไอเอ สาทร เทาเวอร์ ชั้น 23-27
11/1 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ : (66) 2034 0000
โทรสาร : (66) 2034 0100

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด
สำนักงานใหญ่ 414 อาคารเอไอเอส 1 ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : (66) 2029 5000
โทรสาร : (66) 2029 5165
www.ais.co.th